

Derde gedeelte

(SUPPLEMENT)

VAN DE

Beschrijving der giftige en bedwelmende planten
bij de vischvangst in gebruik.

III

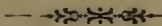
TEVENS:

Overzicht der heroïsche gewassen der geheele aarde en
hunner verspreiding in de natuurlijke plantenfamiliën.

*(Monographia de plantis venenatis et sopientibus quae ad pisces
capiendos abhiberi solent; Pars III) (Supplementum).*

DOOR

M. GRESHOFF.

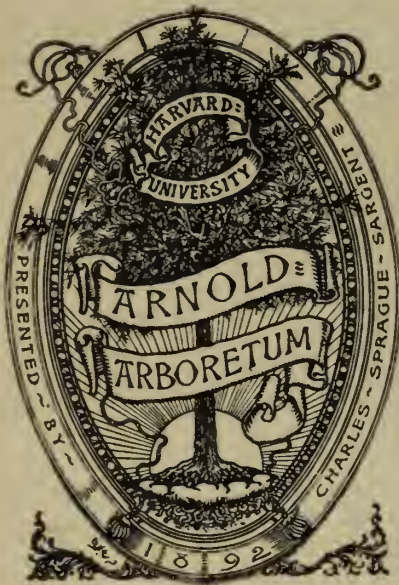


BATAVIA

G. KOLFF & Co.

1913

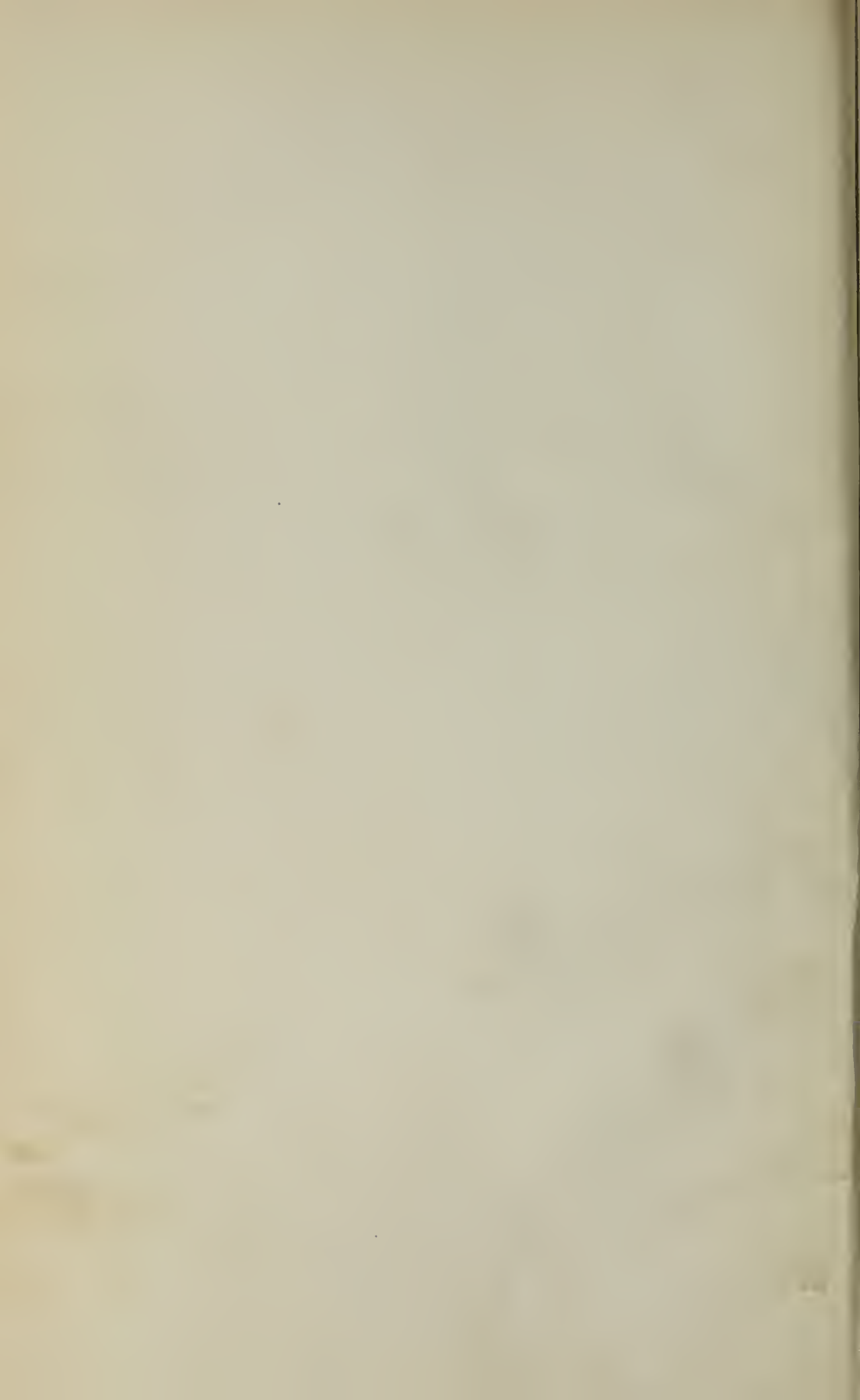
Bar Ind
5.1







VISCHVERGIFTEN.



Mededeelingen uitgaande van het Departement van Landbouw No. 17.

Derde gedeelte

(SUPPLEMENT)

VAN DE

**Beschrijving der giftige en bedwelmende planten
bij de vischvangst in gebruik.**

TEVENS:

**Overzicht der heroïsche gewassen der geheele aarde en
hunner verspreiding in de natuurlijke plantenfamiliën.**

*(Monographia de plantis venenatis et sopientibus quae ad pisces
capiendos abhiberi solent; Pars III) (Supplementum).*

DOOR

M. GRESHOFF.



BATAVIA
G. KOLFF & Co.
1913

10010
10011
10012
10013
10014

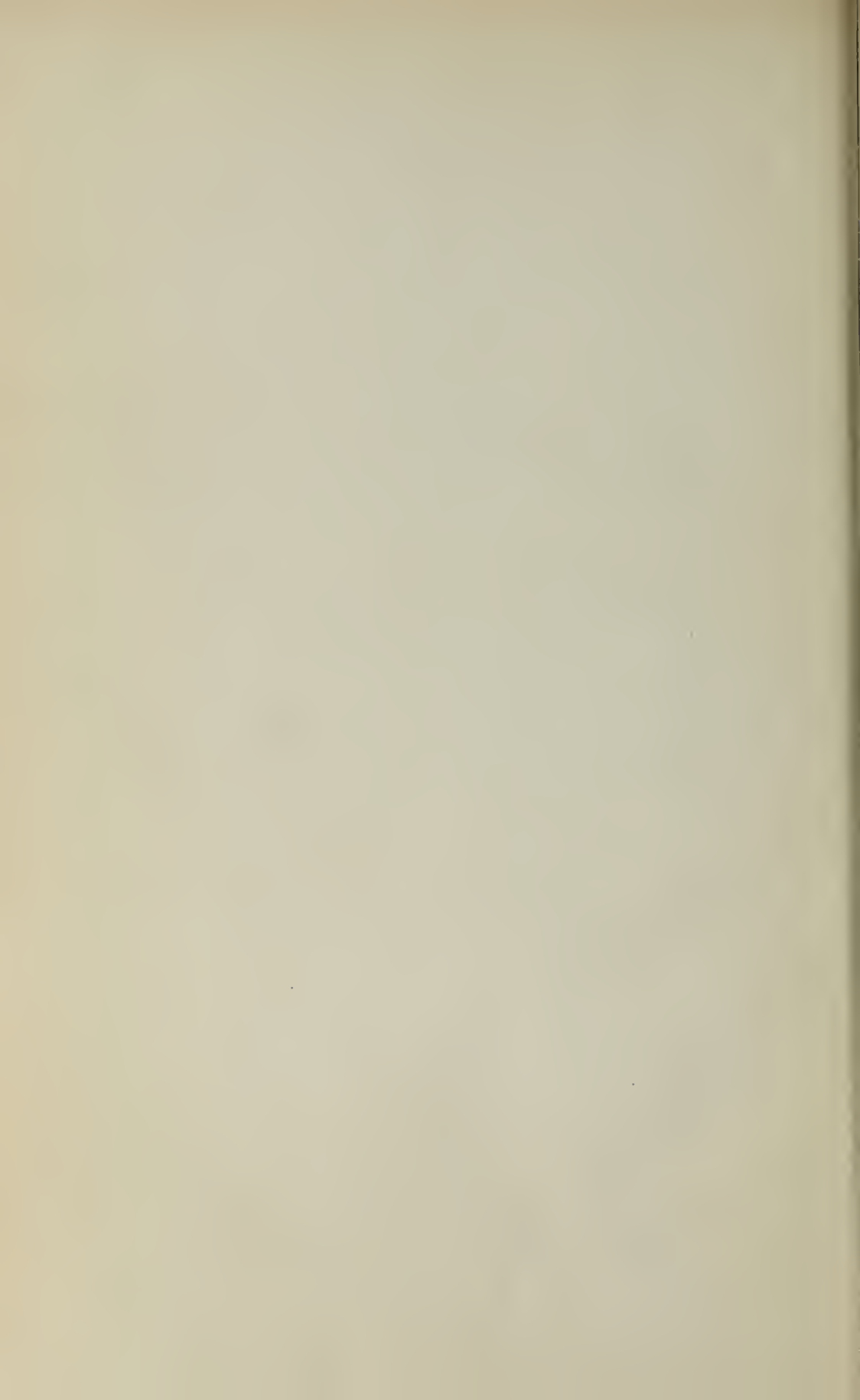
Sept. 1913

28737

I N H O U D

VAN DEEL III.

	Bladz.
Inleiding.	2
Stelselmatig overzicht	7
Korte literatuuropgave	163
Alfabetische lijst van vischvergiften, vermeld in Dl. I, II en III, met opgave der plantenfamilie, en van het nummer, waaronder zij behandeld zijn	165
Algemeen register van plantennamen (Latijnsche zoowel als inlandsche), geldende voor Dl. I — III.	181

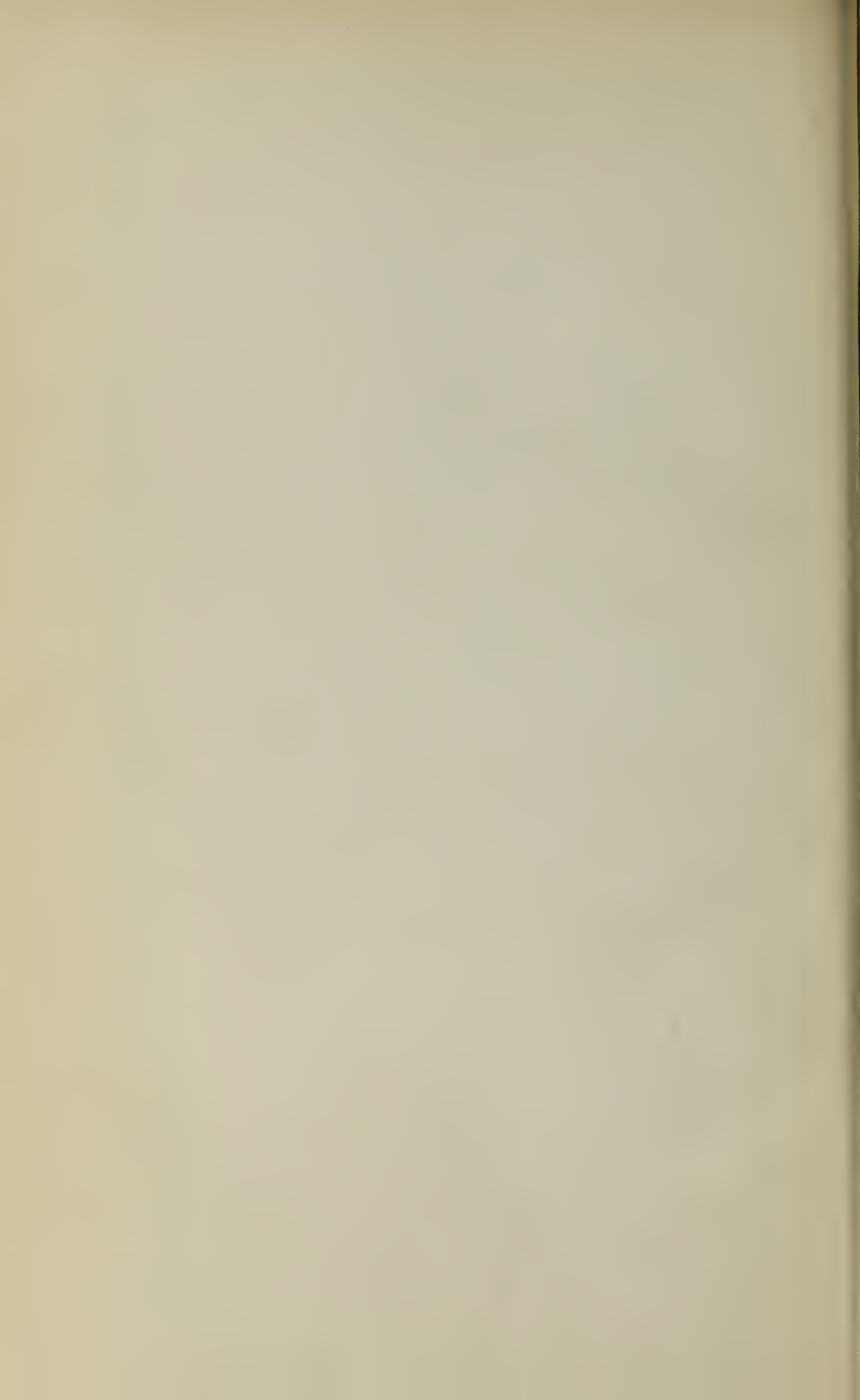


EENIGE VERBETERINGEN.

- Blz 14 en blz. 21. *Xerotes longifolia* R. Br.* Deze plant, voorheen tot de *Juncaceae* — niet tot de *Juncaginaceae* gerekend, wordt door ENGLER bij de *Liliaceae* ingedeeld, behoorde dus naar die familie overgebracht te zijn.
- „ 41, reg. 15 v. b. staat *Anemopsis*, lees: *Anemonopsis*.
- „ 46, reg. 3 v. o. „ *Liriodendron chinense* L, lees: *L. chinense* SARGENT.*.
- „ 49, „ 6 v. b. „ *Glaucum*, lees: *Glaucium*.
- „ 63, „ 12 v. o. „ PROCT.* lees: PROCT.
- „ 66, „ 16 v. o. „ *G. purpureus* SCOP.* lees: *C. purp.* SCOP.*
- „ 67, „ 5 v. o. „ na *Coronilla* invullen DC.*
- „ 74, „ 8 v. o. „ 41 lees: 41a
- „ 78, „ 10 v. o. „ BLANCO*, lees: BLANCO.
zelfde regel „ W. et A., lees: W. et A.*
- „ 107, reg. 3 v. o. „ wegens 1), lees: door.
reg. 2 v. o. „ 2: door, lees: wegens.
- „ 112, „ 16 v. o. „ Vóór *Pangium* invullen: No. 126.
- „ 118, „ 10 v. o. „ *conotrichun*, lees: *constrictum*.
- „ 128, „ 7 v. o. „ BL.*, lees: BLANCO.*
- „ 234, tusschen reg. 10 en 9 v. o. inlasschen: *C. purpurascens* Scop*.
in dl. III blz. 66.
- „ 248. reg 16 v. b staat *Guineense* AFZ., lees: *guineense* G. Don*.
-

DAGTEEKENING VAN UITGAVE:

15 JUNI 1913.



INLEIDING.

Deel I der *Beschrijving van de giftige en bedwelmende planten* verscheen in 1893 als No. X der Mededeelingen uit 's Lands Plantentuin; deel II volgde in 1900 als No. XXIX dierzelfde Mededeelingen. In de inleiding tot het eerste deel werd destijds uitvoerig de oorspronkelijke opzet, het programma, van dezen arbeid uiteengezet; in die van deel II is later de ontwikkeling en uitbreiding van het boek geschetst. Het zij vergund, hier uit beide inleidingen eenige zinsneden aan te halen: immers doel en aard dezer monographie zijn tusschen 1893 en 1910 niet veranderd.

Deel I: Deze Mededeeling uit 's Lands Plantentuin moet beschouwd worden als eene poging om het onderzoek naar het wezen der vischvangst door middel van bedwelmende planten van het gebied der ethnographie en der botanie over te brengen naar dat der chemie en der pharmacologie . . . De scheikundige, en in 't bijzonder de beoefenaar der pharmacologie, ziet in deze planten iets meer dan de botanicus, voor wien de kennis der plantaardige vischvergiften een doode feitenkennis is, die zijne wetenschap niet verder brengt en hem niet tot onderzoek opwekken kan, gelijk zij den chemicus doet. De studie dezer planten is voor den scheikundige geen doel, maar middel. Eene lijst der vischbedwelmende gewassen is een wetenschappelijk programma. Aan de vergelijkende phytochemie bieden de vischbedwelmende planten belangrijke aanknoopingspunten om tot de kennis van de geaardheid der familiën te geraken. Van iedere plant, die als vischvergift aangewend wordt, is de verwantschap met andere planten, in het bijzonder met de als geneesmiddel en als vergift gebruikelijke, na te gaan; dit kan beiderzijds tot een juistere opvatting leiden en verhoogt de beteekenis van het

scheikundig onderzoek der vischdoodende plantenstoffen. Inderdaad behooren de vischbedwelmers tot de merkwaardigste gewassen van het geheele plantenrijk. Hier is geen sprake van tcegedichte krachten: de vischvangst door bedwelming is het experiment der intoxicatie, uitgevoerd op groote schaal en niet minder zuiver, niet minder beslissend, dan de intoxicatieproef in een physiologisch laboratorium. Wellicht kan deze monographie, ten spijt der gebreken, die haar aankleven, voor de wetenschap van nut zijn. Zij verschijnt in een tijd, waarin men meer dan vroeger de noodzakelijkheid erkent van chemisch-pharmacologisch onderzoek der inlandsche geneesmiddelen en vergiften, en zij wijst op het nog zoo veel grooter gebied, dat er voor eene wetenschappelijke phytochemie braak ligt in alle landen, maar in het bijzonder in de gewesten der tropische zone.

Deel II: Bij de als vischgift gebruikelijke planten — die vooropgesteld zijn om de zekerheid en proefondervindelijke waarde harer werking — zijn geschaard al die gewassen, welke, door sterkwerkende eigenschappen, met deze groepen vormen binnen de grenzen der natuurlijke plantenfamiliën. De grenzen van het in deze monographie te beschrijven gebied zijn ook voor dit tweede deel zeer ruim genomen. Zoo zal men naast de voor de vischvangst gebruikelijke gewassen aantreffen een aantal andere planten, die om de een of andere reden van belang zijn voor den beoefenaar der phytochemie, der pharmacologie en der toxicologie. Zoo: de planten met bekende giftige en sterkwerkende bestanddeelen, als vele alkaloid- en glukosied- (bepaaldelijk saponine) houdende, de blauwzuur-houdende, de cumarine-houdende enz.— de surrogaten van digitalis, opium, ipecacuanha, scilla en andere heroica — de insecticida, anthelmintica en taenifuga — de emetica, drastica, abortiva — de planten, die schadelijk zijn gebleken voor het vee in de weiden, die bij de landbouwers als verdacht gelden, of die door het vee gemeden worden — de planten, die voor het vergiftigen van schadelijk gedierte (tijgers, wolven, hyaena's, dolle honden enz.) of voor het verdelgen van klein ongedierte als ratten en muizen, dienen, die bij de jacht en in den oorlog gebezigd worden (o.a. de pijlgiften), die voor het

vergiftigen van bronnen gebruikt zijn, enz. Voorts alle planten, die blijkens den botanischen naam van geslacht of soort (bijv. *toxicus*, *venenatus*, *noxius*, *lethiferus*, *inebrians*, enz.), haar door den ontdekker gegeven, giftige eigenschappen bezitten, of die in het bezit zijn van volksnamen in de Nederlandsche, Fransche, Duitsche of Engelsche taal, welke mede op eene giftwerking doelen (bijv. *Venijnboom*, n.; *Endormie*, f.; *Trunkenkorn*, d.; *Kill bastard*, e.), of in het folklore als giftplant worden aangeduid. Juist door de plaatsing van alle toxicologische waarnemingen in het verband der natuurlijke plantenfamiëen is de gelegenheid geboden, dergelijke gegevens uit verschillende landen en van verschillende aard met elkander te vergelijken en zoo hunne waarde te toetsen. Voldoet deze arbeid aan zijne bestemming, dan zal hij moeten opwekken tot de stelselmatige scheikundige analyse der veelal nog weinig bekende plantenfamiëen, en zal hij dus bepaaldelijk ten goede kunnen komen aan die schoone en veelbelovende richting van onderzoek, welke in dezen tijd als VERGELIJKENDE PHYTOCHEMIE wordt aangeduid ¹⁾.

Dat alles geldt voor het heden, gelijk het geldt voor den tijd dat het werd neergeschreven.

Alleen is sedert 1893 en 1900 allengs weder zooveel materiaal bijeen gekomen, dat het noodig bleek, door de uitgave van dit deel III, dat tevens een supplement is op de beide vorige deelen, deze (nog altijd in de literatuur alleen staande) monographie *up to date* te brengen. Uit landen, vroeger weinig bezocht, kwamen meer nauwkeurige berichten in aangaande de daar inheemsche planten en hare, somwijlen schadelijke, eigenschappen. Uit

1) In aanvulling der voorrede van Dl. II diene, dat door C. F. P. MARTIUS bereids in 1830 eene lijst van 65 vischvergiftplanten gepubliceerd is in BUCHNER'S Repertorium der Pharmazie (XXXV, 198). Deze lijst schijnt weinig bekend geworden te zijn, want TSCHUDI wist in zijne studie der kokkelkorrelplant in 1847 slechts 12 vischvergiften te noemen (L. ROSENTHALER l.c.). Aan dezen leerling van Prof. SCHAEER te Straatsburg danken wij (in 1901) eene zeer belangrijke dissertatie over dit onderwerp, nl: „Phytochemische Untersuchung der Fischfangpflanze *Verbascum sinuatum* L. und einiger anderer *Scrophulariaceen*”. Naast het experimenteel onderzoek heeft L. ROSENTHALER ook over vischvergiften in 't algemeen eene goede bijdrage geleverd. Van denzelfden schrijver verscheen ook het artikel: „Saponine” in Real-Enzyklopädie der gesamten Pharmazie, 11^{ten} Band (1908), S. 104.

sommige andere gewesten vloeiden eveneens dergelijke berichten rijkelijker, omdat door de vermeerderde cultuur, en bepaaldelijk door een intenser vee-teelt-bedrijf, blijkens de daarbij opgedane ervaring vele gewassen als giftig moesten worden te boek gesteld, welke voordien niet als zoodanig bekend waren. Vaak zijn de berichten ook in dit deel onvertaald overgenomen, om ze niets van hun oorspronkelijkheid te laten verliezen; waar zij alleen verkort hier een plaatsje konden vinden, staat achter den naam van den auteur het jaartal der publicatie, wat al veelal het opzoeken in de literatuur mogelijk maakt.

Een niet geringe oogst van toxicologisch-phytochemische feiten leverde de arbeid in verschillende wetenschappelijke werkplaatsen. Onder deze mag zeker wel uitdrukkelijk genoemd worden het chemisch-pharmacologisch laboratorium te Buitenzorg, sedert mijn vertrek van Java in 1892 onder leiding staande van DR. W. G. BOORSMA, die het onderzoek der Indische planten stelselmatig heeft voortgezet, en aldus reeds vele leemten in de kennis van plantenstoffen en hare verdeeling over de natuurlijke familiën kon aanvullen. Ware dit Buitenzorgsch laboratorium niet een eenling in de tropen, met andere woorden: bezaten ook andere koloniale plantentuinen in Oost en West een chemisch-pharmacologisch laboratorium, zoo als Buitenzorg bezit — wij zouden over nog vrij wat meer exacte kennis aangaande plantenstoffen en plantengiften kunnen beschikken. Intusschen heeft de schrijver zelf gelegenheid gehad, zijne destijds in 's Lands Plantentuin begonnen onderzoekingen in Nederland voort te zetten, en verschillende gegevens, in Deel I en II alleen nog maar vermeld als min of meer twijfelachtige berichten, aan reisverhalen enz. ontleend, kunnen thans door hem aangevuld worden met de analytische ervaringen, in het laboratorium van het Koloniaal Museum te Haarlem opgedaan. Aan onderzoekingsmateriaal uit de botanische tuinen van zijn vaderland heeft het hem nooit ontbroken, en ook gedenkt hij hier dankbaar de hulp van twee machtige botanische centra in Europa: de Royal Botanical Gardens te Kew (Londen) en den Jardin des Plantes te Parijs. Dit deel der monographie bevat, evenals de beide vorige, jazelfs meer

nog, de resultaten van mijne eigen onderzoekingen en waarnemingen, die echter—om den opzet van het werk gelijkmatig te houden—slechts uiterst beknopt zijn vermeld. Dat alzoo langs deze verschillende wegen, experimenteel en descriptief voldoende materiaal bijeen gekomen is om de uitgave van een deel III der Vischvergift-monographie te rechtvaardigen, zal, naar ik hoop, door den zaakkundigen lezer niet betwist worden.

Samen gebruikt met de beide vorige deelen, zal deze monographie in zeer vele gevallen inlichting kunnen verschaffen over de giftgewassen der geheele aarde. Om het gebruik der drie boeken gemakkelijker te maken, vindt men in dit deel een uitvoerig naamregister op *alle* in de drie deelen behandelde planten. Bij de bewerking van dit register zijn die plantennamen in de eerste plaats alle zorgvuldig met den *Index Kewensis* vergeleken ¹⁾: de soortnamen, welke overeenkomen met dien index, zijn door een ster (*) geteekend: men weet dus voor deze plantennamen, welke haar herkomst is, en waar het literatuur-citaat der oorspronkelijke beschrijving te zoeken valt. In hetzelfde algemeen register vindt men nu ook de namen der plantenfamiliën, alsmede alle inlandsche namen bijeengebracht.

Er is getracht, aan dit supplement-deel die mate van zelfstandigheid te geven, welke vereenigbaar was met den geheelen opzet der monographie: daarvoor diende reeds de bewerking van het volledig register op I-III, en daarvoor zijn ook, als „Leitmotiv”, in den tekst weder de namen vermeld van *alle* vischbedwelmende planten, doch zoo mogelijk met eenige nieuwe en oorspronkelijke berichten aangaande haar gebruik ²⁾. In deel I bedroeg het getal der vischvergiften 233, in deel II steeg het tot 346, thans in deel III is de algeheele oogst 472. Veel

1) Bij den twijfel, die niet zelden bestaat in zaken van synonymie, heb ik het niet gewaagd, de Kew-namen *in plaats* der oorspronkelijke te zetten, doch deze alleen er naast geplaatst.

2) Bij de bewerking van het manuscript voor den druk werd opgemerkt, dat aan dit voornemen nog geen gevolg gegeven was; er is daarom aan dit deel toegevoegd eene alfabetische lijst der vischvergiften, welke in het geheele werk zijn genoemd. Deze lijst dient tevens, om de plaats in te nemen, welke in Dl. II gegeven is aan de lijsten, beginnende resp. op blz. 188 en op blz. 199.

grooter dan uit deze getal-verhouding blijkt, is echter de vermeerdering van het aantal der behandelde giftplanten in 't algemeen, de aanwas der phytochemische en toxicologische gegevens. Om deze zooveel mogelijk in hun natuurlijk verband te plaatsen, is vastgehouden aan de groepeerings der stof binnen de natuurlijke plantenfamiliën. Inplaats echter der familie-indeeling naar het stelsel van BENTHAM en HOOKER, gelijk dat in deel I en II gevolgd werd, is ditmaal aanvaard de op nieuwere systematische gegevens berustende indeeling, naar het stelsel van ENGLER en PRANTL, gelijk deze voorkomt in het werk: *Index Siphonogamarum* van DE DALLA TORRE en HARMS (1907). Dat in dit opzicht deel III dezer monographie verschilt van deel I en II, kan in de praktijk moeilijk tot bezwaren aanleiding geven, immers blijft de eenheid dezelfde: men vindt er de betreffende planten-geslachten en -soorten gemakkelijk terug óók bij de somwijlen veranderde familie-aanwijzing. Het voordeel dier wijziging is, dat het vergelijkend-phytochemisch beeld in deel III duidelijker en scherper geworden is dan het te voren was, en dat de kritische lezer, die gelegenheid heeft, den tekst der drie deelen te vergelijken, nu beter kan nagaan, in hoeverre onze inzichten aangaande de verwantschap van sommige planten in de laatste decennien gewijzigd zijn. Een tweetal groepen van planten, die voor de toxicologie bijzonder belangrijk zijn, namelijk de blauwzuurplanten en de saponineplanten ¹⁾ zijn bij iedere familie *en bloc* opgesomd, niet alleen om praktische redenen, maar ook om helder licht te laten vallen op hare verspreiding in 't plantenrijk, en ook voor deze plantenstoffen op te wekken tot verder onderzoek binnen den kring van elke familie. Want dit — de bevordering der vergelijkende phytochemie — is het ideëele doel dezer monographie gebleven, al acht de schrijver ook niet gering, en voor hem zeer aantrekkelijk, de praktische taak, die dit werk te vervullen heeft, nl. algemeene voorlichting te geven op het gebied der giftige en heroische planten der geheele aarde.

M. GRESHOFF.

1) Eene opgave van de verspreiding der cumarinehoudende geslachten in het plantenrijk is als voetsnoet geplaatst bij de eerst behandelde eumarinesoort (*Aspidium acrostichum Sw.*).

EUTHALLOPHYTA.

ALGAE.

N^o. 1. *Peridinium* spec. div.

Groote ontwikkeling dezer eencellige *Thallophyten* in het water heeft het verdwijnen, resp. afsterven van visch tengevolge.

EUMYCETES.

PLECTASCNEAE.

Aspergillus fumigatus DE BARY en *A. flavescens* EIDAM. Er is verband gezocht tusschen pellagra en de toxinen dezer schimmels (CENI en BESTE, 1902).

A. niger v. TIEGH. Kan veel oxaalzuur vormen. (WEHMER, 1891).

PYRENOMYCETES.

Claviceps purpurea TUL. (Secale cornutum, „Giftkorn“, „Tollkorn“, d.). Op 't land veel als abortivum gebruikt.

SACCHAROMYCETES.

Saccharomyces cerevisiae MEYEN. Gist is als bijengift gebruikt (door de in hun lijf intredende suikergisting).

S. Hansenii ZOPF. Vormt rijkelijk oxaalzuur (ZOPF, 1889).

HYMENOMYCETES.

Blauwzuur-planten: *Clitocybe*, *Collybia*, *Marasmius*. ¹⁾

F. GUÉGUEN (1908) onderscheidt voor Frankrijk: Champignons mortels: *Amanita phalloides* FR., *A. mappa* FR., *A. verna* LAM.,

1) Met dit drietal genera is de lijst der blauwzuurzwammen natuurlijk niet volledig. In de eerste plaats zal zij vermoedelijk wel vergroot moeten worden met sommige in vroegere deelen vermelde „laurierkersachtig“ riekende zwammen. Voor deze zwammen (uit de geslachten *Hygrophorus*, *Pholiota*, *Russula*) is echter thans het ehemiseh bewijs nog niet geleverd. Dan zal het voortgezet onderzoek nog wel nieuwe HCN-emaneerende geslachten en soorten aan den dag brengen. (Pharm. Weekblad. 1909, pag. 1424.)

Volvaria gloiocephala DC., *V. volvacea* BULL., *V. speciosa* FR.
Espèces dangereuses: *Amanita pantherina* DC., *A. muscaria*
L., *Lepiota helveola* BRES., *Boletus luridus* SCHAEFF., *B. Satanus*
LENZ. Espèces suspectes: *Entoloma lividum* B., *Pleurotus*
olearius FR. *Russula* sp. div.

Amanita Muscaria L. Bevat naast muscarine een toxine
(HARMSSEN, 1903).

A. phalloides FR. Bevat een alkaloid en een haemolytisch
toxine, phalline (KOBERT, 1892).

Clitocybe fragrans FR. Ontwikkelt blauwzuur.

C. infundibuliformis FR. („Blauwzuurzwam”, n.) Deze padden-
stoel ontwikkelt ruim 0,4% cyaanwaterstof.

Collybia dryophila FR. Ontwikkelt blauwzuur. (Zie voor HCN
in *Fungi Pharm.* Weekbl. 1909, N^o. 51).

Lactarius piperatus SCOP. „Peperzwam”, n.

Schizophyllum lobatum. Ontwikkelt zwavelkoolstof. (WENT, 1896).

Boletus edulis BULL. e. a. Bevat een enzymatisch toxine, myko-
zymase. (DUPETIT, 1889).

B. felleus BULL. Buitengewoon bitter.

B. piperatus BULL. Scherp-brandend.

FUNGI IMPERFECTI.

Fusarium roseum LINK. Een oorzaak van giftig brood.

LICHENES.

Pertusaria communis KOERB., *Chlorangium Jussuffii*, *Lecanora*
esculenta EVERSM. en andere korstmossen zijn zeer rijk aan cal-
ciumoxalaat, tot 65 % der droogrest.

N^o. 2. *Usnea longissima* ACH. e. a.

Het daaruit bereide „usninezuur” werkt verlamdend en is een
hevig vischgift.

EMBRYOPHYTA ASIPHONOGAMA.

BRYOPHYTA.

PTERIDOPHYTA.

FILICALES.

POLYPODIACEAE.

Blauwzuur-planten: *Cystopteris*, *Gymnogramma* en *Pteris*.

Saponine-planten 1): *Naphrodium*, *Gleichenia*.

Actiniopteris dichotoma KUHN. (= *A. australis* LINK). Anthelminticum.

Lastrea oreopteris PRESL. Heette oudtijds: *Aspidium odoriferum* en *Polypodium fragrans*.

Aspidium acemulum SW. (= *Dryopteris acemula* O. KTZE*) 2). Riekt droog naar cumarine 3) (CHRIST, 1897). Ten onrechte vermeldt SIMMONDS (1907) in zijne Flora van Ellesmere-land van deze varen: „the air was strongly perfumed with its agreeable scent of violets”.

1) Zie o.a. voor Saponinestoffen:

1. TH. WAAGE. Ueber das Vorkommen saponinartiger Stoffe im Pflanzenreich. Pharm. Centralh. 1892 blz. 685.

2. L. WEIL. Beiträge zur Kenntniss der Saponinsubstanzen und ihrer Verbreitung. (Diss. Strassburg 1901).

3. W. FRIEBOES. Beiträge zur Kenntniss der Guajakpräparate. (Preisschrift. Rostock 1903).

Over de werking van saponine als vischgift zie men vooral ook:

R. KOBERT. Beiträge zur Kenntniss der Saponinpflanzen. (Stuttgart. 1904).

(Uit KOBERT's te Napels ingestelde studiën bleek, dat voor alle visschen saponine en quillajazuur lethaal is 1: 200.000, terwijl Crustaceae ongevoelig zijn zelfs voor 1: 2000)

2) De met * gemerkte soortnamen in de groep *Filices* zijn identisch met de soortnamen, voorkomende in: CARL CHRISTENSEN, *Index Filicum*.

3) Opgave der plantengeslachten, waarin Cumarine is aangetoond, of op goede gronden vermoed wordt; voor bijzonderheden zie CZAPEK II, 560.—

Aceras (Orchidaceae), *Achlys* (Berberidaceae), *Adiantum* (Polypodiaceae), *Ageratum* (Compositae), *Alyria*? (Apocynaceae), *Angreum* (Orchidaceae), *Anthoxanthum* (Gramineae), *Aspidium* (Polypodiaceae), *Basanacantha* (Rubiaceae), *Borreria* (Rubiaceae), *Cascaria*? (Flacourtiaceae), *Ceratopetalum* (Saxifragaceae), *Cheilanthes* (Polypodiaceae), *Chloroedon*? (Asclepiadaceae), *Chrysanthemum* (Compositae), *Cinna* (Gramineae), *Crinum*? (Amaryllidaceae), *Critonia* (Compositae),

A. fragrans SW. (= *Dryopteris fragrans* SCHOTT*) Riekt droog naar cumarine (CHRIST, 1897).

(Er is ook een *A. fragrans* GRAY. (= *Dryopteris rigida* UND*).
Athyrium filix femina ROTH* Taenifugum.

Cheilanthes pulchella BORY* Zeer sterk cumarinehoudend. (CHRIST 1897).

Cystopteris alpina Desv. (= *C. fragilis* BERNH.*), *C. bulbifera* BERNH.*, *C. fragilis* BERNH.*, *C. montana* BERNH*. Blauwzuurhoudend.

*Doodia** spec. Welriekend.

Gymnogramma aurea DESV. (= *G. argentea* METT.*). Het loof ontwikkelt sporen blauwzuur. Dat van *G. caudiformis* (= *Polypodium Feci* METT.*) en *G. gracilis* HEW (= *Dryopteris heteroclita* C. CHR.) geeft een schuimend aftreksel.

Nephrodium montanum BAK. (= *Polystichum montanum* ROTH, *Dryopteris oreopteris* MAXON*). Sterk riekend. Loof saponinehoudend.

Platyserium Willinckii MOORE.* Cumarinehoudend?

Polypodium (Phlebodium) aureum L.* Riekt sterk naar cumarine. (CHRIST, 1897).

P. brasiliense POIR.* (var. *neriifolium* SCHKUHR). Riekt bij drogen sterk naar cumarine. (PULLE, 1908).

P. incanum SW. (= *P. polypodioides* HITCHCOCK*). Cumarinehoudend.

P. loriceum L. Riekt naar cumarine.

P. pustulatum FORST.* *P. nigrescens* BL.* Welriekend.

Cyperus (Cyperaceae), *Diodia* (Rubiaceae), *Dipteryx* (Leguminosae), *Dorstenia*? (Urticaceae), *Eucalyptus* (Myrtaceae), *Eupatorium* (Compositae), *Galium* (Rubiaceae), *Hemidesmus* (Gramineae), *Herniaria* (Caryophyllaceae), *Humea* (Compositae), *Lactarius* (Fungi), *Leptaulus* (Olacaceae), *Liatris* (Compositae), *Lindsaea* (Filices), *Melilotus* (Leguminosae), *Melodorum*? (Anonaceae), *Mitracarpum* (Rubiaceae), *Milium* (Gramineae), *Mohria* (Sesizaceae), *Myroxyton* (Leguminosae), *Nigritella* (Orchidaceae), *Orehis* (Orchidaceae), *Peristrophe* (Acanthaceae), *Phleum* (Gramineae), *Phoenix* (Palmae), *Plantago* (Plantaginaceae), *Platyserium*? (Polypodiaceae), *Pleurogyna*? (Gentianeaceae), *Polypodium (Phlebodium)* (Polypodiaceae), *Pocockia* (Leguminosae), *Prunus* (Rosaceae), *Pterigeron*? (Compositae), *Rhinacanthus* (Acauthaceae), *Russula* (Fungi), *Ruta* (Rutaceae), *Salmea*? (Compositae), *Spermaecoe* (Rubiaceae), *Talauma* (Magnoliaceae), *Todea* (Osmundaceae), *Trifolium* (Leguminosae), *Trigonella* (Leguminosae), *Trilisa* (Compositae), *Vitis* (Vitaceae).

Polystichum Wollastoni. Het loof ontwikkelt bij verwelken zwakken benzaldehyd-geur.

Pteris aquilina L. (= *Pteridium aquilinum* KUHN*). Als diureticum voor paarden, doch hevig en gevaarlijk. (CHESNUT, l. c. 1902.) Blauwzuur-houdend.

Struthiopteris Germanica WILLD. (= *S. pennsylvanica* WILLD *Matteuccia struthiopteris* TODARO*). Taenifugum. Het loof ontwikkelt bij verwelken zwakken benzaldehyd-geur.

GLEICHENIACEAE.

Gleichenia flabellata R. BR.* Loof saponinehoudend.

SCHIZAECEAE.

Mohria caffrorum DESV.* Riekt sterk naar cumarine.

OSMUNDACEAE.

Todea Fraseri HOOK. et GREV. (— *Lcptopteris Fraseri*). Riekt bij het verwelken sterk naar cumarine.

EQUISETALES.

EQUISETACEAE.

Equisetum arvense L. Is in groote hoeveelheid voor paarden gevaarlijk gebleken. Schadelijk, geheel of deels door de schurende werking in maag, mond en darmkanaal. (Volgens LOHMANN is deze soort onschadelijk in dien zin, dat zij weinig of geen alkaloid houdt).

E. palustre L. Doodelijk voor paarden, indien deze plant in ruime hoeveelheid met het hooi wordt toegediend. Alkaloidhoudend. (LOHMANN, 1902).

E. silvaticum L. Giftig, alkaloidhoudend. (LOHMANN, 1902).

LYCOPODIALES.

Lycopodium Selago L. („Teufelshand,“d.) Veroorzaakte doodelijke darmontsteking bij paarden. De sporen dienen in de volksgeneeskunst wel als braakmiddel.

EMBRYOPHYTA SIPHONOGAMA.

DIVISIO GYMNOSPERMAE.

FAM. CYCADACEAE.

Cycas circinnalis L. VAN DONGEN (1903) vond in de vruchten een glucosied (pakoeïne).

Encephalartos lanuginosus LEHM.* Aftreksel schuimt sterk. (DEKKER 1906).

Macrozamia Fraseri. Giftig voor het vee geacht in Australië, veroorzaakt „rickets“.

M. Moorei F. v. M. Bladen giftig voor het vee. (Mechanisch giftig, en door hunne onverteerbaarheid).

FAM. GINKGOACEAE.

FAM. TAXACEAE.

Cephalotaxus drupacca SIEB. ET ZUCC.,* (= *Fortuni* HOOK.),
C. pedunculata S. ET Z.* In de zaden is veel toxine-achtig alkaloid.

N^o. 3. *Taxus baccata* L. Volks-abortivum. Het loof dient in Rusland om honden te vergiftigen.

Zie over het gebruik als vischgift ook L. ROSENTHALER, l. c.

T. brevifolia NUTT. Loof vermoedelijk giftig voor vee. Vrucht-vleesch eetbaar en zaad giftig. (CHESNUT, 1902, l. c).

FAM. PINACEAE.

N^o. 4. *Cupressus Lawsoniana* MURR. In DIDÉROT-ÀLEMBERT, Encyclopédie (XII, 224) wordt onder „*les appas empoisonnés, qui enivrent et étourdissent le poisson*“ (zie het aangehaalde in Deel II, blz. 109) ook genoemd „*la noix de cyprès*.“

Juniperus Sabina L. (= *Sabina officinalis* GARCKE). „Kinder-mord”, „Jungfernrosmarin”, „Mägdebaum,” d.).

J. virginiana L.* (= *Sabina virginiana* ASCHERS.). Cederolie, in N.-Amerika veel als abortivum gebruikt.

Pinus silvestris L.* Zou in het loof tot 0,1 % phenol bevatten. (GRIFFITHS, 1884).

Thuja Douglasii NUTT. (= *T. gigantea* NUTT.*). Loof scherp, op de huid ontsteking gevend.

T. occidentalis L.* Het loof, op de huid gewreven, geeft erysipelas-achtige ontsteking.

T. orientalis L. Abortivum.

FAM. GNETACEAE.

Saponine-planten: *Gnetum funiculare* BL., *G. latifolium* BL., *G. ovalifolium* KARST., *G. molluccense* KARST., *G. Gnemon* L.

Gnetum funiculare BL. *G. latifolium* BL.,* *G. ovalifolium* KARST., *G. molluccense* KARST., *G. Gnemon* L.* Saponinehoudend (DEKKER 1909).

G. scandens ROXB.* Bast als bestanddeel van een Maleisch pijlvergift genoemd (zie C. HARTWICH und P. GEIGER, Beitrag zur Kenntnis der Ipoh-Pfeilgifte, in Arch. d. Pharm. 1901, 491).

DIVISIO ANGIOSPERMAE.

CLASSIS MONOCOTYLEDONEAE.

FAM. THYPHACEAE.

FAM. PANDANACEAE.

FAM. SPARGANIACEAE.

FAM. POTAMOGETONACEAE.

Potamogeton natans L.* Een aftreksel schuimt.

P. sp div. Sommige soorten (*P. natans* L.*, *P. polygonifolius* POURR.*) worden door koeien en varkens gegeten, andere (*P. perfoliatus* L.*, *P. lucens* L.*) door hen gemeden.

FAM. NAJADACEAE.

Blauwzuur-planten: *Scheuchzeria palustris* L.

Scheuchzeria palustris L.* Blauwzuurhoudend.

FAM. APONOGETONACEAE.

FAM. JUNCAGINACEAE.

Blauwzuur-planten: *Triglochin maritimum* L.*, *T. palustre* L.*

Triglochin maritimum L.*, *T. palustre* L.* Blauwzuurhoudend.

Xerotes longifolia R. BR.* Aftreksel schuimt sterk (DEKKER, 1906).

FAM. ALISMACEAE.

Alisma Plantago L.* Stengel en bladen in Japan giftig geacht.

Sagittaria montevidensis CHAM et SCHLT.* Bladen als rube-faciens.

FAM. BUTOMACEAE.

FAM. HYDROCHARITACEAE.

FAM. TRIURIDACEAE.

FAM. GRAMINEAE.

Saponine-planten: *Agropyron (Aegilops) Aucheri* BOISS.*, *A. cristatum* BEAUV., *Arrhenatherum avenaceum* BEAUV.*, *Diar-rhena americana* BEAUV., *Elymus canadensis* L.*, *E. giganteus* VAHL*, *E. virginicus* L.*, *Panicum junceum* NEES.*

Blauwzuur-planten: *Briža minor* L.*, *Catabrosa aquatica* BV.*, *Cortaderia argentea* STAPF*, *C. conspicua*, *C. Kermesaina*, *Elymus desertorium* KAR. et KIR.*, *Festuca Poa* KUNTH, *Glyceria aquatica* WAHLENB.*, *G. plicata* FRIES. (= *G. fluitans* R. BR.*), *Gruerium argenteum* NEES*, *Holeus lanatus* L., *Lamarckia aurca* DC., *Melica altissima* L.*, *M. Balansae* BOISS. et BAL. (= *M. ciliata* L.*), *M. nutans* L.*, *M. uniflora* RETZ.*, *M. papilionacea* L. *, *M. penicellaris* BOISS. et BAL.,

Panicum sp. div., *Poa pratensis* L.*, *Sorghum halepense* PERS.*, *S. saccharatum* MOENCH. (= *S. vulgare* PERS.*), *Sorghum* (*Andropogon*) *vulgare* PERS.* (= *S. nigrum* R. et SCH.), *S. vulgare* (var. *d'america*), *Stipa capillata* L.*, *S. hystrixina* SPEG., *S. leptostachya* GRIS., *S. Lessingiana* TRIN. et RUPR., *S. tortilis* DESF.*, *Zea Mays* L. Verder zijn na den dood van den auteur nog ontdekt: *Bambusa* sp. div., *Dendrocalamus* NEES, *Gigantochloa* KRZ., *Melocanna* TRISS.*, *Schyzostachium* NEES. — Het stuifmeel (pollen) van alle grassen bevat een toxine, dat bij daarvoor gevoelige personen hooikoorts veroorzaakt (DUNBAR, 1903). Eveneens zijn door dezen onderzoeker giftig bevonden het pollen van *Convallaria*, *Brassica*, *Bellis*, *Centaurea*, *Chrysanthemum*, *Aster* enz. De oorzaak der herfstkatarrhen in Amerika is gevonden in het stuifmeel van *Solidago*- en *Ambrosia*-soorten en andere *Compositen*.

Agropyron (*Aegilops*) *Aucheri* BOISS.* Zaad saponinehoudend.

A. cristatum BEAUV.* Saponinehoudend.

A. spicatum PURSH. en *Elymus condensatus* PRESL.* Goed voedergras en hooi; doch soms giftig gebleken bij rijkelijke infectie met moederkoorn. (*Claviceps purpurea* TUL.). CHESNUT and WILCOX l.c.

Alopecurus geniculatus L.* Verdachte plant.

Anthoxanthum luzoniense MERRILL. Filippijnsch reukgras. Sterk cumarinehoudend.

A. Puelii LECOQ et LAMOTTE.* Zwak cumarinehoudend.

Arrhenatherum elatius BEAUV. (= *A. avenaceum* BEAUV.*). Bevat een giftig saponine.

*Bambusa** sp. div. Bamboeharen als mechanisch gift. Blauwzuurhoudend volgens: WALTHER, MAXIMOW e. a. 1910 Bull. Dép. de l'Agric. Indes-Néerl. XLII.

Bromus purgans L. (= *B. ciliatus* L.*). Giftig?

B. unioloides H. B. K.* Ongemeen kalirijk. (57 % K_2O der asch).

Chaetium bromoides BENTH.* De scherpe aren veroorzaken oogontsteking bij het vee.

Chaetochloa italica SCRIBN. (= *Setaria italica* BEAUV.*). Heeft

in Noord-Am. tot vergiftiging van vee aanleiding gegeven, indien dit nl. hoofdzakelijk met dit gras gevoed was.

Cinna pendula TRIN. (= *C. arundinacea* L.*). Cumarinehoudend.

Cortaderia argentea STAPF*, *C. conspicua*, *C. Kermesiana*. Bevatten een blauwzuur + benzaldehyd gevend glucosied.

Crossotropis grandiglumis RENDLE.* In Zuid-Afrika verdacht, als giftig voor vee (?)

Cynosurus echinatus L.* Giftig?

*Dendrocalamus** NEES. Blauwzuurhoudend. WALTHER, MAXIMOW e. a. l.c. 1910.

Deyenxia Langsdorffii KUNTH.* Geeft een schuimend aftreksel.

Diarrhena americana BEAUV.* Saponinchoudend.

Echinaria capitata DESF.* Zaad alkaloidhoudend.

Elymus desertorum KAR et KIR.*, *E. subulosus*. Sterk blauwzuurhoudend. In sommige andere soorten (o. a. *E. canadensis* L. *, *E. giganteus* VAHL.*, *E. virginicus* L.*) is saponine.

Euchlaena mexicana SCHRAD.* Geeft een schuimend aftreksel.

Gigantochloa KRZ.* Blauwzuurhoudend (WALTHER, MAXIMOW e. a. 1910.) Bull. Dép. de l'Agric. Ind. Néerl. XLII.

Glyceria plicata FRIES. (= *G. fluitans* R. BR.*). Sterk blauwzuurhoudend.

G. spectabilis MERT. et KOCH (= *G. aquatica* WAHLENB.*) Voor koeien herhaaldelijk giftig gebleken, door het blauwzuur, misschien ook door sterke infectie met *Ustilago longissima* (ERIKSSON, 1900).

Hierochloë alpina ROEM. et SCHULT. Sterke cumarine-reuk.

Hordeum gussoncanum PARL.* en *H. murinum* L.* Mechanisch giftig. De scherpe naalden der aar geven verwonding en daaropvolgende ontsteking; aldus kunnen zij ook vaak blindheid van het vee veroorzaken (CHESNUT, 1902, l.c).

H. jubatum L.* Mechanisch giftig, evenals *H. murinum* L.* In het tandvleesch gedrongen en daar afgebroken, veroorzaken de naalden diepgaande verzweringen.

Ischaemum angustifolium HACK. „Fodder for cattle, but considered injurious for horses.” (BURKILL).

Lolium temulentum L.* „Tollgerste”, d. Alleen de met fungus geïnfecteerde plant geeft giftig zaad. Alkaloïdhoudend („temuline”) volgens F. HOFMEISTER, 1892.

Melica altissima L.* *M. Balansac* BOISS. et BAL. (= *M. ciliata* L.*), *M. ciliata* L.*, *M. papilionacea* L.*, *M. penicillaris* BOISS. et BAL.*, *M. uniflora* RETZ.* Blauwzuurhoudend.

M. Cupani GUSS.* Giftplant. (BURKILL).

Melocanna TRIN.* Blauwzuurhoudend. (WALTHER, MAXIMOW e. a. l. c., 1910).

Molinia altissima LINK (= *M. caerulea* MOENCH*). Bevatte, op loodhoudenden bodem gegroeid, in de asch ruim 2 % Pb; op zinkhoudenden bodem 0,26 % Zn. (HATTENSAUR, 1890).

M. caerulea MOENCH* („Böses Gras”, d.). Giftig door opname van giftige metalen (zink, koper, lood) uit den bodem; of door het zinkoxyd, dat er bij dauw op neerslaat?

Dit gras is echter ook in Nederland, buiten verband met „metalen”, doodelijk gebleken voor koeien in de weide.

*Panicum** spec. Bevatten het blauwzuur leverend glucosied dhurrine; verg. *Sorghum* (BRÜNNICH, 1903. v. CZAPEK).

Paspalum scrobiculatum L.* Vooral het zaad wordt giftig geacht.

Phalaris arundinacea L.* Soms schadelijk voor paarden geacht en wel „Crazy grass” genoemd. (In dat geval met moederkoorn of anderen fungus geïnfecteerd?).

Phleum asperum JACQ.* Cumarine-reuk?

Phragmites communis TRIN.* Zou schadelijk kunnen zijn door fungus-infectie.

Phyllostachys pubescens. De haren der jonge loten geven bij aanraking felle ontsteking van huid en slijmvliezen.

Schizostachyum NEES. Blauwzuurhoudend. (WALTHER, MAXIMOW e. a. l. c., 1910).

Secale cereale L.* In het pollen is een hooikoorts-veroorzakend toxalbumine (KAMMANN, 1904).

Sitanion clymoides RAF. (= *Elymus Sitanion* SCHULTZ*) („Squirreltail,” e.). Mechanisch-giftig door de vruchtnaalden. (CHESNUT, 1902, l. c.).

Sorghum (Andropogon) halepense PERS.* Heeft tot vergiftigingen aanleiding gegeven. Sterk blauwzuurhoudend.

S. saccharatum MOENCH (= *S. vulgare* PERS.*), *S. nigrum* ROEM. et SCHULT. (= *S. vulgare* PERS.*). Loof sterk blauwzuurhoudend.

S. vulgare PERS.* Het jonge loof voor het vee zeer schadelijk; bevat een blauwzuur afsplitsend, eenigszins op amygdaline gelijkend glukosied, durrhine. (DUNSTAN en HENRY, 1902). Durrhine geeft bij splitsing door emulsine: cyaanwaterstof, dextrose en parahydroxybenzaldehyde.

Stipa capillata L.*, *S. Lessingiana* TRIN. et RUPR. Blauwzuurhoudend.

S. Ichu KUNTH. (= *S. Jarava* BEAUV.*). Narcotisch gras in Peru.

S. leptostachya GRISEB.* en *S. hystericina* SPEGAZZ*. („Viscachera”, Andes v. Bolivia en Argentinië). Doodelijk voor paarden, lamas enz. Sterk blauwzuur leverend. (A. HÉBERT, 1904).

S. Neesiana TRIN. et RUPR. (= *S. setigera* J. PRESL.*), *S. capillata* L.*, *S. spartea* TRIN. e. a. Mechanisch-giftig voor het vee.

S. parviflora DESF.* Zou het paardendoodend gras van Kashmir zijn.

S. Vaseyi. „Sleeping grass” van Californië. Narcotisch voor het vee. (BAILEY, 1903).

Zea Mays L.* Voeding met versch maisloof geeft bij het vee licht diarrhee, ook abortus. De „Cornstalk disease” wordt toegeschreven aan een verhoogd blauwzuurgehalte der maïs.

FAM. CYPERACEAE.

Carex brevicollis DC.* In Spanje en ook in Hongarije giftig geacht.

Cyperus dichromenacfolius KUNTH var. *major*. Alle deelen van dit cypergras ricken volgens Welwitsch in verschen en gedroogden staat zeer sterk als *Anthoxanthum*, dus waarschijnlijk cumarinehoudend.

FAM. PALMAE.

FAM. CYCLANTHACEAE.

FAM. ARACEAE.

Saponine-planten: *Arisarum vulgare* TARG.*, *Arum italicum* MILL.*, *A. maculatum* L.*, *Colocasia macrorhiza* SCHOTT (= *Alocasia macrorhiza* SCHOTT*).

Blauwzuur-planten: *Arum maculatum* L.*, *A. italicum* MILL.*, *Alocasia* sp., *A. macrorhiza* SCHOTT*, *A. Veitchii* SCHOTT (= *A. Lowii* HOOK.*), *Colocasia gigantea* HOOK.†, *Cyrtosperma lasioides* GRIFF.*, *C. Merkusii* SCHOTT*, *Lasia aculeata* LOUR.* (= *L. Zollingeri* SCHOTT), *Dieffenbachia* spec.

Alocasia costata. Versch wegens de giftigheid zeer gevreesd.

A. macrorhiza SCHOTT† en *Dieffenbachia* spec. Bij de bonte bladen is het blauwzuur alleen aan te toonen in de groene plekken van het blad (TREUB, ¹) 1909).

Arisaema japonicum BL* Wortels in Japan als insecticidum gebruikt.

A. praecox DE VR. (= *A. ringens* SCHOTT*), *A. Thunbergii* BL*, *A. serrata* TH. Alle in Japan als giftig bekend.

A. triphyllum. SCHOTT.* Het kauwen der verse knollen gaf hevige vergiftigingsverschijnselen (deels raphieden-werking vermoedelijk).

Arisarum vulgare TARG.* Saponinehoudend.

Arum maculatum L.* „One of the brutal bits of practical joke formerly in vogue consisted in inducing people to chew an *Arum* leaf under the idea that it was sorrel. The pain resulting was both intense and longlived.” (J. E. TAYLOR. The sagacity and Morality of Plants 1884, p. 124).

A. italicum MILL.* Blad blauwzuurhoudend.

Colocasia macrorhiza SCHOTT (= *Alocasia macrorhiza* SCHOTT*).

1) Zie zijne „Nouvelles Recherches sur le rôle de l'acide cyanhydrique dans les plantes vertes”, in de Annales du Jardin Botanique de Buitenzorg, laatste-lijk in Vol. VIII der 2de serie 1909.

In Australië als scherp-giftig bekend; saponine-, blauwzuur- en raphieden-houdend.

Dieffenbachia (*Caladium*) *Seguine* SCHOTT.* „*The Damb-cane is so virulently acrid that the juice of any part incautiously applied to the mouth causes the tongue to swell so as to take away the power of speech, and produces burning torments of long duration. It is said to have been one of the modes of torture employed (in Jamaica) by cruel masters in the dark days of slavery.*” (J. E. TAYLOR, l. c., p. 123).

„*Daar zijn ook vergiftige tajers, en van die soort zegt men dat wel eens door oude vrouwen gebruik gemaakt werd om er andere mede naar de onderwereld te helpen. De tajer was haar toovermiddel.*” (C. VAN COLL, Gegevens over land en volk van Suriname, 1903, blz. 527).

N^o. 5. *Homalonema caerulescens* JUNGH.* „*Na koking wordt de bast bij hongersnood wel gegeten; zij is ook bij de vischvangst met toeba in gebruik.*” (DE CLERCQ, Plantk. Wbk. v. Ned.-Indië).

Lagenandra toxicaria DALZ.* Scherp-giftig.

Pythonium Wallichianum SCHOTT (= *Thomsonia napalensis* WALL.*) en *Amorphophallus campanulatus* BL.* In Eng.-Indië als scherp-giftig bekend.

Remusatia vivipara SCHOTT.* Zaad alkaloïdhoudend.

Richardia aethiopica SPRENG. (= *R. africana* KUNTH*). Scherp; kan op de huid ontsteking geven.

R. africana KUNTH.* Zaad alkaloïdhoudend.

Scindapsus Cuscuaria PRESL.* (= *Aglaonema commutatum* SCHOTT) („Poison dart”, e.). Giftplant der Filippijnen.

FAM. LEMNACEAE.

FAM. FLAGELLARIACEAE.

FAM. RESTIONACEAE.

FAM. CENTROLEPIDACEAE

FAM. MAYADACEAE.

FAM. XYRIDACEAE.

FAM. ERIOCAULACEAE.

FAM. RAPATEACEAE.

FAM. BROMELIACEAE.

FAM. COMMELINACEAE.

FAM. PONTEDERIACEAE.

FAM. PHILYDRACEAE.

FAM. JUNCACEAE.

Xerotes longifolia R. Br.* Aftreksel schuimt sterk (DEKKER 1906).

FAM. STEMONACEAE.

Croomia japonica MIQ.* Op de tong bijtend (door scherpe naalden van calciumoxalaat?).

FAM. LILIACEAE.

Saponine-planten: *Agapanthus umbellatus* l'HÉRIT.*, *Allium odorum* L.**, *Chamaelirium luteum* ASA GRAY. (= *C. carolinianum* WILLD.*), *Chlorogalum divaricatum* (*C. pomeridianum* KUNTH*), *Dasyllirion Hookerii* LEM.**, *Dracaena arborea* LINK.**, *Endymion nutans* DUM (= *Scilla festalis* SALISB.*), *Erythronium californicum*, *E. Dens canis* L.**, *E. giganteum* LINDL (= *E. grandiflorum* PURSH*), *E. purpurascens* S. WATS.**, *E. revolutum* SM. (= *E. grandiflorum* PURSH*), *Eucomis punctata* l'HÉRIT.**, *Hemerocallis flava* L.**, *Muscari racemosum* MILL.**, *M. moschatum* W.**, *Nothoscordum fragrans* KUNTH.**, *N. striatum* KUNTH.**, *Paris quadrifolia* L.**, *Phalangium ramosum* HOUTT. (*Anthericum ramosum* L.**), *Ruscus aculeatus* L.**, *Smilax aspera* L.**, *S. japonica* GRISEB.**, *S. medica* SCHL. et CHAM.**, *S. officinalis* H. B. K., *S. papyracea* DUHAM.**, *Trillium pendulum* WILLD. (= *T. erectum* L), *Yucca aloifolia* L.**, *Y. baccata* TORR.**, *Y. brevifolia* ENGELM.**, *Y. gloriosa* L.**

Agapanthus umbellatus l'HÉRIT.* Saponine-houdend.

Allium ascalonicum L.* Door verschillende dieren gemedend.

A. odorum L.* Saponinehoudend.

A. sativum L.* Volksmiddel tegen ascariden.

A. sp. div. Leveren verschillende zwavelhoudende vluchtige oliën (alkylsulfiden).

A. unifolium KELL.* Loof en bollen gegeten, doch ook wel als schadelijk beschouwd. (CHESNUT, 1902, l.c.).

A. vineale L.* en *A. ursinum* L.* Door hun scherpte schadelijk geacht.

Aloë plicatilis MILL.* Smaak scherp; door het vee gemedend.

Asparagus officinalis L.* Asperge veroorzaakt (idiosyncratisch) bij sommigen urticaria.

Bellevalia ciliata T. NEES (= *Hyacinthus ciliatus* CYRILL.*). Zaad zeer bitter, niet-alkaloïdhoudend.

Bulbine semibarbata HAW.* „It has the same toxic effect upon each kind of animals, but cattle are said to survive the longest, sheep will linger about three, horses six days.” F. M. BAILEY, l.c. 1902.

Chamaelirium luteum ASA GRAY (= *C. carolinianum* WILLD.*). Saponinehoudend.

Nº. 6. *Chlorogalum divaricatum* KUNTH (= *C. pomeridianum* KUNTH*) („Seifenpflanze”, d.; „Soapplant”, e.) „The pounded root mixed in water is employed in stupefying fish.” (E. KREMERS, 1905)

TRIMBLE vond in de verse knollen 1,87 % saponine, in den gedroogden wortel 7 % (L. ROSENTHALER, l.c.).

Nº. 6a. *C. pomeridianum* (KER-GAWL.) KUNTH „Soaproot” or „Amole”.

„Long before the advent of the white man this was most extensively used for soap by the Indians, and even now many old squaws use it in preference to the ordinary article. Others prefer it especially in cleansing baskets and in washing their hair; and, indeed, on account of the absence of any alkali it is really preferable for washing silk and any delicate fabrics. It is used considerably for the special purpose of removing dandruff from the scalp. The hair is left very soft and glossy.

Besides this use as a hair wash, roasted bulb is used antiseptically as a poultice for sores

Second in importance to the use of the bulb as a substitute for soap is its use as a means of stupefying fish and thus procuring them for food. Large quantities were caught in this way in early days, but now this practice is forbidden by law.

Certain portions of several other plants are sometimes used either alone or together with soaproot to produce the same effect, but none except the turkey mullein (*Croton setigerus*) is esteemed as equally effective. Such wholesale poisoning was not indulged in very frequently; the general practice was and is in remote districts still carried on to a limited extent by a few individuals, who select small streams or deep pools for their operations. No ill effect has ever been noted as a consequence of eating fish caught by any of these „fish poisons”, the reason being perhaps that the quantity required to kill a few fish is very small compared to the greater size of a man and that much of the toxicity is lost in the cooking, although no special method is employed in preparing it” (V. K. CHESNUT. Plants used by the Indians of Mendocino County, California, 1902, p. 319).

Colchicum luteum BAKER * Wortels uiterst giftig door colchicine.

Convallaria majalis L * Bevat convallamarine, sterk op het hart werkend, en convallarine, gift voor de nieren

Dasyliirion Hookerii LEM † Saponinehoudend.

Dianella caerulea SIMS*. De wortel wordt in Perak als rattenvergift gebruikt; zie ook Dl II, blz. 153.

Dianella sp div. In Australië giftig voor varkens gebleken. (MAIDEN, 1908).

Dracaena arborea LINK.* Saponinehoudend. Bladen als zeep gebruikt (zie Dl. II, blz. 154). Ook op S. Thomé.

Drummiopsis maculata LINDL.* Zuid-Afrika Giftig voor vee?

Echeandia terniflora ORTEG * Een aftreksel van het zaad schuimt.

Endymion nutans DUM (= *Scilla festalis* SALISB*). Saponinehoudend.

Erythronium californicum, *E. Dens-canis* L.* *E. giganteum* LINDL (= *E. grandiflorum* PURSH*), *E. purpurascens* S. WATS*, *E. revolutum* SM. (= *E. grandiflorum* PURSH). Saponinehoudend.

Eucomis punctata L' HÉRIT.* Scherp-bitter, saponinehoudend.

Fritillaria Meleagris L.* Scherp.

Funkia ovata SPRENG.* Een aftreksel van het zaad schuimt.

Galtonia candicans DECNE.* Een aftreksel van het zaad is scherp-bitter en schuimend.

Gloriosa virescens LINDL (= *G. simplex* L.*). Wortels als giftig bekend.

Hemerocallis flava L.* Saponinehoudend?

Hyacinthus pratensis LAM. (= *Scilla festalis* SALISB.*). Scilla-surrogaat.

Leucocrinum montanum NUTT.* Verdachte plant.

Lomatophyllum macrum SALM-DYCK.* Drasticum (als aloë) op Martinique („Socotrine du pays,” f.).

Muscari racemosum MILL.* en *M. moschatum* W.* Saponinehoudend.

Nothoscordum fragrans KUNTH,* *N. striatum* KUNTH.* Saponinehoudend.

Ornithogalum thyrsoides JACQ.* (Giftig viooltje, n., in Zuid-Afr.). „Has been the death to horses on more than one occasion.” (JURITZ, 1905).

O. umbellatum L.* Aftreksel schuimt sterk. (DEKKER, 1906).

Paris quadrifolia L.* („Giftbeere”, d.). Saponinehoudend. Ook gebruikt voor liefdedrank („True love”, e.).

Phalangiium bicolor DEC. (*Simethis bicolor* KUNTH*). Wortel scherp en drastisch.

P. ramosum HOUTT. (= *Anthericum ramosum* L.*). Saponinehoudend.

Polygonatum officinale ALL.* Loof scherp, vruchten braakwekkend.

Ruscus aculeatus L.* Saponinehoudend. Abortivum.

Scilla bifolia L.* Scherp.

Smilax aspera L.*, *S. Japicanga* GRISEB.*, *S. medica* SCHL. et CHAM.*, *S. officinalis* H. B. et K., *S. papyracea* DUCHAM.* Saponinehoudend.

Stypandra glauca R. Br.* „Blind grass”, e. in Australië.

Tulbaghia acutiloba HARV.* Het zaad bevat een mosterdolie-afsplitsend glucosied.

Trillium cernuum L.* Geldt in Carolina voor giftig.

T. pendulum WILLD. = *T. erectum* L.* Saponinehoudend.

T. sessile L.* Bittere tubera geneeskrachtig; de geheele plant giftig geacht (CHESNUT, 1902, l. c.).

Urginea Burkei BAKER.* Giftig voor het vee in Zuid-Afrika.

U. lilacina BAKER* e. a. („Slangekop”, n. in Transvaal). Giftig geacht voor vee.

U. maritima BAKER — *U. Scilla* STEINH.* Wortel en blad, op de huid gewreven, geven daar hevige ontsteking. („Mort aux rats”, f.).

Veratrum album L.* „It is said, the roots are poisonous to swine. Crows may be destroyed by boiling Indian corn in a strong decoction of the fresh roots, and strewing it on the ground where they resort.” (M. CUTLER, 1785).

V. californicum DUR.* Loof en wortel in Noord-Amerika doodelijk gebleken voor koeien en paarden (CHESNUT and WILCOX, l. c.).

V. stamineum MAX.* Wortels, evenals die van *V. album*, giftig en in Japan als insecticidum gebruikt.

Yucca aloifolia L.*, *Y. brevifolia* ENGELM.*, *Y. gloriosa* L.* Saponinehoudend.

Y. baccata TORR.* Saponinehoudend. Wortels in Mexico veel gebruikt als zeep.

Y. rupicola SCHEELE*, *Y. rigida* TRELEASE* en *Y. angustifolia* PURSH. (= *Y. glauca* FRAS.*). Zeepsurrogaat in Mexico.

Zygadenus elegans PURSH.* Heeft den dood van koeien veroorzaakt. (CHESNUT and WILCOX. l. c.).

Z. venenosus S WATS.* („Poison or Death camas”, e.). Het giftig bestanddeel is een hars. (VEJUX-TYRODE, 1904).

FAM. HAEMODORACEAE

Haemodorum coccineum R. BR. (= *H. corymbosum* VAHL*).
In Queensland giftig geacht voor 't vee. (BAILEY, 1900).

FAM. AMARYLLIDACEAE.

Saponine-planten: *Agave heteracantha* ZUCC.* , *A. Morrisii* BAK.* ,
A. saponaria LINDLEY (= *A. brachystachys* CAV.*), *Beschorneria*
superrima. KUNTH.

No. 7. *Agave* sp. Eene uitvoerige beschrijving van vischvangst met twee bedwelmende *Agave*'s („Amole” en „Soke”) komt voor in: C. LUMHOLTZ, Unknown Mexico I, 401, (1903). Eerstgenoemde vermoedelijk *A. heteracantha* ZUCC.*

A. en *Monfreda* sp. div. Dienen in Mexico als zeepsurrogaat onder den algemeenen naam „amole” (J. N. ROSE, 1899). Zie eene opsomming van 21 soorten in DR M. URBINA, Los Amoles Mexicanos, 1897).

A. atrovirens KARW.* Schuimt sterk.

A. attenuata SALM-DYCK.* Smaak scherp; door het vee gemeden.

A. brachystachys CAV.* *A. guttata* JAC. et BOUCHÉ.* *A. Schottii* ENGELM.* , *A. Treleasei* TOUMEY* , *A. variegata* JAC.* Worden gebruikt als zeepsurrogaat in Mexico.

A. filifera SALM-DYCK.* Zeepsurrogaat in Mexico. Wortel als vermifugum.

A. heteracantha ZUCC.* Bladmoes in Mexico als zeep, ook de wortels („Amoles”).

A. Lecheguilla TORR. (= *A. heteracantha* ZUCC.*). Bladen als zeepsurrogaat in Mexico.

A. mexicana LAM.* Zeepsurrogaat.

A. Morrisii BAK.* Sap op Jamaica als zeep gebruikt.

A. Parryi ENGELM.* Zeepsurrogaat in Mexico.

A. rigida MILL.* Het sap der bladen van *Sisalhennepe* is scherp en geeft aanleiding tot zweren op de huid.

A. Saponaria LINDLEY (= *A. brachystachys* CAV.*), „*Roots usea as a substitute for soap*”. (WATT.).

Anoiganthus breviflorus BAK.* Zou in Zuid-Afrika den dood van ossen veroorzaakt hebben.

Beschorneria saperrima. KUNTH. Saponinehoudend.

Bravoa geminiflora LLAV. et LEX.* Zeepsurrogaat in Mexico.

Buphane disticha HERB.* Heeft tot doodelijke vergiftigingen geleid. Alkaloïdhoudend.

Clivia miniata REGEL.* Bevat het op veratrine gelijkend alkaloïd cliviïne (MOLLE, 1903).

Crinum giganteum ANDR.* (= *C. vanillodorum* WELW.). Vaniline- of cumarine-houdend?

C. Makoyanum CARR. (= *C. Moorei* HOOK.*). Bitter, alkaloïd-houdend.

C. pestilentis BAIL.* „I was led to give the above name to the present species from the fact persons camping in places where it is flowering in quantities being apt to be seized with violent vomiting. I have myself felt unwell from the odour of a single flower in a room”. (F. B. BAILEY, l. c. 1902).

Fourcroya gigantea VENT. (= *Furcraea gigantea* VENT.*). („Indian-Soap”, e. in Guyana); het aftreksel smaakt scherp en schuimt zelfs bij groote verdunning (DEKKER, 1906).

Haemanthus natalensis HOOK.* Sterk braakwekkend, is wel tot giftmoord gebruikt.

Imatophyllum cyrtanthiflorum VAN HOUTTE (= *Clivia miniata* REGEL*) Het zaad bevat alkaloïd.

Leucojum aestivum L.* Een aftreksel van het zaad schuimt. Bollen scherp-giftig.

Nerine japonica MIQ. (= *Lycoris radiata* HERB.*). Giftig; de gedroogde en gekookte bollen zijn echter eetbaar.

Narcissus Jonquilla L.* Geur voor sommigen schadelijk.

N. odoratus L.* De geur kan bij gevoelige personen tot ernstige vergiftigingsverschijnselen leiden.

N. poeticus L.* Scherp giftig.

N. Pseudo-Narcissus L.* Alkaloïdhoudend. Het loof heeft herhaaldelijk veevergiftigingen veroorzaakt en ook bij kinderen tot vergiftigingen geleid.

N. tazetta L.* Bevat giftig alkaloid (lycorine).

Pancreatium carolinianum L. (= *P. maritimum* L.*). Scilla-surrogaat.

Polianthes tuberosa L.* De geur van tuberozen kan bij daarvoor gevoelige personen flauwte enz. veroorzaken. Zeepsurrogaat.

Prochnyanthes viridescens WATS.* Wortels als zeepsurrogaat in Mexico.

Zephyranthes carinata HERB.* Zeepsurrogaat.

FAM. VELLOZIACEAE.

FAM. TACCACEAE.

Saponine-planten: *Tacca integrifolia* KER-GAWL.*

Tacca integrifolia KER-GAWL.* Loof bitter en saponinehoudend.

FAM. DIOSCOREACEAE.

Saponine-planten: *Dioscorea Tokoro*-MAKINO, *D. villosa* L.*

N^o. 8. *Dioscorea* spec. „Tuba ubi is the tubercous root of a very remarkable species of *Dioscorea*. Used by the Malays as piscicide”. H. N. RIDLEY, Agr. Bull. of the Straits VII (1908), 444.

N^o. 9. *D. bulbifera* L.* Het gebruik dezer plant als vischgifft der Singhalezen (Ceylon) en als zeepsurrogaat in Kashmir is reeds in Dl. I, blz. 151 aangeduid.

D. convolvulacca CHAM. et SCHLECHT.* Zeepsurrogaat in Mexico.

D. dumetorum PAX (= *D. triphylla* SCHIMP.*). Wortels voor varkens giftig gebleken.

D. hirsula BL.* Met stukjes versche knol bedwelmt men op Bali de kippen, die men stelen wil. Zie over de structuur van het alkaloid dioscorine: GORTER, Ann. du jardin bot. de Buitenzorg, 3^e. Suppl. 1^e. part, '1910, 384 en Bull. du départ. d. l' Agric. aux Indes néerl. N^o. XLIV (1911).

N^o. 10. *D. Tokoro* MAKINO.* In Japan als vischgifft gebruikelijk. J. HOUDA (o. a. Chem. Zeitg. 1904, Rep. 142) vond daarin twee stoffen van hevige saponine-achtige gifftwerking, nl. dioscine en dioscorea-sapotoxine.

XLII. FAM IRIDACEAE.

Crocus sativus L.* Saffraan als volks-abortivum.

Gladiolus communis L.* Scherp.

Homeria miniata SW. = *H. collina* VENT.* („Poison tulip”, e).
Veroorzaakte in Australië (N.S.W.) massale veevergiftiging.
Paralyseerend gift.

H. pallida BAK.* Giftig gebleken voor vee in Zuid-Afrika.

Iris foetidissima L.* Zeer scherp

I. germanica L.* Versche wortelstok scherp, voor 't vee schadelijk.

I. Pseudacorus L.* Dodelijke vergiftiging in Engeland (1909)
van een kind, dat de zaden van wilde iris gegeten had. Door 't
vee meestal gemeden.

I. sibirica L.* Scherp, door 't vee gemeden.

I. tuberosa L.* Versche wortelstok scherp drastisch.

Moraca glauca WOOD et EVANS.* e. a. s. Giftig voor het vee.

M. natalensis BAK.* Giftig geacht voor vee.

M. polyanthos THUNB.* Giftig.

M. spathacea KER-GAWL.* In Zd. Afrika giftig, zelfs dodelijk,
voor vee gebleken.

Romulea cruciata ECKL.* („Onionweed,” e). In Australië
schadelijk onkruid geacht; de moeilijk verteerbare bladen ver-
oorzaken „maagballen”, en zoo zelfs den dood van het vee.

Sisyrinchium micranthum CAV.* In Queensland door sommigen
giftig geacht voor het vee, werkt als hevig purgans. F. M. BAL-
LEY 1902).

FAM. MUSACEAE.

FAM. ZINGIBERACEAE.

FAM. CANNACEAE.

FAM. MARANTACEAE.

FAM. BURMANNIACEAE.

FAM. ORCHIDACEAE.

Saponine-planten: *Eria micrantha* LINDL.* , *E. retusa* REICHB.* , *Paphiopedilum javanicum* PFITZ. (= *Cypripedium javanicum* REINW.*).

Cypripedium hirsutum MILI. (= *C. spectabile* SALISB.*). Op de huid brandend.

C. parviflorum SALISB.* Geeft evenals *C. spectabile* SALISB.* en *C. pubescens* WILLD.* bij sommige personen hevige dermatitis. (MAC DOUGALL, 1895).

Eria retusa REICHB.* en *E. micrantha* LINDL.* Saponinehoudend.

Nigritella suaveolens KOCH (= *Habenaria nigra* R. BR.*). Bloemen vanilline-houdend.

Paphiopedilum javanicum PFITZ. = *Cypripedium javanicum* REINW.* Saponinehoudend.

Vanilla planifolia ANDR.* De vergiftiging door vanille-ijs enz. (vanillisme) berust niet op de giftigheid der vanille, echter kan langdurige behandeling van vanille (sorteeren enz.) tot felle hoofdpijn aanleiding geven; zie Pharm. Weekbl. 1903, blz. 999.

CLASSIS DICOTYLEDONEAE.

SUBCLASSIS ARCHICHLAMYDEAE.

FAM. CASUARINACEAE.

Casuarina distyla VENT.* Zaad alkaloïdhoudend.

FAM. SAURURACEAE.

FAM. PIPERACEAE.

Saponine-planten: *Piper Palmeri* C. DC.

Piper nigrum L.* Alkaloïde-houdend (piperine).

P. Palmeri C. DC. Zeepsurrogaat (Saponinehoudend?).

FAM. CHLORANTHACEAE.

FAM. LACISTEMACEAE.

FAM. SALICACEAE.

Populus Tremula L.* De haren der katjes veroorzaken bij rijkelijke inademing hoest en catarrh.

FAM. MYRICACEAE.

FAM. BALANOPSIDACEAE.

FAM. LEITNERIACEAE.

FAM. JUGLANDACEAE

FAM. BETULACEAE.

FAM. FAGACEAE.

Quercus chrysolepis LIEBM.* Eikels ongekookt giftig geacht. (CHESNUT 1902, l. c.).

Q. densiflora HOOK. et ARN.* De eikels dezer soort moeten door wasschen van een gevaarlijk bestanddeel ontdaan worden. (CHESNUT 1902, l. c.).

Q. dumosa NUTT.* Eikels zeer bitter. (CHESNUT 1902, l. c.).

Q. macrocarpa MICHX.* Neemt grif koper op uit den bodem, in het hout tot 0,5 gr. per kilogram. (MAC. DOUGALL 1899).

Q. Robur L.* Een *overmatig* gebruik van eikels is vaak schadelijk, zelfs doodelijk voor het vee gebleken (door de tannine vermoedelijk).

FAM. ULMACEAE.

FAM. MORACEAE.

FAM. URTICACEAE.

Saponine-planten : *Ficus hispida* L.* *F. hypogaea* KING.

Blauwzuur-planten : *Sponia virgata* PLANCH. (*Trema timorensis* BL*).

N^o. 11. *Cannabis sativa* L.* L. ROSENTHALER (l. c.) maakt opmerkzaam op twee strafbepalingen uit de Elzas, waaruit het onwillekeurig en ook het opzettelijk gebruik van hennep als vischgift kan worden opgemaakt, nl.

„1801. Es ist bei den durch die alten Verordnungen verhängten Strafen verboten, Hanf in den Fischwassern rösten zu lassen.“

„1849. Verboten ist einem jeden Fischenden, die Fische zu betäuben oder zu töten, indem man Kalk, Brechnüsse, Bergtheer, verderblichen Flachs und Hanfsaft und andere schädliche Substanzen in das Wasser wirft.“

Versch hennepkruid dient om door den reuk insecten te verdrijven.

„Es wäre die grösste Unvorsichtigkeit in der Nähe eines Hanfeldes einzuschlafen“. (E. M. ZIMMERER, Kräutersegen, Donauwärdh, 1902).

Cecropia obtusa TRÉC.* Hartgift (volgens GILBERT en CARNOT, 1903).

Dorstenia Klaineana. Riekt sterk naar cumarine (bevat pseudocumarine).

D. Psilurus WELW.* Een aftreksel van het blad schuimt.

Ficus atrox MART.* (*Urostigma atrox* MIQ.). Heet in Brazilië Urari-iba, d. i. giftboom.

F. Edelfeltii KING.* „Het citroengeel melksap is buitengewoon bitter en scherp; bijt de lippen stuk. (KOORDERS 1906).

F. hispida L.* Saponineplant.

F. hypogaea KING. Saponinehoudend.

Fleurya grossa WEDD.* „Armed with very vehemently stinging bristles.“ (WELWITSCH, l. c.).

No. 12. *F. interrupta* GAUDICH.* Wordt, echter zonder bewijspplaats, als vischvergift genoemd in „Real-Enzyklopaedie der Pharmazie, 2^{te} Aufl. V, 389 (1905).

Girardinia palmata GAUDICH.* Heeft sterk brandende haren.

Himulus Lupulus L.* Bij sommigen wekt de behandeling der versche hoppebellen hevige huidontsteking. Een aftreksel der bladen schuimt sterk. (DEKKER 1906, GRESHOFF, 1909).

Laportea crenulata GAUDICH.* (Devil's nettle, e.).

L. Gandichaudiana WEDD.* (*Urtica ferox* BLANCO). Zeer gevreesd.

Machura aurantiaca NUTT* Het sap brandt op de huid.

Obetia ficifolia GAUDICH.* (*Urtica furialis* BOJ.). Blijkens den soortnaam „furialis” zeer gevreesde brandnetelsoort.

Sponia virgata PLANCH. (— *Trema timorensis* BL.*). De bladeren leveren bij destillatie cyaanwaterstof. (v. ROMBURGH, 1899).

Urcera baccifera GAUDICH.* Het zich branden aan deze netel zou koorts verwekken.

Urtica holosericca NUTT.* Veroorzaakt in Californië den dood van paarden, door de brandharen. (CHESNUT en WILCOX, l. c.).

U. urens L.* „Nehmet Nesseln und Fünffingerkraut (= *Potentilla reptans* L.*). Stosset es zusammen mit Hauswurzsaft (— *Semperivum tectorum* L.*), so werden die Fische häufig zu euer Hand kommen.” (Fischgeheimnisse 1758). Wellicht is bedoeld, dat aldus de visschen *gelokt* worden. Die kracht wordt vooral aan *Verbena*, *Valeriana*, *Gentiana* en *Echium*(?) toegeschreven.

U. urentissima COMM. (— *U. spathulata* SM.*). Ongemeen scherp. („Teufelsblatt,” d.).

FAM. PROTEACEAE.

De bladen wegens hoog looistofgehalte veelal door het vee gemedend.

Saponine-planten: *Knightia excelsa* R. BR.*? *Roupala Pohlîi* MEISSN.*

Blauwzuur-planten: *Macadamia ternifolia* F. MUELL*, *Protea cynaroides* L.*

Grevillea rosmarinifolia A. CUNN.* Een aftreksel van het blad schuimt.

Helicia Youngiana F. MUELL (— *Macadamia Youngiana* F. MUELL.*). „The fruits of this plant have been suspected of poisonous properties.” (BAILEY, 1901).

Knightia excelsa R. BR.* Vermoedelijk saponinehoudend.

Macadamia ternifolia F. MUELL* Blad sterk blauwzuurhoudend.

Protea cynaroides L.* Bladen zwak blauwzuurhoudend.

Roupala Pohlîi MEISSN.*, *K. Vervaicana*. Saponinehoudend.

Xylomelum pyriforme KNIGHT.* Een aftreksel der bladen schuimt.

FAM. LORANTHACEAE.

Saponine-planten: *Viscum album* L.*

Phoradendron flavescens NUTT.* Loof als abortivum; verdachte plant. (CHESNUT 1902, l. c). Hartgift.

Viscum album L.* De bessen worden giftig geacht; wel door kinderen als witte aalbessen aangezien. Een geval van intoxicatie werd beschreven door DIXON (1875), later is de giftige werking van *Viscum*-extract bevestigd door GAULTIER (1905).

Saponine-houdend.

FAM. MYZODENDRACEAE.

FAM. SANTALACEAE.

Champereia Griffithiana PLANCH.* Giftig geacht.

Osyris arborea WALL.* Bladen als thee gebruikt, doch bij ongewoonte braakwekkend.

FAM. GRUBBIACEAE.

FAM. OPILIACEAE.

FAM. OLACACEAE.

Blauwzuur-planten: *Ximenia americana* L.*, *X. elliptica* FORST.

Leptaulus daphnoides BENTH.* Bloemen met vanieljegeur (cumarine?).

No. 13. *Miquelia caudata* KING.* De wortel van *Selowung*, door de Maleiers als toeba of vischvergift gebezigd, is waarschijnlijk van deze plant, die vroeger door VAUGHAN STEVEN onder denzelfden inl. naam was ingezonden als bestanddeel van het pijlgift der Sakais. Zie H. N. RIDLEY, Notes on some piscicides, in Agric. Bull. of the Straits VII (1908), pag. 444.

Ximenia elliptica. („Prunier canaque”, f.). De kern riekt als bitteramandelolie (Cat. N. Cal., Paris 1900).

FAM. BALANOPHORACEAE.

FAM. ARISTOLOCHIACEAE.

Aristolochia densivenia. ENGL.* (Lunkulwe). Loof in D.-O. Arika uiterst giftig voor vee, Door het vee echter gewoonlijk om den reuk gemedend. „Ziegen und Schafe müssen an demselben Tage sterben wenn sie zufällig davon in ihre Nahrung bekommen (BRAUN, 1908).

A. indica L.* Schuimt sterk.

A. clematitis L.* Het aftreksel smaakt scherp en schuimt sterk. (DEKKER, 1906).

Asarum europaeum L.* Wortelstok als braakmiddel en gestampt als niespoeder; ook als abortivum.

FAM. RAFFLESIACEAE.

FAM. HYDNORACEAE.

FAM. POLYGONACEAE.

Emex australis STEINH.* („Cat's heads”, e. in Australië). Voor het vee mechanisch-giftig door het stekelzaad,

Erigonum sp. div. Planten met zuur sap, voor vee schadelijk?

No. 14. *Polygonum*... „In the higlands of Mexico a kind of *Polygonum* is used for catching fish by poisoning the water”. C. LUMHOLTZ, Unknown Mexico I, 401. (1903).

No. 15. *P. erythrodes* MIQ.* *Het sap der bladen dient (op Sumatra) om visschen te bedwelmen, ook wordt het als geneesmiddel tegen schurft aangewend.*” (DE CLERCO, Plantk. Wb. v. Ned.-Indië).

P. Fagopyrum L.* (= *Fagopyrum esculentum* MOENCH*). Bloeiend boekweit wordt soms schadelijk geacht voor varkens(?) Bij witte dieren geeft volgens OHMKE (1909) boekweitgebruik aan het zonlicht een huidaandoening, gevolgd door vergiftiging (fagopyrisme).

P. tomentosum WILLD.* *var. glabrum*. Bevat scherp-giftige hars.

Rheum sp. div. De bladen en bladstelen hebben vergiftigingsverschijnselen (o. a. haematurie, SCHULTHEIS 1903) veroorzaakt. (door het oxaalzuur?).

Rumex Acetosella L.* Een sterk afkooksel dient in Hongarije wel als abortivum. Jonge bladen, als groente genuttigd, hebben eenige malen vergiftiging (dodelijke nephritis) veroorzaakt.

R. Acetosella L.* Voor schapen giftig, ja dodelijk gebleken, wanneer zij bij het afweiden van een veld er veel van aten.

R. Patientia L.* Het loof van winterspinazie zou in het 2^{de} jaar giftig zijn (in acht gevallen werd waargenomen: braken, diarrhoea, in de urine eiwit; MOINAT, 1905).

No. 16. *Ruprechtia laurifolia* C. A. MEY.* Heet in Brazilië Timpa-pêba, Timbubeba, hetgeen TH. PECKOLT vertaalt als „Gros-ses Fischgiftblatt.”

FAM. CHENOPODIACEAE.

Saponine-planten: *Atriplex Halimus* L.*, *A. hastata* L.*, *A. hortensis* L.*, *A. laciniata* L.*, *A. latifolia* WAHLENB. (= *A. hastata* L.*), *A. littoralis* L.*, *A. nitens* SCHKUHR.*, *A. nitida*, *A. Nuttallii* S. WATS.*, *A. patula* L.*, *A. portulacoides* L.*, *A. rosea* L.*, *A. tatarica* L.*, *A. vesicaria* HEWARD*, *Chenopodium album* L.*, *C. ficifolium* L.*, *C. Bonus-Henricus* L.*, *C. glaucum* L.*, *C. hybridum* L., *C. murale* L.*, *C. polyspermum* L.*, *C. rubrum* L.* *C. urbicum* L.*, *C. mexicanum* MOQ*, *Eurotia ccratoides* C. A. MEY.*, *Kochia arenaria* ROTH.*, *K. Scoparia* SCHRAD.*, *K. trichophylla*.

Atriplex Halimus L.*, *A. hastata* L.*, *A. hortensis* L.*, *A. laciniata* L.*, *A. latifolia* WAHLENB. (= *A. hastata* L.*), *A. littoralis* L.*, *A. nitens* SCHKUHR.*, *A. nitida*, *A. Nuttallii* S. WATS.*, *A. patula* L.*, *A. portulacoides* L.*, *A. rosea* L.*, *A. tatarica* L.* *A. vesicaria* HEWARD.* Bevatten een matig giftig saponine.

Atriplex spec. In N. China veroorzaakt (?) eene soort van „Ufermelde” eene intoxicatie-ziekte (atriplicismus), met huidontsteking gepaard.

Chenopodium Bonus-Henricus L.*, *C. album* L.*, *C. ficifolium* SM.*, *C. glaucum* L.*, *C. hybridum* L., *C. murale* L.*, *C. polyspermum* L.*, *C. rubrum* L.*, *C. urbicum* L.* Zwak saponinehoudend.

C. anthelminticum L. (= *C. ambrosioides* L.*). De olie, als andere aetherische oliën, is in te groote dosis giftig gebleken.

C. mexicanum MOQ.* Saponine-houdend.

Eurotia ceratoides C. A. MEY.* Saponine-houdend.

Haloxylon salicornicum BUNGE.* „If eaten, it causes death; if a tired camel eats it on the journey, it dies.” (BURKILL).

Halocharis sulphura MOQ.* Als zeep gebruikt. (BURKILL).

Kochia arcuaria ROTH*, *K. scoparia* SCHRAD.*, *K. trichophylla* Saponinehoudend.

Sarcobatus vermiculatus TORR. (= *S. Maximiliani* NEES*). Zou in N. Mexico 1000 schapen hebben doen sterven? (CHESNUT and WILCOX, l. c.).

FAM. AMARANTACEAE.

Saponineplanten: *Achyranthes bidentata* BL.* var. *japonica*, *Amarantus hypochondriacus* L.*, *A. melancholicus* L. (= *A. gangeticus* L.*).

Achyranthes bidentata BL.* var. *japonica*. Saponinehoudend.

Amarantus hypochondriacus L.* en *A. melancholicus* L. (= *A. gangeticus* L.*). Saponinehoudend.

FAM. NYCTAGINACEAE.

Oxybaphus nyctagineus SWEET.* Een aftreksel van het zaad schuimt.

FAM. BATDIACEAE.

FAM. CYNOCRAMBACEAE.

FAM. PHYTOLACCACEAE.

Saponineplanten; *Ercilla volubilis* A. JUSS.*, *Phytolacca decandra* L.*, *P. dioica* L.*, *P. Kämpferi* A. GRAY (= *P. acinosa* ROXB.*), *Pircunia saponacca*, *P. abyssinica* MOQ. (= *Phytolacca abyssinica* HOFFM.*).

Ercilla volubilis A. JUSS.* Saponinehouderd.

Phytolacca decandra L.*, *P. dioica* L.*, *P. Kämpferi* A. GRAY (= *P. acinosa* ROXB.*). Saponinehoudend.

P. decandra L.* Poeder van den wortel geeft, in 't oog gebracht, hevige ontsteking (*Saponinc* + raphieden). In Hongarije als abortivum gebruikt.

P. dodecandra. 1' HÉR. (= *P. abyssinica* HOFFM.*). Drasticum; voor het vee schadelijk.

P. octandra L.* In Natal uit Japan aangevoerd en schadelijk geacht voor het vee. (J. MEDLEY WOOD, 1912). In Mexico als zeepsurrogaat, zoo ook *P. icosandra* L.*

Pircunia abyssinica MOQ. (= *Phytolacca abyssinica* HOFFM.*). Vruchtjes bijzonder sterk saponinehoudend.

P. (= *Phytolacca*) *saponacca*. Saponinehoudend, blijkbaar als zeepsurrogaat dienstig.

Stegnosperma halimifolia BENTH.* Wortels in Californië als zeep gebruikt. (J. N. ROSE. 1899).

FAM. AIZOACEAE.

Saponine-planten: *Mollugo pentaphylla* L.*, *Trianthema monogyna* L. (= *T. Portulacastrum* L.*), *T. pentandra* L.*

Mesembryanthemum crystallinum L.* Bevat veel kaliumoxalaat.

M. tortuosum L.* Soporificum. Een aftreksel veroorzaakt, in het oog gebracht, pupil-verwijding.

Mollugo nudicaulis LAM.* Zeer bitter; heet op Madagascar „aardgal.”

M. pentaphylla L.* Saponinehoudend.

Trianthema monogyna L.* (= *T. Portulacastrum* L.*) en *T. pentandra* L.* Saponinehoudend.

FAM. PORTULACACEAE.

Portulaca halimoides L.* Wormdrijvend.

FAM. BASELLACEAE.

FAM. CARYOPHYLLACEAE.

Saponine-planten: *Agrostemma Cochi-rosca* L. (= *Lychnis Cochiroasca* DESR.*), *A. Githago* L. (= *L. Githago* SCOP.*), *Ammodenia peploïdes* RUPR. (= *Arenaria peploïdes* L.*), *Arenaria longifolia* DC. (= *A. graminifolia* ARDUIN*), *Cerastium chloracfolium* FISCH. et MEY.*, *C. perfoliatum* L.*, *Cucubalus baccifer* L.*, *Dianthus Armeria* L.*, *D. barbatus* L.*, *D. caesiüs* SM.*, *D. Carthusianorum* L.*, *D. Caryophyllus* L.*, *D. chinensis* L.*, *D. hispanicus* ASSO (= *D. pungens* L.*), *D. pectraeus* WALDST. et KIT*, *D.*

plumarius L., *D. prolifer*, *Gypsophila acutifolia* FISCH., *G. altissima* L., *G. Arrostii* GUSS., *G. cretica* SIBTH (= *Tunica cretica* FISCH. et MEY.), *G. effusa* TAUSCH (= *G. paniculata* L.), *G. elegans* BIEB., *G. fastigiata* L., *G. Struthium* L., *G. trichotoma* WENDER., *Herniaria glabra* L., *H. hirsuta* L., *Lychnis chalcedonica* L., *L. Flos-cuculi* L., *L. vespertina* SIBTH. (= *L. dioica* L.), *L. Viscaria* L., *Melandrium album* GARCKE (= *Lychnis alba* MILL.), *Paronychia bonariensis* DC., *P. capitata* LAM., *Sagina nodosa* FENZL., *Saponaria multiflora* HORT., (= *S. calabrica* GUSS.), *S. ocimoides* L., *S. officinalis* L., *S. Vaccaria* L., *Silene Armeria* L., *S. catholica* AIT., *S. conica* L., *S. dichotoma* EHRH., *S. italica* PERS., *S. nutans* L., *S. procumbens* MURR., *S. virginica* L., *S. viscosa* PERS., *S. vulgaris* GARCKE (= *S. Cucubalus* WIBEL.), *Spergularia rubra* J. & A. PRESL., *Tunica prolifera* SCOP., *Telephium Imperati* L.

Acanthophyllum squarrosum BOISS.* Wortels als zeep gebruikt in Baluchistan. (BURKILL).

Arenaria trinervia L.* Aftreksel schuimt sterk. (DEKKER, 1906).

A. longifolia DC. (= *A. graminifolia* ARDUIN*). | Saponine-

A. peploides L.* (= *Ammodenia peploides* RUPR.). | houdend.

Agrostemma coeli-rosca L.* (= *Lychnis coeli-rosca* DESR.*). Saponinehoudend.

No. 17. *Agrostemma Githago* L. = *Lychnis Githago* SCOP.* *Der Gebrauch von Fischpflanzen war vor einigen Jahrhunderten in Europa so allgemein, dass für das Fangen der Fische mittels Gift geradezu das Wort „kockeln“ aufkam. Wir haben in mehreren alten Gesetzsammlungen Gesetze der Vorzeit, welche das Kockeln mit schweren Strafen belegen. Sehr interessant ist, dass dieses Wort sich auch in Griechenland bis heute gehalten hat und zwar im Namen einer Pflanze, deren Samen dort bequem zugänglich waren und wie die schwerer zugängigen Kockelskörner für Fische betäubend wirken.“*

„Diese Pflanze ist unsere Kornrade. Das in diesen Samen wirksame Gift ist eine Saponinsubstanz.“ Über Giftfische und Fischgifte von DR. R. KOBERT, Stuttgart 1905, blz. 35.

Cerastium chloracfolium FISCH et MEY.* *C. perfoliatum* L.* In pe zaden saponine.

Cucubalus baccifer L.* Saponinehoudend.

Dianthus Armeria L.*, *D. barbatus* L.*, *D. caesius* SM.*, *D. Carthusianorum* L.*, *D. Caryophyllus* L.*, *D. chinensis* L.* *D. hispanicus* ASSO (= *D. pungens* L.*), *D. plumarins* L.*, *D. prolifer*. Saponinehoudend, deels slechts vermoedelijk, d. i. zonder analytisch bewijs.

D. petraeus WALDST et KIT.* Saponinehoudend.

Gypsophila acutifolia, FISCH.* *G. altissima* L.*, *G. Arrostii* GUSS.*, *G. cretica* SIBTH. (= *Tinnia cretica* FISCH et MEY.*), *G. effusa* TAUSCH (= *G. paniculata* L.*), *G. elegans* BIEB.*, *G. fastigiata* L.* Saponinehoudend, deels slechts vermoedelijk.

G. trichotoma WENDER.* In het zaad saponine.

Herniaria glabra L.*, *H. hirsuta* L.* Saponinehoudend.

Lychnis Flos-cuculi L.* Het gebruik van een afkooksel der bladen als volksgeneesmiddel veroorzaakt haemorrhagische nephritis; deze wordt veroorzaakt door een giftig saponine, lychnidine. (Süss, 1902).

L. resperitina SIBTH. (= *L. dioica* L.*), *L. Viscaria* L.* Saponinehoudend.

Melandrium album GARCKE (= *Lychnis alba* MILL.*). Saponinehoudend.

Paronychia bouariensis DC.* Saponinehoudend.

P. capitata LAM.* Saponinehoudend.

Polycarpona spirostylis F. MUELL.* Bevat koper, en groeit alleen op koperhoudenden bodem.

Sagina nodosa FENZL.* Saponine houdend (DEKKER, 1906).

Saponaria Vaccaria L.* Zeepsurrogaat. Schijnt ook in N. Amerika chronische vergiftiging van vee veroorzaakt te hebben. (CHESNUT and WILCOX, l. c.).

S. officinalis L.* („Seifenkraut” d.), *S. oenioides* L.*, *S. multiflora* HORT. (= *S. calabrica* GUSS.*). Saponinehoudend.

Silene Armeria L.*, *S. nutans* L.*, *S. procumbens* MURR.* *S. virginica* L.*, *S. viscosa* PERS.*, *S. vulgaris* GARCKE (= *S. Cucubalus* WIBEL*). Saponinehoudend.

S. catholica AIT.*, *S. conica* L.*, *S. dichotoma* EHRH.*, *S. italica* PERS.* In het zaad saponine, in sommige andere soorten (o.a. *S. Armeria* L.*, *S. integrifolia* HORT. (= *S. integrifolia* BORY & CHAUB.*), *S. uodiflora* L een bitterstof met alkaloid-reacties.

S. conoidra L.* Als zeep gebruikt, doch tevens veevoeder; bevat blijkbaar dus een weinig giftig saponine.

Spergula arvensis L.* Aftreksel schuimt sterk. (DEKKER, 1906).

S. rubra J. et C. PRESL.* Saponinehoudend.

Telphinium Imperati L.* Saponinehoudend.

Tunica prolifera SCOP.* Saponinehoudend.

FAM. NYMPHAEACEAE.

FAM. CERATOPHYLLACEAE.

FAM. TROCHODENDRACEAE.

FAM. RANUNCULACEAE. ¹⁾

Saponine-planten: *Aconopsis californica*?, *Ciucifuga americana* MICHX.*, *C. racemosa* NUTT.*?, *Nigella damascena* L.*, *N. Gari-della* SPENN.*, *N. sativa* L.*, *Trollius europaeus* L.*, *T. puuulus* D. DON*, *T. chinensis* BUNGE. (= *T. asiaticus* L.*).

Blauwzuur-planten: *Aquilegia barcaleusis*, *A. Buergeriana* SIEB. et ZUCC.*, *A. caucasica* LEDEB. (= *A. olympica* BOISS.*), *A. chrysantha* A. GRAY*, *A. flabellata* SIEB. et ZUCC.*, *A. glandulosa* FISCH.*, *A. jucunda* FISCH et LALLEM. (= *A. glandulosa* FISCH.*), *A. lactiflora* KAR. et KIR.*, *A. leptoceras* FISCH. et MEY.*, *A. uirca* BAUMG. (= *A. vulgaris* L.*), *A. oxycypala* TRAUTV. et MEY.*, *A. sibirica* LAM.*, *A. Skinuceri* HOOK.*, *A. truncata* FISCH. et MEY. (= *A. formosa* FISCH.*), *Clematis* sp. div., *Ranunculus acris* L.*, *R. auricomus* L.*, *R. arvensis* L.*, *R. Ficaria* L.*, *R. repens* L.*, *Isopyrum fumarioides* L.*, *Thalictrum aquilegifolium* L.*

Aconitum sp. div. (*A. spicatum* STAFF*, *A. laciniatum* STAFF*).
Bish- of Bikh-wortel van Eng.-Indië.

¹⁾ Zie voor de verspreiding van giftige bestanddeelen in deze familie: E. VANDERLINDEN, Recherches microchimiques sur la présence des alcaloïdes et des glycosides dans la famille des Renonculacées, Bruxelles 1901.

„This dreadful root, of which large quantities are annually imported, is equally fatal when taken into the stomach and applied to wounds, and is in universal use throughout India for poisoning arrows, and, there is too much reason to suspect for the worst purposes. . . . The Gorkhalese pretend that it is one of their principal securities against invasion from the low countries; and that they could so infect all the waters on the route by which an enemy was advancing as to occasion his certain destruction” (HAMILTON, 1825).

A. spicatum STAPF* bevat bikhaconitine, verwant aan pseudoaconitine.

A. chasmanthum STAPF.* Mohri-gift, bevat indaconitine (naverwant aan aconitine uit *A. Napellus* L.*).

A. columbianum NUTT. (= *A. Fischeri* REICHB.*) Giftig voor vee.

A. deinorrhizum STAPF.* (= *A. ferox* WALL.* var. *atrox*). Mohra-gift, bevat pseudo-aconitine. Evenzoo, en in nog grooter hoeveelheid, *A. Balfouri* STAPF.*

A. heterophyllum WALL.* („Atis”). Bevat een niet of slechts weinig giftig alkaloid, atisine. In *A. palmatum* DON* is eveneens een ongiftig alkaloid, palmatisine. (DUNSTAN, 1905).

A. Lycocotnum L.* Ook als *A. melocotonum* REICHB.* beschreven („Dachsgift”, d, „Tue-blaireau”, f.).

A. Napellus L.* („Giftblumen,” „Hundstod”, d.).

Actaea chburnea RYDB.* Loof walgelijk bitter, vermoedelijk giftig (CHESNUT and WILCOX, l. c.).

A. spicata L.* „Auf die Gifthaligkeit der Pflanze geht die Benennung Giftschwanz.” (F. SÖHNS. Unsere Pflanzen, 2^{te} Aufl. 1899, p. 107).

Adonis vernalis L.* In de wortels vond VANDERLINDEN (1901) bij microchemisch onderzoek alkaloid.

Anemone globosa NUTT. (= *A. multifida* POIR.*). Zeer scherp.

A. hirsutissima MACCL. (= *A. patens* L.*) en *A. quinquefolia* L. (= *A. nemorosa* L.*). Geeft bij aanraking aan sommige personen huidontsteking. Eerstgenoemde scherp-giftig.

A. ranunculoides L.* Scherp, voor 't vee gevaarlijk.

Anemopsis californica. Saponine-houdend?

Aquilegia alpina L.* Giftig.

A. barcalensis, *A. Bungeana* SIEB. et ZUCC.*, *A. caucasica* LEDEB. (= *A. olympica* BOISS.*), *A. chrysantha* A. GRAY*, *A. flabellata* SIEB. et ZUCC.*, *A. glandulosa* FISCH.*, *A. juncunda* FISCH. et LALLEM. (= *A. glandulosa* FISCH.*), *A. lactiflora* KAR. et KIR.*, *A. leptoceras* FISCH. et MEY.*, *A. nivea* BAUMG. (= *A. vulgaris* L.*), *A. oxyspala* TRAUTV. et MEY.*, *A. sibirica* LAM.*, *A. Skinneri* HOOK.*, *A. truncata* FISCH. et MEY. (= *A. formosa* FISCH.*). Alle in het jonge loof blauwzuurhoudend.

Caltha palustris L.* Alkaloïd-houdend, volgens de microchemische onderzoekingen van MOLLE en VANDERLINDEN (1901). Volgens JOHANSON (1878) zou de plant een nicotine-achtig alkaloïd bevatten. De bloeiende plant geldt voor het vee als scherpgiftig. De verse wortel heeft bij een kind doodelijke vergiftiging gegeven.

Cimicifuga americana MICHX.*, *C. racemosa* NUTT.* Vermoedelijk saponinehoudend.

Clematis Douglasii HOOK.* In Montana verdacht, den dood van schapen en runderen te veroorzaken. Alkaloïdhoudend. (HEYL, 1903.).

C. graveolens LINDL.* Giftig geacht. (BURKILL).

C. Hilarii SPRENG. Rubefaciens.

C. paniculata TH.* Giftig, op de huid blaren trekkend. Heet in Japan Hakobare, d. i. de tandenbreker.

C. virginiana L.* Op de huid prikkelend.

C. Vitalba L.* „Bettlerseil,” d. „Clématite brûlante,” f.

C. Fremonti S. WATS.*, *C. integrifolia* L.*, *C. lanuginosa* LINDL. et PAXT.*, *C. orientalis* L.*, *C. pseudo flammata*, *C. recta* L.* Bevatten in het loof blauwzuur, voorts schijnen nagenoeg alle *C.* soorten saponinehoudend.

Delphinium amoenum STEV.*, *D. cardiopetalum* DC. (= *D. halteratum* SIBTH. et SM.*), *D. cheilanthum* FISCH.*, *D. crassicaule* LEDEB.*, *D. formosum* BOISS. et HUET*, *D. grandiflorum* L.*, *D. praecox*, *D. tricolor* BERNH.* Zaden sterk alkaloïdhoudend.

D. bicolor NUTT.* Vaak doodelijk voor schapen (zie V. K.

CHESNUT and. E. V. WILCOX, The stockpoisoning plants of Montana, U. St, 1901.) Alkaloïden-houdend. (HEYL, 1903).

D. glaucum S. WATS.* Giftig voor het vee gebleken.

D. hesperium GRAY.* Verdacht, als giftig voor het vee. (CHESNUT, 1902.)

D. hybridum STEPH.*, *D. Consolida* L.*, *D. Ajacis* L.* Alkaloïdhoudend blijktens microchemisch onderzoek van VANDERLINDEN (1901).

D. Menziesii DC.* Alkaloïden-houdend. (HEYL, 1903).

D. Nelsonii GREENE.* Gevaarlijk voor het vee. Alkaloïden-houdend. (HEYL, 1903).

D. nudicaule TORR. et GRAY.* („Sleeproot,” e.). De narcotische wortel is soms gebruikt om bij hazardspel de tegenpartij wat suf te maken. (CHESNUT, 1902, l. c.)

D. scopulorum GRAY.* Giftig gebleken voor schapen. Alkaloïdenrijk (bevat o. a. delphocurarine. HEYL, 1903).

D. Staphisagria L.* („Mäusesamen,” d.).

Eranthis hyemalis SALISB.* Versche wortel zeer scherp.

Helleborus foetidus L.* (= „Läusekraut,” d.).

H. orientalis LAM.* De Helleborus der ouden, giftig en geneeskrachtig.

Isopyrum biternatum TORR. et GRAY.* Alkaloïden-houdend.

I. thalictroides L.* („Tolldocke,” d.). Alkaloid-houdend.

Nigella damascena L.* Saponinehoudend. Zaden giftig, alkaloidhoudend.

N. Garidella SPENN.*, *N. saliva* L.* Saponine houdend.

Paeonia officinalis L.* („Giftrose,” d.). Versche wortel zou een vluchtig gift bevatten (zie J. ROQUES*, Phytographie médicale (1821) II, 135). Is volgens HIPPOCRATES een abortivum.

Ranunculus acris L.*, *R. auricomus* L.*, *R. Ficaria* L.*, *R. repens* L.*
Bevatten sporen blauwzuur.

R. auricomus L.* Aftreksel schuimt sterk. (DEKKER, 1906).

R. falcatus L.* Geeft blaren op de huid. (BURKILL).

R. lingua L.* Versch zeer scherp, gevaarlijk voor het vee.

R. muricatus L.* Giftig (volgens C. REICHE*, Flora de Chile I, p. 21),

R. scleratus L.* „It is so intensely acrid that half an ounce of its juice will kill a dog.” (J. E. TAYLOR). („Scélérate,” f.).

Het waterig aftreksel schuimt sterk. De scherpe smaak daarvan blijft maanden lang bewaard. terwijl daarin geen ontwikkeling van lagere organismen wordt waargenomen. (DEKKER, 1906).

R. ternatus TH.* In Japan als giftig bekend.

Thalictrum aquilegifolium L.* De bladen bevatten een bij splitting cyaanwaterstof en aceton leverend glucosied. (v. ITALLIE, 1905).

T. flavum L.* Door den landbouwer giftig geacht.

T. polycarpum WATS.* De wortel heeft tot eene vergiftiging aanleiding gegeven; krampwekkend. (CHESNUT, 1902, l. c.).

Trollius europaeus L.* e. a. Kruid en meer nog de wortel giftig geacht. Saponinehoudend. (DEKKER, 1906).

T. humilis D. DON*, *T. chinensis* BUNGE (= *T. asiaticus* L.*). Saponinehoudend

FAM. LARDIZABALACEAE.

FAM. BERBERIDACEAE.

Saponine-planten: *Berberidopsis corallina* HOOK.*, *Berberis aristata* DC*, *B. empetrifolia* LAM.*, *B. Lycium* ROYLE*, *Caulophyllum thalictroides* MICHX.* *Epimedium alpinum* L., *E. macranthum* MORR et DECNE.*

Blauwzuur-planten: *Nandina domestica* THUNB.*

Achlys triphylla DC.* („Wild vanilla,” e.). Cumarine-houdend

Berberidopsis corallina HOOK.* Bladen saponine-houdend.

Berberis aristata DC.* Saponine-houdend.

B. empetrifolia LAM.* en *B. Lycium* ROYLE.* Saponinehoudend.

Caulophyllum thalictroides MICHX.* Saponinehoudend.

Epimedium macranthum MORR et DECNE*, *E. alpinum* L. Saponinehoudend. Sterk schuimend zijn ook aftreksels van *E. Muschianum* MORR. et DECNE* en *E. sagittatum* BAKER. Beide laatste soorten bevatten alkaloid. (DEKKER, 1906).

Leontice Eversmanni BUNGE* Wortel als zeep gebruikt in Baluchistan. (BURKILL).

Mahonia Aquifolium NUTT. (= *Berberis Aquifolium* PURSH*). De bessen veroorzaakten in 1906 in Schotland eene doodelijke vergiftiging.

M. repens G. DON (= *Berberis Aquifolium* PURSH*). Zaad alkaloidhoudend (oxyacanthine).

Nandina domestica THUNB* Giftig; alkaloid-houdend. Levert bij destillatie blauwzuur en aceton. (DEKKER).

FAM. MENISPERMACEAE.

Saponine-planten: *Coscinium Blumeannu* MIERS*, *C. cocculus* W. et A.*, *C. fenestratum* COLEBR.* *Diploclisia macrocarpa* MIERS*, *Tiliacora racemosa* COLEBR.*

Blauwzuur-planten: *Liriodendron chinense*, *L. tulipifera* L.*

No. 18. *Anamirta paniculata* COLEBR.* „Nimm ein halb Loth. oder 16 Coele, Fenchel, Dillsamen, thue auch ein wenig Gaupfer dazu, u. s. w., mache einen Teig daraus, verfertige davon solche Kügelein, wie die Coele gewesen sind. wirf sie ins Wasser, u. s. w.“

„Nimm Kuckelskörner in der Apothecken und Pilsensamen (verg. bij *Hyoscyamus*), stoss jedes allein. Darnach nimm alte Käse u. s. w. dass ein Teig daraus wird. Wirf ein Stücklein ins Wasser, so werden die Fische, sobald sie dieselbigen essen, oben schwimmen, denn es macht sie gar wirbelsichtig.“ (Wohlbewährte Fischgeheimnisse 2^{de} Ausgabe, Nürnberg 1758).

R. F. BACON (1906) beschrijft het gebruik der vruchten in de Philippijnen als vischvergift, en ook voor „antiparasitic ointment.“

Zie verder over kokkelkorrels: L. ROSENTHALER, l. c. en ook hetgeen vermeld is onder *Agrostemma Githago*.

Coscinium Blumeannu MIERS.* Saponinehoudend.

C. cocculus W. et A.* Saponinehoudend.

C. fenestratum COLEBR.* Saponinehoudend.

Diploclisia macrocarpa MIERS (= *Cocculus macrocarpus* WIGHT et ARN.*). Saponinehoudend.

Liriodendron chinense L., *L. tulipifera* L.* Zwak blauwzuurhoudend.

Tiliacora acuminata MIERS (= *T. racemosa* COLEBR.*). Het alkaloid werkt als hartgift, tevens is de plant saponinehoudend.

T. racemosa COLEBR.* Saponinehoudend.

Tinospora spec. Op Celebes dienen de bladen als zeep (DE CLERCO).

FAM. MAGNOLIACEAE.

Saponine-planten: *Euptelea polyandra* SIEB et ZUCC.*, *Illicium anisatum* L.*, *Magnolia grandiflora* L.*, *M. Lenuci* VAN HOUTT.*

Blauwzuur-planten: *Drimys aromatica* F. MUELL.*, *D. Winteri* FORST.*

Drimys aromatica F. MUELL.*, *D. Winteri* FORST.* Blauwzuurhoudend.

Euptelea polyandra SIEB et ZUCC.* Saponinehoudend.

Illicium anisatum L.* Bevat volgens SCHLEGEL (1885) saponine.

I. pauciflorum. Zaad giftig.

Kadsura japonica JUSS.* Zaad in den mond zeer scherp.

Magnolia grandiflora L.*, *M. Lenuci* VAN HOUTTE.* Bladen saponinehoudend.

Michelia fuscata BL.* Alkaloïdhoudend.

FAM. CALYCANTHACEAE.

Calycanthus fertilis WALT. (= *C. glaucus* WILLD.*) en *C. laciniatus* WILLD.* Het zaad is sterk alkaloïd-houdend.

Chimonanthus fragrans LINDL.* Het zaad is sterk alkaloïd-houdend.

FAM. LACTORIDACEAE.

FAM. ANONACEAE.

Anoua squamosa L.* Zaden toxalbumine-houdend? (WEIL, 1901).

Asimina triloba DUNN.* Het vruchtvleesch geeft somwijlen tot vergiftiging aanleiding.

Melodorum spec. div. De bladen rieken als honig (cumarine?).

FAM. MYRISTICACEAE.

Saponine-planten: *Myristica fragrans* HOUTT.*?

Myristica fragrans HOUTT.* De zaden (nootmuskaat) hebben bij overvloedig gebruik herhaaldelijk tot vergiftigingsverschijnselen aanleiding gegeven; ook als abortivum gebezigd. In het zaad, doch vooral in de zaadhuid, vond DEKKER (1906) een stof, die in oplossing sterk schuimde (saponine?).

FAM. GOMORTEGACEAE.

FAM. MONIMIACEAE.

FAM. LAURACEAE.

Blauwzuur-planten: *Umbellularia californica* NUTT.*

Camphora officinarum NEES (= *Cinnamomum Camphora* NEES et EBERM.*). Kamfer als abortivum.

Cryptocarya triplinervis R. BR.* „It is stated, that the tree had caused the death of some pigs which had eaten the leaves.” (BAILEY, 1901).

Laurus nobilis L.* Volks-abortivum.

Machilus odoratissima NEES.* Loof door het vee gemeden.

Umbellularia californica NUTT.* („Pepperwood,” e.). In alle deelen scherp-aromatisch. Bladen als insecticidum, enz. (CHESNUT 1902, l.c.). Blauwzuur-houdend.

Persca carolinensis NEES.* Het zaad bevat een bitter alkaloïd.

FAM. HERNANDIACEAE.

FAM. PAPAVERACEAE.

„Nach meinen bisherigen Erfahrungen gewinnt es den Anschein, als ob das Protopin als ein typisches Papaveraccen-Alkaloid, bezw. als das Leitalkaloïd dieser Pflanzenfamilie, anzusprechen ist.” (E. SCHMIDT 1901).

Protopine is gevonden in *Chelidonium*, *Stylophorum*, *Sanguinaria*, *Eschholtzia*, *Glaucium*, *Papaver*, *Macleya*, *Bocconia*, *Fumaria*, *Adlumia* en vermoedelijk ook in *Petrocapnos*, *Platycapnos*, *Sarcocapnos*, *Ceratocapnos*, *Corydalis* en *Diclytra*, alsmede in *Argemone*.

Adlumia cirrhosa RAFIN.* (= *Adlumia fungosa* GREENE).
Alkaloïd-houdend (protopine).

Argemone mexicana L.* „Mexican poppy”, e. Door het vee gemeden. In Australië voor paarden giftig gebleken.

Bocconia cordata WILLD.* Alkaloïdhoudend.

Chelidonium corniculatum L. (= *Glaucum corniculatum* CURT.*).
Verdachte plant.

No. 19. *Chelidonium majus* L.* „Nimm Wolfsmilch, zerstosse sie, lege sie in 's Wasser, thue auch ein Teil Schellkrant dazu, so werden die Fische begierig davon essen, und alsbald auf den Rücken zu liegen kommen”. (Fischgeheimnisse 1758).

Corydalis cava SCHWEIGG. & KORT. (= *C. tuberosa* DC.*). „Wie man die Frösche töten und vertreiben soll. Nimm Holwurz, wirf sie ins Wasser, so müssen sie alle sterben”. (Fischgeheimnisse 1758).
Ook wel *Fumaria bulbosa* L. Wellicht is met „Holwurz” *Aristolochia* bedoeld.

Dicentra eximia TORR.* Kruid alkaloïd-houdend.

Eschscholzia tenuifolia BENTH. (= *E. californica* CHAM.*). Zaad alkaloïdhoudend.

Hypocoum procumbens L.* Zaad alkaloïd-houdend.

Macleya cordata R. BR. (= *Bocconia cordata* WILLD.*). Een afkooksel der plant dient in Japan als insecticidum.

Meconopsis aculeata ROYLE.* Wortel narcotisch geacht.

Papaver somniferum L.* De onrijpe vruchten: „Schlafäpfel,” d.; „Slaapbol,” n.; „Dormideiras,” port.; „Adormidera,” sp.

FAM. CRUCIFERAE.

Saponine-planten: *Athionema pulchellum* BOISS. et HUET*,
Arabis collina TENORE*, *Chorispora tenella* DC.*, *Erncastrum arabicum* FISCH. et MEY. (= *Brassica Schimperii* BOISS.*), *Heliophila crithmifolia* WILLD.*, *Sisymbrium strictissimum* L.*, *Thlaspi arvense* L.*, *T. ecratocarpon* MURR.*

Athionema pulchellum BOISS. et HUET.* Saponinehoudend.

Alliaria officinalis ANDRZ. (= *Sisymbrium Alliaria* SCOP.*).
Ontwikkelt mosterd- en knoflookolie.

Arabis collina TENORE.* Saponinehoudend.

Brassica Napus L. (= *B. campestris* L.*). Bevat een glucosied, dat crotonyl-mosterdolie levert. (SJOLLEMA, 1901).

B. nigra KOCH* e. a. s. en *Armoracia rusticana* GAERTN. (= *Cochlearia Armoracia* L.*). Bevatten mosterdolie-afplitsend glucosied (sinigrine).

Bunias orientalis L.* Alkaloïdhoudend.

Cheiranthus Cheiri L.* Vrucht als abortivum gebruikt.

Chorispora tenella DC.* Saponinehoudend.

Cochlearia Armoracia L.* (var. *rusticana*). De „horse radish root” kan bij vee doodelijke koliek veroorzaken; wordt ook als abortivum gebruikt.

C. officinalis L.* Bevat een glucosied, dat butyl-mosterdolie levert. (GADAMER, 1899).

Diplotaxis crucoïdes DC.* Ook voor den mensch giftig gebleken. (G. HEIL, 1900). Alkaloïdhoudend.

D. muralis DC.* Een aftreksel der zaden schuimt.

Erucastrum arabicum FISCH. et MEY. (= *Brassica Schimperii* BOISS.*). Zaad scherp, saponinehoudend.

Erysimum aurcum BIEB.* e. a. s. De bittere zaden bevatten een verlamvend alkaloïd en een als hartgift werkend glucosied, erysimine. (SCHLAGDENHAUFFEN en REEB, 1900).

E. nanum BOISS. et HOHEN.* Zaad giftig, bevat cheiroline, identisch met de stof uit zaad van *Cheiranthus Cheiri* L.*

Heliophila crithmifolia WILLD.* Saponinehoudend.

Hesperis tristis L.* Zaad alkaloïdhoudend.

Iberis amara L.* Zaad ontwikkelt mosterdolie.

No. 20. *Isatis corniculata*. Vischgift, zie Deel II, blz. 170.

Lepidium sativum L.* („Pfefferkraut”, d.). Versch kruid als anthelminticum en abortivum.

Lunaria bicnnis MOENCH (= *L. annua* L.*). Wordt door 't volk soms giftig genoemd. „Judaspennig”.

Malcomia gracca BOISS. et SPRUN.*, *M. laxa* DC.* Een aftreksel der zaden smaakt scherp en schuimt.

Nasturtium officinale R. BR.*, *Barbaraca praecox* R. BR.*,

Lepidium sativum L.*, *Raphanus* sp. div. Bevatten mosterdolie-glucosieden.

N. officinale R. BR.* Abortivum?

Sinapis alba L. (== *Brassica alba* BOISS.*). Bevat sinapine.

Sisymbrium Alliaria SCOP.* Rubefaciens.

S. strictissimum L.* Saponinehoudend.

Thlaspi arvense L.* Is, op galmei-bodem groeiend, sterk zinkhoudend; in de bladasch 13% ZnO. (RISSE). Deze plant en *T. alliaccum* L.* ontwikkelen mosterd-olie; terwijl zij evenals *T. ceratocarpon* MURR.* saponine bevat in de zaden.

FAM. TOVARIACEAE.

FAM. CAPPARIDACEAE.

Capparis venenata SCHINZ. Aldus naar de vruchten geheeten.

FAM. RESEDACEAE.

Worden weinig of niet door insecten aangetast.

Reseda Lutcola L.* Kruid bitter. Deze en *R. lutca* L.* worden door het vee gemeden.

R. odorata L.* Bevat een mosterdolie-glucosied.

FAM. MORINGACEAE.

FAM. SARRACENIACEAE.

FAM. NEPENTHACEAE.

FAM. DROSERACEAE.

Blauwzuur-planten: *Dionaea muscipula* ELLIS*, *Drosera binata* LABILL.*, *D. intermedia* HAYNE*, *D. rotundifolia* L.*, *Drosophyllum lusitanicum* LINK*.

Dionaea muscipula ELLIS.* Blauwzuurhoudend.

Drosera binata LABILL.*, *D. rotundifolia* L.* Blauwzuurhoudend.

D. intermedia HAYNE.* Blauwzuurhoudend.

D. ramentacca BURCH.* (== *D. madagascariensis* DC.). Als rubefaciens en huidexcitans gebruikt.

Drosophyllum lusitanicum LINK.* Blauwzuurhoudend.

FAM. PODOSTEMONACEAE.

FAM. HYDROSTACHYACEAE.

FAM. CRASSULACEAE.

Bryophyllum calycinum SALISB.* De bladen stompen bij kauwen den smaak af; zij bevatten volgens TH. PECKOLT (1901) het alkaloid (?) bryophylline.

*Cotyledon** *sp. div.* Bladen door het vee gemeden.

Sedum acre L.* en *S. reflexum* L. (= *S. rupestre* L.*). Gebruikt als uitwendig middel tegen ulcera en kanker.

FAM. CEPHALOTACEAE.

FAM. SAXIFRAGACEAE.

Saponine-planten: *Deutzia crenata* SIEB. et ZUCC. (= *D. scabra* THUNB.*), *D. gracilis* SIEB. et ZUCC.*, *D. Setchuensis*, *Hydrangea arborescens* L.*, *Philadelphus coronarius* L.*, *P. grandiflorus* WILLD.*, *P. Lemoinei*, *P. Lewisii*, *P. microphyllus* A. GRAY*, *P. tomentosus* D. DON* (= *P. coronarius* L.*).

Blauwzuur-planten: *Ribes aurcum* PURSH*, *R. laxiflorum* PURSH*, *R. multiflorum* KIT.*, *R. nigrum* L.*, *R. petracum* WULF.*, *R. rubrum* L.*, *R. robustum*, *R. Grossularia* L.*, *Hydrangea Hortensia* SIEB.*, *H. Thunbergia* SIEB.*, *H. Lindleyana*, *H. involucrata* SIEB.*, *H. hortensis* SM., (= *H. Hortensia* SIEB.*), *Jamesia americana* TORR. et GRAY.*

Aphanopetalum resinolum ENDL.* In het zeer bittere blad is een alkaloid.

Callicoma serratifolia ANDR.* Het blad geeft een schuimend aftreksel.

Deutzia crenata SIEB. et ZUCC. (= *D. scabra* THUNB.*), *D. gracilis* SIEB. et ZUCC.*, *D. Setchuensis*. Saponinehoudend.

Francoa appendiculata CAV.* In het bittere zaad is een alkaloid.

Hydrangea arborescens L.* Saponine-houdend.

H. involucrata SIEB.*, *H. hortensis* SM. (= *H. Hortensia*

SIEBOLD.*), *H. Thunbergii* SIEBOLD.* Het loof bevat transitorisch blauwzuur.

Jamsia americana TORR. et GRAY.* Sterk blauwzuurhoudend.

Philadelphus coronarius L.*, *P. grandiflorus* WILLD.*, *P. Lemoinei*, *P. Lewisii*, *P. microphyllus* A. GRAY*, *P. tomentosus* D. DON (= *P. coronarius* L.*). Bevatten giftig saponine.

Ribes aureum PURSH.* GUIGNARD (1905) vond blauwzuur in bloemen en twijgen.

R. Grossularia L.* en *R. rubrum* L.* De roode aalbes-bladen bevatten een blauwzuur-leverend glucosied. (GUIGNARD, 1905).

R. Grossularia L.* Sommige behaarde kruisbessoorten geven bij het plukken felle jeuk.

R. laxiflorum PURSH*, *R. multiflorum* KIT.*, *R. petracum* WULF.*, *R. robustum*. De bladen ontwikkelen blauwzuur-benzaldehyd.

FAM. PITTOSPORACEAE.

Saponine-planten: *Billardiera longiflora* LABILL.*, *Hymenosporum flavum* F. MUELL.*, *Pittosporum Buchani* HOOK.*, *P. coriaccum* AIT.*, *P. cornifolium* A. CUNN.*, *P. crassifolium* SOLAND.*, *P. crioloma* C. MOORE et F. MUELL.*, *P. eugenioides* A. CUNN.*, *P. floribundum* W. et A.*, *P. Huttonianum* T. KIRK*, *P. phillyracoides* DC.*, *P. rhombifolium* A. CUNN.*, *P. rigidum* HOOK.*, *P. tenuifolium* GAERTN.*, *P. Tobira* AIT.*, *P. undulatum* VENT.*

Billardiera longiflora LABILL.*, Saponinehoudend.

Hymenosporum flavum F. MUELL.* Saponinehoudend.

Pittosporum floribundum W. et. A.* Saponinehoudend. (E. S. HOOPER, 1904).

P. phillyracoides DC.* Vruchten saponinehoudend. (DEKKER, 1906).

P. Tobira AIT.* Aftreksel schuimt sterk. (DEKKER, 1906).

FAM. BRUNELLIACEAE.

FAM. CUNONIACEAE.

FAM. MYROTHAMNACEAE.

FAM. BRUNIACEAE.

Saponine-planten: *Staavia radiata* DAHL*.
Staavia radiata DAHL* Saponinehoudend.

FAM. HAMAMELIDACEAE.

FAM. PLATANACEAE.

Blauwzuur-planten: *Platanus acerifolia* WILLD. (= *P. orientalis* L*), *P. californica* BENTH. (= *P. racemosa* NUTT.*), *P. laciniata* HORT. (= *P. orientalis* L*), *P. occidentalis* L*, *P. orientalis* L*.

Platanus acerifolia WILLD. (= *P. orientalis* L*), *P. californica* BENTH. (= *P. racemosa* NUTT.*), *P. laciniata* HORT. (= *P. orientalis* L*), *P. occidentalis* L*, *P. orientalis* L* Jonge bladen blauwzuurhoudend.

FAM. CROSSOSOMATACEAE.

FAM. ROSACEAE.

Saponine-planten: *Quillaja brasiliensis* MART.*, *Q. Saponaria* MOL.*, *Q. Sellowiana* WALP.*, *Q. smegmadermos* DC.*, *Rubus villosus* AIT.*, *Eriobotrya japonica* LINDL*.

Blauwzuur-planten: *Amelanchier vulgaris* MOENCH*, *A. canadensis* MEDIC.*, *A. alnifolia* NUTT.*, *Aronia arbutifolia* MEDIC. (= *Pyrus arbutifolia* L*), *A. melanosperma*, *Chamaecocles coriacea* LINDL.*, *Cotonaster acuminata* LINDL.*, *C. acutifolia* TURCZ.*, *C. bullata*, *C. Fontaneii* SPACH*, *C. integerrima* MEDIC.*, *C. microphylla* WALL.*, *C. affinis* LINDL. (= *Stranvaesia glaucescens* LINDL.*), *C. bacillaris* WALL.*, *C. buxifolia* WALL.*, *C. Francheti* BOIS, *C. frigida* WALL.*, *C. horizontalis* DECNE.*, *C. multiflora* BGE.*, *C. nummularia* FISCH. et MEY.*, *C. reflexa* CARR.*, *C. rotundifolia* WALL.*, *C. Simonsii* HORT.*, *C. uniflora* BUNGE*, *C. pannosa* FRANCH., *C. thymacifolia* HORT.*, *Cormus foliosa*, *Exochorda Alberti* REGEL*, *Kerria japonica* DC.*, *Neviusia alabamensis* A. GRAY*, *Photinia (Heteromeles) arbutifolia* LINDL.*, *P. Benthamiana* HANCE*, *P. serrulata* LINDL.*, *P. variabilis* HEMSL.*, *Prunus Amygdalus* STOKES*, *P. Laurocerasus* L.*, *P. Armeniaca* L.*, *P. Persica* STOKES*, *P. Padus* L.*, *P. avium* L.*, *P. Cerasus* L.*, *P. domestica* L.*, *P. occidentalis* SW.*, *P. pennsylvanica*

L.*, *P. spinosa* L.*, *P. undulata* BUCH.*, *P. serotina* EHRH.*, *P. lusitanica* L.*, *P. virginiana* L.*, *P. alleghaniensis* PORTER*, *P. Bessyi* BAILEY*, *P. divaricata* LEDEB.*, *P. paniculata* THUNB.*, *P. pendula* DESF.*, *P. subhirtella* MIQ.*, *P. adenopoda* KOORD. et VAL.*, *P. javanica* MIQ.*, *P. salicifolia* H. B. & K. (= *P. serotina* EHRH.*), *P. prunifolia*, *P. nana* STOKES*, *P. americana* MARSH., *P. canadensis* MARSH.*, *P. Capollin* ZUCC.*, *P. caroliniana* AIT.*, *P. Chamaccerasus* JACQ.*, *P. Puddum* ROXB., *P. sphaerocarpa* SW.*, *P. Malaheb* L., *Crataegus Crus-galli* L., *C. Oxyacantha* L., *C. orientalis* BIEB.*, *C. Pyracantha* MEDIC., *Eriobotrya japonica* LINDL., *Nuttallia cerasiformis* TORR. et GRAY*, *Ostocmeles* sp. div., *Pygeum africanum* HOOK.*, *P. parviflorum* TEYSM. et BINN.*, *P. latifolium* MIQ., *Pyrus* (*Cydonia*, *Malus*, *Mespilus*, *Aria*, *Sorbus*) sp. div.: *P. Aria* EHRH.*, *P. Aucuparia* EHRH.*, *P. Cydonia* L., *P. japonica* THUNB.*, *P. Malus* L., *P. germanica* HOOK., *P. pinnatifida* EHRH., *P. torminalis* EHRH., *P. spectabilis* AIT., *P. Ringo* WENZIG*, *P. Hostii* HORT. (= *P. Aria* EHRH.*), *P. floribunda* LINDL. (= *P. arbutifolia* L.), *Spiraea Aruncus* L., *S. sorbifolia* L., *S. japonica* L., *S. Kneiffii* HORT., *S. Lindleyana* WALL. (= *S. sorbifolia* L.), *S. prunifolia* SIEB. et ZUCC., *Stranvacsia glaucescens* LINDL., *Gillenia trifoliata* MOENCH*, *Cercocarpus parvifolius* NUTT., *Cormus foliolosa* FRANCH. (= *Pyrus foliolosa* WALL.), *Kageneckia angustifolia* D. DON*, *K. oblonga* RUIZ. et PAV., *Peraphyllum ramosissimum* NUTT., *Cydonia vulgaris* PERS. (= *Pyrus Cydonia* L.), *Rhodotypos kerrioides* SIEB. et ZUCC., *Amygdalus communis* L., v. *amara* (= *Prunus Amygdalus* STOKES*), *A. persica* L. (= *Prunus Persica* STOKES*).
Amelanchier canadensis MEDIC., *A. florida* LINDL. (= *A. alnifolia* NUTT.*). Zaden amygdaline-houdend.

Aria Hostii CARR. (= *Pyrus Aria* EHRH.*). Zaad amygdaline-houdend.

Aronia arbutifolia MEDIC. (= *Pyrus arbutifolia* L.*) en *A. melanosperma*. De zaden ontwikkelen blauwzuur.

Cercocarpus parvifolius NUTT.* Sterk blauwzuurhoudend.

Cormus foliolosa FRANCH. Het loof ontwikkelt blauwzuur en benzaldehyd.

Cotoneaster acuminata LINDL.*, *C. acutifolia* TURCZ.*, *C. bullata*, *C. Foutanensis* SPACH*, *C. frigida* WALL.*, *C. horizontalis* DECNE.*, *C. lanata* HORT. (= *C. buxifolia* WALL.*), *C. laxiflora* JACQ. (= *C. integerrima* MEDIC.*), *C. lucida* SCHLECHT. (= *C. integerrima* MEDIC.*), *C. microphylla* WALL.*, *C. nummularia* FISCH. et MEY.*, *C. reflexa* CARR.*, *C. rotundifolia* WALL.*, *C. Simonsii* HORT.*, *C. uufiflora* BUNGE.* Alle blauwzuur- (als amygdaline) houdend.

Crataegus Crus-galli L.*, *C. Pyracantha* MEDIC.*. Blauwzuurhoudende soorten.

C. Oxyacantha L.* Vruchtjes oorzaak van gastro-enteritis, één met doodelijken afloop. (Pharm. Weekbl. 1908, blz. 1519) 1).

C. rivularis NUTT.* Doorns giftig geacht (CHESNUT, 1902, l. c.).

Cydonia cathayensis HEMSL.*, *C. japonica* PERS. (*Pyrus japonica* THUNB.*). Blauwzuurhoudend.

Eriobotrya japonica LINDL.* Zaad amygdaline-houdend, dus blauwzuurleverend. Bladen zijn alleen saponinehoudend.

Exochorda graudiflora LINDL.* Blauwzuurhoudend.

Fragaria vesca L.* Aardbeien veroorzaken bij sommige personen hevige urticaria.

Gillenia trifoliata MOENCH.* Blauwzuurhoudend.

Heteromeles arbutifolia M. ROEM. (= *Photinia arbutifolia* LINDL.*). Bladen amygdaline-houdend. (LUSTIG, 1882).

Kagocuckia angustifolia D. DON.* Sterk blauwzuurhoudend.

Malus baccata BORCKH. (= *Pyrus baccata* L.*), *M. floribunda* SIEBOLD (= *Pyrus spectabilis* AIT.*). In de zaden amygdaline.

Nuttallia cerasiformis TORR. et GRAY.* Vruchtjes blauwzuurhoudend.

Osteomeles authyllidifolia LINDL.* In het zaad amygdaline.

Peraphyllum ramosissimum NUTT.* Blauwzuurhoudend.

Persica Davidiana CARR. (= *Prunus Persica* STOKES*). Sterk amygdaline-houdend.

1) „Nach alledem ist im deutschen Volksaberglauben der Weiszdorn ein unheilbringender, der Geburt, dem Leben hinderlicher, den Hexen eigentümlicher Baum“. (AIGREMONT, Volkserotik und Pflanzenwelt 1908, S. 55).

Photinia arbutifolia LINDL.*; *P. notoniana* WIGHT et ARN.*; *P. serrulata* LINDL.* Sterk amygdaline-houdend.

Prunus acida EHRH. (= *P. Cerasus* L.*), *P. Armeniaca* L.*; *P. Besseyi* L. H. BAILEY*, *P. Blerciana*, *P. brigantiaca* VILL.*; *P. canescens* VILM. et BOIS*, *P. cerasifera* EHRH. (= *P. divaricata* LEDEB.*), *P. Cocomilia* TEN.*; *P. cornuta* WALL. (= *P. Padus* L.*), *P. Cuthbertii* SMALL*, *P. dasycarpa* EHRH.*; *P. Davidiana* FRANCH. (= *P. Persica* STOKES*), *P. divaricata* LEDEB.*; *P. domestica* L.*; *P. fasciculata* A. GRAY*, *P. Grayana* MAXIM.*; *P. humilis* BUNGE*, *P. ilicifolia* WALP.*; *P. incana* DECNE.*; *P. italica* BORCK. (= *P. insititia* L.*), *P. Jacquemontii* HOOK.*; *P. japonica* THUNB.*; *P. javanica* MIQ.*; *P. Maackii* RUPR.*; *P. microphylla* HEMSL.*; *P. monticola* C. KOCH*; *P. Mume* SIEB. et ZUCC.*; *P. pennsylvanica* L.*; *P. Persica* STOKES*; *P. Pissardi* CARR. (= *P. divaricata* LEDEB.*); *P. prostrata* LABILL.*; *P. pseudo-cerasus* LINDL., (= *P. paniculata* THUNB.) *P. pumila* L.*; *P. scrotina* EHRH.*; *P. serrulata* LINDL. (= *P. paniculata* THUNB.*); *P. Simonii* CARR.*; *P. spinosa* L.*; *P. subhirtella* MIQ.*; *P. tomentosa* THUNB.*; *P. triloba* LINDL.*; *P. Watsoni* SARG.* Alle blauwzuurhoudend.

P. adenopoda K. et V. Schors en twijgen, evenals bladen en vruchten, rieken zeer sterk naar bitteramandelolie.

P. Cerasus L.* Kersensteelen dienen bij 't volk als hoestmiddel, doch ook als abortivum. Blauwzuurhoudend.

P. demissa D. DIETR. (= *P. virginiana* L.*). *The wilted leaves have the characteristic odor of prussic acid*". (CHESNUT and WILCOX).

P. domestica L.*; *P. Armeniaca* L.* Pruimenpitten bevatten $\pm 1,5\%$ amygdaline. Abrikozenpitten bevatten $\pm 2\%$ amygdaline.

P. gracca DESF.* In de bladen van deze soort en van de cumarinehoudende *P. Mahaleb* L.* heeft schr. geen blauwzuur gevonden.

P. javanica MIQ.* De schors heeft sterken reuk naar bittere amandelolie (laurierkersachtig), en smaakt zeer bitter; zoo ook de jonge twijgen. Blauwzuurhoudend. TREUB 1897.

P. macrophylla S. et Z.* Dient in Japan voor de bereiding van laurierkerswater.

P. occidentalis Sw.* („*Almendrillo*,” sp.). Bloemen en bladen rieken sterk naar bitteramandelolie, zaden en bast eveneens, deze dienen voor de bereiding van noyon-likeur in W. Indië.

P. pennsylvanica L.* Het verlepte loof is voor vee gevaarlijk (door afgesplitst blauwzuur).

P. Persica STOKES.* Perzikpitten bevatten $\pm 3\%$ amygdaline, Sap van perzikbladen dient bij het volk als (gevaarlijk!) taenifugum.

P. Pissardi CARR. (= *P. divaricata* LEDEB.*). De vruchtjes veroorzaakten in 1909 bij een kind vergiftigingsverschijnselen.

P. pseudo-cerasus (= *P. paniculata* THUNB.*). Bladen ontwikkelen cumarine en blauwzuur. (NAGAI, 1891).

P. scrotina EHRH.* (= *P. salicifolia* H. B. K.) (= *Cerasus salicifolia* SER.). Zaad amygdaline-houdend

P. sphacrocarpa SWARTZ.* Loof giftig gebleken voor paarden. (R. ENDLICH, 1901).

Pyracantha coccinea ROEM. (*Crataegus Pyracantha* MEDIC.*). Zaad blauwzuurhoudend.

Pyrus alnifolia FRANCH. et SAV.*, *P. glabra* BOISS.*, *P. japonica* THUNB.*, *P. prunifolia* WILLD.* Blauwzuurhoudend.

P. communis L.* Blauwzuurhoudend In de peer schijnt arbutine (hydrochinon-glucosied) de plaats in te nemen van amygdaline. (Zie TH. WEEVERS, die physiologische Bedeutung einiger Glykoside, 1910).

P. (Chaenomeles) japonica THUNB.* Zaad amygdalinehoudend.

Pygeum parviflorum T. et B*. „Alle deelen, ook de bloemen, hebben zeer sterken reuk als laurierkers of bitteramandelolie. Zoo ook *P. latifolium* MIQ. Tusschen de vele variëteiten dezer twee soorten is, wat den hoogst karakteristieken reuk aangaat, geen verschil.” (KOORDERS en VALETON, Bijdragen, V, 1900).

Quillaja brasiliensis MART.* en *Q. Sellowiana* WALP.* Evenals *Q. saponaria* MOL. saponinehoudend.

Q. Saponaria MOLINA.* Sterk saponinehoudend, ook in de bladen.

Q. smegmadermos DC.* Wordt, gelijk de soortnaam aangeeft, als zeep gebruikt.

Raphiolepis japonica SIEB et ZUCC.* Zwak blauwzuurhoudend.

Rhodotypos kerrioides SIEB et ZUCC.* Blad zwak blauwzuurhoudend, in het zaad een alkaloid.

Rosa arduennensis. De zaden van deze en eenige andere *R.* soorten vertoonen alkaloidereakties.

Sorbus americana MARSH. (= *Pyrus americana* DC.*), *S. heterophylla* REICHB. (= *Pyrus spuria* DC.*), *S. spuria* PERS. (= *Pyrus spuria* DC.*) In bladen en zaden veel amygdaline.

S. Aucuparia L. (= *Pyrus aucuparia* EHRH.*). Het eten der vruchtjes (lijsterbessen) gaf bij twee kinderen aanleiding tot hevige maag-darmkatarrh, één doodelijk verlopend; parasorbinezuurvergiftiging? (A. OTTO, 1905; zie ook LEWIN, Lehrb. d. Tox. 1897, blz. 162, 294).

Spiraea Aruncus L.*, *S. sorbifolia* L.*, *S. japonica* L.* Blauwzuurhoudend.

S. digitata WILLD. (= *S. palmata* PALL*), *S. japonica* L.*, *S. Aruncus* L.*, *S. palmata* PALL.* Saponinehoudend, vooral de zaden.

S. Kuciffii. Blauwzuurhoudend.

FAM CONNARACEAE.

Bernardinia fluminensis PLANCH.* Heet in Brazilië „Mata cachou” (hondedood), evenals *Rourca glabra* H. B. et K.* en *Connarus cymosus* PLANCH.*

Connarus cymosus PLANCH.* Vruchten in Brazilië als sterk giftig bekend. „Die Blätter sollen toxisch wirken und früher von den Negern zu verbrecherischen Zwecken benutzt worden sein”. (PECKOLT, 1906).

C. ferrugineus JACK.* *The fruit is used in Malacca to poison dogs*”. (H. N. RIDLEY).

Rourea orientalis BAILL. (= *Byrsocarpus orientalis* BAILL.*).
Var: *madagascariensis* („Kitsongo”). Giftplant.

FAM. LEGUMINOSAE.

Saponine-planten:

MIMOSOIDEAE *Albizzia Julibrissin* DURAZZ.*, *A. lophantha* BENTH.*, *A. proccra* BENTH.*, *A. saponaria* BL.*, *Pithecolobium acle* VIDAL (= *Xylia dolabriformis* BENTH.*), *P. bigeminum* MART.*, *P. cyclocarpum* MART. (= *Enterolobium cyclocarpum* GRISEB.*), *P. salutare* BENTH.*, *Acacia anthelmintica* BAILL. (= *Albizzia anthelmintica* BRONGN.*), *A. concinna* DC.*, *A. rugata* HAM.*, *A. Cunninghamii* HOOK.*, *A. delibrata* CUNN.*, *A. pulchella* R BR.*, *A. verticillata* WILLD.*, *Prosopis juliflora* DC.*, *Entada scandens* BENTH.*

CAESALPINIOIDEAE. *Mora excelsa* BENTH. (= *Dimorphandra Mora* BENTH et HOOK.*), *Macrolobium acaciaefolium* BENTH.*, *Saraca indica* L.*, *Cassia marylandica* L.*, *Gymnocladus* spec. div., *Mezoucurum sumatranum* W. et A.*

PAPILIONATAE. *Castanospermum australe* A. CUNN et FRASER*, *Podalyria styracifolia* SIMS (= *P. calyptata* WILLD.*), *Astragalus galegiformis* L.[†], *A. hamosus* L.*, *A. maximus* WILLD.*, *A. xiphocarpus* BENTH., *Caragana arborescens* LAM.*, *Colutea orientalis* LAM. (= *C. cruenta* AIT.*), *C. media* WILLD.*, *Galega officinalis* L.*, *G. orientalis* LAM.*, *Halimodendron argenteum* FISCH.*, *Milletia artropurpurea* BENTH.*, *Psoralea macrostachya* DC.*, *Sesbania aegyptiaca* POIR.*, *S. grandiflora* POIR.*, *Sutherlandia frutescens* R.BR.*, *Desmodium canadense* DC.*, *D. lasiocarpum* DC. (= *D. latifolium* DC.*), *D. tiliacfolium* G. DON*, *Lespedeza macrophylla* BUNGE (= *L. villosa* PERS.*), *Cercis canadensis* L.*, *C. chinensis* BUNGE*, *Lathyrus Aphaca* L.*, *L. latifolius* L.*, *L. pratensis* L.*, *L. rotundifolius* WILLD.*, *L. sylvestris* L.*, *Dolichos speciosus* HORT BOG., *Phascolus* spec.

Blauwzuur-planten: *Cicer arictinum* L.*, *Oxytropis lapponica* GAUD.*, *O. sulphurea* FISCH.*, *Dolichos Lablab* L.*, *Indigofera galegoides* DC.*, *Lotus arabicus* L.*, *L. australis* ANDR.*, *L. peltiorhynchus*, *Phascolus lunatus* L.*, *P. Mungo* L.*, *Trifolium ochroleucum* HUDS.*, *Vicia sativa* L.*, *V. angustifolia* CIOS*, *V. hirsuta* GRAY, *V. canadensis* ZUCC., (= *V. sativa* L.*), *V. macrocarpa* BERTOL.*, *V. maculata* POMEI.*, *V. tenuifolia* ROTH*, *V. unijuga* A.BR.*.

MIMOSOIDEAE.

I *Ingeae*

Albizzia Julibrissin DURAZZ.* Saponinehoudend.

A. lophantha BENTH.* Saponinehoudend.

A. procera BENTH.* Bast saponinehoudend. (DRAGENDORFF).

No. 21: *Albizzia saponaria* BL.* De saponinehoudende bast dient als vischbedwelmend middel op de Philippijnen. (R. F. BACON, 1906).

Enterolobium cyclocarpum GRISEB.* Peulen evenals de bast voor zeep gebruikt.

No. 22. *Enterolobium Tamboril* MART. (= *E. Timboëva* MART.*). Vischgif volgens J. M. CAMINHOA, Catalogue des plantes toxiques du Brésil (Ook als „Fischfangpflanze” op grond dezer aanwijzing vermeld door L. ROSENTHALER l. c.).

No. 23. *Pithecolobium acle* VIDAL.* Saponinehoudend. Vischgif der Philippijnen (R. F. BACON, 1906).

P. bigeminum MART.* Bast saponinehoudend (ROSENTHALER, 1906).

P. cyclocarpum (= *Enterolobium cyclocarpum* GRISEB.*) en *P. salutare* BENTH. Saponinehoudend?

P. lobatum BENTH.* De vrucht, in overmaat gegeten, wordt gezegd strictura urethri te veroorzaken.

P. micradenium BENTH.* „Savonette”, f. in W.-Indië (dezen naam voert ook: *Sapindus inaequalis* DC. (= *S. marginatus* MUELL. ARG.*) en *Lonchocarpus violaceus* H. B. et K.*

II. *Acaciae*.

Acacia anthelminthica BAILL. (= *Albizzia anthelminthica* BRONGN.*). Saponinehoudend.

A. concinna DC.* en *A. concinna* DC. var. *rugata* HAM. WEIL l. c. vond in het vruchtvleesch der peulen 4 — 5%, en in den boombast ruim 2% saponine. De peulen worden in Burma als zeep gebruikt.

A. Cunninghamii HOOK.* In de onrijpe peulen vonden BAN-

CROFT en LAUTERER saponine. (Zie BAILEY, Queensland Flora II, 509).

A. delibrata A. CUNN.* Saponinehoudend.

A. Georginae BAILEY.* De giftig geachte phyllodia zijn onaangenaam van reuk, evenals die van *A. homalophylla* A. CUNN.*

A. pulchella R. BR.* *A. verticillata* WILLD.* Saponinehoudend.

III. *Eumimoseae.*

Leucaena glauca BENTH.* Onrijpe zaden als wormdrijvend middel op Madoera.

IV. *Adenanthereae.*

No. 23^a. *Adenanthera abrosperma* F. v. M.* „Bark thrown into water for poisoning fish (in Australia)”. (ROTH). Bast en bladen van dezen Australischen boom worden als zeer bitter beschreven; de zaden worden echter gegeten na in de peulen geroosterd te zijn (zie BAILEY, l. c.).

Prosopis juliflora DC.* De peulen *versch* voor paarden schadelijk, *gedroogd* niet. Saponinehoudend.

V. *Piptadenieae.*

E. parvifolia MERR. De stam wordt voor zeepsurrogaat gebruikt op de Philippijnen. (E. D. MERRILL, 1908).

E. polystachya DC.* Het saponinegehalte dezer plant is door BOORSMA bevestigd (1902). De stengels worden in Mexico als zeep gebruikt. (J. N. ROSE 1899).

No. 24. *E. scandens* BENTH.* Saponinehoudend. „The wood of the gogo-vine is cut into thin strips, which are then beaten between stones in order thoroughly to disintegrate the fiber. In this condition gogo is brought into the markets. It is largely used by the natives for washing the hair Gogo fiber is one of the plant products used in the Philippines to assist in catching fish in ponds and streams, as the soluble products so stupefy the animals as to render their capture easy”.

(R. F. BACON, Philippine Journ of Science I (1906), 1020).

VI. *Parkieae*.

No. 25. *Parkia africana* R.BR.* „La cosse ou gousse qui contient les graines (de néri, *Parkia biglobosa* ¹⁾) teint en bleu l'eau dans laquelle on la laisse macérer. Les soussous pilent ces cosses et les femmes vont en jeter dans les rivières là où le courant n'est pas trop violent. Les poissons sont empoisonnés et sautent sur les berges comme lorsqu'on met de la coque du Levant dans nos rivières de France. L'écorce du néri est très riche en tannin.”

FAMECHON, in Revue des cultures coloniales 1901 IX, p. 6.

P. Bussei HARMS.* Heet even als *Erythrophleum* in O. Afr. „Muavi”. Bast giftig, eveneens als godsoordeel gebruikt(?)

CAESALPINOIDEAE.

I. *Dimorphandreae*.

Erythrophleum sp. Pijlgift in Midden-Afrika. (KRAUSE, Berl. klin. Wochenschr. 1910. no. 37).

E. Coumigo BAILL.* Giftplant op Madagascar, erythrophleïnehoudend. „Les troupeaux qui boivent l'eau dans laquelle ont macéré des feuilles sèches de „Komanga” ont leurs excréments sanguinolents. Une très petite dose de l'écorce suffit pour tuer un chien en quelques minutes”. (ED. HECKEL, 1903). Ook voor rundvee doodelijk gebleken. De bast dient als sternutatorium.

E. judiciaire PROCT.* (= *E. guineense* G. DON*). Eene beschrijving van de oordeelgiften („poisontests”) in W. Afrika geeft J. C. WELLMAN, 1906. (Ref. Pharm. Centralhalle 1907, 594).

E. Laboucherii F. MUELL.* Australische boom. Bevat volgens den auteur (v. MUELLER) eveneens erythrophleïne, en is dus giftig.

Mora excelsa BENTH.* (= *Dimorphandra Mora* BENTH & HOOK.*). De bast bevat veel saponineachtige bestanddeelen. (SACK, 1907).

II. *Cynometreae*.

Scorodophloeus Zenkeri HARMS.* De bast levert eene mosterdolieachtige stof. (HARTWICH, 1902).

1) *P. biglobosa* BENTH. wordt in den Index Kewensis gelijkgesteld met *P. Roxburghii* G. DON.* en *P. africana* R. BR.*

III. *Amherstieae*.

Hymenaca Courbaril L.* De bast bevat 2,7% catechine en 23,8% catechuloostof. (VAN DEN DRIESSEN MAREEUW, 1899).

No. 26 *Maclobium acaciifolium* BENTH.* Bast saponinehoudend, voor visschen giftig zelfs in zeer verdund aftreksel. (SACH, 1907).

M. Palisoti BENTH.* Bast als anthelminticum gebezigd in Gabon.

Schotia brachypetala SOND.* Het houtzaagsel veroorzaakt oogontsteking.

Saraca indica L.* Bast saponinehoudend. (ABBOTT, 1887).

IV. *Bauhinieae*.

V. *Cassieae*.

Cassia marylandica L.* Saponinehoudend.

C. occidentalis L.* Het loof wordt in Queensland schadelijk geacht voor het vee.

C. podocarpa GUILL. et PERR.* Wormdrijvend.

No. 27. *Cassia venenifera* RODSCH. (= *C. hirsuta* L.*) en

No. 28. *Cassia semperflorens* DC. (= *C. biflora* L.*). „*Dicneu im tropischen Amerika als Fischgift und Fiebermittel*“. (Real-Encyclopädie der Gesammten Pharmazie; III, (1904) 408).

No. 29. *Cassia venusta* F. v. MUELL.* Vischbedwelmend middel, volgens DRAGENDORFF, l. c. S. 304. (ook L. ROSENTHALER, l. c.).

Stuhlmanina Moavi TAUB.* Een derde Moavi-soort. Giftig?

VI. *Kramerieae*.

VII. *Eucaesalpinieae*.

Gymnocladus canadensis LAM.* Zaad als vliegengift. (KING).

G. ferox en a. s. Zeepsurrogaten. (Saponinehoudend).

Mirbelia racemosa TURCZ.* Giftig geacht voor vee in W. Australië.

Mezconcurum sumatranum W. et A.* Saponinehoudend.

VIII. *Scerolobieae*.

IX. *Schwarzieae*.

PAPILIONATAE.

I. *Sophoreae.*

Atelcia Glazioviana BAILL.* Deze plant draagt in Brazilië (Rio Grande) den op het gebruik als vischgift wijzenden naam Timbé (volgens LINDMAN, *Leguminosae austro-americanae*, Stockholm, 1898).

Castanospermum australe A. CUNN. et FRASER.* Hout bij het verwerken scherp, de slijmvliezen prikkelend. Blad saponinehoudend.

Sophora alopecuroides L.* Door het vee gemeden.

S. angustifolia S. et Z. (= *S. flavescens* AIT.*). Een afkooksel van stengel en bladen dient in Japan als insecticidum.

S. Griffithii STOCKS (= *Keyserlingia Griffithii* BOISS.*). „The seed used powdered and mixed with oil to kill lice in the hair”. (BURKILL).

S. heptaphylla L.* Wortel als anthelminticum in Japan.

Toluiifera peruiifera BAILL. (= *Myroxylon peruiiferum* L.*). Overvloedig uitwendig gebruik van perubalsem kan tot vergiftiging (nephritis) aanleiding geven.

II. *Podalyrieae.*

Baptisia leucophlaca NUTT.* Cytisinehoudend. (Zie voor de andere soorten Dl. II, blz. 44).

Brachysema praemorsum MEISSN.* Giftig geacht voor vee in West-Australië.

Gastrolobium parvifolium BENTH.*, *G. truncatum* BENTH.* en *G. villosum* BENTH.* Giftig voor vee geacht.

G. calycinum BENTH.* Bijzonder berucht, alkaloïdhoudend (cygnine).

G. callistachys MEISSN.* („Rock poison,” e.), *G. bidens* MEISSN.* en *G. polystachyum* MEISSN.* („Poison bush,” e.).

Oxylobium capitatum BENTH.*, *O. cuneatum* BENTH.*, *O. graniticum* MOORE.*, *O. retusum* R. BR.* Giftig voor het vee.

Piptanthus nepalensis SWEET.* Het blad bevat een bitter alkaloid.

Podalyria australis WILLD. (= *Baptisia australis* R. BR.*).
Het zaad bevat cytisine.

P. styracifolia SIMS. (= *P. calyptrata* WILLD.*). Loof bitter, saponinehoudend.

Thermopsis rhombifolia RICHARDS.* Verdacht in Montana een kudde van honderd koeien gedood te hebben; zoo ook, dat de zaden den dood van kinderen veroorzaakten. (CHESNUT and WILCOX l. c.).

T. montana NUTT.* Jong gesneden, wordt het hooi in Montana voor veevoer goed geacht, doch de bloeiende plant wordt door het vee gemeden. (CHESNUT and WILCOX, l. c.).

III. Genisteeae.

Bossia scolopendria SM.* Zaad alkaloidhoudend.

Crotalaria incana L*. Door het vee gemeden.

Cytisus alpinus LAM.*, *C. austriacus* L.*, *C. sessilifolius* L.*
Een aftreksel van het zaad schuimt sterk.

C. (Sarthamnus) scoparius LINK.* Zaad sterk alkaloidhoudend.
Ook loof is schadelijk (braakwekkend).

G. purpureus SCOP.* Het loof bevat cytisine.

Genista canariensis L. (= *Cytisus canariensis* STEUD.*), *G. candicans* L. (= *Cytisus candicans* LAM.*). Cytisinehoudend (verg. Dl. II, blz. 44).

G. purgans L. (= *Cytisus purgans* SPACH*). Sterk alkaloidhoudend. (AUDEMARA, 1903).

Lupinus albus L.* Zaad vanillinehoudend.

L. albococcineus, *L. Barkeri* LINDL.*, *L. contentum*, *L. digitatus* FORSK.*, *L. Hartwegii* LINDL.*, *L. polyphyllus* LINDL.* Zaden sterk alkaloidhoudend.

L. leucophyllus DOUGL.*, *L. sericeus* PURSH.*, *L. cyaneus* RYDB.*
Het eten van lupine-hooi dezer soorten, waaronder rijpe peulen voorkwamen, is soms doodelijk voor schapen gebleken. (CHESNUT and WILCOX, l. c.).

No. 30. *L. crotalarioides* MART.* Heet volgens TH. PECKOLT „Tingu”, d. i. „sterk vischgift”.

L. luteus L.* Abortivum, reeds volgens Galenus en Dioscorides.

L. ornatus DOUGL.* Zeer giftig voor schapen gebleken.

Spartium junceum L.* De bloemen, als thee gebruikt, veroorzaakten vergiftigingsverschijnselen. (PERROT, 1902).

IV. *Trifolieae*.

Melilotus alba DESR.*, *M. arvensis* WALLR., (= *M. officinalis* LAM.*), *M. elegans* SALZM.*, *M. gracilis* DC.*, *M. infesta* GUSS.*, *M. leucantha* KOCH (= *M. alba* DESR.*), *M. officinalis* LAM.*, *M. speciosa* DUR.* Cumarinehoudend, vooral de zaden.

M. coerulea DESR. (= *Trigonella caerulea* SER.*). Riekt sterk naar cumarine.

M. italica LAM.* Riekt sterk naar cumarine.

M. infesta GUSS.* Zaad sterk cumarinehoudend.

M. mauritavica WILLD.* Peultjes sterk cumarinehoudend.

M. officinalis LAM.* Zaad giftig voor paarden; door cumarinegehalte (?).

Pocockia cretica SER. (= *Trigonella cretica* BOISS.*). Zaad cumarinehoudend.

Trifolium alpinum L.* Zwakke cumarinereuk?

T. arvense L.*, *T. fragiferum* L.*, *T. incarnatum* L.*, *T. Lupinaster* L.*, *T. medium* L.* Een aftreksel van het loof schuimt.

T. ciliolatum BENTH. (= *T. ciliatum* NUTT.*). Verdachte plant (CHESNUT, 1902, l. c.).

T. ochroleucum HUDS.* Het zaad ontwikkelt blauwzuur.

Trigonella Foenum-graecum L.* Abortivum?

T. suavissima LINDL.* „Sweet-scented Darling (Clover),” e., in Australië. Cumarinehoudend.

V. *Loteae*.

Bouaeria Scurigera ENDL. (= *Scurigera Coronilla*). Zaad zeer bitter, glucosiedhoudend.

Lotus arabicus L.* De jonge bladen bevatten een glucosied (lotusine), dat bij splitsing geeft cyaanwaterstof, suiker en een gele kleurstof (lotoflavine). (DUNSTAN en HENRY, 1900).

L. australis ANDR.* Levert eveneens een lotusineachtig — (blauwzuurafplitsend) glucosied.

L. peliorhynchus. Blauwzuurhoudend.

VI. Galegeae.

Aragallus spicatus (*Astragalus spicatus* PALL.*) („White loco-weed“). Veroorzaakt mede de loco-ziekte van het vee (CHESNUT and WILCOX, l. c.). Zoo ook *A. splendens*, *A. blankinshipii*, *A. besseyi* en *A. lagopus* ¹⁾.

Astragalus corrugatus BERTOL.* „*May be eaten by cattle, but is fatal to horses*“. (BURKILL, 1909).

1) Loco-weed. Ecne serie proefnemingen van C. DWIGHT MARSH (U. S. Dept. of Agric., Bureau of Animal Industry Bull. 112, 1909) stelt de giftigheid van loco-weed, waaronder het meest *Astragalus mollissimus* TORR.* te verstaan is, buiten twijfel. Volgens CRAWFORD (1909) zouden de baryumzouten, voorkomende in de loco-weeds *Astragalus mollissimus* TORR.* en *Aragallus Lambertii* GREENE (= *Oxytropis Lambertii* PURSH*) oorzaak zijn der giftigheid! De naam loco, een Spaansch woord, dat krankzinnig beduidt (loco-weed = crazy weed) is in N. Amerika overgegaan op verschillede planten, die met of zonder reden verdacht werden, tot vee-vergiftigingen aanleiding te geven, ofschoon de term, strikt genomen, alleen aan genoemde *Astragalus* en *Aragallus Lambertii* toekomt. T. a. p. vindt men de volgende opsomming van loco-planten:

Amarantus albus.

Astragalus Bigelovii GRAY*, *A. Crotalariae* GRAY (= *A. oocarpus* A. GRAY*), *A. doryenioides* DOUGL. (= *A. succumbens* DOUGL.*), *A. Hornii* A. GRAY*, *A. lotiflorus* HOOK.*, *A. lentiginosus* DOUGL.*, *A. Menziesii* A. GRAY*, *A. mollissimus* TORR.*, *A. Mortonii* NUTT.*, *A. palousensis* PIPER*, *A. Spaldingii* A. GRAY*, *A. tridaetylicus* A. GRAY*, *Aragallus Lambertii* GREENE (= *Oxytropis Lambertii* PURSH*), *A. sericeus* GREENE (= *Oxytropis sericea* Lambertii PURSH*), *A. spicatus* RYDB. (= *Astragalus albiflorus*).

Argemone mexicana L.*

Cannabis sativa L.*, *Crotalaria* sp., *Cystium diphysum* RYDB. (= *Astragalus diphysum* A. GRAY*).

Datura Stramonium, L.*

Diholeos bisulcatus (HOOK.) RYDB*, *D. Haydenianus* (A. GRAY) RYDB.*

Fritillaria pudica SPRENG*.

Lathyrus polymorphus NUTT.*, *Leucoerium montanum* NUTT.*, *Malvastrum coccineum* A. GRAY*, *Oxybaphus*, *Oxytropis Lagopus* NUTT.*, *Physostigma venenosum* BALF.*, *Psoralea cuspidata* PURSH*, *Rhamnus lanceolata* PURSH*, *Sophora sericea* NUTT.*, *Stipa viridula* TRIN.*, *Zygadenus elegans* PURSH.*

A. galegiformis L.*, *A. hamosus* L.*, *A. maximus* WILLD.*.
A. xiphocarpus BENTH.* Saponinehoudend, in het zaad van eerstgenoemde ook alkaloid.

A. medullaris BOISS. (= *A. graveolens* BUCH-HAM*.) door het vee gemeden (BURKILL).

Caragana arborescens LAM.*, *C. microphylla* LAM*. Zaad saponinehoudend.

No. 31. *Colutca arborescens* L.* („Fischblätter”, d.).

C. orientalis LAM. (= *C. cruenta* AIT.*), *C. media* WILLD.*
Zaad saponinehoudend.

Galega officinalis L.*, *G. orientalis* LAM*. Saponinehoudend.

Halimodendron argenteum FISCH.* Saponinehoudend.

Indigofera boviparda. Giftig voor runderen in W. Australië.

I. Garckeana VATKE.* Wortel bedwelmend-giftig geacht.

I. hirsuta L.* Door het vee gemeden.

I. trita L.* Bastvezels in Indië gebruikt als zeep voor het ontvetten van weefsels.

Millettia atropurpurea BENTH.* Saponinehoudend.

M. auriculata BAKER.* Wortel als insecticidum.

No. 32. *Millettia (Padbruggea) dasyphylla* BOERL. „De zaden gelden op Java als giftig en bloedspuwing veroorzakend zoolang zij niet gekookt of geroosterd zijn; in dien staat echter worden zij gegeten. Voor visschen zijn zij zeer giftig”. (KOORDERS, 1899).

No. 33. *M. sericea* W. et A.* Zie van G. SCHNEIDER: Fischerei mit Tuba auf Sumatra, nebst Bemerkungen über Malayische Fischerei, in Zeitschr. f. Fischerei (Berlin) XIII. (1906). De schrijver noemt echter hier *Derris elliptica* als zijn toeba-plant. Hij raadt t. a. p. het gebruik van toeba voor wetenschappelijke (ichthyologische) doeleinden aan: „Mittelst des Fischens mit Tuba erhält man nicht nur das Material vollkommen tadellos, sondern man bekommt auch die seltensten Fischarten, die man sonst vielleicht nie oder nur durch Zufall einmal erbeutet”. Nog merkt hij op dat toeba ook op schildpadden (*Trionyx*) en slangen (*Acrochardus*) schijnt te werken; volgens inlanders ook op krokodillen. Als abortivum is toeba-wortel ook op Sumatra (en in Malaka, volgens RIDLEY) bekend.

Een levendige beschrijving der vischvangst met toeba („tabah juice”) in Serawak geeft FR. HATTON, North Borneo (*London* 1885), blz. 319 — 321: „*the Malay is a laughter loving, jovial soul, and a day's tabah-fishing to him is an endless amusement*”, etc.

No. 34. *Mundulca pauciflora* BAKER.* „*Cette plante Tamanus (Hova), sert à enivrer le poisson (Madagascar)*.” ED. HECKEL, 1903 l.c.

No. 35. *M. striata* DUBARD et DOP. „*C'est une des plantes désignées par les Malgaches sous le nom de Tanomo, poison à poissons; ce nom s'applique d'ailleurs à un assez grand nombre d'espèces parmi lesquelles figurent surtout les Tephrosia*”. (DUBARD et DOP, in *Ann. du Musée Colonial de Marseille* XV (1907), 25).

Orophaca caespitosa BRITTON.* Voor het vee schadelijk?

Oxytropis sp. Een „loco-weed” van Californië, riekt versch zeer sterk; geeft bij paarden hevige mondontsteking.

O. sulphurea FISCH.* Zwak blauwzuurhoudend.

Psoralea glandulosa L.* Vermifugum.

P. macrostachya DC.* Saponinehoudend.

P. tenuiflora PURSH.* Giftig, door het vee gemeden. (CHESNUT and WILCOX, l. c.).

Robinia Pseudacacia L.* De toxalbumine dezer plant geeft vooral nierontsteking. (Zie C. LAU, Ueber vegetabilische Blut-agglutine, Diss. Rostock 1901).

De bloemen bevatten benzaldehyde. (WALBAUM, 1903).

Zuigen aan den stengel veroorzaakte eene hevige, doch snel in genezing eindigende gastro-enteritis.

Scsbania aculeata POIR.* Wortel braakwekkend. (BURKILL).

S. aegyptiaca POIR.* Bladen saponine-houdend.

S. grandiflora POIR.* Bladen saponine-houdend, echter niet giftig; eiwitrijk veevoeder.

Sutherlandia frutescens R. BR.* Sterk saponinehoudend.

No. 36 *Tephrosia candida* DC.* Het gebruik als vischvergift is ook vermeld in D. BRANDIS, *Forest Flora* (1874), blz. 138.

No. 37. *Tephrosia cinerea* PERS.* *In tropical America the young branches and leaves of T. cinerea are crushed and mixed with*

quicklime, and the mixture used for narcotising fish." (J. PERKINS, Contrib. U. S. Nat. Herb. X, 4 — 1907).

T. porrecta BENTH.* Verdachte plant in West-Australië.

T. purpurca PERS.* Anthelminticum.

T. rosca F. MUELL.* In Australië herhaaldelijk gebleken doodelijk te zijn voor het vee.

No. 38. *Tephrosia toxicaria* PERS.* BORST PAUWELS (l. c.) ontving dit vischvergift uit Suriname onder den naam „Wanamoe" (bij de Arowakken „Doekali"). De wortel bevat een derridachtig vergift. Als *Kouuami* ontving B. P. niet déze plant, maar *Clibadium*. H. DENKS (Diss. Heidelberg 1904) vond in deze „barbasco" een harsig gift, op 't centraal-zenuwstelsel (bepaaldelijk op het ademhalingscentrum) werkende.

Zie voor „Inecou" (Nekoe) bij *Lonchocarpus*; de „Sinapou" van Fr. Guyana is *T. toxicaria* PERS.*, doch schijnt ook *T. cinerea* PERS.* zoo te heeten.

No. 39. *Tephrosia Vogelii* HOOK.* F. „Diese halbstrauchige Leguminose wird in Usambara und auch sonst vielfach kultiviert. Das auf Steinen zerschlagene Kraut dient in Wasser geworfen, zum Betäuben der Fische". (PAX 1895).

„Les feuilles du *Tephrosia Vogelii* et de diverses espèces voisines sont employées pour la pêche par les indigènes de Madagascar et de la côte Est de l'Afrique. La plante froide est écrasée et la pulpe macérée avec un peu d'eau, puis disposée par paquets dans l'étang ou la rivière à courant peu rapide que l'on veut pêcher; le poisson ne tarde pas à être paralysé et à monter à la surface. On peut alors le prendre à la main et le consommer sans inconvénient". (HANRIOT 1) 1907).

VII. Hedysareae.

Arachis hypogaea L*. Aardnoten geven soms aanleiding tot zwakke vergiftigingsverschijnselen (braken, diarrhee). Met (door schimmel bedorven?) aardnootkoeken zijn wel veevergiftigingen voorgekomen.

1) Deze schrijver isoleerde uit de bladen een derridachtige stof (tephrosine).

Coronilla Emerus L.* en *C. varia* L.* „Giftwicke,” d.

Desmodium canadense DC*., *D. lasiocarpum* DC. (= *D. latifolium* DC.*), *D. tiliacifolium* G. DON*. Zaad saponinehoudend.

D. laburnifolium DC.* Bladen als insecticidum.

Doodia aspera. Saponine-houdend.

D. caudata. Saponine-houdend.

Hedysarum Mackenzii RICHARDS*. „Ein grosser Vorzug den der Norden besitzt, ist der, dass keine Giftpflanzen zu ihm hinanreichen. Mir ist nur ein einziges Beispiel einer für giftig erkannten hoch nordischen Pflanze bekannt, indem Hed. Mackenzii für brechenerrregend erklärt wird und in einem Falle fast tödtliche Zufälle hervorrief.” (v. MIDDENDORFF, Sibirische Reise 1867 IV, blz. 697).

Lespedeza macrophylla BUNGE (= *L. villosa* PERS.*). Zaad saponinehoudend.

VIII. Dalbergieae.

Andira Araroba AGUIAR.* Chrysarobine heeft bij kleine dosis, inwendig genomen, vergiftigen veroorzaakt.

No. 40. *Deguclia trifoliata* (= *Derris trifoliata* TAUB.). Hout, bast en bladen dienen volgens KIRK aan de Rovuma River (O. Afrika) als vischbedwelmend middel.

No. 41. *Derris elliptica* BENTH*. var. *glaucophylla* MIQ. „De wortel dezer plant dient op Madoera als vischvergift onder den naam „ramog djênnò.” (A. G. VORDERMAN, in Nat. Tijdschr. N. Ind. LIX (1899 blz. 178).

Zie voor den anatomischen bouw dezer plant o. a. ook H. PABISCH, Pharm. Centralhalle 1905, S. 697.

„Over het visschen bij Dajaks schrijft in het zendingstijdschrift „De Katholieke missiën” PR. GONZALVES een en ander. In korte trekken gaat zoo'n vischpartij aldus in haar werk:

„Op een bepaalde plaats wordt de rivier in hare geheele breedte met rasterwerk afgezet, dat ongeveer 2 M. boven het water uitsteekt. Daarop gaan eenige mannen een half uur wijd de rivier op, heel stil, en komen dan al roepende en in het water slaande,

afgezakt tot de plaats, waar de tweede afrastering wordt gemaakt, ongeveer een kwartier boven de eerste. Alles is daartoe in gereedheid en in niet meer dan 5 minuten is de rivier afgezet. Is dit geschied, dan worden de „toeba” (de wortel van de toebaplant, welke een bedwelmend giftig sap bevat) onder de mannen verdeeld.

Zij zoeken zich dan een plaatsje op een der boomstammen, die in overvloed in de rivier liggen, waarop de wortels met een stuk hout worden gebeukt en vervolgens in bootjes welke met water zijn gevuld uitgespoeld, welk water daardoor een melkachtige kleur verkrijgt. Vervolgens wordt dit toeba-water in de rivier geloosd en neemt het moordend bedrijf een aanvang. Al heel spoedig liggen een menigte kleine vischjes boven het water. Na eenige minuten komen al grotere, waarop jacht gemaakt wordt door de jeugd. Dan komen de grootste, die wild en woest een keer naar boven komen, en dan weder naar beneden schieten; hiernede begint de vangst voor goed. Harpoenen, zwaarden en knuppels worden benut om de visschen te bemachtigen en dood te slaan.

De afrastering is bewapend met een heele beude mannen met spiezen, die de visch opwachten, terwijl de jongens langs de afrastering zwemmen om de visch, die daarin vastgeklemd zit, er uit te halen. Komt er geen visschen van beteekenis meer boven, dan wordt bevel gegeven alle groote bijeen te brengen om ze gezamenlijk te deelen. Een ieder, die meegewerkt heeft, krijgt zijn deel van de groote visschen (de kleine worden niet medege-rekend), welke een gewicht hebben van 5 tot 14 kilo”.

Ten slotte teekent de schrijver aan: „Het is een bedrijvigheid van belang en waarlijk interressant om te zien. Het vischvermaak had wel 5 uur geduurd, doch ik heb mij geen oogenblik vervoeeld”.
Deli-Courant. 25 Aug. 1909.

„Onder de misbruiken verdient de aandacht 't dooden van visch door middel van dynamiet. Bekend is, hoe dit tijdens den aanleg van den staatspoorweg in de Preanger op groote schaal geschiedde ook door de Inlandsche bevolking. Ondanks strafbepalingen geschiedt zulks door hen, die voor hun dienstwerk (door ambte-

naren dus) over dit ontploffingsmiddel (explosief-Favier) beschikken kunnen, en door aannemers of door hun ondergeschikten. In een grooten omtrek wordt dan alle visch gedood, meer dan men bemachtigen kan, want vele visschen zinken op den bodem, waarnaar gedoken wordt.

Ook door middel van vergiftige of bedwelmende stoffen wordt nog hier en daar in kleine wateren gevischt. In 't verslag van Tjaringin komt een cenigszins uitvoerige beschrijving voor van een bijzondere wijze, waarop het althans dáár geschiedt. Daaraan zij 't volgende ontleend 't Vischvangen met bedwelmende stoffen komt hier o. a. voor bij 't vangen van visch in holen aan den rivierkant, die moeilijk op andere wijze te bemachtigen is. Daartoe doet men toewa-téléng (Derris) in het uiteinde van een bamboeschacht, die van de buitenhuid en van het hout ontdaan is, zoodat alleen de binnenhuid overblijft. De opening aan 't uiteinde wordt met een prop gesloten. Nu brengt men de bamboe in 't hol en stoot en wroet er mee zóó, dat 't einde stuk gaat en de toewa-téléng in het water komt. Al de in het hol aanwezige visch raakt bedwelmd, drijft boven en wordt gemakkelijk gevangen. De Inlander ziet in dit middel weinig kwaad, omdat het slechts plaatselijk werkt en niet geheele riviergedeelten er door vergiftigd worden als bij 't visschen met toewa of toeba, bereid van akar songgom (*Barringtonia*), lalcur (*Millettia*), boewah kamalakian = djalaking (*Tigium*), babakan poetjoeng (*Pangium*), fijn gestampt met asch en kalk, waarvan honderde korven in 't te bevisschen water worden gestort. Hij ziet daarbij over het hoofd, dat die rivierholen juist de rustige plaatsen zijn waar de visch voortteelt."

Verslag Welvaartscommissie op Java, 1905.

No. 41. *Derris negrensis* BENTH.* Heet in Brazilië *Timbo guassis* (zeer groote timbo). Vischvergift?

No. 42. *Derris polyantha* PERK.* Vischvergift der Philippijnen. (R. F. BACON, 1906).

No. 43. *Derris scandens* BENTH.* P. en F. SARASIN (die Weddas von Ceylon, 1893, S. 444) noemen uitdrukkelijk deze plant als vischgift-wortel der Wedda's op Ceylon. Volgens Ind. Kew. is het eene Australische soort.

Derris-Stuhlmannii HARMS.* Het (sterk looistofhoudend) kinosap van dezen boom werd vroeger in D. O. Afrika voor ritueelen moord van zuigelingen gebruikt. (W. BUSSE, 1904).

No. 44. *D. uliginosa* BENTH.* Zie voor onderzoek en beschrijving POWER a. PERRÉDÈS, Bull. Wellcome Laboratory 1902.

Deze soort dient volgens SARASIN ook op Ceylon als vischgift.

No. 45. *Lonchocarpus*. Volgens W. M. I. BORST PAUWELS (Bijdrage tot de kennis der Surinaamsche vischvergiften, Diss. Leiden 1903) is het Surinaamsch vischvergift *Nekoc* niet of niet steeds *L. violaceus* OLIVER*, maar vaak meer overeenkomend met *L. Nicou* DC.* Blijkbaar worden op verschillende plaatsen der kolonie verwante planten van dit geslacht voor 't zelfde doel gebezigd. Volgens berichten der boschnegers onderscheiden zij *Man-Nekoc* en *Ocman-Nekoc*; beide bevatten derrickachtige stoffen, voornamelijk kristallijn nekoeid. Een dezer soorten schijnt inderdaad *L. Nicou* DC.*, de andere is wellicht eene nog onbekende soort.

„Voor de visscherij in krekken gebruiken de Indianen doorgaans het z. g. stinkhout (*Nekoc*), zijnde een liaasoort of raukgras, dat zeldzaam wordt gevonden. Eeuige fijgestampte stukken, in een met troelic afgezette kreek geworpen, bedwelmt de visch, die alsnu met manden of baskieten kan worden geschept en onmiddellijk gegeten”. (Bijdragen t. d. b. d. kennis d. N. West. Ind. Kol. II (1858), blz. 16).

No. 46. *Lonchocarpus densiflorus* BENTH.* „Het krachtigste der bij de vischvangst (in Suriname) dienende giften is de nekoc, een liaan, die vooral in het oerwoud groeit, waar zij dikwijls de dikte van een mansdij bereikt. Het visschen met nekoc komt veel algemeener voor dan het bestuur veronderstelt, hoewel de politie verplicht is scherp toe te zien. Met de tram worden geheele zakken vol van het vergift door de grondjes-bewerkeren in de stad (Paramaribo) gebracht en verkocht”.

(F. P. en A. P. PENARD, De menschetende aanbidders der zonnelang, Paramaribo 1907, blz. 119).

No. 47. *Lonchocarpus Nicou* DC.* „Enormous quantities can be

obtained by poisoning the water by means of the fishpoison or „haiari 1)”. The haiari-plants are cut into short pieces and pounded into pulp and then mixed with water, so that the milky poisonous juice might the more readily be dissolved out. By casting this mixture into the stream or channel of the river, that has been dammed up to prevent the rapid escape of the water, all the fishes in the immediate vicinity are affected and float after a time, according to their size, either quiescent or struggling on the surface.”

(QUELCH, Fish and fishing in British Guiana, Bull. U. S. Fish Comm. XIII (1893), 238).

L. oxycarpus DC. (= *L. latifolius* H. B. & K.*). „Savonette”, fr. in W.-Indië.

No. 48. *Lonchocarpus rufescens** (= *Robinia Nicou* AUBL.). Dit is de Nicou of Liane à nivré (d. i. à énivrer les poissons) van Fransch-Guyana. (G. DEVEZ, Notice sur les produits de la Guyana Française à l'Exposition univers. de Paris 1900 — vert. Bull. Kol. Mus. No. XXV. blz. 40, sub No. 130).

No. 49. *Lonchocarpus spec.* „Berbere” in Abessynië. Vischgift volgens Th. W. C. MARTIUS, Ueber die ökonomischen und medizinischen Gewächse Süd-Abessyniens. (Jahrb. f. prakt. Pharmazie Bd. XVIII (1849). Volgens L. ROSENTHALER, l. c.

No. 50. *Lonchocarpus violaceus* KTH. „Onze visscherij in de Binnenlanden, als zij levensvatbaar wordt, heeft nog eene bescherming van anderen aard noodig, maar die geheel onafwijsbaar is. Zij moet beschermd worden tegen *Nekoe* (*Lonchocarpus violaceus* KTH.) en andere vischvergiften 2), bij de Indianen en Boschnegers, ja bij de geheele bevolking, maar al te goed bekend. Als er in 't Bovenland rijke vischgaten bestaan, dan is het zeker te danken aan 't klein getal menschen, Indianen en Boschnegers, waarmee het bevolkt is. Dezelfde bescherming, nl. tegen *Nekoe*, is evenzeer als in het Bovenland noodig voor de krekken van het Benedenland. Die *nekoe* is onein-

1). „Haiariballi” is het vischvergift *Muelleria moniliformis* L. FIL.*; zie de verwijzing naar het verhaal van E. F. IM THURN, dit werk Dl. II, blz. 69.

2). Wij noemen nog de „Koenamie” (*Tephrosia toxicaria* PERS.*), de „Koena-paloe” (*Euphorbia cotinoides* MIQ.*). Van nog een viertal andere hier bestaande vischvergiften is ons de determinatie niet bekend.

dig schadelijker dan het fabriekwezen het in Europa gedurende de laatste halve eeuw geweest is door alom de waterlooppen, beken en meren te verontreinigen en om een voorbeeld te noemen, den heelen benedenloop van den Main voor de visscherij te doen verloren gaan.” *De Surinamer* 11 April 1909.

No. 51. *Piscidia Erythrina* L.* Op St Eustatius gebruikt men „Dogwood” of „Stinkwood” aldus: „Men klopt den bast fijn, vermengt dezen met kalk en doet het mengsel in een zak, die men stevig vastbindt. Nu slingert men deze zak in de afgesloten waterplas, laat ze onderdompelen, en spoedig zullen de visschen dood boven komen drijven”. (Bericht van Mevr. v. GROL. 1905).

No. 52 *Pongamia glabra* VENT.* „Stems used for poisoning water for fish (in Australia)”. (ROTH). Volgens DR. T. L. BANCROFT bevatten alle deelen der plant een sterk braakwekkend beginsel.

No. 53. *Pongamia spec.* „De ronde zaadkorrels der plant tobba boewag dienen tot vischvergift op *Mudoera* (te Sampang en Sapolo).” (A. G. VORDERMAN, in *Nat. Tijdschr.* v. N. Ind. LIX (1899), 186).

IX. *Vicieae.*

Cercis canadensis L.*, *C. chinensis* BUNGE.* Saponinehoudend.

No. 54. *Cicer arietinum* L.* „Die Drüsenhaare ¹⁾ der Kichererbse enthalten Oxalsäure, und dient die Pflanze deshalb (?-G.) in Süd-Europa zur Vergiftung von Fischen”. L. WITTMACK, in Neumayer, *Anl. z. wiss. Beobachtungen auf Reisen*, 3^{te} Auflage (1906), S. 303.

Lathyrus Aphaca L.* *L. latifolius* L.*, *L. pratensis* L.*, *L. rotundifolius* WILLD.*, *L. sylvestris* L.* Saponinehoudend.

L. hirsutus L.* Verdacht.

L. sylvestris L.* Giftig.

L. tingitanus L.* Als veevoeder gebruikt, kan tòch echter tot vergiftiging aanleiding geven.

1). Aus den Haaren der Hülse schwitzt ein klebriger saurer Saft aus, der grösstentheils aus reiner Kleesäure besteht”. (ROSENTHAL, *Syn. Plant. Diaph.*).

L. vernus BERNH.* Een aftreksel schuimt sterk. (DEKKER 1906).

Orobus (*Lathyrus**) sp. div. Zaad veroorzaakt, in groote hoeveelheid gegeten, vergiftiging (verlammingsverschijnselen).

„It is said that the roots are held in high esteem by the Highlanders in Scotland, who chew them as people do tobacco and find that they prevent the uneasy sensation of hunger. („Bitter-vetch” c.). They know how to prepare an intoxicating liquid from them”. (W. CUTLER, 1785).

Vicia angustifolia CLOS.*, *V. canadensis* ZUCC.* (= *V. sativa* L.* var.), *V. hirsuta* GRAY.*, *V. sativa* L.* Zaden cyaanwaterstof leverend. (BRUYNING en v. D. HORST, 1899).

V. (= *Ervum*) *Ervilia* WILLD.* Loof zeer schadelijk voor paarden; zaden voor varkens doodelijk gebleken.

V. globosa RETZ*, *V. lathyroides* L.*, *V. maculata* POMEL*, *V. tenuifolia* ROTH*, *V. unijuga* A. BR.* Zaden blauwzuurhoudend.

V. macrocarpa BERTOL.* Blauwzuurhoudend (0.03% volgens GUIGNARD, 1906).

X. *Phaseoleae*.

Butea frondosa ROXB.* Zaad als anthelminticum.

Camptosema coriaccum BENTH.* „Timbo raiz” (= wortel-vischgift) in Brazilië.

Canavalia obtusifolia DC.* De wildgroeïende plant is vaak als giftig aangewezen.

Cleobulia multiflora MART.* „Timbo’boi” = Ossengift, Brazilië.

No. 55. *Cylista piscatoria* BLANCO* (= *Millettia splendens* W. & A.). E. D. MERRILL (1905) geeft van dit vischgift der Filippijnen de volgende synoniemen: *Millettia piscatoria* MERRILL = *Cylista piscatoria* BLANCO = *Galactia terminaliflora* BLANCO = *Millettia splendens* F. VELL. non W. & A. Volgens een ander bericht is dit vischgift identisch gebleken met *Derris elliptica* BENTH.*

No. 56. *Dolichos* spec. (vermoedelijk *D. pseudopachyrhizus* HARMS*). „Die mächtigen Knollen werden in Lindi (D. O. Afr.) zum Fischfang als betäubendes Mittel verwendet.” (W. BUSSE, Ber. d. d. Pharm Ges. 1904, S. 199).

D. speciosus HORT. BOG. Zaad saponinehoudend.

No. 57. *Galactia varians* BAIL.* „Used for poisoning water for fish” (ROTH). Een afkooksel van den wortel geldt als probaat middel bij reumatiek en bij scrophulose (zie BAILEY l. c.).

Mucuna horrida BAIL.* Peul met hevig brandende haren.

No. 58. *Phascolus*. . . . Vischgift in Brazilië. De bast dezer niet nader bekende *Ph.*-soort bleek saponinehoudend (zie L WEIL, Diss. Strassburg 1901).

P. lunatus L.* („Haricot empoisonneur”, f.). Geldt sinds lang ook voor giftig op Mauritius, enz. Het glucosied, geïsoleerd uit de zaden, heet phaseolunatine; bij splitsing geeft het blauwzuur, aceton en glucose (DUNSTAN en HENRY 1903). De door langdurige kultuur verkregene witte boon („Limaboon”) dezer soort is practisch blauwzuurvrij, in de half-gekweekte rood-wit gevlekte soort („Pois amer” op Mauritius) en in de wilde (donkerroode) stijgt het blauwzuurgehalte tot 0,11 %. Ook na het eten van het loof van deze plant is bij het vee vergiftiging waargenomen.

No. 59. *Phascolus semierectus* L.* Op het veld door het vee gemeden. DE CLERCQ (Plantk. Wbk.) vermeldt het gebruik der zaden als vischvergift in Ned. Indië.

P. vulgaris L.* EVESQUE (1907) verkreeg uit z. g. giftige Hongaarsche boonen dezer soort blauwzuur (0,035 %). GUIGNARD (1907) controleerde echter deze opgave aan hetzelfde materiaal en vond ze *onjuist!*

Rhynchosia cyanosperma BENTH.* Wortelaftreksel als vermifugum (tegen Bilharzia haematobia).

R. preccatoria H. B. (= *R. phascoloides* DC.*). Zaad giftig.

FAM. GERANIACEAE.

Saponine-planten: *Erodium cicutarium* L' HÉRIT.*

Erodium cicutarium L' HÉRIT.* Zaad saponinehoudend.

Geranium acetosum L. (= *Pclargonium acetosum* SOLAND.*). Bevat veel kaliumoxalaat.

G. molle L.* Een aftreksel van het zaad schuimt.

G. Robertianum L.* „Giftkraut” d.

FAM. OXALIDACEAE.

Oxalis Acetosella L.* In groote dosis giftig door haar oxaalzuurgehalte.

FAM. TROPAEOLACEAE.

Tropaeolum aduncum SM. (= *T. peregrinum* L.*), *T. majus* L.*, *T. minus* L.* De zaden bevatten mosterdolie-afsplitsende glucosieden.

FAM. LINACEAE.

Saponine-planten: *Roucheria Griffithiana* PLANCH.*

Blauwzuur-planten: *Linum alpinum* L.*, *L. austriacum* LINN.*
L. angustifolium HUDS.*, *L. grandiflorum* DESF.*, *L. monogynum* FORST.*, *L. narbonense* L.*, *L. nervosum* WALDST et KIT.*, *L. perenne* L.*, *L. regale*, *L. roscum*, *L. usitatissimum* L.*?

Linum alpinum L.*, *L. angustifolium* HUDS.*, *L. grandiflorum* DESF.*, *L. monogynum* FORST.*, *L. narbonense* L.*, *L. nervosum* WALDST et KIT.*, *L. perenne* L.*, *L. regale*, *L. roscum*. Blauwzuurhoudend

L. austriacum (*perenne*) L.* Blauwzuurhoudend. JORISSEN, 1884, v. D. VEN, 1898.

L. Chamissonis SCHIEDE.* Bitter en geneeskrachtig.

L. usitatissimum L.* De reuk bij 't afkoken van lijnzaad is voor sommigen schadelijk, geeft soms onmacht. In 1906 stierven op een plaats in Eng. Indië in weinige uren 52 koeien na 't eten van onrijp lijnzaad. Het soms voorkomen van (door HCy?) giftige lijnolie wordt toegeschreven aan 't gebruik van gekiemd zaad.

Roucheria Griffithiana PLANCH.* Bast bestanddeel van een maleisch pijlgift; volgens onderzoek van DEKKER (1909) saponinehoudend.

FAM. HUMIRIACEAE.

FAM. ERYTHROXYLACEAE.

FAM. ZYGOPHYLLACEAE.

Saponine-planten: *Guaiacum officinale* L.*

Guaiacum officinale L.* Ook in guajachout is saponine (0,800 — 1,8 %) aanwezig. (PAETZOLD, 1901; FRIEBOES 1903).

Larrea nitida CAV.*. Giftig gebleken voor 't vee in Chili (REICHE).

FAM. CNEORACEAE.

Cucurum tricoccon L.* Drasticum.

FAM. RUTACEAE.

Saponine-planten: *Ptelea trifoliata* L.*, *Skimmia oblata* F. MOORE (= *S. japonica* THUNB.*), *Zanthoxylum americanum* MILL.*, *Z. Pentanome* DC.*

Blauwzuurplanten: *Citrus medica* L.*

Aegle Marmelos CORR.* Bladen op Java als abortivum in gebruik.

Casimiroa edulis LA LLAV. (= *Zanthoxylum araliacum* TURCZ.). De slaapmakende werking van de Casimiroa-vrucht is reeds door HERNANDEZ in Mexico 1578 waargenomen, en is nog heden bekend.

Cusparia macrophylla ENGL.* Wortelbast als anthelminticum.

C. ovata ENGL.* Wortelbast tegen oxyuris.

No. 60. *Cusparia toxicaria* ENGL.* „Grosser Urwaldbaum mit stark bitter schmeckender Rinde, soll toxisch wirken; wird zum Betäuben der Fische benutzt. Ein vielfach benutztes Heilmittel der Page's der Indianer". (TH. PECKOLT, 1. c.).

Dictamnus albus L.* Krachtig abortivum, reeds volgens oude berichten van PLINIUS.

Erythrochiton brasiliensis NEES et MART.* Wortelbast als anthelminticum.

Evodia Roxburghiana BENTH.* Zwak anthelminticum.

Limonia acidissima L.* De fijn gewreven bast wordt in Birma op het aangezicht gewreven als rubefaciens-cosmeticum.

Peganum Harmala L.* Abortivum.

Phcalium argenteum SM.* Huidontsteking veroorzakend. („Blisterplant", e. in West-Australië).

Ptelea trifoliata L.* Bladen wormdrijvend. Saponinehoudend.
No. 61. *Raputia alba* ENGL.* „Die Fischer bedienen sich der frischen (bitterschmeckenden und fiebertreibenden) Rinde zum Betäuben der Fische in stehenden Gewässern. Die gestossene Rinde wird in ein an einer Stange befestigtes Netz gefüllt und damit das Gewässer gepeitscht.” (TH. PECKOLT, Ber. D. Pharm. Ges. IX (1899), S. 329).

Ruta angustifolia PERS. (= *R. chalepensis* L.*). Abortivum.

R. graveolens L.* Zwak alkaloidhoudend.

R. moutaua MILL.* Scherp aromatisch.

Skimmia oblata T. MOORE (= *S. japonica* THUNB.*). Saponinehoudend.

Zanthoxylum americanum MILL.* Blad saponinehoudend.

Z. Chiloperone MART.* Bladen als vermifugum.

Z. Peckoltianum ENGL.* Bladen als abortivum, soms doodelijk werkend!

Z. Pentanome DC.* Saponinehoudend.

No. 62. *Zanthoxylum piperitum* DC.* „Vielleicht *Fagara minor* der älteren Aerzte. Man verwendet die frischen Blätter als Fischgift (in Japan). Enthält vielleicht Saponin”. (DRAGENDORFF, l. c.; ook bij ROSENTHALER, l. c.).

Op de giftigheid voor visschen is in dit werk, Dl. I, blz. 28, reeds gewezen.

„*Fagara minor* is used in Guraku in the preparation of ground bait for fishing”. (Pharmacogr. Ind. I, 257).

No. 63. *Zanthoxylum* spec. div. L. WEIL, l. c., vond geenerlei saponine, doch wel berberine in verschillende *Zanthoxylum*-soorten, en houdt dit hier voor het werkzaam beginsel bij het gebruik als vischgift.

No. 64. *Zanthoxylum torvum* F. v. MUELL.* „De bast dient als vischbedwelmend middel”. (DE CLERCQ, Plantk. Woordenb. van Ned. Ind.).

FAM SIMARUBACEAE.

Saponine-planten: *Balanites Roxburghii* PLANCH*.

No. 65. *Balanites aegyptiaca* DEL.* Volgens eene mondelinge mededeeling van Dr. A. CHEVALIER in 1904, wordt deze plant ook in Centraal-Afrika (Tschad-meer) als vischbedwelmend middel gebruikt.

B. Roxburghii PLANCH.* In het gedroogd vruchtvliesch vond L. WEIL 7,2% saponine.

Didymelis madagascariensis WILLD.* Zaadlobben zeer bitter.

Odyndea gabuuncensis ENGL.* In de asch der zaadhuid is 0,7% Cu gevonden (HECKEL, 1899).

Perriera madagascariensis COURCHET.* Dit is de giftplant Kéroudron (Kirondro), vroeger als *Dalbergia* (?) *toxicaria* BAILL.* beschreven.

Picrodendron arborcum PLANCH.* (= *Rhus arborca* MACFAD. „Poison tree of Jamaica,” e).

Soulamea amara LAM.* Sap der bladen tegen ongedierte.

Suriana maritima L.* Eene niet bittere *Simarubacca*!

FAM. BURSERACEAE.

Saponine-planten: *Ganophyllum falcatum* BL.[†], *G. obliquum* MERR*.

Commiphora Lugardae N. E. BR. In Ngami-land (Z. Afr.) giftig geacht.

Ganophyllum falcatum BL. Bast saponinehoudend.

No. 66. *Ganophyllum obliquum* MERR.* De bast wordt op de Philippijnen als vischgift gebruikt en bevat 7,2% eener zeer giftige saponine, gekenmerkt door de intense locale irritatie. (R. F. BACON, 1906).

„These saponins are particularly advantageous for use as fish-poisons, because, whereas many are very poisonous when injected, they are usually only slightly so when taken into the stomach so that even if the fish is somewhat contaminated with these substances, no harm will come from eating it.”

FAM. MELIACEAE.

Saponine-planten: *Walsura piscidia* ROXB.*

No. 67. *Bingeria africana* A. CHEV. (= *Guarcea africana* WELW.*). „Écorce utilisée par les indigènes pour narcotiser le poisson”. (A. CHEVALIER, Les végétaux utiles de l’Afrique tropicale française. fasc. V. Bois de la Cote d’Ivoire, 1909 p. 190).

Carapa guianensis AUBL.* Afkooksel der zaden als insecticidum, ook als anthelminticum. (T. PECKOLT, 1901).

Cedrela fissilis VELL.* Bast zwak braakwekkend.

Chloroxylon Swietenia DC.* Het O.-I. satijnhout geeft bij de verwerking huidontsteking. Bevat een giftig alkaloid. (S. J. MANSOND AULD, 1909).

Dysoxylum Richii C. DC.* en *D. Muelleri* BENTH.* Het scherpe hout geeft bij de bewerking oogontsteking enz.

Khaya ivorensis A. CHEVAL. Bast zeer bitter.

Melia Azedarach L.* „The leaves are so bitter that even locusts leave them”. (BURKILL). Vogels raken door het eten der vruchtjes bedwelmd.

Trichilia cathartica MART.*, *T. emarginata* C. DC.*, *T. Casaretti* C. DC.*, *T. barraensis* C. DC. (= *Tr. fluminensis* M. ROEM.*?). Alle geneeskrachtig, in groote dosis giftig. (T. PECKOLT, 1901).

T. Dregei E. MEY.* Heet doodelijke vergiftiging veroorzaakt te hebben.

T. hirsuta C. DC.* De behaarde bladen jeuken hevig op de huid. (T. PECKOLT, 1901).

FAM. MALPIGHIACEAE.

Hiptage Madablota GAERTN.* Insecticidum.

FAM. TRIGONIACEAE.

FAM. VOCHYSIACEAE.

FAM. TREMANDRACEAE.

FAM. POLYGALACEAE.

Saponine-planten: *Monnina polystachya* R. et P.*, *M. salicifolia* R. et P.*, *Polygala alba* NUTT.*, *P. amara* L.*, *P. Boykini* NUTT.*,

P. Chamaebuxus L.*, *P. glomerata* LOUR.*, *P. latifolia* KER-GAWL. (= *P. oppositifolia* L.*), *P. major* JACQ.*, *P. monticola* H.B. et K. (= *P. angustifolia* H.B. et K.*), *P. paniculata* L.*, *P. paucifolia* WILLD.*, *P. sanguinea* L.*, *P. Senega* L.*, *P. tenuifolia*, *P. venenosa* JUSS.*, *Securidaca longepedunculata* FRESEN.*, *Xanthophyllum excelsum* BL.*

Monnina polystachya R. et P. en *M. salicifolia* R. et P. Saponinehoudend.

Polygala muricata, *P. dalmaisiana*, *P. grandiflora* WALT.*
Aftreksels schuimen sterk (DEKKER, 1906).

P. paniculata L.* DEKKER (1909) vond hierin een saponine.

P. Senega L.* („senegine”), *P. alba* NUTT.*, *P. amara* L.*, *P. Boykini* NUTT.*, *P. Chamaebuxus* L.*, *P. glomerata* LOUR.*, *P. latifolia* KER-GAWL. (= *P. oppositifolia* L.*), *P. major* JACQ.*, *P. monticola* H.B. et K. (= *P. angustifolia* H.B. et K.*), *P. paucifolia* WILLD.*, *P. sanguinea* L.*, *P. tenuifolia*, *P. venenosa* JUSS.
Saponine-houdend; deels ontbreekt nog het analytisch bewijs.

Securidaca longepedunculata FRESEN.* Saponine-houdend.

No. 68. *Xanthophyllum* spec. Heet op Java *Ki-parock*. Met de vruchten worden visschen bedwelend. (J. J. DUYFJES, Houtsoorten van Ned. Oost-Indië (1906), blz. 14).

X. excelsum BL.* Saponinehoudend.

FAM. DICHAPETALACEAE.

Blauwzuurplanten: *Chailletia cymosa* HOOK.*

Chailletia cymosa HOOK.* („Giftblad,” n^o. Het loof bevat een blauwzuur-afsplitsend glucosied. (DUNSTAN, 1903).

C. toxicaria DON* (= *Dichapetalum toxicarium* ENGL.). De vrucht bevat volgens POWER (1906) twee harsige vergiften, één narcotisch, één krampwekkend; geen blauwzuur-leverend beginsel, noch een alkaloid.

„The plant is called „Ratsbane” owing to its employment for killing rats, and in Sierra-Léone is locally known as „Broken Back” from its resulting effects. A case is recorded in the papers of a negro who ate some fish poisoned with this plant, with the

Op blz. 85 is bij *Chailletia toxicaria* DON.* het nummer als vischvergift (N^o. 69) weggevalen.

result, that he was affected by paraplegia from which he slowly recovered under hospital treatment, without however entirely regaining full control of his limbs. In local warfare it is sometimes employed to poison sources of drinking water". (W. REUNER, 1904).

Dichapetalum sp. Pijlgift in Midden Afrika. (KRAUSE. Berl. Klin. Wochenschr. 1910, No. 37).

D. (Chailletia) tomentosum ENGL. In Kamerun als sterk giftig bekend.

D. venenatum ENGL. et GILG.* Loof en zaad zéér giftig voor het vee; het vruchtvleesch echter wordt door de Kaffers als ooft gegeten.

D. Stuhlmannii ENGL. en *D. mossambicensis* ENGL. (= *Chailletia Stuhlmannii*; *C. mossambicensis* KLOTZSCH*). (Nchenchere). Giftplanten van D. Oost Afrika, doodelijk gebleken voor schapen, geiten enz.

„Die Eingeborenen meiden Gegenden in welchen die Pflanze in grosser Menge vorkommt und binden den Tieren, wenn es nötig ist sie durch ein solches Gebiet zu treiben, das Maul zu, denn sie steht meist direkt an den Wegen". (BRAUN, 1908).

No. 70. *Tapura amazonica* POEPP. et ENDL.* „In den Staaten Amazonas, Pará, Goyaz, Piauby. Die Indianer benennen sie: Manicó und Manguimbá-Fischschläger. Sie benutzen die beblätterten Zweige als Fischgift, in stehenden Gewässern, damit gepeitscht". (TH. PECKOLT, 1901).

FAM. EUPHORBIACEAE.

Saponine-planten: *Phyllanthus distichus* MUELL. ARG.*, *Cleistanthus collinus* BENTH et HOOK.*, *Jatropha multifida* L.*

Blauwzuur-planten: *Andrachne colchica* FISCH. et MEY.*, *Bridelia ovata* DECNE.*, *B. sp. ind.*, *Acalypha indica* L.*, *Elaeteriospermum Tapos* BL.*, *Hevea brasiliensis* MUELL. ARG.*, *H. Spruceana* MUELL. ARG.*, *H. pauciflora* MUELL. ARG.*, *H. confusa* HEMSL.*, *Jatropha angustidens* MUELL. ARG.*, *Manihot palmata* (Aipi) POHL, *M. utilisissima* POHL*, *M. Banksis* Hort Bog., *M. Glaziovii* MUELL. ARG.*, *Ricinus communis* L.*

A. PLATYLOBEAE.

I. PHYLLANTHOIDEAE.

1. *Phyllanthaceae*.

Andrachne colchica FISCH. et MEY.* Sterk blauwzuurhoudend.

Baccaurea Bonnettii BEILLE. Een afkooksel van den bast wordt als abortivum gebruikt aan de Ivoorkust. (A. CHEVALIER, 1909).

No. 71. *Fluggea Leucopyrus* WILLD.*

„Bark affords 10 percent of tannin. It is used as a fish poison in Madras”. D. HOOPER, Indian Tanning Materials (Agric. Ledg. Calcutta 1902, No. 1).

No. 72. *Phyllanthus brasiliensis* var. *genuinus* MUELL. ARG.

„In den Nordstaaten von Amazonas bis Ceara mit der indianischen Benennung Cónabi, Cínabi, Cínambi, Cónawi, Cónumy vorkommend. Nach MARTIUS soll dies „Fischgift” bedeuten. Die eigentümlich riechenden frischen Blätter sollen stark diuretisch, in grösserer Dosis toxisch wirken. Die Früchte werden von den Vögeln nicht gefressen. Der Präsident der Provinz Ceara, Dr. BARROSO, teilte mir 1871 mit, dass die Neger dieselben zu verbrecherischen Zwecken benutzten. (TH. PECKOLT, 1905)

No. 73. *P. cladotrichus* MUELL. ARG.*

„Eine Infusion der trockenen Blätter dient als Diureticum. Die frische Pflanze wird vom Volke als Fischgift benutzt”. (TH. PECKOLT, 1905).

No. 74. *P. Conami* SW.*

Wellicht behoort tot deze plant het vischvergift Koemaparie uit deze familie, door BORST PAUWELS (l. c.) uit Suriname ontvangen:

„De bladeren worden vóór het gebruik in een bundeltje bijeengevoegd, waar omheen een palmblad bij wijze van korfje wordt gevlochten. De mazen hiervan laten genoeg ruimte over om er een stok doorheen te steken, die aldus gelegenheid geeft om het geheel duchtig in 't water te kunnen uitspoelen”. (BORST PAUWELS, 1903).

P. distichus MUELL. ARG.* Wortelbast sterk saponinehoudend. (DEKKER, 1909).

P. Niruri L.* De bladen gelden in Brazilië voor geneeskrachtig (diureticum), doch in groote dosis voor giftig en abortief-werkend.

No. 75. *Phyllanthus simplex* RETZ.*

Vischvergift op Samoa; als zoodanig genoemd door REINICKE, Ueber die Nutzpflanzen Samoas (ref. Bot. Jahrb. XXIII, 2, 368).

No. 76. *Piranhea trifoliata* BAILL.*

„Im Staate Amazonas bekannt als Piranha-üba = Fischbaum. Die zu einem Besen gebundenen Zweige werden von den Indianern als Fischgift benutzt“. (TH. PECKOLT, 1905).

2. *Junodieae.*

3. *Brideliaceae.*

Bridelia ovata DECNE.* en *B. sp. ind.* De bladen leveren bij destillatie cyaanwaterstof. (V. ROMBURGH, 1899).

Cleistanthus collinus BENTH. et HOOK.* Zie over het hoog looistofgehalte Dl. II, blz. 141. Later (1909) is door J. DEKKER echter ook saponine in dezen bast ontdekt.

4. *Daphniphyllaeae.*

II. CROTONOIDEAE.

I. *Crotoneae.*

Croton antisiphiliticus MART.* Volgens Caminhôa zijn de bladen giftig voor varkens.

C. californicus MUELL. ARG.* Deze plant heet „Barbasco“, een naam, die op het gebruik als vischvergift kan wijzen.

C. Eluteria BENN.* In de zaden is een toxine. (ELFSTRAND 1897).

C. Mubango MUELL. ARG.* Wortel drasticum en vermifugum.

Op blz. 88 is bij *Croton californicus* MÜLL. ARG.* het nummer als vischvergift (No. 77) weggevalen.

No. 78. *Croton Tiglinum* L.*

„Fish poisoning is much practiced by all the wild tribes in the Islands, and also to a considerable extent in the outlying districts by peoples who are classed as civilized. The fish poison is usually prepared with considerable ceremony by the head men of a village, the various ingredients being pounded up together and then thrown into the stream or pool. The plants are often mixed with earth and rocks, the intention being to sink the noxious plants so that all parts of the water may be poisoned. Very soon, small fish begin to float on their sides on the top of the water, while the larger ones move about slowly in a stupefied and helpless manner. The natives then rush into the water and kill and catch all they can, after which there is a great feast. Many of the ingredients put into the fish poison mixtures are harmless and without effect.” (The Philippine Journal of Science Vol. I. Dec. 1906 No. 10).

„One of the favorite poisons in the Philippines is tuba which is the native name for the fruits of this plant. The toxic effect on fish is doubtless due to toxalbumin (croton). Persons who eat fish poisoned with tuba are not disturbed, although it is considered dangerous to drink water which contains any quantity of it.” (R. F. BACON, 1906).

No. 79. *Croton setigerus* HOOK. (= *Eremocarpus setigerus* BENTH.*).

„A very low, gray weed, native to California, and popularly known as „turkey mullem”. The Indian name signifies „fish soaproot;” for, as the name implies, the bruised leaves are used as a substitute for soaproot in the process of catching fish by stupefying or poisoning them. The early Spaniards were well acquainted with the use of this plant, and therefore called it „yerba del pescado” (the fishing herb.). A recent popular name which suggests the intoxicating action of the plant is „fish locoweed”.

The exact cause of the stupefying or crazing effect is not known. Some Indians attribute it to the stellate hairs, which, they say, attach themselves to the eyes and gills and make them frantic. If these should become thus attached, they would undoubtedly cause

great distress, but the chemical qualities of the plant may easily account for the effect. Not only is the odor very strong, but the taste is exceedingly acrid, as it is in most of the members of the spurge family to which it belongs. A cursory examination of the eyes and gills of fish caught by means of the plant would probably settle the question, for the stellate hairs are exceedingly characteristic of the plant. The Concow are particularly acquainted with the plant, and use it for medicinal purposes as well as for catching fish. The fresh leaves are bruised and applied to the chest as a counterirritant poultice for internal pain; a decoction of the plant or some of the fresh leaves, is put into warm water which is used as a bath in typhoid and other fevers, and a weak decoction is taken internally as a cure for chills and fever. (V. K. CHESNUT 1906 l.c., p. 363).

2. *Acalyphaeae*.

Acalypha brasiliensis MUELL. ARG.* („Mate ratos,” d. i. rattendooder, in Brazilië). De gestampte wortels als rattengift gebruikt.

A. indica L.* („Indisches Brennkraut” (?), d.). Senega-surrogaat, ook als emeticum en diureticum aanbevolen. Blauwzuurhoudend.

A. Peckoltii MUELL. ARG.* „Die Sklaven in Brasilien benutzten die Wurzel zu verbrecherischen Zwecken.” (TH. PECKOLT, 1905).

A. pruriens NEES et MART.* („Caustico vegetal,” in Brazilië). Bladen en melksap scherp.

Cnesmone javanica BL.* Bestanddeel van een Antiaris-pijlgift.

Dalechampia capensis SPRENG. F.* De bloemkelkharen prikkelen op de huid.

D. triphylla LAM.* Zaden in Brazilië giftig geacht.

D. scandens L.* var. *cordofana*. „A strongly stinging herb, beset with vehemently irritating hairs”. (WELWITSCH, l. c.). Het geslacht *Dalechampia* heeft, evenals *Tragia*, brandharen met een wondende kristalnaald erin.

D. tiliacifolia LAM.* Het versche kruid veroorzaakt sterk jeuken, het gedroogde niet.

Tragia cordifolia BENTH.* „The whole plant is beset with very vehemently stinging hairs which cause extreme pain, often lasting

a day. The failure in rearing horned cattle in Golungo Alto is said to be due principally to the frequent presence of this terrible stinging plant; WELWITSCH however doubted this statement, it probably causes cattle to avoid the pastures. The dried plant stung W. after it had been kept ten years in his herbarium". Catalogue of WELWITSCH'S African Plants IV (1900), 939.

Macaranga Reineckei PAX.* Melksap scherp-giftig. („Mama-lava" op Samoa).

Mercurialis perennis L.* „Wild spinach," e. Abortivum. Vooral voor schapen gevaarlijk; heeft ook tot doodelijke vergiftigingen van paarden geleid.

3. *Iatropheae.*

Aleurites Fordii HEMSL. Het eten der olie-zaden („kaloo-nuts") heeft in 1907 in Engeland bij 5 kinderen vergiftigingsverschijnselen teweeg gebracht.

A. moluccana WILLD. (= *A. triloba* FORST*). De zaden bevatten een matig giftig toxalbumen, onstandvastig en moeilijk isoleerbaar (BACON, 1906).

A. trisperma BLANCO (= *A. triloba* FORST*). Olie giftig geacht.

Elateriospermum Tapos BL.* De bladen leveren bij destillatie cyaanwaterstof (v. ROMBURGH, 1899).

Garcia nutans ROHR.* Zaad scherp-giftig.

Jatropha Curcas L.* Volgens Th. PECKOLT zijn 4—5 zaden doodelijk; geroost zijn zij onschadelijk, zoo ook de olie der zaden.

J. ferox MUELL. ARG.* en *J. vitifolia* MILL.* Bladen voor urticatio.

J. multifida L.* Saponinehoudend.

J. oligandra MUELL. ARG.* „Wird in Brasilien „arre diabo" benannt; dies ist beim Volke ein Ausruf des Schreckens bei plötzlich unerwarteter Schmerzempfindung. (Th. PECKOLT, 1906).

J. stimulosa MICHX. (= *urens* L.*) („Spurge nettle," e. „Tread softly," e.).

J. urens L.* var. *neglecta* MUELL. ARG. „Die brennende Wirkung ist so heftig, dass nebst starker Entzündung eine lähmende

Wirkung an den beschädigten Körperteilen verursacht werd." (TH. PECKOLT, 1906).

J. vitifolia MILL.* Bij aanraking zeer pijnlijk, als brandnetel. (R. ENDLICH, 1901). Als lepramiddel aangeraden.

No. 80. *Joannesia Princeps* VELL.* („Purga de cavallo," d. i. paardenpurgans, in Brazilië). Embryo in de zaden volgens TH. PECKOLT (1905) wellicht toxalbumine-houdend; deze schrijver betwijfelt het gebruik als vischgif, ten minste dat der vruchten en zaden.

4. *Manihoteae*.

Manihot pubescens POHL.* Sap der wortels zeer giftig.

M. utilisima POHL.* Het blauwzuur komt eerst vrij door glucosiedsplijting. PECKOLT vermeldt als grenzen 0,0006 — 0,209 % HCy.

Pachystroma ücifolium MUELL. ARG.* Zaadkern drastisch.

5. *Cluytieae*.

Fontainca Pancheri HECKEL.* De zaadkernen zijn sterk giftig. (F. M. BAILEY, 1902).

6. *Gelonicae*.

7. *Hippomaneae*.

Excoccaria Agallocha L.* „They threw the pounded leaves of „toto" into the bathing-place. . . The crew rushed to the fresh water to drink and to bathe. They were immediately thrown into convulsive agonies; those who only bathed became blind; and those who drank died." (T. POWELL, Poisons used by the Samoan islanders, 1877. Aldaar worden de bladen van deze plant ook als bestanddeel van Samoa-pijlgif genoemd).

E. bicolor Z. et M.* Melksap komt in giftige eigenschappen met dat van *E. Agallocha* overeen.

E. venenifera PAX.* „Einem meiner Leute schwellen das Gesicht und die Hände an, als er Aeste von diesem Baume abhieb und abschälte". (HILDEBRANDT).

Gymnanthes (= *Sebastiania*) *lucida* SW.* (W. Indian Poisonwood", e)

No. 81. *Hippomane Mancinella* L.*

„The abundant milky juice is extremely poisonous; in the cyc it

is said to cause blindness. The acrid juice of the fruit attacks the mouth and prevents one eating a fatal quantity. It is also said that a fish which eats the fruit becomes infected. (COOK l. c. 1903).

Homalanthus nutans GUILL.* Bouwhout op de Samoa-eilanden, geeft bij het kappen en verwerken zware vergiftigingsverschijnselen.

H. pedicellatus BENTH.* Op Samoa giftig geacht; blad deel uitmakend van pijlgift. (T. POWELL, 1877).

No. 82. *Hura crepitans* L.*

Zaadkern ongeroost zeer giftig; drie worden voor een mensch doodelijk geacht (toalbumine?). Zaad veroorzaakt dysenterie. „Poison tree,” e., in Suriname).

„The Mexicans use its sap to poison or stun fish so that they may be more easily caught.” (J. N. ROSE 1899).

„Die frische, gestossene Rinde in Säcke gepackt dient zum Fischfange”. (TH. PECKOLT, 1906).

Mabca fistulifera MART. Zaden met zeer scherp smakende olie.

Omphalca diandra L.* Zaad rauw giftig, geroost onschadelijk.

Ophthalmoblaston macrophyllum FR. ALL.* en *O. crassipes* MUELL. ARG.* Melksap ongemeen scherp, op de huid zweren veroorzakend, in het oog felle ontsteking en zelfs blindheid.

O. pedunculare MUELL. ARG.* Zaden giftig?

Sapium biglandulosum MUELL. ARG. (= *S. Aucuparium* JACQ.*). Melksap caustisch, zeer giftig.

S. haematospermum MUELL. ARG.* De versche vruchten met vleesch gestampt dienen in Brazilië tot het vergiftigen van wilde dieren.

S. ilicifolium WILLD. (= *Hippomane spinosa* L.*). Scherp melksap, druppelsgewijze als anthelminticum.

No. 83. *Sapium indicum* WILLD.*

„De vruchten worden (in Ned.-Indië) gebruikt om visschen te bedwelmen, en zijn als toeba-gocrah bekend”. (DE CLERCQ, Plantk. Woordenb. v. Ned.-Indië).

S. sideratum TAUB. Melksap ongemeen scherp en giftig, geeft brandwonden op de huid.

Sebastiania corniculata MUELL. ARG.* Melksap als causticum.

S. Palmeri J. N. ROSE.* C. RUMHOLTZ (1903) noemt als krachtig vischgift in Mexico het sap van Palo de la flecha.

8. *Euphorbieae.*

„Alle visschers der kolonie Suriname kennen, jammer genoeg, een korteren weg om zich van veel visch meester te maken. Maar de Boschneegers zijn daarin de baten. Die manier van visschen noemen zij: *ponsoe*, verbastering van „poison”, vergiftigen.

Als vischvergiften zijn bekend:

1. De *Tephrosia toxicaria* PERS., *kocnami*, Arr. *kocnali*, d.w.z. „aankomeling”, die de opzwemmende visschen als de dood in haar armen drukt.

2. De *Euphorbia cotinoides* MIQ., *kocnápaloë*, d.w.z. „wandelaar”, welks melksap zoo brandend is, dat het bij de minste aanraking blazen op de huid trekt, en dus rechts en links op zijne wandeling die rondzaait.

3. De *jawrókoenan*, d.w.z. „de duivelsgang”. Het boompje wordt voor het bewuste doel aangekweekt. Het sap is sterk vergiftig, zoodat de naam welgekozen mag heeten.

4. De *Lonchocarpus violaceus* KTH., *nekoe*, Arr. *hó-jali* d.w.z. de „weenende”, een zeer dikke liaan, die gezegd wordt de familie der visschen in rouw te dompelen.

5. De *abóho* d.w.z. „ruggegraatsliaan”, om hare gedaante aldus genoemd. Het water, waarin ze wordt aangewend, wordt zwart er door. Eerst den dag, nadat men het water met deze liaan heeft vergiftigd, kan men de visch daarin machtig worden.

6. De *oriri* of *jarithé* is eigenlijk alleen vergif voor kleine visch.

7. De *tetéroeman* of het „jeukhout.” Deze naam draagt het wane-hout van wege de jeuking, welke het zaagsel er van op 't lichaam te weeg brengt. Het heestertje van dezen naam, dat men tot visschen bezigt, gelijkt alleen door zijn blad naar wane (*Cedrela*) en wordt „*tetéroeman korombánikoró*”, „zwane uit de savanne” geheeten. Wij zullen ons wel wachten, door nadere aanduiding, aan het gebruik van deze manier van visschen, welke onder elk opzicht afkeuring verdient, verdere uitbreiding te geven.

Ofschoon het zeker is, dat deze vergiftigde visschen niet rechtstreeks vergiftigend werken op die er van eten, ware het toch wenschelijk, dat dit misbruik in de visscherij werde uitgerooid”.

Gegevens over land en volk van Suriname, door C. VAN COLL. (Bijdragen tot de taal- land- en volkenkunde van N. Indië Dl. IV (1903), bl. 548).

Euphorbia antiquorum L.* Melksap zeer scherp, bevat harsachtig benevens vluchtig vergift.

E. australis BOISS.* „Poisonweed,” e.

E. corollata L.* Op de huid sterk brandend.

E. cotinoides MIQ.* Melksap giftig, 10 — 12 droppels doodelijk voor een hond. (PECKOLT, 1906).

No. 84. *Euphorbia cotinoides* MIQ.* „Tingui de frechas” volgens TH. PECKOLT (1906). Over dit vischvergift („koenapali”) en andere in Suriname gebruikte wordt gehandeld in het sub *Lonchocarpus densiflorus* genoemde boek van de gebrs. PENARD, (1907).

No. 85. *Euphorbia dendroides* L.*

„The inhabitants of Salamis practise a singular method of catching the rockfish by poisoning or intoxicating them. For this purpose they make use of phlomos or Tree Euphorbia, chopped and macerated and then pushed under the large stones or holes and caverns, where these fishes lie. After a few minutes they rise to the surface of the water and are either enclosed in small nets or are even taken by the hand. The Euphorbia Characias is employed for the same purpose and is now called thumalos as well as phlomos. The latter name is also given to *Verbascum sinuatum* which is used at Constantinople and Zante to catch different kinds of fish.” (R. WALPOLE, Memoirs 1818 — gecit. naar L. ROSENTHALER l. c.).

E. dilatata HOCHST.* Wortel als taenifugum in Abessynië.

E. Drummondii BOISS.* „Undoubtedly poisonous to sheep, except perhaps, when eaten dry; the most dangerous time for sheep to eat it is said to be in the early morning. Its effects on sheep is stated to be: the head swells to an enormous extent, becoming so heavy, that the animal cannot support it, and therefore drags it along the ground; the ears get much swollen and suppurate. In the form

of tea it is considered by bushmen useful in kidney-complaints, in cases of chronic dysentery and low fever". (T. M. BAILEY, Queensland Flora V (1902), 1398).

E. genistoides BERG.* Voor ossen schadelijk geacht.

E. heterodoxa MUELL. ARG.* Versch melksap als uitwendig geneesmiddel op gezwellen.

E. heterophylla L.* Melksap scherp.

No. 86. *Euphorbia hyberna* L.*

Wordt gebruikt in Engeland, vooral bij de zalmvangst. De werking dezer wolfsmelkplant op visschen berust volgens KYLE (Chem. Ztg. 1902, 13) op looistof, die de eiwitstoffen in de kieuwen stremt, alsmede op eene vluchtige harsige stof, die de gevoelszenuwen verlamt.

No. 87. *Euphorbia Laro* DRAKE.*

„Arbre dont le suc est mêlé au sable par les Sakalaves et employé pour tuer le poisson; il donne une sorte de caoutchouc." (Ed. HECKEL, 1903).

E. lasiocaula BOISS. (= *E. pekinensis* RUPR.*), *E. Sieboldiana* MORR et DECNE.*, *E. helioscopia* L.* Japansche giftplanten.

E. marginata PURSH.* Zaden in kleine hoeveelheid giftig gebleken voor kinderen; melksap geeft hevige ontsteking op de huid. (CHESNUT and WILCOX l. c.).

E. meloformis AIT. Hort. Melksap zeer scherp.

No. 88. *Euphorbia ucriifolia* L.*

Wordt op Madoera als paggerplant overal aangetroffen. Het melksap dient voor vischvergift. (A. G. VORDERMAN, in Nat. Tijdschr. N. Ind. LIX (1899), 183).

E. palustris L.* Schadelijk voor 't vee (behalve voor geiten, die tegen alle wolfsmelk bestand heeten). Wortel als vermifugum in de volksgeneeskunst.

E. papillosa ST. HIL.* Melksap drastisch en giftig.

E. prunifolia MUELL. ARG. Voor het vee doodelijk, veroorzaakt tympanitis. (PECKOLT, 1906).

No. 89. *Euphorbia Tirucalli* L.* In Zanzibar dienen volgens HILDEBRANDT de gekneusde twijgen als bedwelmend middel bij de vischvangst. Het melksap geeft felle ontsteking op het slijmvlies.

E. Tuckeyana STEUD.* Melksap zeer scherp. („Goggle-eye", e).

E. virosa WILLD.* en *E. cerciformis* L.*, evenals *E. heptagona* L.*, pijlgift der Boschjesmannen.

E. venenata SCHLECHT. (= *E. scotatum*. SCHLECHT.*). Pijlgift in Midden-Afrika. (KRAUSE, Berl. Klin. Wochenschr. 1910. No. 37).

No. 90. *Synadenium piscatorium* PAX.*

Vischgift in O. Afrika. („Ganga” in Zanzibar). Naar 't schijnt, bezigt men zaden en twijgen. (PAX, 1905).

B. STENOLOBEAE.

I. PORANTHEROIDEAE.

II. RICINOCARPOIDEAE.

FAM. CALLITRICHACEAE.

FAM. BUXACEAE.

Saponine-planten: *Pachysandra procumbens* MICHX.*

Buxus sempervirens L.* De bladen als vermifugum voor paarden.

Pachysandra procumbens MICHX.* In het blad bevindt zich alkaloid naast saponine.

FAM. CORIARIACEAE.

Coriaria japonica A. GR.* De fraai roode vruchten zijn giftig.

C. ruscifolia L.* Is ook in Chili als giftig bekend. (REICHE).

FAM. EMPETRACEAE.

FAM. LIMNANTHACEAE.

FAM. ANACARDIACEAE.

Comocladia acuminata MOÇ. & SESS.* Giftig geacht.

„In the fresh state it is extremely poisonous and its extract on distillation gives a considerable yield of prussic acid”. (EAS-TERFIELD, 1903).

Lithraca caustica HOOK. et ARN. (= *L. venenosa* MIERS.*). Cardol-houdend.

Melanorrhoca laccifera PIERRE.* Sap uiterst scherp. De „behandeling” geeft bij sommige personen oedemen van gelaat, lippen, oogleden.

M. Wallichii HOOK.* Sap giftig en op de huid brandend.
Oncocarpus (Semecarpus) vitiensis A. GRAY.* Melksap zeer scherp. („Itchwood”, e.).

Rhus discolor E. MEY.* In Natal giftig gebleken.

R. diversiloba TORR. et GRAY (= *R. Toxicodendron* L.*). („Poison oak”, e.). Giftig melksap gebruikt om wratten weg te branden en als tatoeëermiddel. (CHESNUT, 1902 l.c.). Geeft bij aanraking eczeem.

R. succedanea L.* De „behandeling” geeft huiduitslag; echter zijn niet alle personen in gelijke mate gevoelig.

R. virens LINDH. (= *R. sempervirens* SCHEELE*). Bladen worden samen met tabak gerookt door Mexicanen en Indianen.

Semecarpus venenosa VOLK.* Op de Carolinen-eilanden zeer gevreesd; langs de bladen druipende regen geeft op de huid zweren. Cardol-houdend. (MANNICH, 1901).

FAM. CYRILLACEAE.

FAM. PENTAPHYLACACEAE.

FAM. CORYNOCARPACEAE.

Blauwzuur-planten: *Corynocarpus laevigata* FORST.*

Corynocarpus laevigata FORST.* Bevat „karakine,” een amygdaline-achtige stof.

FAM. AQUIFOLIACEAE.

Ilex paraguensis A. St. HIL.* Laat men de maté-bladen vochtig staan, dan kan er zich eene giftige (muscarine-achtige?) stof in vormen.

Nemopanthus Andersonii HORT. (= *Ilex dipyrrena* WALL.*). Zwak alkaloïdhoudend.

FAM. CELASTRACEAE.

Blauwzuur-planten: *Kurrimia ceylanica* ARN.*

Euonymus europaeus L.* (*Euonymus* hier bedoeld als aanwijzing van een ongeluksplant).

E. javanicus BL.* Alkaloïdhoudend.

Kokoona zeylanica THW.* Bast voor sternutatorium en als zeep-surrogaat. Bij onderzoek van een monster werd echter door mij geen saponine gevonden.

Lophopetalum toxicum LOHER.* Uit den bast bereiden de Negritos op de Filippijnen een extract, dat als pijlgift dient. Deze bast is vroeger ten onrechte als *Rabelaisia*- of *Lunasiabast* beschreven, en bevat het giftig glukosied lophopetaline (z. g. rabelaisine).

Catha edulis FORSK.* Bladen en jonge twijgen van de „kat” in Arabië als bedwelmend genotmiddel. Alkaloïdhoudend.

Pleurostyliia Wightii W. et A. Bevat giftig alkaloid.

FAM. HIPPOCRATEACEAE.

FAM. STACKHOUSIACEAE.

FAM. STAPHYLEACEAE.

FAM. ICACINACEAE.

FAM. ACERACEAE.

FAM. HIPPOCASTANACEAE.

Saponine planten: *Aesculus Hippocastanum* L.*, *A. Pavia* L.*

No. 91. *Aesculus californica* NUTT.*

„Without exception all of the tribes eat the fruit in considerable quantity even at the present time. When raw, however, it is commonly regarded as poisonous and recognized by at least one of the tribes near Ukish as a means of committing suicide. The fruit is undoubtedly poisonous in the fresh state. Two or three methods are used in preparing it for food, but they consist essentially in roasting and then washing out the poison.

The leaves or young shoots are probably used to a slight extent by the Yuki and Concow to poison fish, but for this purpose they are inferior even to blue curls (*Trichostema lanceolatum*). Sheep and cattle nibble at the leaves and cattle especially, seem to get fat on them. A large cattle-owner informed me, however, that cattle when thus fattened lose their flesh with remarkable

rapidity when driven over the country to any considerable distance. The bark is apparently the only part of the tree used medicinally. Small fragments are placed in the cavity of a tooth to stop the toothache. One well authenticated case of the fatal poisoning of goats from eating the bark was recently investigated by the writer". (V. K. CHESNUT 1902, l. c. p. 336).

„The pounded nuts are used in stupefying fish, also eaten in times of scarcity". (E. KREMERS, 1905).

A. *Hippocastanum* L.* Saponinègehalte van het ontvet poeder der cotyledonen 11 % (WEIL.).

No. 92. *Aesculus Pavia* L.*

(„Fish poison", e, in Noord Amerika.).

FAM. SAPINDACEAE.

Saponine-planten: *Blighia sapida* KON.*, *Cardiospermum Halicacabum* L.*, *Cupania regularis* BL.*, *Dialopsis africana* RADLK., *Dodonaea viscosa* JACQ.*, *Harpullia arborea* RADLK., *H. cupanioides* ROXB.*, *Magouia pubescens* ST. HIL.*, *M. glabrata* ST. HIL.*, *Nephelium lappaceum* L., *N. Longana* CAMB.*, *Paucovia Delavayi* FRANCH. (= *Sapindus Delavayi* RADLK.*), *Paullinia sorbilis* MART. (= *P. Cupana* H.B. et K.*), *Sapindus inaequalis* DC. (= *S. marginatus* WILLD.*), *S. Mukorossi* GAERTN.*, *S. Rarak* DC. (= *Dittclasma Rarak* HOOK.*), *S. Saponaria* L., *S. varicatus* ST. HIL., *S. utilis* TRAB.*, *Serjania cuspidata* CAMB., *S. ichthyoctona* RADLK., *S. piscatoria* RADLK.*

Blauwzuur-planten: *Cupania** sp., *Schleichera trijuga* WILLD.*, *Alectryon excelsum* GAERTN.*

„Fast die meisten Samen und einige Blätter der Brasilianischen Sapindaceae enthalten Saponin, einige so reichlich, dass sie als Ersatz der Seife benutzt wurden. Die vielfachste Benutzung haben besonders die Gattungen Paullinia und Serjania bei den Indianern und dem Volke als Fischbetäubungsmittel, von letzterer fast alle 82 Arten. Welche Substanzen der Pflanze auf die Fische betäubend, selbst tödlich wirken, ist leider noch nicht aufgeklärt: ob es das Saponin ist, wie vielfach angenommen, oder

die auf die Kiemen der Fische lähmend wirkende Gerbsäure, oder ein flüchtiges organisches Alkaloid, oder ein ätherisches Öl, welche beide viel Wahrscheinlichkeit haben, da die trockne Pflanze zum Fischfang unwirksam, wo Saponin und Gerbsäure nicht verschwunden, doch das flüchtige Princip und ätherische Öl, letzteres auch teilweise verharzt. Alle diese fischbetäubenden Pflanzen werden *Timbó* und *Tingui* benannt, eine allgemeine Tupy-benennung für Gift aller bei Menschen und Tieren als toxisch geltender Pflanzen der verschiedensten Familien; *Tingui* bezeichnet stärker wirkend wie *Timbó*, und *tinguijar* das Fischen mit der Pflanze. Ob die beim Volke im Ruf als toxisch stehende Pflanzen, besonders die *Serjania*- und *Paullinia*-Arten, wirklich toxische Eigenschaften haben, muss erst noch durch therapeutische Versuche bestätigt werden". (TH. PECKOLT, Ber. d. D. Pharm. Ges. XI (1901), 359).

Allophylus edulis RADLK.* Zaad anthelminticum.

Bersama lucens SZYSZ.* (*B. abyssinica* FRESEN.*). Een aftreksel van blad en wortel véoorzaakte in Natal een geval van doodelijke vergiftiging. (1904).

Blighia (*Cupania*) *sapida* KON.* Saponinehoudend. (PECKOLT, 1902).

Cupania emarginata CAMB.* De arillus is zeer scherp van smaak en wordt giftig geacht.

C. regularis BL.* Saponinehoudend.

Dialopsis africana RADLK. De saponinehoudende zaden worden na uitkoken met water gegeten. (BUSSE, 1902).

Dodonaea viscosa JACQ.* Saponinehoudend.

Harpullia imbricata THW. (= *H. cupanioides* ROXB.*). Bast zeer scherp in de keel prikkelend. (KOORDERS, 1903). Saponinehoudend?

H. rufestris BL. (= *H. cupanioides* ROXB.*). Saponinehoudend.

No. 93. *Magonia pubescens* ST. HIL.*

Saponinehoudend. „Die frischen Blattzweige und die Wurzelrinde dienen zum Fischfang, die frischen Blätter auch zum Gelbfärben baumwollener Zeuge. Der Samenkern ist weiss, von ekel-erregendem, bitterem Geschmack". (PECKOLT, 1902).

Matayba (= *Ratonia*) *purgans* RADLK. Zaad als purgans.

Melicocca bijuga L.* „The pulpy covering of the seeds is edible but the fine fibers compact themselves against the mucous membranes and cause a very disagreeable sensation. It is stated that this material has caused the death of children by forming a coating over the lining of the stomach”. (COOK, 1903, I. c.).

Nephelium lappaceum L.* Vruchtschil saponinehoudend. (DEKKER, 1908).

No. 94. *Paullinia alata* DON.*

„Wird wie die Serjanien zum Fischfang benutzt, doch nicht als Heilmittel.” (TH. PECKOLT, I. c. 1901).

No. 95. *Paullinia australis* ST. HIL. (= *Serjania perulacea* RADLK.*).

„Im Staate Rio Grande do Sul unter den Namen „Timbó” bekanntes Fischgift.” (TH. PECKOLT, 1901, I. c.).

No. 96. *Paullinia carpopoda* CAMB.*

„Milchreicher Schlingstrauch, ebenfalls bekannt als Timbó. Blüten weiss, wohlriechend. Kapsel karminroth mit glänzend schwarzen Samen und weissem mehligem Arillus, welcher vom Volke genossen wird. Wird zum Fischfang benutzt.” (TH. PECKOLT, 1901, I. c.).

No. 97. *Paullinia Cupana* H.B. et K.

„Dass die frische Pflanze als Fischgift benutzt wird, wie einige Autoren angeben, soll nie der Fall sein, wie mir mehrere Bekannte vom Staate Amazonas versicherten”. (TH. PECKOLT, 1901, I. c.).

No. 98. *Paullinia Cururu* L. (= *Serjania nodosa* RADLK.*).

„Die Wurzel wird nicht arzneilich benutzt, sie hat den Ruf eines stark wirkenden Toxicums und wird von den Indianern zur Betäubung der Fische den Blättern vorgezogen. Die zwischen Steinen zerkleinerte Wurzelrinde wird in einer an einer Stange befestigten Bastsack gefüllt und damit das Wasser gepreßt. Der ausgepresste Saft der frischen gestossenen Wurzelrinde wird mit Mandiocamehl zur Masse gestossen, davon werden Kügelchen geformt und ins Wasser geworfen behufs Tötung von Fischen. Der ausgepresste Saft der frischen Blätter wird vom Volke als Heilmittel bei Haemoptysis gerühmt. Ein Esslöffel voll Saft wird mit einer halben Flasche Wasser gemischt und davon stündlich ein Esslöffel voll genommen”. (TH. PECKOLT 1901, I. c.).

No. 99. *Paullinia elegans* CAMB.

Evenals *P. alata* gebruikt voor vischvangst. (TH. PECKOLT, l. c.).

No. 100. *Paullinia pinnata* L. (= *Serjania curassavia* RADLK.*).

„Das Volk nennt sie *Timbó cipo* = *Timbóliane*, und *Mataporco* = Schweinstöter. Die Schlingpflanze wie auch die Wurzelrinde sind im frischen Zustande ein energisch wirkendes Fischbetäubungsmittel. Die trockenen Blätter sind beim Fischfang wirkungslos. Volksmittel ist ein Umschlag der frischen gestossenen Wurzelrinde bei Leberverhärtung nach Sumpffieber; die Haut wird dadurch gerötet wie beim Senfpflaster“. (TH. PECKOLT 1901, l. c.).

No. 101. *Paullinia rubiginosa* CAMB.*

„Wird zum Fischfang benutzt doch vorzugsweise die gespalteten Stämme und Zweige zu Vogelbauern, groben Flechtarbeiten ¹⁾ u.s.w.“ (TH. PECKOLT 1901, l. c.).

No. 102. *Paullinia seminuda* RADLK.*

Vischvergift volgens mededeeling van TH. PECKOLT aan Prof. ED. SCHAEER te Straatsburg. (zie L. ROSENTHALER, l. c. p. 47).

P. sorbilis MART. (= *P. Cupana* H.B. et K.). Saponinehoudend.

No. 103. *Paullinia trigonia* VELL.*

„Wird zum Fischfang benutzt, die Zweige und gespalteten Stämme als Bindematerial.“ (TH. PECKOLT 1901, l. c.).

Pancovia Delavayi FRANCH. (= *Sapindus Delavayi* RADLK.*). Saponinehoudend.

Pometia pinnata FORST.* Bast voor haarwassching gebruikt op Samoa.

Pseudima frutescens RADLK. (= *Sapindus frutescens* AUBL.*). Vrucht als zeepsurrogaat.

Sapindus divaricatus WILLD.* („Pas de sabao“, sp.).

S. Galcoti GRAY. De vruchtjes gebruikt als zeepsurrogaat in Mexico.

1) Van *P. uloptera* RADLK. heet het t.a.p.: „Wird nicht zum Fischfang benutzt, sondern nur zufolge der leichten Spaltbarkeit des milchreichen Stammes und der holzigen Zweige in sehr feine Fäden zur Anfertigung eleganter Flechtarbeiten. Die Milch verursacht in der Wäsche schwarzbraune Flecke, sie dient zum Zeichnen derselben, sowie zur Vertilgung von Warzen“. (TH. PECKOLT, 1901).

S. maequalis DC. (= *S. marginatus* WILLD.*). Als de voorgaande. Het vruchtvleesch van *S. marginatus* WILLD.* zou echter door dieren zonder schade gegeten worden.

S. Mukorossi GAERTN.* In het gedroogde vruchtvleesch vond WEIL 10.5 % saponine-glucosieden.

S. Rarak DC. (= *Dittclasma Rarak* HOOK.*). Zie voor de saponine van de vruchtjes: Diss. O. MAY, Strassburg 1905.

S. Saponaria. L.* TH. PECKOLT vond in de verse vruchten 1,8 % saponine, in de zaadkern 0,3 %, bladen 0.15 %, bast 0,17 % („Savonnier”, f. „Indianerseife,” d.).

S. utilis TRAB.* Geeft de Algiersche zeepnoten, rijk aan saponine.

S. varicatus St. HIL. Bast 1 % saponine. (VILLAFRANCA, cit. L. ROSENTHALER, l. c.).

No. 104. *Sapindus caracasana* WILLD.*

„Timbó legitimo” (echter TIMBO). Wird vom Volke ausser zum Fischfang auch als Heilmittel benutzt, nl. die frischen gestossenen Blätter als Umschlag bei Leber- und Milz-Affectionen infolge des Sumpffiebers”. (TH. PECKOLT 1901, l. c.).

No. 105. *Sapindus clematidifolia* CAMB. = Tingui, d. i.: Sterk vischgift.

No. 106. *Scrjania communis* CAMB.* en *S. glutinosa* RADLK.* Vischvergiften volgens TH. PECKOLT, Ber. d. D. Pharm. Ges. 1901, blz. 360.

No. 107. *S. cuspidata* CAMESS.*

„Vom Volke, besonders den Indianern, vielfach benutzte Pflanze zum Fischfange. Zu diesem Zwecke werden die blattrreichen Zweige der frischen, nicht blühenden Pflanze zwischen Steinen etwas gequetscht, in grosse, besenartige Bündel an einer Stange befestigt, das Gewässer, wo keine Strömung existiert, damit gepeitscht, bis Fische auf die Oberfläche kommen. Dieselben kommen scheinbar tot, mit der Bauchseite nach oben, werden sogleich gesammelt und gereinigt. Einen der grösseren Fische legte ich sogleich in frisches Wasser, derselbe wurde nach einiger Zeit wieder lebensfähig, bei den kleinen Fischen war es nicht der Fall. Trotz der vielfältigsten Erkundigungen konnte mir niemand berichten, dass auch nicht Kiemen besitzende Wasserbewohner beim Fischfange mit der Pflanze

gefangen würden; während meiner Anwesenheit war es nie der Fall". (TH. PECKOLT, 1901).

Saponinehoudend.

No. 108. *Serjania dentata* RADLK.*

„Im Staate Rio de Janciro, an dem Küstenterrain als „Timbo das restingas“ bezeichnet. Wird vorzugsweise von den Fischern in den stehenden Lagunen benutzt“. (TH. PECKOLT, l. c. 1901).

No. 109. *Serjania erecta* RADLK.* = Cipo de Timbo. Vischvergift.

No. 110. *Serjania glabrata* H. B. et K.*

„Sehr beliebtes Fischgift, soll vom Volke als energisch wirkendes Adstringens benutzt werden“. (TH. PECKOLT, 1901).

No. 111. *Serjania grandiflora* CAMB.* = Tingui, Timbo títica. Vischvergift.

No. 112. *Serjania ichthyctona* RADLK.*

Saponinehoudend. „Sehr gesucht zum Fischfang“. (TH. PECKOLT 1901).

No. 113. *Serjania Laruotteana* CAMB.* = Timbó-assú. Vischvergift.

No. 114. *Serjania lethalis* A. St. HIL.*

„Sehr beliebtes Fischgift“. (PECKOLT 1901).

Serjania noxia CAMB.* „Timbó de leite," d. i. melk-timbo. „Wira in Brasilien in allen Werken als stark toxisch wirkend fürs Vieh angeführt“. (TH. PECKOLT, 1901 l. c.).

No. 115. *Serjania ovalifolia* RADLK.* = Timbó-amarella. Vischvergift.

No. 116. *Serjania paucidentata* DC.*

„Die Seblingpflanze „Tingui de folha grande," „T. de cesto," dient ausser der Benutzung als Fischgift zum Flechten von Körben una ähnlichen Artikeln“. (TH. PECKOLT 1901 l. c.).

No. 117. *Serjania piscatoria* RADLK.*

„Tingui de peixe," d. i. vischgift. „Ein vielfach benutztes Fischbetäubungsmittel. Saponinhaltig“. (TH. PECKOLT, 1901).

No. 118. *Serjania serrata* RADLK.*

„Vom Volke für eine der kräftigst wirkenden Pflanzen zum

Fischfang erklärt, was ich durch ausgeführte Versuche bestätigen kann". (TH. PECKOLT, 1901 l. c.).

No. 119. *Serjania tristis* RADLK.* Vischvergift.

No. 120. *Talisia esculenta* RADLK. (= *Sapindus esculentus* A. St. HIL.*). „Nach ARRUDA sollen die Samen ein schnelltötendes Gift, besonders für Truthühner sein, sie wurden deshalb von demselben Meleagrinx benannt. Dieselben schmecken stark styptisch; vom Volke werden sie bei Blutdiarrhoe angewandt. Zwei gestossene Samen mit Reistwasser gekocht, per Tag zu drei Klystieren. Nach Dr. Nicolaó Moreira soll die Wurzelrinde toxisch wirken und auch als Fischbetäubungsmittel benutzt werden". (TH. PECKOLT, in Ber. d. D. Pharm. Ges. XII (1902), 108).

No. 121. *Tripterodendron filicifolium* RADLK.*

„Baum, mit braunglänzenden Samen, welche einen weissen, ekelerregend bitter schmeckenden Kern besitzen; soll nach Aussage des Volkes giftig wirken. Die frische Rinde und Wurzelrinde wird zum Fischfange gebraucht". (TH. PECKOLT, l. c. 1902).

Ungnadia speciosa ENDL.* Giftig.

Urvillea ulmacea H. B. et K. („Liane-savon", f. Cipo de sabao = Zeepliaan). „Obwohl die Blätter dieses Schlingstrauchs reich an Saponin sein sollen, wird er nicht als Fischgift benutzt, wohl aber von den Wäschrinnen als Ersatz der Seife". (TH. PECKOLT, 1901 l. c.).

FAM. SABIACEAE.

FAM. MELIANTHACEAE.

Melianthus major L.* Vermoedelijk saponinehoudend.

FAM. BALSAMINACEAE.

FAM. RHAMNACEAE.

Saponine-planten: *Ceanothus americanus* L.*, *C. azureus* DESF.*, *C. ovatus* DESF.*, *C. thyrsiflorus* ESCHW.*, *C. velutinus* DOUGL.*, *Colletia spinosa* LAM.*, *Colubrina asiatica* BRONGN.*, *C. reclinata* RICH., *Discaria serratifolia* B. et H.*, *Gouania domingensis* L.*, *G. tomentosa* JACQ.*, *Zizyphus Joazeiro* MART.*

Blauwzuur-planten: *Rhamnus Frangula* L.*

Alphitonia excelsa REISSEK.* Giftig.

Ceanothus americanus L.*, *C. azureus* DESF.*, *C. ovatus* DESF.*,

C. thyrsoiflorus ESCHW.* *C. velutinus* DOUGL.* Saponinehoudend.

Colletia spinosa LAM.* Saponinehoudend?

Colubrina asiatica BRONGN.* Bladen (op Samoa) als zeep gebruikt.

C. asiatica BRONGN.*, *C. reclinata* RICH. (= *Ceanothus reclinatus* L'HÉRIT.*). Bast saponinehoudend (L. WEIL, 1901).

Cryptandra amara SM.* Bitter blijkens den soortnaam.

Discaria serratifolia B. et H.* Sterk saponine-houdend.

Gouania spec. div. (o. a. *G. domingensis* L.*, *G. tomentosa* JACQ.*).

Zeepsurrogaten, insecticida.

Kárwinskia Humboldtiana ZUCC.* „The brownish-black berries are said to be very poisonous”. (COULTER, 1904).

Rhamnus Purshiana DC.* Bladen als braakmiddel.

Rh. Frangula L.* Blauwzuurhoudend.

Zizyphus mexicana ROSE. Vruchten als zeepsurrogaat.

Z. timoriensis DC.* Zeepsurrogaat.

FAM. VITACEAE.

No. 122. *Cissus quadrangularis* L. (= *Vitis quadrangularis* WALL.*). Vischbedwelmend middel in Midden-Afrika. (Mondelinge mededeeling in 1904 van Dr. AUG. CHEVALIER te Parijs, chef eener wetenschappelijke missie voor het Tschadmeer).

Lecy aequata L.* en *L. macrophylla* ROXB.* Anthelmintica.

Vitis (Ampelopsis) hederacea EHRH.* Bladen voor kinderen giftig gebleken, als maag- en darmontsteking gevende (BERNAYS, 1876).

V. setosa WALL.* Zeer scherp.

V. vinifera L.* Vergiftigingen van vee door wingerdloof zijn soms voorgekomen wegens ¹⁾ de besproeiing met Bordeaux'sche pap (uit kopersulfaat en kalk), ²⁾ door de aanwezigheid op 't blad van *Peronospora viticola*.

FAM. ELAEOCARPACEAE.

Saponine-planten: *Elacocarpus grandiflorus* SM.*, *E. macrophyllus* BL.*, *E. ovalis* MIQ.*, *Monoceras robusta* MIQ. (= *Elacocarpus robustus* ROXB.*), *Sloanca javanica* (MIQ.) SZYSZ.

Blauwzuur-planten: *Sloanca Sigun* (BL.) SZYSZ.*

FAM. CHLAENACEAE.

Sarcolacna pilosa BAILL. (= *Xerochlamys pilosa* BAK.*). Zou in groote dosis bloedbraken veroorzaken.

FAM. GONYSTYLACEAE.

FAM. TILIACEAE.

Saponine-planten: *Corchorus olitorius* L.*

Corchorus capsularis L.* Jute-zaad bevat corchorine, uiterst bitter, met digitaline-achtige werking. Ook de zaden van *C. bengalensis*, *C. acutangulus* L.*, *C. argutus* H.B. et K.*, *C. trilocularis* L.* zijn zeer bitter en giftig, die van *C. fascicularis* LAM.* en *C. olitorius* L.* missen die eigenschap.

G. olitorius L.* In het zaad o. a. saponine.

FAM. MALVACEAE.

Abutilon graveolens W. et ARN.* Een ongewoon kenmerk is deze soortnaam in deze familie, waar sterk riekende (en giftige) planten zeer zeldzaam zijn.

Hibiscus Storckii SEEM.* en *H. Abelmoschus* L.* Sap als abortivum (?)

Malvastrum coccineum A. GRAY.* Wel ten onrechte soms onder de „Loco”- of „Crazy weeds” gerekend (o.a. in Encycl. Pharm. VIII (1907), p. 451).

Verdacht soms schadelijk voor vee te zijn, wegens de dichte bekleding met stijve haren.

FAM. TRIPLOCHITONACEAE.

FAM. BOMBACACEAE.

FAM. STERCULIACEAE.

Blauwzuurplanten: *Sterculia* sp.

Saponine-planten: *Sterculia*. sp.

Ivira pruriens AUBL. (= *Sterculia Ivira* SW.*)

Sterculia sp. (*cordifolia* CAV.*). Valsche quillayabast. Saponinehoudend.

FAM. SCYTOPETALACEAE.

FAM. DILLENIACEAE.

Saponine-planten: *Saurauja cauliflora* DC.* var. *crenulata* BOERL.

Hibbertia Bennettii BAIL.* („Arsenic plant”, e.). Giftig geacht voor het vee (BAILEY, 1900).

Saurauja cauliflora DC.* var. *crenulata* BOERL. Saponinehoudend.

FAM. EUCRYPHIACEAE.

FAM. OCHNACEAE.

FAM. CARYOCARACEAE.

Saponine-planten: *Caryocar amygdaliferum* CAV.*

No. 123. *Caryocar amygdaliferum* CAV.*

Giftig voor visschen volgens een bericht van DRAGENDORFF. L. ROSENTHALER l. c. vermoedt eene saponine. Zie de opmerkingen betreffende deze plant in dit werk Dl. I, blz. 22.

No. 124. *C. glabrum* PERS.*

Het gebruik als vischvergift wordt door TH. PECKOLT ontkend. (zie L. ROSENTHALER, l. c.).

FAM. MARCGRAVIACEAE.

Marcgravia umbellata L.* Aftreksel schuimt sterk. (DEKKER 1906).

FAM. QUIINACEAE.

FAM. THEACEAE.

Saponine-planten: *Adinandra Lamponga* MIQ.*, *Camellia drupifera* LOUR.* (= *Camellia Kissi* WALL.), *Camellia japonica* L.*, *C. oleifera* ABEL (= *C. Sasanqua* THUNB.*), *C. theifera* GRIFF. (= *C. Thea* LINK*), *C. theifera* GRIFF. var. *assamica*, *Gordonia excelsa* BL.*, *Laplacca subintegerrima* MIQ.*, *Pyrenaria serrata* BL.* var. *oidocarpa* BOERL., *Schima Noronhae* REINW.*, *S. Wallichii* CHOIS.*, *Stewartia Pseudo-camellia* MAXIM.*

Adinandra Lamponga MIQ.* Saponinehoudend.

Camellia drupifera LOUR.* Bladen in Japan gebruikt voor de bereiding van haarwassching. (WATT). Hetzelfde vermeldde reeds KAEMPFER'S Amoenit. exot. voor de bladen van *C. Sasanqua Thunb.* (volgens L. ROSENTHALER).

C. Kissi WALL. (= *C. drupifera* LOUR.*). In het zaad saponine.

C. oleifera AB. (= *C. Sasanqua* THUNB.*). Saponinehoudend.

C. theifera GRIFF. (= *C. Thea* LINK*). L. WEIL l.c. vond ook saponine-glucosieden in de zaadkernen (10,5 %), de wortel (4 %) en de twijgen (2,5 %) der gewone thee, niet echter in de bladen; BOORSMA vond wel sporen saponine in het assamtheeblad, niet in de bereide thee (1902).

Gordonia excelsa BL.* Saponinehoudend.

Laplacca subintegerrima MIQ.* Saponinehoudend.

Pyrenaria serrata BL. var. *oidocarpa* BOERL. Saponinehoudend.

Schima Wallichii CHOISY.* Saponinehoudend.

S. Noronhae REINW. L. WEIL l.c. vond saponine in bast, twijgen en bladen. Ook de bloemen bevatten saponine.

Stewartia Pseudocamellia (= *Stewartia Pseudo-camellia* MAXIM.*). Saponinehoudend. (L. WEIL, 1901).

FAM. GUTTIFERAE.

No. 125. *Calophyllum* sp. ind.

Vischvergift. Zie „DE CLERCQ'S" Plantk. Woordenb. No. 588.

Garcinia Giadidi DE WILD. Congo. Zaad wormdrijvend geacht.

Psorospermum febrifugum SPACH.* Blijkens den soortnaam koortsdrijvend en giftwerend geacht.

Mammca americana L.* „Abricotier de St. Domingue”, f. in W. Indië.

Ochrocarpos africana OLIVER.* Zaad wormdrijvend.

Symphonia globulifera L.* Geeft guttiachtige (drastische?) gomhars.

FAM. DIPTEROCARPACEAE.

FAM. ELATINACEAE.

FAM. FRANKENIACEAE.

FAM. TAMARICACEAE.

FAM. FOUQUIERIAEAE.

FAM. CISTACEAE.

Helianthemum vulgare GAERTN.* Het zaad geeft een schuimend aftreksel.

FAM. BIXACEAE.

Voor de blauwzuurhoudende soorten zie men onder *Flacourtiaceae*, tot welke familie *Pangium* c. s. in het systeem van ENGLER worden gebracht.

Bixa Orellana L.* Blad geneeskrachtig; het wordt een abortivum geacht in Suriname.

FAM. COCHLOSPERMACEAE.

FAM. KOEBERLINIACEAE.

FAM. CANELLACEAE.

Blauwzuur-planten: *Canella alba* MURR.*

Canella alba MURR.* Blauwzuurhoudend.

FAM. VIOLACEAE.

Saponine-planten: *Viola odorata* L.*

Viola odorata L.* Zaad saponinehoudend.

FAM. FLACOURTIACEAE.

Saponine-planten: *Gynocardia odorata* R.BR.*

Blauwzuur-planten: *Homalium tomentosum* BTH.*, *Hydnocarpus alpina* WIGHT*, *H. inebrians* VAHL (= *H. venenata* GÄRTN.*), *H. anthelminticus* PIERRE*, *Kiggclaria africana* L.*, *Pangium ccranense* TEYSM. et BINN., *P. edule* REINW.*, *P. Naumannii* WARB.*,

Gynocardia odorata R.BR.*, *Ryparosa caesia* BLUME*, *R. longipedunculata* BOERL.*, *Taraktogenos Blumei* HASSKL.*, *T. Kurzii* KING*, *Trichadenia zeylanica* THW.*

Cascaria meliodora EICHL.* Cumarinehoudend?

C. ramiflora VAHL.* („Cafe do diabo”, duivelskoffie). De vruchten geven in den mond een lang aanhoudend en onaangenaam bijtend gevoel.

Carpotroche brasiliensis ENDL.* „Das Decoct der frischen Rinde dient als Waschung zur Tötung des Ungeziefers bei Tieren. Eine Handvoll der frisch gestossenen Rinde in einen Bienenstock gebracht soll die Bienen betäuben. Die unreifen Früchte werden gestossen, mit Wasser angerührt, als Kopfwaschung gegen Ungeziefer benutzt”. (TH. PECKOLT, 1899).

Gynocardia odorata R.BR.* Het vruchtvleesch zou volgens TH. WAAGE een saponine bevatten?

Hydnocarpus anthelminticus PIERRE.* Levert Chineesche chaulmogra-olie; zaad als insecticidum.

Pangium edule REINW.* 1) Blauwzuurboom.

P. ceramense T. et B. Blauwzuurhoudend.

P. Naumannii WARB.* Zaden worden (op N. Mecklenburg) gegeten nadat het gift met water uitgeweekt is; ook als zout-surrogaat gebruikt, om visch te conserveeren Blijkbaar dus mede blauwzuurhoudend, daar deze toepassingen met die van *P. edule* overeenkomen.

Taraktogenos Kurzii KING.* Levert een soort van chaulmogra-olie. Het gekneusde versche zaad riekt sterk naar blauwzuur.

FAM. STACHYURACEAE.

FAM. TURNERACEAE.

FAM. MALESHERBIACEAE.

FAM. PASSIFLORACEAE.

Saponine-planten: *Tacsonia mollissima* H.B. et K.*

1) Vermeld zij hier, dat cyaankalium voor kleine visschen doodelijk is gebleken in eene verdunning van 1 — 500000, en voor groote 1 — 200000.

Bij *Pangium edule*, REINW.* op blz. 112, is het nummer als vischvergift, N^o. 126, weggevallen.

Blauwzuurplanten: *Modecca Wightiana* WALL.*, *Ophiocaulon gummifer* HARV.*, *Passiflora actinia* HOOK.*, *P. adenopoda* DC.*, *P. alata* DRYAND.*, *P. coerulea* LOUR., (= *P. chinensis* SW.*), *P. edulis* SIMS, *P. foetida* L.*, *P. hybro* HORT., *P. laurifolia* L.*, *P. maculata* SCANAG.*, *P. princeps* LODD. (= *P. racemosa* BROT.*), *P. pulchella* H.B. et K.*, *P. quadrangularis* L.*, *P. violacea* VELL.*, *Tacsonia van Volxemii* HOOK.*

Modecca singaporeana MAST.* De vrucht giftig geacht.

M. tuberosa ROXB. (= *M. palmata* LAM.*). Vruchten op Ceylon voor den mensch doodelijk gebleken.

Passiflora coerulea L.* Bladen vermifugum.

P. chinensis SWEET.* (*P. coerulea* LOUR.). Blauwzuurhoudend. (DEKKER, 1906).

P. pulchella H.B. et K.*, *P. violacea* VELL.* Het jonge blad is blauwzuurhoudend (TREUB 1909).

Tacsonia mollissima H.B. et K.* Blad bitter en zwak saponinehoudend.

T. van Volxemii HOOK.* Blauwzuurhoudend. (DEKKER, 1906).

FAM. ACHARIACEAE.

FAM. CARICACEAE.

Carica digitata POEPP. et ENDL. (*Jaracatia digitata* SOLMS). Door andere schrijvers is de groote giftigheid (zie DL. II, blz. 80) niet bevestigd.

Jaracatia dodcaphylla A. DC.* Vruchtschil scherp; melksap als vermifugum (bepaaldelijk bij anchylostomiasis).

Jacaratia spinosa DC.* Melksap scherpgiftig. Vrucht eetbaar.

FAM. LOASACEAE.

Blumenbachia insignis SCHRAD.* Bij aanraking sterk brandend.

Loasa parviflora SCHRAD.* en *Blumenbachia urens* URB. (= *B. latifolia* CAMBESS.*). Zijn in Brazilië gevreesde brandnetelplanten (inl. naam cansanção, d. i. brandende plant).

FAM. DATISCACEAE.

Datisca glomerata (PRESL.) BENTH et HOOK.

The name signifies „bitter-sick-tree”. The plant is herbaceous, except that it is slightly woody at the base, but its leaves and roots are most intensely bitter and give the saliva a greenish-yellow tinge. Both parts are used, even at the present time, to procure trout, being manipulated in exactly the same manner as soap root. It is said that water-crocodiles and frogs are not affected by the juice when applied in this way, but that trout are killed very quickly” (V. K. CHESNUT 1902, l. c. p. 370).

FAM. BEGONIACEAE.

FAM. ANCISTROCLADACEAE.

FAM. CACTACEAE.

Saponine-planten: *Cercus gummosus* ENGELM.

No. 127. *Cereus gummosus* ENGELM. (— *C. Cumingii* WEBER*).

„Die Untersuchung dieser Cactusart erschien von ganz besonderem Interesse, da es schon längere Zeit (s. K. SCHUMANN, Gesamtb Beschreibung der Cacteen 1899, pag. 125; sowie „Garden and Forest III (1890), pag. 107) bekannt war, dass diese Pflanze von den Eingeborenen als „Fischgift“ benutzt wird. Herr C. A. PURPUS, welcher diese *Cereus*-Art in Californien für mich sammelte, bezeichnete diese Pflanze als stark narkotisch, da sie, wie er beobachten konnte, von den Mexicanern in Baja-California (Nieder-Californien) zum Fischfang benutzt wurde. Die Verwendung zum Fischfang geschah in der Weise, dass die zerquetschten Pflanzen in das Wasser geworfen wurden, worauf nach sehr kurzer Zeit die Fische betäubt an die Oberfläche kamen und dann von den Fischern bequem mit den Händen ergriffen werden konnten. Wie die chemische Untersuchung nun ergab, sind in diesem *Cereus* Substanzen enthalten, die zur Gruppe der „Saponine“ gehören, von denen ja schon länger bekannt ist, dass sie oftmals die Wirkung der als „Fischgifte“ verwendeten Pflanzen bedingen. Das Vorkommen von saponinartigen Stoffen in Cacteen erscheint besonders interessant, zumal es bis jetzt noch nicht beobachtet worden war.

Die eingeborenen Mexicaner verwenden auch die mässig sauren

Früchte als Nahrungsmittel. Ferner benutzen sie den Cactus zum Kalfatern der Boote, indem sie das innere Gewebe des Stammes, welches zu einer gummiartigen Masse erhärtet, mit Oel vermischt als Dichtungsmittel der Schiffswände benutzen." (G HEYL, Arch. d. Pharm. Bd. 239 (1901), S. 451).

C. Pecten-aboriginum ENGELM.* Alkaloïdhoudend. (HEYL, 1901).

Mammillaria centricirrha LEM.* Scherp-giftig melksap.

M. fissurata ENG.* „Known as „peyote”, and somewhat noted as an intoxicant, being sometimes called „dry whisky” from the fact that when chewed it produces more or less inebriation”. (COULTER, 1904).

Opuntia robusta WENDL.* („Tuna taponá”: In Mexico wel gegeten, doch in groote hoeveelheid schadelijk, soms zelfs doodelijk.

O. Tuna MILL.* Het overvloedig gebruik der Cactusvijgen veroorzaakt haematurie.

Pilocercus (*Ccreus**) *Sargentianus* ORC. Bevat veel giftig alkaloïd, pilocereïne. (HEYL, 1901).

P. senilis LEM. (= *Ccreus senilis* SALM-DYCK.*). Ongemeen rijk aan calciumoxalaat; 80 — 90 % der droogrest.

FAM. GEISSOLOMACEAE.

FAM. PENAEACEAE.

FAM. OLINIACEAE.

FAM. THYMELAEACEAE.

Saponine-planten: *Dirca palustris* L.*

No. 128. *Daphne Gnidium* L.*

De fijngesneden en gestampte wortel wordt op Sardinië nog veel gebruikt bij de vischvangst, en geldt voor sterker dan *Oenanthe*. De plant heet daar *pateddu*, het vischbedwelmen *luarc* (van lua, giftige plant). (A. VACCARI, Ann. di Med. nav. XII (1906), 289). „Purgierstrauch”, d.

D. kiusiana MIQ.*, *D. Pseudo-mezereum* A. GRAY* en *D. Genkwa* S. et Z.* Japansche giftplanten.

D. Mezereum L.* „Giftbäumli,” „Giftbeere,” „Pfefferstrauch,” „Wolfsbast,” „Tollkirsche,” „Lausblume” („wie eine ganze Anzahl anderer schädlich wirkender Pflanzen” — SÖHNS), „Kellerhals” (d. i. den Hals quälend), d.

No. 129. *Daphne oleoides* SCHREB.*

„Von einer für Fische giftigen *Daphne* (wenn die Deutung richtig ist) erzählt ABU MANSUR MUWAFFAK in seinem (um 970 geschriebenen) Werke über die pharmakologischen Grundsätze: „Mazarjün. Bergseidelbast. Der Same davon ist für die Fischer von praktischer Bedeutung, denn wenn sie ihn ins Wasser streuen, wird der Fisch, der ihn verschluckt, auf der Stelle betäubt, seine Kraft schwindet und er liegt oben auf dem Wasser”. (transl. Prof. NÖLDECKE), zie L. ROSENTHALER l. c.

Dezelfde soort is als giftig reeds genoemd in dit werk Dl. I, blz. 122.

„Very poisonous to camels, goats may eat it, but it kills other animals. (BURKILL).

Diarthron vesiculosum ENDL.* Insecticidum. (BURKILL).

Dirca palustris L.* Saponinehoudend.

Phaleria urens KOORD.* Vruchten veroorzaken braking en duizeling.

Pimelea haematostachya F. MUELL.* „By some this species is considered the worst of the genus for poisoning sheep. It is, however, stated that if the ears of the sheep affected are slit soon after the poison has taken effect, the animal's life may in most cases be saved.” (BAILEY, 1901).

P. spec. div. „Several species of this Australasian genus have been considered poisonous to stock”. (BAILEY, 1901).

No. 130. *Wikstroemia coriacea* SEEM. (= *Daphne coriacea* SOL. = *W. viridiflora* MEISSN.*).

„Folia ramulique et hujus et *Daphnidis capitatae* (= *Wikstroemia foetida* A. GRAY) contusa et cum nucleo *Butonicae splendidae* (= *Barringtonia speciosa* FORST.) raspuiis mixta, aquisque injecta, pisces inebriant ut aquis supernatent manuque capi possint.” (SOLANDER m. s. zie SEEMANN, *Flora Vitiensis* p. 207).

Van *Wikstroemia foetida* A. GRAY, die volgens den Index Kewensis overeenkomt met *W. viridiflora* MEISSN.*, merkt SEEMANN t. a. p. op, dat op *Viti* de bladen en het sap wel bij hoest gebruikt worden, doch niet als vischgift, zooals SOLANDER voor Tahiti vermeldt.

FAM. ELAEAGNACEAE.

FAM. LYTHRACEAE.

FAM. SONNERATIACEAE.

FAM. CRYPTERONIACEAE.

FAM. PUNICACEAE.

Punica Granatum L.* Wortelbast als abortivum bij de Bataks op Sumatra.

FAM. LECYTHIDACEAE.

Saponine-planten: *Barringtonia excelsa* BL.*, *B. insignis* MIQ.†, *B. luzonientis* VID.*, *B. speciosa*, *B. Vriesii* T. et B.*, *Lecythis amara* AUBL.*, *Napolcona Whitfieldii* VAN HOUTTE.*

No. 131. *Barringtonia balabacensis* MERRILL.

„Used by the natives to poison fish.” MERRILL., New or noteworthy Philippine-plants. (Philippine Journal of Science, Vol. IV, (1909) No. 3, p. 300).

B. insignis MIQ.* L. WEIL vond in stam en wortelbast 0,7—1,2 % saponine.

No. 132. *B. luzoniensis* VID.* Saponine-houdend; vischvergift der Philippijnen. (R. F. BACON, 1906).

B. racemosa ROXB.* (*B. speciosa* WALL.). „Ce bel arbre fait l'ornement et l'ombrage des plages sablonneuses brûlantes des côtes de Madagascar. Il est usité dans sa graine comme poison servant à enivrer le poisson. Mais c'est aussi pour les Malgaches un vermifuge”. ED. HECKEL 1903, l. c.

B. speciosa. Saponinehoudend.

B. Vriesci T. et B.* L. WEIL vond in het ontvet poeder der cotyledonen 8 % saponine.

Chydenanthus excelsus MIERS (= *Barringtonia excelsa* BL.*).

Bast een doodelijk vergift. Zaden saponine-houdend.

Courouppita guianensis AUBL.* Vrucht giftig?

No. 133. *Gustavia augusta* L.*

„Der Genuss der Samen verursacht Uebelkeit, selbst Erbrechen. In Asche geröstet werden sie aber von den Indianern gegessen. Die frischen, gestossenen Samen sollen zum Betäuben der Fische benutzt werden”. (TH. PECKOLT 1902).

Lecythis amara AUBL.* De bast is saponinehoudend. (SACK, 1906).

L. lanceolata POIR*, *L. Pisonis* CAMB.* e. a. „Beim Volke herrscht der Glaube, dass der häufige Genuss der Samenkerne Haarausfallen verursacht”. (TH. PECKOLT, 1902).

Napoleana Whitfieldii VAN HOUTTE.* Saponinehoudend.

FAM. RHIZOPHORACEAE.

Rhizophora mucronata LAM.* „The aborigines about Port Curtis consider the honey of the native bee to be poisonous when collected near Mangrove swamps”. (BAILEY).

FAM. COMBRETACEAE.

Saponine-planten: *Combretum bracteosum* BRANDIS.*

Blauwzuur-planten: *Combretum conotrichum* LAWS?

Combretum bracteosum BRANDIS.* Blad saponinehoudend.

C. pachycladum BAK.* en *C. phanacropetalum* BAK.* Zaad als vermifugum et taenifugum; giftig in te groote dosis (krampwekkend).

Quisqualis madagascariensis BOJ.* Zaad als vermifugum op Madagascar.

FAM. MYRTACEAE.

Blauwzuur-planten: *Psidium montanum* SW.?

Eucalyptus Globulus LABILL.* Bij sommige gevoelige personen geeft het blad op de huid urticaria.

E. maculata HOOK.* en *E. hemiphloia* F. M.* Veroorzaken huiduitslag.

E. melliodora A. CUNN.* Cumarine-houdend?

Engenia Jambos L.* In Brazilië gelden de bladen voor giftig, volgens TH. PECKOLT (1903) ten onrechte.

Myrtus nitida VELL. (= *Eugenia Candolleana* DC.*). „*Sap said to be extremely acrid*”. (F. v. MUELLER).

Rhodomyrtus macrocarpa BENTH.* „*The fruit is sometimes infested with a fungus blight, Gloeosporium periculosum, which has been supposed to cause blindness and death to those who have eaten freely of the diseased fruit*”. (BAILEY).

FAM. MELASTOMATACEAE.

Blauwzuur-planten: *Memecylon* sp. div.

Guildingia psidioides HOOK. (= *Mouriria rhizophoraefolia* GARDN.*). Bessen schadelijk, bladen onaangenaam riekend.

*Memecylon** sp. div. De bladen leveren bij destillatie cyaanwaterstof en benzaldehyd. (v. ROMBURGH, 1899).

FAM. ONAGRACEAE.

Epilobium hirsutum L.* In 1897 is een vergiftigingsgeval beschreven, door het eten dezer plant veroorzaakt, met coma en kramp. (Brit. med. journ. 1897, pag. 707).

Gaura coccinea NUTT.* Door paarden gemeden.

FAM. HYDROCARYACEAE.

Trapa natans L.* De doornen der onrijpe vruchten steken pijnlijk en zelfs gevaarlijk (door toevallige infectie?).

FAM. HALORRHAGIDACEAE.

FAM. CYNOMORIACEAE.

FAM. ARALIACEAE.

Saponine-planten: *Acanthopanax pentaphyllum*, *Aralia Holferiana*, *Aralia montana* BL.*, *A. spinosa* L.*, *Heptapleurum ellipticum* SEEM. (= *H. venulosum* SEEM.*), *Panax fruticosum* L.*, *P. Ginseng* MEY. (= *Aralia quinquefolia* DECNE et PLANCH.*), *P. repens* MAX.*, *Polyscias nodosa* SEEM.*, *Trevesia sundaica* MIQ.*, *Aralia japonica* THUNB. (= *Fatsia japonica* DECNE et PLANCH.*), *Heptapleurum marginatum*.

„De Araliaceae vormen een treffend voorbeeld, hoe in een enkele familie een aantal verschillende saponinen kunnen voorkomen. Vooral is merkwaardig het waargenomen onderscheid in de toxiciteit, hetwelk, daar de physiologische functie van de saponine in zoo na verwante planten zeker wel dezelfde zal zijn, doet veronderstellen, dat die giftigheid slechts eene bijkomende omstandigheid, voor het plantenleven van geen belang is. Te verwachten is het, dat bij een onderzoek in deze richting, de physische eigenschappen der saponine-stoffen, in verband met de chemische samenstelling, van meer beteekenis zullen blijken”. (Dr. W. G. BOORSMA l. c., 1902).

Acanthopanax pentaphyllum. Saponinehoudend. (DEKKER, 1906).

Aralia Holferiana. Bladen saponinehoudend.

A. japonica THUNB. (= *Fatsia japonica* DECNE et PLANCH.*).

Het saponine uit de bladen is weinig giftig.

A. montana BL.* Saponinehoudend.

No. 134 *Hedera Helix* L.*

De bladen zijn, evenals de bessen, herhaaldelijk als giftig, zelfs doodelijk, aangewezen. Geeft voor gevoelige personen roodheid van huid. Een aftreksel schuimt sterk. (DEKKER, 1906). Het blad bevat een glucosiede (helixine).

Het gebruik van de gom uit klimop bij de vischvangst wordt vermeld in IS. WALTON, Complete Angler. Het is niet duidelijk, of dit als lokmiddel of als gift bedoeld is. SALMON (English Herbal) zegt echter: „Some use this gum, with other things, as a bait to kill fish,” en GRAY (supplement): „Gum of ivy is used to rub over baits to render them attractive to fish.” Zie verder Pharm. Journ. 1909, p. 381.

Heptapleurum ellipticum SEEM. (= *H. venulosum* SEEM.*).
Saponinehoudend.

H. marginatum. Saponinehoudend.

Panax fruticosum L.* Saponinehoudend.

P. Ginseng MEY. (= *Aralia quinquefolia* DECNE et PLANCH.*).
Saponinehoudend. (ASAKINA 1906).

P. quinquefolium L. (= *Aralia quinquefolia* DECNE et
PLANCH*). Saponinehoudend.

P. repens MAX.* De wortelstok bevat een slechts weinig gif-
tig saponine. (WENTRUP, 1907).

Paratropia elliptica MIQ. (= *Heptapleurum venulosum* SEEM.*)
e. a. s. Bladen saponinehoudend.

Polyscias nodosa SEEM.* Saponinehoudend.

Trevesia sundaica MIQ.* Saponinehoudend. Zie J. FLIERINGA
De saponine uit de bladeren van *T. sundaica* MIQ. Diss. Utrecht
1910.

FAM. UMBELLIFERAE.

Saponine-planten: *Physospermum aquilegifolium* KOCH. (= *P.*
commutatum SPRENG*).

Aegopodium Podagraria L.* Het sap der versche bladen zou
op de huid ontsteking veroorzaken. (?)

Aethusa Cynapium L.* De versche stengel geeft, op de huid
gewreven, hevige dermatitis (— bij vergissing inplaats van An-
gelica ingezameld zijnde — WALSH 1897); de bladen gaven ern-
stige vergiftiging, nl. hartzwakte, gastro-enteritis (— in plaats van
Lepidium gegeten zijnde — DAVISON 1905). POWER (1905) vond
echter slechts een geringe hoeveelheid van een coniine-achtig
alkaloïd.

Anethum graveolens L. (= *Peucedanum graveolens* B. et H.*).
Abortivum?

Athamanta Meum L. = *Meum athamanticum* JACQ.* Wortel-
stok als diureticum, te veel veroorzaakt hoofdpijn.

Bupleurum rotundifolium L*. Bladen braakwekkend.

Chacrophyllyllum temulum L.* (Cerfeuil énivrant, f.).

Cicuta occidentalis DOUGL.* („Wild parsnip, e."). Vooral wortels en jong loof gevaarlijk voor het vee (zie CHESNUT and WILCOX 1901, 1 c.).

C. villosa (wellicht *C. virosa* L.?). In Japan vaak tot giftmoord aangewend; bevat de krampwekkende hars cicutoxine. (TAKAYAMA 1903).

Conium maculatum L.* „Wütherich".

Cymopterus acaulis RYDB. (= *C. glomeratus* DC). Verdacht. De Indianen houden den vleezigen wortel voor giftig. (CHESNUT and WILCOX 1. c.).

Daucus Carota L.* „The seeds may serve as an emetic." (BURLKILL).

Dorema Ammoniacum DON.* Ammoniakhars als taenifugum en abortivum.

Ferula Scorodosua BENTLEY TRIM. (= *F. foetida* REGEL.*). Duiveldrek (asa foetida) als abortivum.

Hydrocotyle javanica THUNB.* „Nach GREEN vergifteten desseu tamilische Kulis das Wasser mit den zerstoßenen Blättern und Stengeln dieser kleinen Liäne. NEVILL berichtet, dass die singhalesischen Dorfbewohner dieser Art Fischfang abgeucigt seien, weil das so vergiftete Wasser sowohl Menschen als Vieh, wenn es in seinem Unterlauf getruuken, schädlich werden kann." (P. A. F. SARASIN, Die Weddas von Ceylon 1893, S. 444).

H. nataus THUNB.* Giftig?

H. umbellata L.* Kills sheep if they feed upon it. (COOK 1. c. 1893).

Lomatium (= *Peucedanum*) *nudicaule* NUTT.* („Prairie fennel, e."). Verdacht.

Musineou Hookeri NUTT. (= *Musnium divaricatum* NUTT.*). Verdacht (zie CHESNUT a. WILCOX, 1. c.).

No. 134. *Oenanthe crocata* L.*

De wortel wordt als „Criscione" op Sardinië gebruikt bij de vischvangst (zie A. VACCARI, Ann. di Med. nav. XII (1906), p. 289).

Pastinaca sativa L. (= *Peucedanum sativum* BENTH. et HOOK.*). Volgens F. B. POWER is het bericht van de giftigheid van den

wilden wortel (zie Dl. II, blz. 86) onjuist, en berust het op verwisseling met *Cicuta*-rhizoom(?).

P. urcus REQ. (= *Peucedanum sativum* BENTH. et HOOK.*). Geeft bij gevoelige personen op de huid hevige ontsteking.

Petroselinum sativum HOFFM. (= *Carum Petroselinum* BENTH. et HOOK.*). Volgens volksgeloof is peterselie-kruid voor vogels giftig. De verse plant staat bij 't volk als abortivum bekend.

No. 135 *Peucedanum Cervaria* CUSS.*

„Nehmet Hirschwurzel, klein gestossen und mit Kalk vermischt, werfet's ins Wasser, so werden die Fische begierig davon essen, und alsbald auf den Rücken zu liegen kommen.“ (FISCHGEHEIMNISSE 1758).

P. Galbanum BENTH. et HOOK.* De vluchtige olie der bladen veroorzaakt blaren op de huid.

Physospermum aquilegifolium KOCH (= *P. commutatum* SPRENG.*). Zaad sterk saponinehoudend.

Ptychotis Ajowan D.C. (= *Carum copticum* B. et H.*). Bevat veel thymol.

P. amoides KOCH = *Carum ammoides* BENTH. et HOOK.* Vruuchtjes als abortivum in Algerië.

Siler divaricatum BENTH. et HOOK.* Aftreksel schuimt sterk. (DEKKER, 1906).

FAM. CORNACEAE.

Cornus sanguinea L.* In Engeland is in 1901 eene doodelijke vergiftiging (?) voorgekomen van een kind, dat eenige bessen gegeten had voor roode kruisbessen.

Garrya racemosa RAM. Alkaloïdhoudend („garrine”).

Griselinia scandens TAUB. (= *Decostea scandens* RUIZ. et PAV.*). Plant van Chili; levert wiki-gift. Voor het vee zeer schadelijk.

SUBCLASSIS METACHLAMYDEAE.

FAM. CLETHRACEAE.

Saponine-planten: *Clethra alnifolia* L.

Clethra alnifolia L.* Zaad saponinehoudend 1).

C. tinifolia Sw.* „Soapwood”, e. in W.-Indië.

FAM. PIROLACEAE.

Pyrola sp. div. (False vine, e.). Geeft, in groote hoeveelheid gegeten, abortus bij het vee. (M. CUTLER, 1785).

FAM. LENNOACEAE.

FAM. ERICACEAE.

Saponine-planten: *Pieris nitida* BENTH. et HOOK.*

Andromeda japonica THUNB. (= *Pieris ovalifolia* D. DON*).

Dient als giftplant, ook gebruikt men een afkooksel als insecticidum.

Arctostaphylos Manzanita PARRY.* Bessen schadelijk bij overmatig gebruik. (CHESNUT 1902, l. c.).

Kalmia angustifolia L.* Honig giftig gebleken voor den mensch. (BARTON 1802).

K. latifolia L.* „Mountain laurel”, „Wicky”, e. Aanraking der bloemen geeft bij sommige personen puistjes op de huid. Een vergiftigingsgeval is beschreven door het eten van patrijs, die zich met Kalmiablad gevoed had. (J. SOMERS 1884).

Het *Kalmia*-gift heeft pilocarpineachtige werking.

Pieris nitida BENTH. et HOOK.* Saponinehoudend.

Rhododendron hirsutum L.* Het zaad bleek mij andromedotoxine-houdend; hiermede vervalt dus de uitzondering, gesteld in Dl. II. op blz. 96.

Vaccinium uliginosum L.* „Rauschbeeren” d. (zie deel II. pag. 147). De bessen zouden een kind vergiftigd hebben.

FAM. EPACRIDACEAE.

FAM. DIAPENSIACEAE.

1) In deze en soortgelijke meldingen is NIET bedoeld, dat de andere deelen derzelfde plant saponinevrij zijn, doch dat alleen de genoemde plantendeelen werden onderzocht en deze toen saponinehoudend bleken.

FAM. THEOPHRASTACEAE.

FAM. MYRSINACEAE.

Saponine-planten: *Aegiceras majus* GAERTN.*, *Macsa pyrifolia* MIQ.*, *M. denticulata* MEZ.*

No. 136 *Aegiceras majus* GAERTN.*

Zie voor dit vischgift en zijn saponine de dissertatie van H. WEISS (Strassburg, 1906). WEISS vond in den bast slechts 1% saponine; ook in de zaden is giftig saponine.

Emblicia robusta ROXB.* Anthelminticum.

No. 137. *Silcriana Jacquinia* URBAN et LOESENER. n. sp

„Unter den Bäumen (am Fluss Tequizistlan) fanden sich als Unterholz in Fülle zwei Arten von *Jacquinia*, einem dunkelgrünen Strauche mit strachelspitzigen Blättern. Die eine Art, die „Flor del Niño“ genannt wurde und zum Teil in Blüthe stand, war uns schon in der Huasteca unter dem Namen „Corpus“ begegnet (= *J. macrocarpa* CAV.). Die andere Art erwies sich als neu. Zweige und Blätter der letzteren werden hier und in einem grossen Teile von Chiapas zum Fischfang benutzt, indem man sie ins Wasser streut. Die Fische werden davon betäubt und kommen in Scharen an die Oberfläche, wo sie dann ohne Mühe gefangen werden“

C. SELER. Auf alten Wegen in Mexico und Guatemala, 1900.

No. 138. *Macsa denticulata* MEZ.*

Saponinehoudend, vischgift op de Philippijnen. (R. F. BACON 1906).

M. pyrifolia MIQ.* Saponinehoudend.

FAM. PRIMULACEAE.

Saponine-planten: *Anagallis coerulea* LAM. (= *A. arvensis* L.¹), *Glaux maritima* L.*, *Cyclamen europaeum* L.*, *Lysimachia nemorum* L.*, *Primula auriculata* LAM.*, *L. acaulis* HILL (= *P. vulgaris* HUDS.*), *Primula Columnae* TEN. (= *P. officinalis* JACQ.*), *P. elatior* HILL*, *P. inflata* LEHM (= *P. officinalis* JACQ.*), *P. officinalis* JACQ.*, *Samolus Valerandi*, L.*, *Soldanella alpina* L.*, *S. montana* WILLD.*, *S. pusilla* BAUMG.* *Trientalis europaea* L.*

Anagallis coerulea LAM. (= *A. arvensis* L.*). De saponine dezer plant is een sterk haemolyticum.

No. 139. *Cyclamen europaeum* L.*

Abortivum, reeds volgens GALENUS.

Dans différentes parties du royaume des Deux-Siciles et spécialement en Calabre on fait usage de ses tubercules pour la pêche du poisson d'eau douce, en opérant de la manière suivante: on écrase d'abord les tubercules de cette plante et on les réduit en pâte, qu'on introduit dans un sac de forte toile; ensuite après avoir placé ce sac au milieu de la rivière en plein midi, lorsque la chaleur est forte et le ciel sans nuages, on le comprime avec les pieds pour faire sortir le jus et le faire mêler à l'eau dans laquelle on opère; en même temps une grande quantité d'écume se produit, qui est transporté par le courant d'eau et bientôt les poissons sont atteints et viennent surnager, d'abord les petits, qui se montrent dans un état d'engourdissement, puis ceux d'une plus grande taille, qui cherchent par de violents efforts à gagner le rivage où on les ramasse avec facilité. Quelquefois pour des cas spéciaux, on attache au bout d'un long bâton une petite poche en toile remplie avec la pâte indiquée, et on fait pénétrer cette poche dans les crevasses des rochers sous l'eau. Les poissons sont obligés de sortir de leur demeure et entrent dans un filet préparé d'avance. DE LUCA. Journal de Pharm. et de Chim 1857 Bd. XXXI S. 427. (geciteerd n. L. ROSENTHALER l. c.).

Glaux maritima L.* Saponinehoudend.

Lysimachia Foeniculum-gracum HANCE.* Niet de versche, doch de gedroogde bladen rieken sterk naar fenugriek. Cumarinehoudend. (?)

L. nemorum L.* Saponinehoudend.

Primula acaulis HILL (— *P. vulgaris* HUDS.*), *P. Columnae* TEN. (— *P. officinalis* JACQ.*), *P. elatior* HILL*, *P. inflata* LEHM (— *P. officinalis* JACQ.*), *P. officinalis* JACQ.* Saponinehoudend, deels ontbreekt echter nog het analytisch bewijs.

P. auriculata LAM.* Loof en wortel sterk saponinehoudend.

P. obconica HANCE* (ook in mindere mate *P. sinensis* SABINE*,

P. Sieboldi E. MORR.*, *P. cortusoides* L.*). Kunnen huidontsteking veroorzaken. Zie voor de omvangrijke literatuur der *Primula-dermatitis* o. a: F. KANNGIESSER (Gartenflora 1909, S. 382).

P. officinalis JACQ.* Saponinehoudend.

Samolus Valerandi L.* Sterk saponinehoudend.

Soldanella alpina L.* *S. montana* WILLD.*, *S. pusilla* BAUMG.*

Saponinehoudend.

Trientalis europaea L.* Saponinehoudend.

FAM. PLUMBAGINACEAE.

FAM. SAPOTACEAE.

Saponine-planten: *Achras Sapota* L.*, *Bassia latifolia* ROXB.* (*Illipe latifolia* F. MÜLL.), *B. longifolia* L.*, *Chrysophyllum Cainito* L.*, *C. glycyphloeum* CASAR. (= *Lucuma glycyphloea* MART. & EICHL.*), *C. Roxburghii* G. DON*, *Lucuma Caimito* ROEM. & SCHULT.*, *Mimusops Elengi* L.*, *M. Kauki* L.*, *Palaguium Beauvisageri* BURCK, *P. borncense* BURCK, *Payena Lecrui* KURZ*, *P. Suringariana* BURCK. var. *Junghuhniana* PIERRE, *Sideroxylon bancanum* BURCK,* *S. indicum* BURCK.*

Blauwzuur-planten: *Bassia (Isonandra) Mottleyana* CLARKE,* *Lucuma Bonplandia* H. B. et K.*, *L. deliciosa* PLANCH. et LINDEN,* *L. mammosa* GAERTN.*, *L. pomifera* PECK.*, *L. multiflora* A. DC.*, *L. proccra* MART., *L. salicifolia* H.B. & K.*, *L. Caimito* ROEM. & SCHULT.*, *Payena latifolia* BURCK.*

Achras Sapota L.* Bast en zaden saponinehoudend.

Bassia latifolia ROXB.* Uit de gedroogde cotyledonen verkreeg L. WEIL 48 % vast vet en 9.5 % saponine.

Chrysophyllum Cainito L.* en *C. Roxburghii* G. DON. Saponinehoudend.

C. Disaco HIERN.⁴ „The fruit has intoxicating effects when eaten in some quantity.” (WELWITSCH).

C. perfidum FR. ALL. „Beere mit weisser Pulpe, von unangenehmem Geruch, anfänglich süsz schmeckend, dann ein höchst

unaugenchines, den Schlund zusammenziehendes Gefühl verursachend. Der Genuss der Pulpe hat toxische Folgen. (TH. PECKOLT, 1904).

Lucuma Bonplandia H.B. et K.* Zaad amygdalinehoudend.

L. Caimito ROEM.* Saponinehoudend.

L. deliciosa PLANCH. & LINDEN*, *L. uanumosa* GAERTN.*, *L. multiflora* A. DC.* Blauwzuurhoudend, vooral de bladen.

Mimusops Elengi L.* Zaad, bast en bloemen saponinehoudend.

M. Kauki L.* Zaad saponinehoudend.

M. triflora FR. ALL. Bast braakwekkend.

Palaquium borneense BURCK* en *P. Beauvisagei* BURCK.* Saponinehoudend.

Payena Leerii KURZ* en *P. suringariana* BURCK (= *Bassia sericca* BL.*). Saponinehoudend.

Sideroxylon bancanum BURCK* en *S. indicum* BURCK.* Saponinehoudend.

Vitellaria (Lucuma) multiflora DC.*, *L. procera* MART.*, *L. salicifolia* H. B. et K.* De zaden heeten blauwzuurhoudend, worden echter in Zuid-Amerika als vruchten („jaune d'oeuf”) gegeten.

FAM. EBENACEAE.

No. 140. „*Diospyros*.

Another species of the same genus, named Mentuba was obtained in Malacca. The fruit is said to be poisonous and the name Mentuba implies that it is used for the purpose of fish-stupefying. Others of our Ebony-trees probably have the same properties. H. N. RIDLEY l. c.

No. 141. *D. Cauomoi* DC. (= *D. multiflora* BL.*).

„*A plant which is endemic, common and widely distributed in the Philippines; the part used being the fruit of the tree, which turns black after a few days exposure to the air. The natives claim that the fruit is exceedingly poisonous, that it will quickly kill fish, and will even cause a crocodile to leave the water. They also maintain that the juice of the berry, when applied to the human skin,*

blisters it and causes it to turn black." R. F. BACON. Philippine Journal of Science I (1906), p. 1028.

No. 142. *Diospyros hebecarpa* A. CUNN. (— *D. Ebenum* KOEN.*).

„Fruit used for poisoning the water for catching fish (in Australia)". ROTH (in F. M. BAILEY l. c.).

D. pruriens DALZ.* Heeft brandharen op vrucht en stengel.

No. 143. *Diospyros* sp. („Bois bambarra", f. op het eiland Dominica).

„Large tree. The fruit is poisonous. It is used to kill fish". West-Indian Bulletin Vol. IX (1909) p. 331.

No. 144. *Diospyros toposioides* KING et GAMBLE.

„The fruit („tuba buah") of this big tree is said by the Malays to be very poisonous to fish. It occurs in Perak, in the Dindings and in Sclangor. Used by them as piscicide or tuba." H. N. RIDLEY, Notes on some piscicides. Agric. Bull. of the Straits VII (1908) p. 443.

FAM. STYRACACEAE.

Saponine-planten: *Styrax japonicum* S. & Z*

Styrax japonicum SIEB. et ZUCC.* Saponinehoudend.

S. officinale L.* Zaad alkaloïdhoudend.

FAM. SYMPLOCACEAE.

No. 145. *Symplocos racemosa* ROXB.*

„De bast dient (op Sumatra) tot het bedwelmen van visschen". (DE CLERCQ, Plantk. Woordenb. v. Ned-Indië). Zij levert in Br. Indië roode kleurstof; lothura.

FAM. OLEACEAE.

Saponine-planten: *Forsythia intermedia*, *F. suspensa* VAHL*, *Phillyrea media* L., *Syringa vulgaris* L.*(?).

Forsythia intermedia, *F. suspensa* VAHL.* Saponinehoudend.

Jasminum abyssinicum R. Br.* Taenifugum.

Ligustrum vulgare L.* Met de bessen zijn vergiftigingen (zelfs één doodelijk) voorgekomen.

- Olea chrysophylla* LAM.* Bladen taenifugum en narcoticum (?).
Phillyrea media L.* Saponinehoudend.
Syringa vulgaris L.* Een aftreksel schuimt sterk. (DEKKER, 1906).

FAM. SALVADORACEAE.

Salvadora oleoides DCNE. (— *S. persica* L.*) Wortelbast als vesicans gebruikt.

FAM. LOGANIACEAE.

Saponine-planten: *Buddleia globosa* HOPE*, *B. Lindleyana* FORTUNE*, *B. variabilis* HEMSL.*, *Nicodemia diversifolia* TENORE.*
Anthocleista Vogellii PLANCH.* Alkaloïd-houdend; strychnine? (JUNGNER, 1905).

No. 146. *Buddleia curviflora* HOOK. et ARN.*

„The branches and leaves of „Fuji-utsugi” are used in Japan to intoxicate fish for catching”. (Useful Plants, Tokyo 1902).

B. globosa HOPE*, *B. Lindleyana* FORTUNE*, *B. variabilis* HEMSL.* Saponinehoudend.

Nicodemia diversifolia TENORE.* Saponinehoudend.

Spigelia Humboldtiana CHAM. et SCHLECHT.* en *S. scabra* CHAM. et SCHLECHT.* Anthelmintica met soortgelijke eigenschappen als *S. Anthelmia* L.*

S. nova. Mexico. Zaad tetanus-wekkend.

No. 147. *Strychnos aculeata* SOLERED.*

„De vruchten dezer soort, of van een zeer na verwanten vorm, worden door de inboorlingen der Ivoorkust gebruikt als vischvergift. Zij bevatten geen strychnine en slechts sporen brucine, doch vermoedelijk een vischdoodend glucosied. Een aftreksel der vruchten in 10000 d. water is voor visschen toxisch.” Zie: A. HÉBERT, Journ. Pharm. Chem. 1908 (27), 151.

S. cogens BENTH* In Urali-gift gebezigd.

S. Engleri GILG,* *S. euryphylla* GILG et BUSSE,* *S. omphalocarpa* GILG et BUSSE.* Vruchten, resp. zaden giftig geacht.

No. 148. *S. Nux-vomica* L.*

„Nimm Kraenünglein, Bilsensamen, Eitstein, Brandenwein,

Honig und Weizenmehl, mache es zusammen in einen Klumpen, wirf's ins Wasser, u. s. w. (FISCHGEHEIMNISSE, 1758).

N. pungens SOLERED.* Vrucht eetbaar, doch in groote dosis schadelijk en diarrhoea verwekkend. Zaad giftig.

N. Quagua GILG.* Vruchten geroost gegeten: zaden braakwekkend.

FAM. GENTIANACEAE.

Centoubea spicata AUBL.* Bladen als vermifugum.

Exacum affine BALF.* Een aftreksel der bladen schuimt.

Frasera speciosa DOUGL.* Bittere wortel, ook schadelijk?

Lisianthus alatus AUBL.* Bladen als vermifugum.

Lumnanthemum peltatum. Een aftreksel der bladen schuimt.

Menyanthes trifoliata L.* Abortivum?

Pleurogyna varinthiaca G. DON.* Riekt bij het drogen sterk als *Melilotus caerulea*. Cumarine? (G. SCHRÖTER 1901).

FAM. APOCYNACEAE.

Saponine-planten: *Mascarenhasia arborescens* DC.* *Vinca minor* L.*?

Blauwzuur-planten: *Nerium Oleander* L.*

Acokanthera abyssinica K. SCHUM.* Pijlgift in midden-Afrika (KRAUSE, Berl. Klin. Wochenschrift 1910 No. 37).

A. vestroides HARV. Hartgift, glucosiedhoudend.

A. Schimperii OLIV. Bladpoeder als sternutatorium; vruchten gebruikt om, met vleesch vermengd, hyaena's te vergiftigen.

A. spectabilis HOOK.* en *A. venenata* G. DON.* Pijlgift in midden-Afrika. (KRAUSE, Berl. Klin. Wochenschrift 1910 No. 37).

Adenium coctaneum STAPP.* Uiterst bitter. Pijlgift in midden-Afrika. (KRAUSE, Berl. Klin. Wochenschrift 1910 No. 37).

No. 149. *Adenium obesum* R. et SCH.*

„Mit dem bitteren Saft werden in Ost Afrika Fische vergiftet.“ (PAX, 1895).

No. 150 *Adenium spec.*

„Die Wurzeln einer Art in Ost Afrika werden zum Betöuben der Fische verwendet.“ (W. BUSSE, Ber. D. pharm. Ges 1904 S 198).

Alafia Perrieri JUM. De sakalaven gebruiken het sap als zeep.
Alyxia luzoniensis MERRILL. Riekt (gedroogd) naar cumarine.
A. pilosa MIQ.* en *A. pumila* HOOK. F.* Welriekende, cumarinehoudende bast („poelasari”).

Alstonia mollis BENTH.* Bladen in Queensland giftig voor het vee geacht.

Amsonia Tabernaemontana WALT.*, *A. angustifolia* MICHX.*,
A. saucifolia PURSH. (= *A. Tabernaemontana* WALT.*). Sterk alkaloidhoudend, vooral het zaad.

Apocynum cannabinum L.* en *A. androsacmifolium* L.* Beide voor 't vee giftig geacht, doch ook gemeden. (CHESNUT and WILCOX, l. c).

Gonioma Kamassi E. MEY.* Zaagsel van dit Afrikaansch *Boxwood* heeft tot zware vergiftigingen in werkplaatsen geleid. Bevat een alkaloidisch hartgift. (R. J. HARVEY GIBSON 1905).

Haplophyton camicidum D.C.* Ter bestrijding van schadelijke insecten op cultuurplanten gebruikt.

Kickxia arborea STEUD.* Melksap als vermifugum; toxalbumen houdend.

Mascarenhasia arborseens D.C.* Melksap saponinehoudend?

Nerium odorum AIT.* „Poisonous to cattle, all animals except goats are liable to be killed by it”. (BURKILL).

N. Oleander L.* Volgens LANDERER is in het destillaat van bladen en bloemen blauwzuur aan te wijzen; LEULIER vond in schors en zaad een strophanthineachtig glucosied. In Bulgarije dient een afkooksel der bladen als abortivum; het veroorzaakte in een bepaald geval echter wèl vergiftiging, doch geen abortus.

Pachypodium Lealii WELW.* Afrikaansch pijlgift Bevat een glucosidisch hartgift („pachypodiïne”).

Rhazya stricta DECNE.* Bladen bitter en giftig, alkaloidenhoudend. (HOOPER 1905). Vermifugum. (BURKILL).

Rauwolfia serpentina BENTH.* e. a. s. (zie Dl. II, blz. 104). De werking van het giftig alkaloid is onderzocht door V. E. NIERSTRASZ. Rauwolfine als hartgift, Diss. Utrecht 1907).

R. vomitoria AFZ. Braakwekkend, blijktens den soortnaam.

Strophanthus sp. Pijlgift in midden-Afrika (KRAUSE, Berl. Wochenschr. 1910. No. 37)

S. arnoldianus WILD et DUR.* Zaad strophanthine-houdend.

S. Cumingii DC.* Pijlgift op de Philippijnen.

S. gratus FRANCH. (= *S. gratus* BAILL.*). Zaad ouabaine- (= gratus-strophanthine) houdend.

Tabernaemontana Hilariana MUELL ARG.* Bladen giftig, doch worden zij door paarden zonder nadeel gegeten.

T. orientalis R. BR.* Bladen als bestanddeel van Samoa-pijlgift genoemd door T. POWELL (1877) onder den naam „na suafa” of „putu”.

T. ventricosa HOCHST.* („Quinine tree.” e.). Bast bitter, alkaloidhoudend. (JURITZ 1903).

Tanghinia venenifera POIR. (= *Cerbera Tanghin* HOOK.*). „*Le Tanghin a été par son emploi comme poison d'épreuve, une des causes de la dépopulation de Madagascar*”. (ED. HECKEL 1903).

Vallisneria sp. Bevat giftig glukosied, strophanthine-achtig.

Vinca minor L.* Saponinehoudend?

FAM. ASCLEPIADACEAE.

Saponine-planten: *Vincetoxicum nigrum* MOENCH.*

Blauwzuur-planten: *Gymnema latifolium* WALL.*

Asclepias Cornuti DECNE (= *A. syriaca* L.*). Het versche rhizoom trekt blaren op de huid.

A. curassavica L.* Bladen in Australië giftig voor vee geacht.

A. incarnata L.* Emeticum.

A. mexicana CAV.* In Californië giftig geacht voor runderen en schapen. (CHESNUT 1902, l. c.).

A. speciosa TORR.* en *A. eriocarpa* BENTH.* Giftig voor schapen gebleken in N. Amerika. (CHESNUT and WILCOX, l. c.). Het scherpe sap van laatstgenoemde bij het tatoeëren in gebruik. (CHESNUT 1902, l. c.).

Chlorocodon Whiteii HOOK.* Versche wortel riekt volgens berichten naar cumarine, bevat echter een vanilline-achtige stof.

No. 151. *Cynanchum sarcothemmatoides* K. SCHUM.*

„*Wird in Sansibar als Fischgift gebraucht*”. (PAX 1895).

Cynoctonum capense G. MEY. (= *Vincetoxicum*). Dodelijk voor het vee; verwekt eerst krampen, daarna verlamming.

Dregea rubicunda K. SCHUM.* Vruchten giftig, glucosiedhoudend.

Fockea multiflora K. SCHUM.* Heet volgens WELWITSCH in Bumbo (W. Afrika) „Veneno de Leao” (leeuwengift). Melksap als pijlvergift der Kaffers.

Genianthus Blumci BOERL.* Giftig, alkaloidhoudend.

Gomphocarpus fruticosus R. BR.* Zaad bitter.

Gomphocarpus lincolatus DECNE.* Vermifugum.

Hoya australis R. BR.* „Considered very poisonous to sheep.” (BAILEY, l. c.).

H. carnosa R. BR.* Een aftreksel der bladen schuimt.

Menabca venenata BAILL.* De giftige wortel bevat een glucosied. (CAMUS, 1903).

Pentopctia androsacmifolia DECAISNE.* Giftig voor honden geacht; als heroïsche medicijn gebruikt op Madagaskar.

Periplora sp. Melksap der onrijpe vrucht dient in tropisch Afrika als pijlgift der Bondjos). (A. CHEVALIER 1907).

Sarcostemma nudum CHR. SM. (= *S. Daltoni* DECNE.*). Giftig geacht; melksaphoudend.

Vincetoxicum nigrum MOENCH.* Zaad saponinehoudend.

FAM. CONVULVULACEAE.

Saponine-planten: *Calonyction* (— *Ipomoea**) *mollissimum* ZOLL. *Ipomoea biloba* FORSK.*

Blauwzuur-planten: *Batatas edulis* CHOISY (— *Ipomoea Batatas* POIR.*), *Ipomoea dissecta* WILLD.*, *I. sinuata* ORTEG, *Merremia vitifolia* HALL. F. (= *Ipomoea vitifolia* SWEET*).

Batatas edulis CHOISY (= *Ipomoea Batatas* POIR.*) Het versche loof heeft in Australië herhaaldelijk tot doodelijke vergiftiging geleid. Blauwzuurhoudend (0,02 % BRÜNNICH 1905).

Calonyction (— *Ipomoea**) *mollissimum* ZOLL. Bladen op Ma-doera als zeepsurrogaat. Saponinehoudend.

Calystegia sepium R. BR.* Kruid en wortel scherp-braakwekkend.

Lepistemon africanum OLIVER.* „Covered with stinging hairs, which make cattle avoid the pastures.” (WELWITSCH).

Merremia (Convolvulus), multisecta* HALL. F. Koffie-surrogaat.

Ipomoea aquatica FORSK.* Sap als emeticum.

I. biloba FORSK.* Wortel saponinehoudend.

I. malvacoides MEISSN* In Zuid-Amerika schadelijk en zelfs doodelijk voor paarden geacht. (R. ENDLICH, 1902).

FAM. POLEMONIACEAE.

Saponine-planten: *Cobaea scandens* CAV.*, *Gilia aggregata* SPRENG.*, *G. laciniata* RUIZ et PAV.*, *Loeselia coccinea* DON*, *Polemonium boreale* ADAMS*, *P. flavum* GREENE*, *P. gracile* WILLD.*, *P. pauciflorum* S. WATS., *P. reptans* L.*, *P. Richardsonii* R. GRAH. (= *P. humile* WILLD.*).

Cobaea scandens CAV.* Sterk saponinehoudend.

Collomia coccinea LEHM.* Blad bitter.

Gilia aggregata SPRENG.*, *G. laciniata* RUIZ. et PAV.* Saponinehoudend.

Loeselia coccinea DON.* Bevat alkaloid en saponine.

Phlox caroliniana. „Maryland-wormkruid” n.

Polemonium boreale ADAMS.*, *P. flavum* GREENE*, *P. gracile* WILLD.*, *P. pauciflorum* S. WATS., *P. reptans* L.*, *P. Richardsonii* R. GRAH. (= *P. humile* WILLD.*). Saponinehoudend.

FAM. HYDROPHYLLACEAE.

FAM. BORRAGINACEAE.

No. 152. *Achusa italica* RETZ.*

C. FRAAS (*Synopsis plant. flor. class.*) en B. LANGKAVEL. (Botanik der späteren Griechen) achten *buglossa* (zie Dl. II, blz 112) deze plant te zijn, van welke de giftwerking op visschen echter niet vaststaat. Zie over deze quaestie verder L. ROSENTHALER, l. c.

No. 153. *Echium vulgare* L.

In het reeds meermalen genoemde werkje Fischgeheimnisse 1758 wordt herhaaldelijk het gebruik van Ochsenzungen (= *Echium*) genoemd, echter is het niet duidelijk, of zulks bedoeld is ter bedwelmig of als onschadelijk lokmiddel.

FAM. VERBENACEAE.

Saponine-planten: *Duranta Plumieri* JACQ.* *D. brachypoda* TOD.*,
D. rostrata HORT. BOG.*, *Stachytarpheta dichotoma* VAHL.*, *S. in-*
dica VAHL.*, *S. jamaicensis* VAHL (— *S. indica* VAHL*), *S.*
mutabile VAHL.*

Callicarpa longifolia LAM.* en *C. lanata* L.* Bast als sirih-
surrogaat gekauwd, resp. in Australië en op Ceylon.

Clerodendron emirnense BOJ * Op Madagaskar zeer giftig geacht.

C. squamatum VAHL.* Japansche giftplant.

C. toxicarium BAKER.* Giftig blijkens den soortnaam.

Duranta brachypoda TOD.* Vruchtjes giftig, saponinehoudend.

D. rostrata (HORT. BOG.) Bladen saponinehoudend.

No. 154. *Faradaya splendida* F. MUELL.*

„A tall woody climber in most tropical scrubs. Outer bark stripped
used as a fish-poison, after ROTH.” (F. MANSON BAILEY, the
Queensland Flora, Pt. IV, p 1181 (1901).

Lantana Camara L.* „Considered poisonous to sheep and cattle.
It is noticed they always shun it, even where grass is scant”.
(HAVARD, v. Coulter).

Stachytarpheta-soorten. Saponinehoudend.

Vitex Agnus-castus L.* „Flies are believed to avoid the tree, so
that when they are troublesome, branches are hung in the huts.”
(BURKILL).

FAM. LABIATAE.

Saponine-planten: *Collinsonia canadensis* L.*, *Eremostachys iberica*
VIS. (= *E. laciniata* BUNGE), *Leonurus Cardiaca* L.*, *Nepeta*
concolor BOISS. et HELDR.*, *N. nuda* L.*, *Phlomis tuberosa* L.*

Betonica officinalis L. (= *Stachys Betonica* BENTH*). Wortels
braakwekkend, loof eenigszins bedwelmend (?), als tabak gerookt.

Calamintha Acinos CLAIRV.* Abortivum, reeds volgens GALENUS.

Collinsonia canadensis L.* Saponinehoudend.

Eremostachys iberica VIS. (= *E. laciniata* BUNGE*). Saponine-
houdend.

Glechoma hederacea L. (= *Nepeta Glechoma* BENTH*). Schadelijk
geacht voor paarden, als deze het kruid in groote hoevee-
heid eten. (M. CUTLER, 1785).

Lamium album L.* („Doove netel”, n) Wordt volgens L. ERRERA door het vee gemeden wegens de uitwendige gelijkenis met *Urtica urens* (Zie: Un ordre de recherches trop négligé; l' Efficacité des structures défensives des plantes, in Compt. Rend. de la Soc. de Bot. de Belgique, 1886. 1)

Leonotis nepetaefolia AIT. (Quina del pasto). Op Porto Rico giftig geacht. Alkaloïd-houdend.

Leonurus Cardiaca L.* Scherp-bitter, saponinehoudend.

Leucas zeylanica R. BR.* Anthelminticum en febrifugum.

Lycopus europaeus L.* Door het vee gemeden.

Melittis Melissophyllum L.* („Wanzenkraut”, d.).

Mentha Pulegium L.* Als rubefaciens gebruikt.

Monarda didyma L.* Geeft een schuimend aftreksel.

M. punctata L.* Bevat veel thymol. (SCHUMANN-KREMERS, 1897).

Nepeta concolor BOISS. et HELDR.* , *N. nuda* L.* Saponinehoudend.

Ocimum viride WILLD.* (= *O. febrifugum*), LINDL. De citroenachtig riekende bladen verdrijven de muskieten.

Origanum floribundum MUNBY.* , var. *cinereum*. Bevat veel thymol. (BATTANDIER 1903).

O. Majorana L.* Abortivum.

Phlomis tuberosa L.* Zaad saponinehoudend.

Physostegia virginiana BENTH.* „Cataleptique” f.

Pogogyne parviflora BENTH.* Sterk aromatische plant; de reuk verdrijft vliegen. (CHESNUT 1902, l. c.).

Rosmarinus officinalis L.* en *Salvia officinalis* L.* Blijken giftig voor andere planten, onderzocht volgens de methode VERSCHAFFELT. (Zie voor het onderzoek van deze en eenige andere „giften voor planten” het proefschrift van S. VAN HEYNSBERGEN,

1) Gewezen zij op deze studie van wijlen den begaafden Belgischen plantkundige L. ERRERA. Zij is in 1908 aangevuld herdrukt in het Recueil d' oeuvres de Léo Errera; Bot. Gen. I, 289. De taak, door sehr. hier gesteld luidt: „Il s'agit de noter avec soin les plantes que les divers animaux broutent et celles qu'ils évitent, afin d'établir l'efficacité plus ou moins grande des moyens de protection dont elles sont munies”.

Giftige werking van eenige plantenaftreksels op planten. Amsterdam 1906). Volks-abortivum.

Roylea elegans WALL.* Bladen bitter, koorts-werend, ook als insecticidum gebruikt.

Scutellaria californica A. GRAY.* Bladen zeer bitter; geneeskrachtig geacht. (CHESNUT 1902, l. c.).

Stachys Sieboldi MIQ.* Het eten der knollen veroorzaakt bij sommigen urticaria.

Thymus vulgaris L.* en *Th. Serpyllum* L.* Volks-abortivum.

No. 155. *Trichostema lanceolatum* GRAY.

This plant is best known as a fish poison, its use for this purpose being especially well known to the Concow and Numlaki Indians, who formerly inhabited the Sacramento Valley. These tribes mash up the fresh plants with rocks and throw this product, without any additional ingredient, into pools or sluggish streams. The fish are quickly intoxicated and float to the surface, when they are easily caught by hand or scooped out of the water with shallow sieve baskets made of small wands of willow. More often, however, other ingredients, such as soap root (= Chlorogalum) or turkey mullein (= Croton) leaves, are added. These two plants are considered to be much more poisonous than the blue curls, but the latter is preferred to the fresh leaves and fruit of the buckeye, which are occasionally used for the same purpose.

The Concows also especially value an infusion of the leaves as a head wash for the cure of feverish headaches.

V. K CHESNUT l. c. 1902, p. 385.

FAM. NOLANACEAE.

FAM. SOLANACEAE.

Saponine-planten: *Acnistus arborescens* SCHLECHT.*, *Cestrum laevigatum* SCHLECHT.*, *C. Parqui* L' HÉRIT.*, *Lycium chinense* MILL.*, *Lycopersicum esculentum* MILL.*, *Petunia* sp., *Solanum albifolium* WRIGHT.*, *S. chenopodium* F. MUELL.*, *S. Dulcamara*

L.*, *S. sodomeum* L.*, *S. verbascifolium* L.*, *S. Jacquini*, *S. incertum* DUN. (= *S. nigrum* L.*), *S. lasiocarpum* DUN. (= *S. ferox* L.*), *S. undulatum* DUN.*, *S. villosum* MOENCH.*, *S. violaceum* R. BR.*

Acnistus arborescens SCHLECHT.* Op Porto Rico heet deze plant „Palo de gallina” wegens de giftigheid der vruchten voor hoenders (O. F. COOK 1903 1 c.).

Atropa Belladonna L.* „Irrbeer”, „Teufelskirsche”, d. „Kippendood”, n. Soms als abortivum gebruikt.

Bouchetia arniatera ROB.* („Moradillo”). In Mexico gevreesd als schapengift.

Brunfelsia Hopcana BENTH.* TH PECKOLT (1909) uit geenerlei twijfel aan de juistheid der afstamming van den giftigen manacawortel van deze plant (verg. dit werk Dl. II, blz. 117.).

Brunfelsia paraguayensis CHOD.* („Asucena”). Bladen giftig voor paarden. (R. ENDLICH, 1901).

No. 156. *Cestrum laevigatum* SCHLECHT.*

(Herva dos peixuros, d. i. visscherskruid; Saboeira, d. i. zeepkruid; Raiz de Sabao, d. i. zeepwortel).

De saponine en bitterstof bevattende bladen dienen in Brazilië als zeep (TH. PECKOLT, 1909) en staan bij het volk als giftig voor dieren bekend. Dit en de inlandsche naam maken het gebruik als vischgift waarschijnlijk. *Cestrum* heet in W.-Indië „Poisonberry”.

C. Parqui L' HERIT.* Bladen giftig geacht. Saponine-houdend.

C. sessiliflorum SCHOTT.* Bladen als zeep-surrogaat in Brazilië. (TH. PECKOLT 1909.).

Datura arborea L.* De uitwaseming der bloem veroorzaakt hoofdpijnen.

D. Metel L.* Bevat scopolamine als giftig alkaloid, terwijl *D. Stramonium* hyoscyamine vormt. (E. SCHMIDT, 1905).

D. meteloides DC.* „Decoction drank as opiate, especially by Shamans who are sometimes killed by it.” (E. KREMERS 1905.).

No. 157. *Datura fastuosa* L.*

R. T. BACON (1906) vond in de gedroogde plant der Filippijnen, waar zij als gift algemeen bekend is, in de bladen 0.21, in de

zaden 0.46 en in stam en wortels 0.17 % totaal-alkaloïd. Te Buitenzorg vond BOORSMA in gedroogde bloemen 0.18 % alkaloïd, in de overige deelen nog minder. H. N. RIDLEY (1908) ontving „Kechubong” van de Maleiers der Straits als tuba of vischvergift.

Het zaad, dat als anthelminticum gebruikt wordt, gaf 0.15 % hyoscyamine. (V. D. DRIESSEN MAREEUW, 1898).

Hyoscyamus aureus L.* In Z-Europa evenzoo als gewoon bilzenkruid gebruikt.

No. 158. *Hyoscyamus niger* L.*

„Dullkraut”, p. d. „Poison tobacco”, e. in N. A. „Hühnergift”, „Dolldill”, „Schlafkraut” „Teufelswurz.”, Altsitzerkraut”, d. (Altsitzer, d. h. alte Männer oder Frauen, die sich in Ausgedinge gegeben haben (SÖHNS l. c. 67; zie in dit werk Dl. II, blz. 117). „Nimm Bilzensamen klein gestossen, binde ihn in ein Tüchlein, sobald die Fische dran saugen, so werden sie matt,” u. s. w. (Fischgeheimnisse, 1758). Een voorschrift, om met deeg van bilzenkruidzaad enz. „Fische aus der Tiefe zu bringen” geeft JOANES COLERUS in zijne „Oeconomia” (1^e uitg. 1590); zie L. ROSENTHALER l. c. „In der norwegischen Volks-medicin wird *Hyoscyamus* zu verschiedenen Zwecken verwendet, so z. B. gegen Zahnweh (um den Zahnwurm zu töten!); wie auch die Samen ins Wasser geworfen sind um die Fische zu fangen.” (JANUS X, 1905, S. 600). Dit is de plant *Hebenon* in SHAKESPEARE’S Hamlet I, 5.

Lycium chinense MILL.* Blad saponinehoudend.

Lycopersicon esculentum MILL.* (= *S. Lycopersicum* L.) Onrijpe tomaten hebben herhaaldelijk tot vergiftiging aanleiding gegeven. (PARADIS, 1905).

Nicandra physaloides GAERTN.* Het blad geeft een schuimend aftreksel.

Nicandra physaloides GAERTN.*, *Physalis Alkekengi* L.*, *Petunia violacea* LINDL.*, *Salpiglossis sinuata* en *Brunfelsia americana* L.* worden door MOLLE (1895), doch alleen op grond van microchemische reacties, als alkaloïdhoudend aangenomen.

Nicotiana quadrivalvis GRAY en *N. plumbaginifolia* VIV.* („Wild-tobacco”, e.). Oudtijds als tabak gerookt door de Indianen.

N. suaveolens LEHM.* („Wild tobacco”, e.). In Australië voor runderen doodelijk gebleken.

Petunia nyctaginiflora JUSS.* e. a. s. De reuk der bloemen kan tot vergiftigingsverschijnselen aanleiding geven.

Petunia sp. Saponinehoudend.

Physalis Alkekengi L.* Bladen giftig?

No. 159. *Physalis heterophylla* NEES (= *P. virginiana* MILL.*). „Der Genuss der Beeren verursacht Dysenteric, deshalb wohl die Benennung *Timbó manto* (mildes Gift); als Fischgift wird es nicht benutzt”. (TH. PECKOLT, 1909).

P. pubescens L.* Bladen sterk bitter.

Scopolia pracalta DUN. (= *Physochlaina pracalta* MIERS.*), Giftig geacht voor paarden en koeien.

Solanum sp. „Tomate de cavallo.” In Brazilië doodelijk voor paarden en runderen gebleken. (AVÉ LALLEMANT).

S. aculeatissimum JACQ.* De vruchten veroorzaken bij vee een snel doodelijke tympanitis enz.

S. albigolium WRIGHT.* Zeepsurrogaat in W.-Afrika.

S. auriculatum AIT.* Tabak-surrogaat in Brazilië. Bessen in afkooksel als insecticidum.

S. Caavurana VELL.* Bessen giftig gebleken. (PECKOLT, 1909).

S. carolinense L.* („Giftkartoffel,” d.).

S. chenopodium F. MUELL.* Antidysentericum. (Saponinehoudend).

No. 160. *Solanum Dulcamara* L.*

OPPIANUS beschreef de vischvangst met deze plant in zijn gedicht *Haliutica*, vervaardigd 204 n. C. De in Dl. II blz. 114 geciteerde „*Geoponiken*” is eene verzameling oudere berichten over den landbouw, in de eerste helft der 10^e eeuw bijeengebracht; hierin is OPPIANUS aangehaald.

Sommige deelen, bepaaldelijk de bessen, dezer plant zijn giftig door solanine-gehalte. Het glucosied dulcamarine nadert de saponine-stoffen (zie TH. WAAGE l. c.; L. ROSENTHALER l. c.).

„Poison berry”, „Poison flower” e. (ook in N. A.) Twee doodelijke vergiftigingen van kinderen door de bessen zijn in 1909 in Engeland voorgevallen.

S. fastigiatum WILLD.* Wortel als saponaria-surrogaat. (PECKOLT 1909).

S. grandiflorum RUIZ. et Pav.* („Fruit de loup”, fr., in Brazilië.).

S. hexandrum VELL. (= *S. maroniense* POIT.*). Bessen in Brazilië als abortivum. (PECKOLT 1909).

S. incertum DUN. (= *S. nigrum* L.*). Saponine-houdend.

S. insanum L. (= *S. Melongena* L.*). Vermoedelijk de giftige Strychnos van PLINIUS (XXI, 105).

S. Jacquini. Saponine-houdend.

S. Juciri MART. (= *S. alternato-pinnatum* STEUD.*). Bessen giftig geacht.

S. lanccaefolium JACQ.* Bladen jeukverwekkend; bessen giftig.

S. Langsdorffii WEINM. Tabak-surrogaat in Brazilië.

S. lasiocarpum DUN. (= *S. ferox* L.*). Saponinehoudend.

S. lyratum TH. (= *S. Dulcamara* L.*). Japansche giftplant.

No. 161. *Solanum marginatum* L.*

„Umboi” in Abessynië. „Die Samen desselben werden auf die Oberfläche der Seen gestreut um die Fische zu betäuben, welche dessen ungeachtet essbar bleiben”. (TH W. C. MARTIUS, Jahrb. f. prakt. Pharmazie, Bd. XVIII (1849) — geciteerd naar L. ROSENTHALER).

S. megalonyx SENDT.* *S. variabile* MART.* Bessen giftig geacht.

S. nigrum L.* Saponinehoudend. Bij onderzoek bleek mij, dat de bladen dezer plant veel sterker giftig zijn dan de bessen; dit ter aanvulling en verbetering van Dl. II, blz 114.

S. oocarpum SENDT.* Bladen en bessen giftig.

S. paratyense VELL.* Bladen verdrijven ongedierte; zij branden op de huid.

S. Pseudocapsicum L.* Bessen giftig gebleken (PECKOLT, 1909).

S. sodomacum. L.* Saponinehoudend.

No. 162. *S. toxicarium* LAM.*

Heet volgens TH. PECKOLT (1906) *Tingui de gentio*, d. i. Indianen-vischgift.

S. torvum SW.* Bladen als zeep.

S. undulatum DUN.* Saponine-houdend.

S. verbascifolium L.* Saponinehoudend.

S. villosum MOENCH.* Saponine-houdend.

S. violaceum R. BR.* Saponine-houdend.

Withania coagulans DUN.* In Eng-Indië gebruikt om huden te ontharen. (BURKILL).

W. somnifera DUN.* Insecticidum. (BURKILL).

FAM. SCROPHULARIACEAE.

Saponine-planten: *Chelone glabra* L.*, *Digitalis ambigua* ROEM. (= *D. purpurascens* ROTH*), *D. ambigua* MURR.*, *D. lutea* L.*, *D. purpurea* L.*, *Linaria vulgaris* MILL.*, *Pentstemon Cobaea* NUTT.*, *P. Digitalis* NUTT. (= *P. laevigatus* AIT.*), *P. glaucus* R. GRAH.*, *Verbascum Allioni*, *V. sinuatum* L.*

Blauwzuur-planten: *Linaria striata* DC. (= *L. repens* MILL.*).

Anticharis glandulosa ASCHERS.* Dient in Zuid-Arabië als zeep. (L. HIRSCH 1897).

Browallia grandiflora R. GRAH.*, *B. viscosa* HB. et K.* Zaden alkaloidhoudend.

Chelone glabra L.* Zou geen alkaloid (Dl. II, blz. 123), doch saponine bevatten.

Calceolaria dentata R. et P.* en *C. trifida* R. et P.* Bitter, koortswerend.

C. viscosa R. et P.* Aromatisch-bitter.

Diclis reptans BENTH.* Voor vee schadelijk?

Digitalis ambigua ROEM.*, en *D. lutea* L.* Saponinehoudend.

D. ambigua MURR.* Saponinehoudend.

D. ferruginea L.* Zéér sterk giftig.

D. purpurea L.* Saponinehoudend (naast digitaline).

Gratiola officinalis L.* „Giftkraut”, d. „Purgierkraut”, d.

Linaria striata DC. (= *L. repens* MILL.*). Bevat in aanzienlijke hoeveelheid een amygdaline-achtig blauwzuurleverend glucosied. (BOURQUELOT 1909).

L. vulgaris MILL.* Diureticum („Harnkraut, d.”); schadelijk voor het vee geacht; insecticidum. Saponinehoudend.

Lindernia diffusa WETTST. (= *Vandellia diffusa* L.†) Emetico-purgans.

Pentstemon Cobaea NUTT.*, *P. Digitalis* NUTT.* (= *P. laevigatus* AIT.*), *P. glaucus* R. GRAH.* Saponinehoudend.

No. 163. *Scrophularia nodosa* L.* („Fischwurzel”, d.).
„The Figwort develops such a rank smell and possesses such a bitter taste, that only goats are known to eat it”. (J. E. TAYLOR l. c., p. 124.).

Synthyris rubra BENTH.* Zwak giftig en bitter, door paarden gemeden. (CHESNUT and WILCOX l. c.).

Verbascum Allioni. Saponinehoudend.

No. 164. *Verbascum phlomoides* L.*
„Wird nach Annenkow's Bot. Lexikon (1878) in verschiedenen Teilen des russischen Reiches zur Betäubung, ja zum Abtöten der Fische benutzt.” (L. ROSENTHALER, l. c.).

No. 165. *Verbascum thapsiforme* SCHRAD.*
Waarschijnlijk wordt deze plant in het gouvernement Moskou als vischgift aangewend. (Zie L. ROSENTHALER l. c.).

No. 166. *Verbascum Thapsus* L.*
„Es wird Sie sicher interessieren, dass mir vor 2 Jahren in meiner Heimath ein Geistlicher erzählte, dass er und seine Freunde in ihrer Jugend und in ihrer Heimath (Sachsen) zum Fischen sich der Samen von *Verbascum* bedient haben. Die Fische seien betäubt an die Oberfläche des Wassers gekommen”. (Brief van Prof. C. HARTWICH, aan Schr., 1900).

No. 167. *Verbascum sinuatum* L.*

L. ROSENTHALER (l. c) heeft in 1901 te Straatsburg onder Prof. SCHAER's leiding een onderzoek uitgevoerd van het ontwijfelbaar Zuid-Europeesch *Verbascum*-vischvergift, n. l. het zaad van *Verbascum sinuatum* L., en daarin 6,1 % (in gedroogde vruchtjes) eener giftige saponine ontdekt, die door hem nader onderzocht werd. De twaalf eeuwen lang onduidelijk gebleven oorzaak der *Verbascum*-giftigheid is daarmee verklaard. In de Noord-Europeesche soorten van hetzelfde geslacht schijnt saponine slechts in geringe hoeveelheid voor te komen, zoo bleef die aanwezigheid twijfelachtig in de vruchtjes van *Verbascum phlomoides*. Voor de geschiedenis van het geslacht *Verbascum* als giftplant en artsenijsplant, zij, in aanvulling van 'tgeen dienaangaande in Dl. I van dit werk op blz. 159 — 163 werd medegedeeld, naar ROSENTHALER's proefschrift verwezen.

Zie voor deze plant ook bij *Euphorbia dendroides* L.*

„Büschel von *Verbascum sinuatum* mit Kapseln, wie solche die Fischer anwenden, indem sie dieselben in den von ihnen ausgewählten Stellen, die ihnen als fischreich bekannt sind, ins Meer werfen (natürlich immer mehr oder weniger nahe an der Küste) und mit Steinen beschweren, damit sie der Wellenschlag nicht wegspüle. Diese Art des Fischfangs ist sehr abgekommen, besonders in Attica, wo der obgleich unerlaubte und verpönte Fang mit Dynamit beliebt ist. Uebrigens ist auch der Fang mit *Phlomis* (d. h. *Verbascum* und *Euphorbia*) verboten, da die so gefangenen Fische beim Essen Uebelkeit und Erbrechen verursachen. Die Fischer wählen deshalb soviel als möglich unbewachte, einsame Stellen der Küste zu dieser bequemen Fangart. Die eigentlichen Fischer von Profession, die sich der Netze etc. bedienen, verschmähen es überhaupt, die Betäubungsmittel anzuwenden.“ (v. HELDREICH, in L. ROSENTHALER l. c.).

Veronica elliptica FORST.* Het eten der bladen zou bij een kind na 3 uur den dood veroorzaakt hebben. Doch is de giftigheid dezer plant weersproken (1909).

FAM. BIGNONIACEAE.

Saponine-planten: *Bignonia inaequalis* DC.*

Blauwzuur-planten: *Osmohydrophora nocturna* BARB.*

No. 168. *Bignonia inaequalis* DC.*

De bast, waarvan een aftreksel zeer giftig is voor visschen, bevat 14 % looistof, alsmede saponine. (SACK, 1906).

Crescentia Cujete L.* Het sap als emeticum.

FAM. PEDALIACEAE.

Ceratotheca integribracteata ENGL.* Een afkooksel dient in W. Afrika als insectendoodend middel.

FAM. MARTYNIACEAE.

Martynia fragrans LINDL.* Bloem riekt naar vanielje(?)

„Known as „Toloache” to the Mexicans, who think it has the property of developing gradual and permanent insanity”. (HAVARD v. COULTER).

FAM. OROBANCHACEAE.

FAM. GESNERIACEAE.

FAM. COLUMELLIACEAE

FAM. LENTIBULARIACEAE.

Pinguicula vulgaris L*. („Tue-brebis", f.). Voor schapen en geiten schadelijk geacht.

FAM. GLOBULARIACEAE.

FAM. ACANTHACEAE.

Saponine-planten: *Justicia ventricosa* WALL*.

Vele *Acanthaceae* zijn eenigszins giftig door hoog gehalte aan kalizouten. (BOORSMA, 1899).

Blepharis capensis PERS.* Giftig?

Hexacentris coccinea NEES (= *Thunbergia coccinea* WALL*).
Zaad alkaloid-houdend.

Justicia ventricosa WALL.* Zaad saponinehoudend.

Lepidagathis longifolia WIGHT.* Wortel als abortivum.

Peristrophe angustifolia NEES.* Cumarinehoudend. (MOLISCH, 1902).

Thunbergia Dregcana PRESL.* en *T. atriplicifolia* E. MEY.*
Van de onrijpe vruchten wordt haarwassching gemaakt in Natal.
(MEDLEY WOOD 1902).

FAM. MYOPORACEAE.

Eremophila bignoniiflora F. MUELL.* „Strong-scented shrub, supposed poisonous to stock". (BAILEY, 1901).

E. Brownii F. MUELL.* Giftig voor het vee.

E. maculata F. MUELL.* Year after year a considerable number of deaths occur from this „Native Fuchsia". (BAILEY, 1901).

Myoporum acuminatum R. BR.* „Has been suspected of causing the death of sheep". (F. M. BAILEY, Queensland Flora IV, 1155 (1901).

M. debile R. BR.* Verdachte plant.

M. deserti A. CUNN.* „There are many instances recorded where the losses have amounted to some thousands”. (BAILEY, 1901).

FAM. PLANTAGINACEAE.

Plantago alpina L.* Cumarine-reuk?

FAM. RUBIACEAE.

Saponine-planten: *Cephalanthus occidentalis* L.*, *Chiococca brachiata* RUIZ et PAV.*, *Gardenia turgida* ROXB.*, *Mitchella repens* L.*, *Mussaenda frondosa* L.*, *Randia dumetorum* LAM.*

Blauwzuur-planten: *Plectronia dicocca* BURCK.

Chiococca brachiata RUIZ. et PAV.* Saponine-houdend.

Cinchona sp. div. Kinine en kina-praeparaten worden bepaaldelijk in Italië veel als abortiva gebruikt (HAVORKA u. KRONFELD, Vergl. Volksmedizin I (1908), 93). Algemeen bekend is het plaatselijk gebruik van kinine (bijv. als waspillen als conceptie-werend.

Coptosafelta flavescens KORTH.* Volgens ander onderzoek dan bedoeld in Dl. II, blz. 90 niet giftig. (Museum Report 1895 — 1902 Pharm. Soc. London).

Corynanthe Johimbe K. SCHUM.* Bast als aphrodisiacum, alkaloidhoudend (johimbine).

C. macroceras K. SCHUM.* Bast alkaloidhoudend. (HERZOG, 1905).

Galium triflorum MICHX.* („Bedstraw.” e.).

Gardenia florida L. (= *G. jasminoides* ELLIS*). Vrucht in Japan als emeticum.

G. turgida ROXB.* De saponinehoudende vruchten worden in Burma gebruikt als zeep tot het wasschen van het haar en de kleeren. (A. T. Gage, 1904).

Ixora coccinea L.* Wortel volgens HORSFIELD blaartrekkend en speekselvloed-wekkend.

Machaonia brasiliensis CHAM. et SCHLECHT.* Emeticum.

Morinda longiflora DON.* Bladen bitter, koortswerend.

No. 169. *Pavetta sylatica* BL.*

„De vruchten worden gestampt, vermengd met het melksap van *Euphorbia Tirucalli*, als vischvergift gebezigd”. (DE CLERCO, Plantk. Woordenboek v. Ned.-Indië).

Plectronia dicocca BURCK = (?) *Plectronia didyma* BEDD.*
„Schors en bladen zijn bitter en ontwikkelen sterken reuk van bitteramandclolie”. (KOORDERS, 1903).

Prismatomeris albidiflora THW.* Voor pijlgift gebruikt in Malaka.

No. 170. *Psychotria Marcgravii* SPRENG.*

Timbo de S. Paulo. Vischvergift in Brazilië?

No. 171. *Randia dumetorum* LAM.*

„De vrucht wordt gebruikt als braakmiddel, evenzoo het aftreksel van de wortelschors. De vrucht is een middel om visschen te bedwelmen, waartoe zij vooraf geklopt wordt; de visch, op die wijze gevangen, is als voedsel niet minder gezond dan anders.” (BISSCHOP GREVELINK, l. c. — zie ook L. ROSENTHALER, l. c.). Ook op Ceylon dient het sap der vruchten volgens SARASIN (1893) bij de vischvangst.

„Die kugeligen, einem kleinen gelben Apfel ähnlichen Früchte wirken brechennerregend, für die Fische betäubend. (F. PAX, in Die Pflanzenwelt Ost-Afrikas, 1895).

„Faux ipéca.” f.

Sarcocephalus sambucinus K. SCH. (= *S. esculentus* AFZEL.*).
In O. Afrika de wortel als vermifugum.

S. cordatus MIQ.* Bittere bast geneeskrachtig, ook braakwekkend.

Scrissa fetida LAM.* Wortel wormdrijvend.

FAM. CAPRIFOLIACEAE.

Saponine-planten: *Abelia uniflora* R. BR.*, *Dicrvillea canadensis* WILLD. (= *D. trifida* MOENCH*), *D. japonica* DC.*, *Lonicera Ledebourii* ESCHSCH (= *L. involucrata* BANKS*), *L. tatarica* L.*, *L. Morrowi* A. GRAY (= *L. chrysantha* TURCZ.*), *L. japonica* THUNB.*, *L. Standishii* HOOK *, *L. tomentella* HOOK. et THOMS.*, *L. Xylosticum* L.*, *Sambucus glauca*, *Symphoricarpus racemosus* MICHX.*, *S. mollis* NUTT.*, *Viburnum macrophyllum* THUNB.*

Blauwzuur-planten: *Sambucus niger* L.*

Abelia uniflora R. Br.* Saponinehoudend.

Dicella canadensis WILLD. (= *D. trifida* MOENCH*). Saponinehoudend.

D. japonica DC.* Saponinehoudend

Lonicera Ledebourii ESCHSCH. (= *L. involucrata* BANKS*),
L. tatarica L.*, *L. Morrowi* A. GRAY (= *L. chrysantha* TURCZ.*),
L. japonica THUNB.*, *L. Standishii* HOOK.*, *L. tomentella* HOOK. f.
& THOMS.*, *L. Xylosticum* L.* In de bladen is een sterk schuim-
ment, doch weinig giftig saponine.

L. Periclymenum L.* De bloemen zouden een kind vergiftigd hebben. (HANSSEN, 1909).

Sambucus glauca. Blad saponinehoudend.

S. nigra L.* „The leaves are purgative like the bark, but more
nauseous. The flowers kill turkeys, and the berries are poisonous
to poultry. It is said, if fruits are whipped with the green leaves
and branches of elder, the insects will not attack them. The green
leaves are said to drive away mice”. (M. CUTLER, 1785). De bladen
en jonge vruchten bevatten een cyaanwaterstofleverend gluco-
sied, sambunigrine (GUIGNARD, BOURGUELOT, 1905).

S. pubens MICHX (= *S. racemosa* L.*). („Poison elder”, e. in
N. Am.).

Symphoricarpus occidentalis HOOK.* Het bittere loof van deze
en andere soorten wordt door het vee gemeden; bessen giftig
geacht.

S. racemosus MICHX.*, *S. mollis* NUTT.* Blad saponinehoudend.

Viburnum macrophyllum THUNB.* Blad saponinehoudend.

V. Opulus L.* („Giftbeere”, d.). Een aftreksel schuimt sterk.
(DEKKER, 1906).

FAM. ADOXACEAE.

FAM. VALERIANACEAE.

Saponine-planten: *Patrinia palustris*?. *Valeriana sambucifolia*
MIKAN F.*?

Patrinia palustris. Saponinehoudend.

Valeriana sambucifolia MIKAN.* Saponinehoudend?

FAM. DIPSACACEAE.

Saponine-planten: *Cephalaria leucantha* SCHRAD.*, *C. procera* FISCH. et AVÉ-LALL.*, *C. radiata* GRISEB. et SCHENK*, *C. syriaca* SCHRAD.*, *C. tatarica* SCHRAD.*, *Dipsacus fullonum* L.*, *D. laciniatus* L.*.

Cephalaria leucantha SCHRAD.*, *C. procera* FISCH. et AVÉ-LALL.*, *C. radiata* GRISEB. & SCHENK*, *C. tatarica* SCHRAD.* In de zaden saponine.

Cephalaria syriaca SCHRAD.* Heet in Egypte „Broodverderver,” daar het zaad in brood dit bitter maakt.

Dipsacus fullonum L.*, *D. laciniatus* L.* Zaden scherp saponinehoudend.

FAM. CUCURBITACEAE.

Saponine-planten: *Anisosperma Passiflora* MANSO*, *Citrullus amarus* SCHRAD. (= *C. vulgaris* SCHRAD.*), *Cucumis dipsaccus* EHRENB.*, *C. echinophorum*, *Cucurbita maxima* DUCHESNE*, *Echinocystis fabacea* NAUD.*, *Lagenaria vulgaris* SER.*, *Momordica Charantia* L.*, *Luffa aegyptiaca* MILL.*, *L. operculata* COGN. (= *L. purgans* MART.*).

Abobra tenuifolia NAUD.* (Tempero do diablo = duivelsspecerij, in Brazilië) vrucht scherp-bitter en drastisch.

Acanthosicyos horrida WELW.* Vrucht dezer plant („naras”) een belangrijk voedingsmiddel der Topnars in Z. Afr.; veroorzaakt echter bij ongewoonte hevige endeldarmpijn. Wortel bitter.

Anisosperma Passiflora MANSO.* Zaadkernen als laxans, naar 't schijnt saponinehoudend.

Apodanthera undulata GRAY.* („Melon loco,” e). Verdachte plant.

Bryonia alba L.* Als abortivum gebruikelijk in Rusland.

B. dioica JACQ.* Dollrûbe, d.

Cayaponia Aubia ROSE (= *C. attenuata* COGN.*). Zeepsurrogaat in Mexico.

Citrullus amarus (= *C. vulgaris* SCHRAD.*). Zaad saponinehoudend.

C. Colocynthis SCHRAD.* „Purgiergurke”, d.

Cucumis dipsaccus EHRENB.* *C. echinophorum*. Bevatten saponine.

C. myriocarpus NAUD.* Bevat eene giftige bitterstof. (ATKINSON 1887). Heet in Z. Afrika „kleine bitterappel”, en is er doodelijk gebleken voor schapen; ook heeft er vergiftiging van een kind mede plaats gehad.

C. prophetarum L.* Drasticum. (BURKILL).

Cucurbita Pepo L.* Een bladaftreksel is giftig voor andere planten. (VAN HEYNBERGEN 1906).

C. maxima DUCHESNE.* In het zaad saponine.

Zaden als taenifugum.

C. foetidissima H. B. et K.* Bladen gebruikt als zeepsurrogaat; ook de vruchten.

Luffa acgyptiaca MILL*. Vrucht als zeep; saponinehoudend.

L. operculata COGN. (= *L. purgans* MART.*). Vrucht als drasticum. Saponinehoudend.

Lagenaria vulgaris SER.* In het zaad saponine.

No. 172. *Micrampelis marah* (S. WATS.) GREENE (= *Megarhiza* S. WATS. = *Echinocystis Mara* COGN.*).

The seeds are nearly as bitter as Strychnos-seeds, but in addition they are exceedingly acrid. The root is also very bitter and acrid. Both are poisonous when taken internally, and are, according to one informant, used by some Indians for the purpose of suicide. It is worth noting in this connection that Wilkes states that a decoction of the root or seed of a species (indeterminable) of the same genus called wild cucumber is used by Indian medicine men to poison aged people when they become sick and decrepit. The root was formerly used in the way described under Chlorogalum pomeridianum to poison fish which were used for food after being properly prepared. In the domestic practice of medicine both the seeds and the root are very highly valued as a specific against rheumatism and venereal diseases”. V. K. CHESNUT 1902, l. c.

Momordica Charantia L.* Zaad sterk saponinehoudend.

M. Elaterium L. (= *Ecballium Elaterium* A. RICH.*) Sap emetocatharticum en abortivum.

Sicyos angulata L.* Sap brandt op de huid.

Telfairia pedata HOOK.* Aftreksel schuimt sterk. (DEKKER 1906).

Toxanthera kwebensis N. E. Br. In Ngamiland (Z.-Afr.) giftig geacht.

Trichosanthes cucumerina L.* Vruchten giftig.

FAM. CAMPANULACEAE.

Saponine-planten *Platycodon grandiflorum* DC.*

Platycodon grandiflorum A. DC.* Saponinehoudend.

FAM. GOODENIACEAE.

Goodenia ovata SM.* In Australië giftig geacht voor het vee,

FAM. STYLIDIACEAE.

FAM. CALYCERACEAE.

FAM. COMPOSITAE. 1)

Saponine-planten: *Ethulia conyzoides* L.*, *Aster cassubicus*, *A. Tripolium* L.*, *A. Charicis* LESS. (= *A. strigosus* LICHTENST.*), *A. heterophylla*, *Chrysopsis villosa* DC.*, *Erigeron glabellus* NUTT.*, *Eurybia myrsinoides* NEES (= *Olearia myrsinoides* F. MUELL.*), *Felicia* (= *Detris*) *angustifolia* NEES*, *Grindelia cuneifolia* NUTT.*, *G. glutinosa* DUNAL*, *G. robusta* NUTT.*, *G. squarrosa* DUNAL*, *Olearia macrodonia* BAKER*, *Xanthisma texanum* DC.*, *Xanthocephalum gymnospermoides* B. et H.*, *Solidags canadensis* L.*, *S. serotina* AIT.*, *Eclipta erecta* L.*, *Heliopsis laevis* PERS.*, *H. padula* WENDER.*, *Heterospermum pinnatum* CAV.*, *H. Xanti* A. GRAY*, *Rudbeckia laciniata* L.*, *R. speciosa* WENDER.*, *Verbesina virginica* L.*, *Zinnia linearis* BENTH.*, *Z. elegans* JACQ*, *Cephalophora aromatica* SCHRAD.* *C. decurrens* LESS. (= *Helenium puberulum* DC.*), *Palafoxia Hookeriana* TORR. et GRAY (= *Polypteris Hookeriana* A. GRAY*), *Anthemis* sp., *Artemisia laciniata* WILLD.*, *A. maritima* L.*, *A. pontica* L.*, *Cotula media*, *Santolina Chamaecyparissus* L*, *Petasites niveus*

1) Verschillende Compositae, die in het Engelsch „Flea-bane” heeten, dragen in de duitsehe taal den naam „Flok-kraut”.

BAUMG*, *P. palmatus* A. GRAY*, *Calendula suffruticosa* VAHL*,
C. sicula DC. (= *C. aegyptiaca* DESF.*), *Centaurea candidissima*
LAM. (= *C. Cineraria* L.*), *Oldenburgia Arbuscula* DC.*, *Mutisia*
viciacifolia CAV.*

Blauwzuurplanten: *Anacyclus officinarum* HAYNE*, *A. pedunculatus* PERS.*, *Anthemis altissima* L.*, *A. actnensis* SCHOUW*,
A. arvensis L.*, *A. chia* L.*, *A. Cota* L.*, *A. Cupaniana* TOD.
(= *A. montana* L.*), *A. montana* L.*, *A. austriaca* JACQ.*,
A. Blancheana BOISS.*, *A. tripolitana* BOISS. et BLANCH.*, *Cladanthus proliferus* DC.*, *Pyrethrum caucasicum* WILLD. (= *Chrysanthemum caucasicum* PERS.*, *Dimorphotheca Ecklonis* DC.*, *D. hybrida* DC. (= *D. pluviialis* MOENCH*), *D. pluviialis* MOENCH*,
Centaurea aspera L.*, *C. involucrata* DESF.*, *C. montana* L.*, *C. solstitialis* L.*, *Chardinia xeranthemoides* DESF.*, *Xeranthemum annuum* L.*, *X. cylindraceum* SM.*, *X. inapertum* MILL.*, *Aplotaxis candicans* DC. (= *Saussurea candicans* CLARKE*), *Cirsium arvense* SCOP. (= *Cnicus arvensis* HOFFM.*).

TUBULIFLORAE.

1. *Vernonieae*.

Ethulia conyzoides L.* Zaad saponinehoudend.

Op Madagaskar giftig geacht.

Vernonia anthelmintica WILLD.* Tegen ascariden gebruikt.

V. arkansana DC.*, *V. altissima* NUTT.*, *V. Baldwini* TORR.*,
V. noveboracensis WILLD.*. Zaden alkaloïdhoudend.

V. Calulu HIERN.* Verdacht (calulu — bitter)

V. senegalensis LESS.* Bast zeer bitter, („molulu”).

2. *Eupatorieae*.

Ageratum coelestinum SIMS. (— *A. corymbosum* ZUCC.*). Zaad
alkaloïdhoudend.

Critonia Dalea DC. = *Eupatorium Dalea* L.* („Cigar-bush,” e.)
Cumarinehoudend.

Eupatorium africanum OLIV. & HIERN.* Cumarinehoudend.

E. ageratoides L.* Wordt als de oorzaak eener zenuwaandoening („trembles”) beschouwd, die bij allerlei vee (runderen, schapen, paarden) is waargenomen. Volgens MOSELEY is de plant giftig voor mensch en dier. Andere Amerikaansche onderzoekers ontkennen zulks.

E. altissimum L.*, *E. ageratoides* L.*, *E. purpureum*. De zaden bevatten een bitter alkaloid.

E. cannabinum L.* Loof braakwekkend, purgeerend.

Stevia collina GARDN.* Als *Eupatorium Rebaudianum* beschreven; bevat uiterst sterk zoet smakende glucosieden.

3. *Astereae*.

Aster cassubicus. Saponinehoudend.

A. diplostephioides BENTH. et HOOK.* Wortel als zeep-surrogaat.

A. tripolium L.* In het loof is veel, doch weinig giftig saponine.

Baccharis cordifolia DC.* Voor schapen doodelijk gebleken.

Bellis perennis L.* Abortivum? Aftreksel schuimt sterk. (DEKKER 1906).

Charicis heterophylla CASS.* Zaad saponinehoudend.

Chrysopsis villosa DC.* Zaad saponinehoudend.

Conyza squarrosa L. (= *Pulicaria vulgaris* GAERTN.*). Abortivum?

Erigeron glabellus NUTT.* Zaad saponinehoudend.

Eurybia myrsinoides NEES (*Olearia myrsinoides* F. MUELL.*). Kruid sterk saponinehoudend.

Felicia (Detris) angustifolia NEES.* Zaad saponinehoudend.

Grindelia cuneifolia NUTT.*, *G. glutinosa* DUNAL.* Zaad sterk saponinehoudend.

Haplopappus sp. „Khaki-bosje” in Z.-Afrika; het zaad van dit onkruid raakt in de oogen der schapen en veroorzaakt (mechanisch) blindheid.

Olearia macrodonta BAKER.* Blad saponinehoudend.

Townsendia Parryi EATON.* Bitter, door het vee gemeden. Giftig?

Xanthisma texanum DC.* Loof saponinehoudend

Xanthoccephalum gymnospermoides BENTH. et HOOK.* Zaad saponinehoudend.

4. *Inuleae.*

Acroclinium roscum HOOK. (= *Helipterum roseum* BENTH.*).
Vruchtjes alkaloïdhoudend.

Callilepis Laurcola DC.* Fijngestampte wortels voor insecticide
huidwasschingen gebruikt in Natal.

Cassinia aculeata R. BR.* De bloemen kunnen een afschilferende
huidontsteking veroorzaken.

Helichrysum bracteatum ANDR.*, *H. collinum* DC.* Zaad zwak
alkaloïdhoudend.

Helipterum macroglossum, *H. strictum* BENTH.* e. a. s. De za-
den bevatten een bitter alkaloïd.

Humca elegans SM.* Geeft (evenals *Primula obconica*) bij som-
migen hevige huidontsteking. (The Garden 1903).

Inula gravecolens DESF.* Veroorzaakt bij dieren verlamming
der ademhaling. (HARTWICH l. c., 185).

Inula grantioides BOISS.* Als zeep gebruikt. (BURKILL).

I. Helenium L.* Abortivum?

Pterigeron odoratus BENTH.* Cumarine?

Solidago canadensis L.*, *S. scrotina* AIT.* Saponinehoudend.
In de zaden van vele soorten is eenig alkaloïd, o. a. in het bittere
zaad van *S. limonifolia* PERS. (= *S. sempervirens* L.*).

5. *Heliantheae.*

Actinomeris squarrosa NUTT.* Zaad alkaloïdhoudend.

Balsamorhiza sagittata NUTT.* Verdacht.

Bidens frondosa L.* (Beggar's ticks, e.) Geeft op de huid ont-
steking.

No. 173. *Bidens* sp. div.

De gedoornde vruchtjes hechten zich aan de kieuwen van kleine
visschen en zijn dan mechanisch giftig.

No. 174. *Clibadium surinamense* L.*

„The smaller fishes are easily secured by throwing pellets of
the crushed leaves of the counami-plant into the water. The fishes

greedily devour the pellets and being narcotized float helpless on the surface, and are rapidly picked up by the Indians ere the effect passes off, and are either used for bait for larger fishes or directly themselves for food". QUELCH, Fish and fishing in British-Guyana, Bull. U. S. Fish Comm. XIII (1893), 238.

Corcopsis delphinifolia LAM.*, *C. pubescens* ELL.*, *C. verticillata* L.* Zaden zwak alkaloidhoudend.

Eclipta crecta L.* Zaad scherp, saponinehoudend.

Engelmannia pinnatifida TORR. et GRAY.* In Texas giftig geacht.

Helenium autumnale L.* Zaad bitter, alkaloidhoudend.

H. mexicanum H. B. et K.* Heroïsch, alkaloidhoudend („andre-alphonsine”).

H. montanum NUTT. (= *H. autumnale* L.*) Verdacht.

H. tenuifolium NUTT.* „Sneezeweed”, e. Schadelijk voor het vee.

Helianthus argyrophyllus TORR. et GRAY*, *H. debilis* NUTT.*, *H. grosse-serratus* MARTINS*, *H. lacvigatus* TORR. et GRAY.* In het zaad is eenig alkaloid, in vele andere soorten slechts sporen.

Heliopsis laevis PERS.*, *H. padula* WENDER.* Zaden saponinehoudend.

Heterospermum pinnatum CAV.*, *H. Xanti* A. GRAY.* Zaden saponinehoudend.

Parthenium integrifolium L.* Zaad alkaloidhoudend.

Polymnia edulis WEDD.* Zaad bitter, alkaloidhoudend.

Rudbeckia laciniata L.* Giftig geacht voor schapen en varkens in Montana, V. St. (zie CHESNUT and WILCOX, l. c.).

R. chrysomela MICHX. (= *R. fulgida* AIT.*), *R. fulgida* AIT.*, *R. laciniata* L.*, *R. moschata* LODD.*, *R. Neumannii* (= *R. Neumani* LOUD.*). In de zaden is alkaloid; in sommige soorten (*R. laciniata* L.*, *R. speciosa* WENDER.*) ook saponine.

Salmea Eupatoria DC.* Bloemen sterke honinggeur. Cumarine?

Tithonia tagetiflora DESF.* („Jalocate”, S. Salvador). Buitengewoon bitter; koortswerend.

Verbesina virginica L.* Zaad saponinehoudend.

Zinnia linearis BENTH.*, *Z. elegans* JACQ.* Saponinehoudend.

6. *Helenieae*.

Cephalophora aromatica SCHRAD.*, *C. decurrens* LESS. (= *Helennium puberulum* DC.*). Zaad bitter, saponinehoudend.

Palafoxia Hookeriana TORR. et GRAY (= *Polypteris Hookeriana* A. GRAY*). Zaad bitter en scherp, saponinehoudend.

Tagetes glandulifera SCHRK. (= *T. minuta* L.*). Scherpe, verdachte plant. Blad als anthelminthicum.

7. *Anthemideae*.

Anacyclus officinarum HAYNE*, *A. pedunculatus* PERS.* Zaad blauwzuur-houdend.

Anthemis altissima L.*, *A. actnensis* SCHOUW*, *A. arvensis* L.*, *A. chia* L.*, *A. Cota* L.*, *A. Cupaniana* TOD. (= *A. montana* L.*), *A. montana* L.*, *A. austriaca* JACQ.*, *A. Blanchcana* BOISS.*, *A. tripolitana* BOISS. et BLANCH.* De zaden bevatten een op amygdaline gelijkend blauwzuurhoudend glucosied, sommige ook een weinig saponine.

A. arvensis L.* De reuk verdrijft muizen en insecten.

A. Cotula L.* („Dog fennel”, „Fireweed”, e.). Sap zeer scherp, op de huid of aan de oogen ontsteking gevende. (CHESNUT 1902, l. c.).

Arnica monoccephala RYDB.* („Mountain tobacco,” e.). In N.-Amerika giftig voor vee geacht.

A. montana L.* „Brennkraut,” d. Aftreksel der bloemen bleek werkzaam als abortivum, dat hevige algemeene intoxicatie veroorzaakte. (LEIBHOLZ, 1902).

Artemisia Absinthium L.* Abortivum naar de volksmeening.

A. afra JACQ.* Anthelminthicum. (Humpata-wormkruid).

A. Cina BERG*, *A. gallica* WILLD.*, *A. maritima* L.* Santoninehoudend.

A. judaica L.* Blad en zaad bitter, wormdrijvend.

A. laciniata WILLD.*, *A. maritima* L.*, *A. pontica* L.* Bladen saponinehoudend.

Artemisia sp. div. Schadelijk voor vee?

Chrysanthemum sincusc SABINE.* Kan (als sierplant) aanleiding geven tot huidontsteking.

Cladanthus proliferus DC.* Zaad zwak blauwzuurhoudend.

Cotula media Zaad saponinehoudend.

Leucanthemum vulgare LAM. (= *Chrysanthemum Leucanthemum* L.*). Geeft bij gevoelige personen huid-eczeem.

Pyrethrum cinerarifolium TREV. (= *Chrysanthemum cinerariacfolium* VIS.*). Zaad bitter, alkaloidhoudend.

P. Parthenium SM. (= *Chrysanthemum Parthenium* BERNH.*). Scherp-giftig. In Australië is een geval waargenomen, dat iemand, in de nabijheid der planten verkeerd, eene zwelling en ontsteking van 't gelaat kreeg. (MAIDEN, 1904).

Santolina chamacyparissus L.* Blad scherp, saponinehoudend. Anthelminticum en insecticidum.

Tanacetum Balsamita L. (= *Chrysanthemum Balsamita* L.*). Vermifugum.

T. vulgare L.* Vluchtig alkaloid in de bloemen. (RIEDEL 1902). Abortivum en anthelminticum. Giftig voor vee gebleken.

8. *Senecioneae.*

Centipeda minuta CLARKE (= *C. orbicularis* LOUR.*). In Australië giftig geacht voor het vee.

Doronicum Pardalianches L.* „Tue-pantère”, f. „Leopardenkraut”, d. Deze namen wijzen er op, dat oudtijds onder *Pardalianches* niet deze ongiftige *Doronicum* verstaan werd, doch een giftplant, zie Dl. II, blz. 113.

Doronicum spec. div. Kunnen als sierplant aanleiding geven tot ontsteking der huid.

Gynura cernua BENTH.* Schadelijk voor het vee; veroorzaakt hevige diarrhoea.

Neurolaena lobata R. Br.* Alkaloid-houdend.

Petasites niveus BAUMG.*, *P. palmatus* A. GRAY.* Saponinehoudend.

P. officinalis MOENCH.* Het blad blijkt tamelijk sterk giftig, beproefd in aftreksel op verschillende levende planten. (VAN HEYNSBERGEN, 1906).

Senecio bupleuroides DC.* In Natal giftig gebleken voor vee.

S. Burchellii DC.* Veroorzaakt veeziekte (krampziekte == levercirrhosis) in Zd.-Afrika.

S. isatidensis DC.* Giftig geacht voor vee in Natal.

S. Jacobaea L.* („Staggerwort,” e.). Is de oorzaak van levercirrhose bij het vee in N.-Zeeland.

S. latifolius DC. (= *S. barbellatus* DC.*). Veroorzaakt in Zd.-Afrika dezelfde ziekteverschijnselen als *S. Burchellii*; en is ook bij dierproeven zeer giftig gebleken.

Werneria dactylophylla SCH.* Coca-surrogaat („Rampusa”).

9. *Calenduleae*.

Atractylis gummifera L.* De wortel bevat een strychnine-achtig werkend glucosied. (ANGELICO 1907).

A. gummifera L.* MALAFOSSE (1905) nam doodelijke vergiftiging door het wortelsap waar.

Calendula suffruticosa VAHL*, *C. sicula* DC. (= *C. aegyptiaca* DESF.*). Zaden saponinehoudend, in geringe mate ook de bladen.

Dimorphotheca hybrida DC. (= *D. pluvialis* MOENCH*), *D. Ecklonis* DC.*, *D. pluvialis* MOENCH.* Blauwzuurhoudend.

10. *Arctotideae*.

11. *Cynareae*

Centaurea amara L.* In het zaad is een bitterstof.

C. aspera L.* Cyaanwaterstof-houdend, ofschoon vroeger als veevoeder aangeraden. (GERBER, 1908).

Bladen bevatten blauwzuur (GERBER et COTTE, 1908).

C. austriaca WILLD.* Zaad alkaloid-houdend.

C. candidissima LAM. (= *C. Cineraria* L.*). Loof saponinehoudend.

C. cyanus L.* Door het vee gemeden.

C. involucrata DESF.* Zwak blauwzuur-houdend.

C. Pieris PALL.* Anthelminticum. (BURKILL).

Chardinia xeranthemoides DESF.* Zaad bevat een op amygdaline gelijkend blauwzuurleverend glucosied.

Echinops bannaticus ROCH.*, *E. dahuricus* FISCH.*, *E. elongatus*, *E. exaltatus* SCHRAD.*, *E. globifer* JANKA (= *E. exaltatus* SCHRAD.*), *E. humilis* BIEB.*, *E. microcephalus* SIBTH.*, *E. nivalis*, *E. niveus* WALL.*, *E. paniculatus* JACQ. (= *E. sphaerocephalus* L.*), *E. platylepis* TRAUTV.*, *E. sphaerocephalus* L.*, *E. syriacus* BOISS. (= *E. viscosus* DC.*). Zijn alle alkaloidhoudend. Sommige bevatten in de vruchten meer dan 1 % (Kon. Akad. van Wetensch. Amsterd. 30 Juni 1900).

E. echinatus ROXB.* „The roots are pounded and applied to the hair to destroy lice, also the powdered roots applied to wounds in cattle to destroy maggots”. (BURKILL).

Jurinea alata CASS.* Zaad bitter, alkaloidhoudend.

Lappa major GAERTN. (= *Arctium majus* BERNH.*). Het zaad bevat een bitter glucosied.

Silybum Marianum GAERTN.* Voor het vee schadelijk?

Xeranthemum annuum L.*, *X. cylindraceum* SM.*, *X. inapertum* MILL.* In de zaden is een amygdaline-achtig blauwzuur-leverend glucosied.

12. Mutisieae.

Oldenburgia Arbuscula DC.* Blad vrij sterk saponinehoudend.

Plectotaxis eximia O. HOFFM.* Schadelijk, door het vee gemedend.

LIGULIFLORAE.

13. Cichorieae.

Lactuca muralis MEX.* De plant bevat een mydriatisch werkend alkaloid, vooral in den wortel. (WRIGHT 1905).

L. Scariola L.* In Australië doodelijk geacht voor koeien.

Lygodesmia juncea DON.* In N.-Amerika giftig voor vee geacht; zeer bitter melksap.

Rhagadiolus stellatus DC. (= *Hyoseris radiata* L.*) Zaad alkaloidhoudend.

Picris dasycarpa FISCH. (= *P. hieracioides* L.*) Zaad alkaloidhoudend.

Tragopogon pratensis L.* Het eten der jonge loten zou bij kinderen op meningitis cerebrospinalis gelijkende vergiftigingsverschijnselen teweeg gebracht hebben. (E. SCHLEGEL 1905).

AANVULLING.

Op blz. 9, onder *Polypodiaceae*, toe te voegen:

Blauwzuur-planten: *Davallia Brasiliensis* HK. (= *Saccoloma inaequale* METT.*), *D. elegans*, *D. hirta* KLF. (= *Microlepia hirta* PR.*), *D. majuscula* LOWE (= *Microlepia majuscula* MOORE*), *D. pentaphylla* BL.*, *D. strigosa* KZE. (= *Microlepia strigosa* PR.*).

Saponine-planten: *Davallia marginalis*, *D. heterophylla* SM. (= *Humata heterophylla* DESV.*), *D. trichosticha* HK. (= *Microlepia trichosticha* J. SM.*), *D. platyphylla* DON (= *Microlepia platyphylla* J. SM.*).

LITERATUUR-OPGAVE

VERMELDENDE EENIGE WERKEN, DIE HERHAAL-
DELIJK MET ONVOLLEDIGEN TITEL
GECITEERD ZIJN. ¹⁾

- W. G. BOORSMA: Mededeelingen uit 's Lands Plantentuin, LII. „Plan-
tenstoffen" IV.—
- W. M. I. BORST PAUWELS: Bijdrage tot de kennis der Suri-
naamsche vischvergiften. Diss: Leiden 1903.—
- J. H. BURKILL: A working list of the flowering plants of Balu-
shistan. Calcutta 1909.—
- V. K. CHESNUT: Plants used by the Indians of Mendocino coun-
try, California (in Contrib. from the U. S. National Herba-
rium VII. 3. 1902).—
- V. K. CHESNUT and E. V. WILCOX: The stock-poisoning plants
of Montana. Washington, 1901.—
- V. F. COOK and G. N. COLLINS: Economic plants of Porto-
Rico. Washington, 1901.—
- JOHN M. COULTER: Botany of Western Texas. Washington,
1891 — '94, repr. 1904.—
- F. CZAPEK: Biochemie der Pflanzen, I. en II (1905).
- G. DRAGENDORFF: Die Heilpflanzen der verschiedenen Völker
und Zeiten. 1898.—
- ED. HECKEL: Catalogue alphabétique raisonné des plantes mé-
dicinales et toxiques de Madagascar. (Ann. de l'Inst. col de Mar-
seille 1903).
- F. MANSON BAILEY: The Queensland Flora. Pt. I, II, III, IV, V.—

1) Zie Dl. I., blz. 169; Dl. II. blz. 187. De volledige titels der „Mededeelingen
uit 's Lands Plantentuin" en der „Mededeelingen, uitgaande van het Departement
van Landbouw" zijn vermeld op de laatste bladzijde van dit werk.—

- J. ROQUES: *Phytographie médicale* (Histoire des poisons tirés du règne végétal. I en II. Paris 1821).—
- J. N. ROSE: Notes on useful plants of Mexico. (in *Contributions from the U. S. Natural Herbarium* V. 4. 1899).—
- L. ROSENTHALER: *Phyto-chemische Untersuchung der Fischfangpflanze *Verbascum sinuatum* L. und einiger anderen Scrophulariaceen.* Diss. Strassburg 1901.—
- Catalogue of Welwitsch's African Plants. (ed: British Museum).—

ALPHABETISCHE LIJST DER VISCHVERGIFTEN,

*Genoemd in Dl. I, II en III van dit werk. *)*

PLANTENSOORT.	FAMILIE	VOLGNUMMER		
		Dl. I.	Dl. II	Dl. III.
Abuta Imene Eichl.	Menispermaceae.	2.	5.	
Acacia concinna DC.	Leguminosae.	155.		
A. falcata Willd.	„	111.	156.	
A. penninervis Sieb.	„	109.	152.	
A. pruinescens Kurz.	„		154.	
A. sp.	„		157	
Acnistus arborescens Schlecht.	Solanaceae.		240.	
Aeronychia laurifolia Bl.	Rutaceae.		43.	
Adenanthera abrosper- ma Muell.	Leguminosae.			23a.
Adenium obesum R. et Sch.	Apocynaceae.			149.
A. sp.	„			150.
Aegiceras majus Gaertn.	Myrsinaceae.	142 ^a .	209.	137.
A. minus Gaertn.	„	142 ^b .	209 ^a .	
Aesculus californica Nutt.	Sapindaceae.			91.
A. flava Ait.	„	56.	80.	
A. Pavia L.	„	57.	81.	92.
Aganosma calycina DC.	Apocynaceae.	154.	227.	
Agave americana L.	Amaryllidaceae.		335.	
A sp.	„			7.

*) In deze lijst (na het overlijden van den schrijver bewerkt) zijn de namen der plantensoorten en familiën vermeld, zooals zij in de verschillende deelen van dit werk gevonden worden. Dat in Dl. I en II een andere nomenclatuur en een ander plantensysteem gevolgd is dan in Dl. III, komt daardoor ook in deze lijst tot uitdrukking.

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II.	DI. III.
Agrostemma Githago L.	Caryophyllaceae.			17.
Aizoon canariense L. . .	Ficoidaceae.		184.	
Albizzia lebbekioides Benth.	Leguminosae.	113.	159.	
A. procera Benth . . .	„		160.	
A. saponaria Bl. . . .	„			21.
A. stipulata Boiv. . . .	„	112.	158.	
Amaryllis sp.	Amaryllidaceae.		236.	
Anagallis arvensis L. . .	Primulaceae.	141.	207.	
Anamirta paniculata Colebr.	Menispermaceae.	1.	4.	18.
Anchusa italica Retz . .	Borraginaceae.			152.
Andira rosea Mart. . . .	Leguminosae.		141.	
Anona palustris L. . . .	Anonaceae.		2.	
A. spinescens Mart. . . .	„		3.	
A. squamosa L.	„		1.	
Apocynum cannabinum L.	Apocynaceae.	149.	221.	
Arenga saccharifera La- bill.	Palmae.	230.	342.	
Aristolochia Clematidis L.	„	178.	270.	
A. indica L.	„	180.	272.	
A. pallida Willd.	„		269.	
A. rotunda L.	„	179.	271.	
Aspidosperma sessili- florum Muell.	Apocynaceae.	155.	229.	
Balanites aegyptiaca De- lile.	Simarubaceae	26.	44.	65.
B. Roxburghii Pl.	„	26.	45.	
Barbieria maynensis Poepp et Endl.	Leguminosae.	60	86.	
B. polyphylla DC.	„	60	85.	
Barringtonia acutangula Gaertn.	Myrtaceae.	123.	173.	
B. alba Hassk.	„	124.	174	
B. balabacensis Merrill.	„			131.
B. Careya F. v. Muell.	„	126.	177.	
B. insignis Miq.	„	125.	175.	
B. intermedia Vieill. . . .	„	122.	172.	
B. luzoniensis Vid.	„			132.
B. neo-caledonica Vieill.	„		76.	

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II.	DI. III.
B. racemosa Roxb. . .	Myrtaceae.	121.	171.	
B. speciosa Forst. . .	„	118.	168.	
B. „ Gaertn. . . .	„	120.	170.	
B. „ L	„	119.	169.	
B. splendida.	„	117.	167.	
Basanacantha armata Hook f	Rubiaceae.		191.	
B tetracantha Hook f.	„		192.	
Bassia butyracea Roxb.	Sapotaceae.		213.	
B. latifolia Roxb. . .	„	146.	214.	
Bauhinia guianensis Aubl.	Leguminosac.	106	149	
Berberis aristata DC. .	Berberidaceae.	4.	10.	
B vulgaris L.	„		11.	
Bidens sp.	Compositae.			173
Bignonia capreolata L.	Bignoniaceae.	170.	258.	
Bignonia inaequalis DC.	„			168
Bingeria africana A.Chev.	Meliaceae.			67.
Bowdichia virgilioides H.B. et K	Leguminosae.		143.	
Bridelia retusa Spreng	Euphorbiaceae.		316	
Buchanania Roxb. sp.			82 ^{bis}	
Buddleia brasiliensis Jacq.	Loganiaceae.	158.	234.	
B curviflora H et Arn.	„			146.
B. verticillata H.B. et K.	„		235.	
Byrsonima crassifolia H.B. et K.	Malpighiaceae.		38.	
Caesalpinia Bonducella Fleming	Leguminosac.		144.	
Callicarpa cana L. . . .	Verbenaceae.		263.	
C. longifolia Lam. . . .	„		263 ^{bis} .	
Calophyllum Inophyl- lum L.	Guttiferae.	15?	26.	
C. montanum Vieill. . .	„		27.	
C. sp.	„			125.
Camellia japonica L. . .	Ternstroemiaceae.	19.	32	
C Sasanqua Thunb. . . .	„	18.	31.	
Camptosema pinnatum Bth.	Leguminosae	87.	116.	
C. sp.	„	88.	117.	

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II.	DI. III.
Canarium sp.	Burseraceae.		46	
Canella alba Murr. . .	Canellaceae.		17.	
Cannabis sativa L. . .	Urticaceae.			11.
Caryocar amygdalife- rum Cav	Ternstroemiaceae.			123.
C glabrum Pers	”	16.	28	124
Caseariagraveolens Dalz.	Samydaceae.		180	
C. tomentosa Roxb . . .	”		181.	
Cassia alata L.	Leguminosae.		148	
C. didymobotrya Fre- sen	”	105	146	
C. hirsuta L.	”	104.	145.	
C. semperflorens DC. . .	”			28
C. venenifera Rodsch.	”			27
C. sp.	”		147.	
Centrosema Plumieri Benth.	”	84.	113.	
Cerbera lactaria. Ham. .	Apocynaceae.	153.	226 ^a .	
C. Odollam Gaertn. . . .	”	153	226	
Cereus gummosus En- gel.	Cactaceae.			127
Cestrum laevigatum Schlecht.	Solanaceae.			156.
Chaillitia toxicaria Don.	Dichapetalaceae.	29.	50.	69.
Chelidonium majus L.	Papaveraceae.			19.
Chlorogalum divarica- tum Kunth.	Liliaceae.			6.
C. pomeridianum Kunth.	”			6 ^a .
Cicer arietinum L.	Leguminosae.			54.
Cinchona sp.	Rubiaceae.		189.	
Cissampelos Pareira L.	Menispermaceae.		8.	
Cissus quadrangularis L.	Vitaceae.			122.
Cleistanthus collinus Benth.	Euphorbiaceae.	212	315.	
Cleome rosea Vahl. . . .	Capparidaceae.		16.	
C. spinosa L.	”	8.	15.	
Clibadium Barbasco DC.	Compositae.	131.	194.	
C. surinamense L. . . .	,	130.	193.	174
Clitoria amazonum Mart.	Leguminosae.	85	114	

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II.	DI. III.
<i>Clitoria arborescens</i> Ait.	Leguminosae	86.	115	
<i>Cocculus Imene</i> Mart.	Menispermaceae	3	6	
<i>C. Ferrandianus</i> Gaud.	„		7.	
<i>Colutea arborescens</i> L.	Leguminosae.			31
<i>Corypha umbraeulifera</i> L.	Palmae.	237	343.	
<i>Cosmostigma racemosa</i> Wight.	Asclepiadaceae.		231.	
<i>Crinum asiaticum</i> L.	Amaryllidaceae.		337.	
<i>Crotalaria paniculata</i> Willd	Leguminosae.	59	84.	
<i>Croton californicus</i> Muell	Euphorbiaceae			77.
<i>C. glandulosus</i> Blanco.	„	218-217	322	
<i>C. setigerus</i> Hook. . . .	„			79.
<i>C. Tiglium</i> L.	„	217.	322.	78
<i>Cupressus Lawsoniana</i> Murr.	Pinaceae.			4
<i>Cusparia febrifuga</i> Humb.	Rutaceae.		40	
<i>C. toxicaria</i> DC	„			60.
<i>Cyclamen europaeum</i> L	Primulaceae.	138.	204	139.
<i>C. hederæfolium</i> Willd	„	139	205	
<i>C. persicum</i> Mill	„	140.	206	
<i>Cylista piscatoria</i> Blanco	Leguminosae	91.	122	55.
<i>Cynanchum sarcostem- moides</i> K Sch.	Asclepiadaceae		230.	151.
<i>Cynoglossum officinale</i> L.	Borraginaceae.		236	
<i>Dalbergia lanceolaria</i> L.	Leguminosae.	123.		
<i>Daphne eneorum</i> L. . . .	Thymelaeaceae	184	277.	
<i>D. Gnidium</i> L.	„	183.	270	128
<i>D. Mezereum</i> L	„	182.	275	
<i>D. oleoïdes</i> Schreb. . . .	„			129
<i>Datura alba</i> Nees	Solanaceae		243	
<i>D fastuosa</i> L	„		244	157.
<i>Deguelia negrensis</i> Taub.	Leguminosae		136	
<i>D trifoliata</i> Taub. . . .	„			40
<i>Derris amoena</i> Benth. . .	„		134	
<i>D. elliptica</i> Benth. . . .	„	98	131	41
<i>D. guianensis</i> Benth. . .	„	99.	132.	

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI I.	DI. II.	DI. III.
D. Maingayana Baker.	Leguminosae.		135.	
D. negrensis Benth ?	"			41 ^a .
D. polyantha Perk. . .	"			42
D scandens Benth. . .	"			43
D uliginosa Benth. . .	"	100	133.	44
Digitalis Thapsi L . . .	Scrophulariaceae	169.	256.	
Dioscorea bulbifera L. .	Dioscoreaceae.			9.
D hirsuta Bl.	"	228.	338.	—
D. sp.	"			8
D Tokoro makino . . .	"			10
Diospyros Canomoi DC.	Ebenaceae		217.	141.
D. Ebenaster Retz. . .	"	148.	216	
D. Ebenum Koen. . . .	"			142.
D. hebecarpa A. Cunn.	"			142.
D. montana Roxb. . . .	"	147.	215.	
D. samoensis A. Gray.	"		219.	
D. sp.	"		218.	140, 143
D. tessalaria Poir. . . .	"		220.	
D. toposioides King et Gamble.	"			144
Dodonaea viscosa Jacq.	Sapindaceae	51.	75.	
Dolichandrone falcata Seem.	Bignoniaceae.	257.		
Dolichos pseudo-pa- chyrrhizus Harms. . .	Leguminosae			56.
D. sp.	"			56
Duboisia myoporoides R. Br.	Solanaceae.	161	246	
Dysoxylum arborescens Miq	Meliaceae.	28.	49.	
Echium vulgare L. . . .	Borraginaceae			153.
Edgeworthia Gardneri Meissn.	Thymelaeaceae.		281.	
Entada scandens Benth.	Leguminosae.	108.	151.	24.
Enterolobium Tambo- ril Mart.	"			22
E. timboüva Mart. . . .	"	114	162.	22.
Eremostachys superba Royle.	Labiatae.	175.	264	
Eucalyptus microtheca F. Muell.	Myrtaceae.		178.	

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II	DI. III.
Eucalyptus sp.	Myrtaceae.		179.	
Euphorbia aleppica L. .	Euphorbiaceae.	203.	301.	
E. amygdaloides L. . .	„	198.	295.	
E. antiquorum L. . . .	„	194.	291	
E. Candelabrum Tré- maut.	„	300.		
E. caracasana Boiss. .	„	207.	301b.	
E. Chamaesyce L. . . .	„		307	
E. Characias L.	„	197.	294.	
E. cotinifolia H. B. et K.	„	206.	303a.	
E cotinifolia L.	„	195.	292	
E cotinoides Miq. . . .	„	189.	285	84
E. coralloides L.	„		284	
E. dendroides L.	„	191.	287	85.
E. Esula L.	„	204.	302	
E. heptagona L.	„		304	
E hyberna L.	„	196.	293	86
E. Laro Drake.	„			87.
E. Lathyris L.	„	187.	282	
E. mellifera Ait.	„		289	
E neriifolia L.	„	188-205	283	88
E. pentagona Blanco.	„	188-205	283.	
E. piscatoria Ait. . . .	„	192.	288	
E. platyphyllos L. . . .	„	201	298.	
E. pulcherrima Willd. .	„		305	
E. punicea Sw	„	190.	286	
E Regis Jubae Webb.	„	193.	290	
E. Royleana Boiss . . .	„		306.	
E. Sibthorpii Boiss . .	„	199.	296	
E. Tirucalli L.	„	202.	299.	89.
E Wulfenii Hoppe. . . .	„	200	297.	
Excoecaria Agallocha L.	„	221.	325.	
E virgata Zoll et Mor.	„	222.	326.	
Faradaya splendida F. Muell	Verbenaceae.			154
Ficus variegata Bl . . .	Urticaceae.	225.	330	
F. procera Reinw. . . .	„	226	331	
Fleurya aestuans Gaud.	„	227	332	
F. interrupta (?) Gaud.	„			12
Fluggea Leucopyrus Willd.	Euphorbiaceae	208.	309.	71.

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I	DI. II.	DI. III
Fluggea obovata (Wall)	Euphorbiaceae	207.	308.	
Frankenia ericifolia Ch Smith.	Frankeniaceae.		25.	
Frutex ceramicus. . .	Verbenaceae.	22.		
Galactia varians Bail .	Leguminosae.			57
Ganophyllum obliquum Merr	Burscraceae.			66
Gelsemium sempervi- rens Ait.	Loganiaceae.	156.	232.	
Gouania sp	Rhamnaceae.	31.	52	
Grewia asiatica L. . .	Tiliaceae.	20.	34.	
G. Malococca L	„	21.	35.	
G orientalis L	„		36.	
G piscatorum Hance.	„		37.	
Gustavia augusta L. . .	Myrtaceae.	115.	165.	133
G Brasiliana DC. . . .	„	106.	166	
Gynocardia odorata R Br.	Bixaceae.	10.	19.	
Harpullia arborea Radl.	Sapindaceae.	52.	76.	
H thanatophora Bl.	„	53.	77.	
Hedera Helix L	Araliaceae.			134.
Hippomane Mancinella L ?	Euphorbiaceae.			81.
Homalomena aromatica Schott.	Araceae	232.	344.	
H. coeruleascens Jungh.	„			5.
Hura crepitans L . . .	Euphorbiaceae.	224.	328.	82
Hydnocarpus castanea H.B. et K	Bixaceae		23.	
H venenata Gaertn.	„	12.	21.	
H Wightiana Blume.	„	13.	22	
Hydrocotyle javanica Thunb	Umbelliferae.	127	185	
Hyoseyamus niger L . .	Solanaceae	159.	242.	158
Ichthyothere Cubani Mart.	Compositae	133.	196	
Ipomoea tuberosa L . .	Convolvulaceae		237	
Isatis corniculata. . . .	Cruciferae.			20
Jacaranda Copaia Don.	Bignoniaceae.	173.	261	
Jacquinia arborea Vahl.	Myrsinaceae	144.	211	

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II.	DI. III.
Jacquinia armillaris L. . .	Myrsinaceae.	143.	210.	
J. obovata Schrad . . .	„	145.	212.	
Jatropha Curcas L. . . .	Euphorbiaceae.	215	319.	
J. glandulifera Roxb. . .	„	217.	321.	
J. multifida L.	„	216	320	
Joannesia princeps Vieill	„	214	318	80.
Lagenaria vulgaris Ser.	Cucurbitaceae.		183.	
Lasiosiphon eriocephalus Decne.	Thymelaeaceae.	185.	278.	
Lathyrus Piscidius Spr.	Leguminosae.	83.	112	
Lepidium oleraceum Forst.	Cruciferae.	5	12.	
L. owaihiense Cham. et Schlecht.	„	7.	14.	
L. piscidium Forst. . . .	„	6.	13.	
Llanosia Toquian Blanco.	Ternstroemiaceae.		29	
Lobelia rhynchopetalum Hensl.	Campanulaceae.		199	
L. serrata Meyer	„		198.	
L. Tupa L	„	134.	197	
Lonchocarpus densiflorus Benth.	Leguminosae.	94.	126.	46
L. floribundus Benth. . .	„	95.	127	
L. ichtyoctonus Baill. . .	„		129	
L. latifolius H.B. et K . .	„	92.	124.	
L. Nicou DC.	„	96	127.	47.
L. Peckolti Wawra	„	97.	128.	
L. rariflorus Mart	„	93.	125.	
L. rufescens Benth	„			48.
L. sp	„			45.
L. „	„			49.
L. violaceus H.B. et K. . .	„	130		50
Luffa aegyptiaca Mill. . .	Cucurbitaceae.		182.	
Lupinus crotalarioides Mart	Leguminosae.			30.
L. sp	„		83.	
Macaranga sp.	Euphorbiaceae.	219	323.	
Macrolobium acaciaefolium Benth.	Leguminosae.			26.
Maesa denticulata Mez.	Myrsinaceae.			138.
M. indica Wall.	„		208.	

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II.	DI. III.
Magonia glabrata St. H.	Sapindaceae.	79.	55.	
M. pubescens St. H. .	„	54.	78	93.
Manihot utilisissima Pohl.	Euphorbiaceae.	220	324.	
Melia azedarach L . .	Meliaceae		48.	
Melodinus monogynus Roxb.	Apocynaceae.	150.	222.	
Micrampelis marah (S Wats.) Greene. . . .	Cucurbitaceae			172
Millettia auriculata Baker	Leguminosae	76.	104.	
M. caffra Meissn. . .	„	78.	106.	
M. dasyphylla Boerl. .	„			32
M. ferruginea Baker .	„	77	105	
M. pachycarpa Benth .	„	79.	107.	
M. piscidia Wight . .	„	80.	108.	
M. rostrata Miq. . . .	„	75	100	
M. sericea W et A. . .	„	74.	102	33.
Miquelia caudata King	Olacaceae.			13
Morelia senegalensis A Rich	Rubiaceae.		190.	
Muelleria moniliformis L. f.	Leguminosae	102.	140.	
Mundulca pauciflora Baker	„			34
M. striata D. et D. . .	„			35
M. suberosa Benth . .	„	72.	100.	
M. Telfairii Baker . .	„	73.	101.	
Myrica Nagi Thunb . .	Myricaceae.		334.	
Nicotiana Tabacum L. .	Solanaceae.	160.	245.	
Nissolia fruticosa Jacq	Leguminosae		111.	
Oenanthe crocata L	Umbelliferae.		186.	135
Ormocarpum glabrum Teysm.	„	81.	109	
Ougeinia dalbergioides Benth.	Leguminosae.	82.	110.	
Pachygone ovata Miers	Menispermaceae.		9	
Pachyrrhizus angulatus Rich	Leguminosae.	90.	120.	
P. tuberosus Spreng . .	„		119	
Pangium edule Reinw. .	Bixaceae.	9.	18	126
Parkia afrikana R. Br. .	Leguminosae	107.	150.	25
Paullinia alata DC. . .	Sapindaceae.			94

PLANTENSOORT	FAMILIE	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II	DI. III.
<i>Paullinia australis</i> St. H.	Sapindaceae.			95.
<i>P. carpopoda</i> Camb .	"			96.
<i>P. costata</i> Schlecht et Cham.	"	45.	66.	
<i>P. Cupana</i> H.B et K. .	"	47.	68.	97.
<i>P. Cururu</i> L.	"	42.	63.	98.
<i>P. elegans</i> Camb. . . .	"			99.
<i>P. jamaicensis</i> Macfad.	"	48.	69.	
<i>P. macrophylla</i> H.B. et K.	"	44.	65.	
<i>P. meliaefolia</i> Juss . .	"		70.	
<i>P. pinnata</i> L.	"	43.	64.	100.
<i>P. rubiginosa</i> Camb. . .	"			101.
<i>P. seminuda</i> Radlk. . . .	"			102.
<i>P. thalictrifolia</i> Juss. .	"	46.	76.	
<i>P. trigonia</i> Vell	"		71.	103.
<i>Paulo-Wilhelmina speciosa</i> Hochst.	Acanthaceae.	174.	212.	
<i>Pavetta sylvatica</i> Bl. . .	Rubiaceae.			169.
<i>Peridinium</i> sp.	Algae.			1.
<i>Petiveria tetrandra</i> Gomez.	Phytolaccaceae.		265.	
<i>Peucedanum Cervaria Cuss.</i>	Umbelliferae.			136.
<i>Phaseolus semierectus</i> L.	Leguminosae.	89.	118.	59.
<i>P. sp</i>	"			58.
<i>Phyllanthus brasiliensis</i> var. <i>genuinus</i> M. Arg.	Euphorbiaceae.			72.
<i>P. Conami</i> Sw.	"	209.	310.	74.
<i>P. cladotrichus</i> Muell-Arg	"			73.
<i>P. epiphyllanthus</i> L . . .	"	211.	312.	
<i>P. piscatorum</i> Kunth . . .	"	210.	311.	
<i>P. simplex</i>	"			75.
<i>P. urinaria</i> L.	"		313.	
<i>Physalis heterophylla</i> Nees.	Solanaceae.		241.	159.
<i>Piper darienense</i> DC. . . .	Piperaceae.	181.	274.	
<i>P. methysticum</i> Forst.	"		273.	
<i>Piranhea trifoliata</i> Baill.	Euphorbiaceae:	213.	317.	76.
<i>Piscidia Erythrina</i> L. . .	Leguminosae.	101.	138.	51.

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II.	DI. III.
Piscidia sp.	Leguminosae.		139.	
Pithecolobium acle Vidal.	„			23.
P. fasciculatum Benth.	„		161.	
Pittosporum javanicum Bl.	Pittosporaceae.	14.	24.	
Polygonum acre Kunth.	Polygonaceae.	177.	266.	
P. barbatum L	„	176.	266	
P. erythrodes Miq. . . .	„			15.
P. orientale L	„		268.	
P. sp.	„			14
Polyscias nodosa Seem.	Araliaceae.	128.	187.	
Pongamia glabra Vent	Leguminosae.			52.
P. Piscidia Steud. . . .	„		137.	
P. sp	„			53.
Psychotria Maregravii Spreng.	Rubiaceae.			170.
Pterospermum diversi- folium Bl.	Sterculiaceae.		33.	
Putranjiva Roxburghii Wall	Euphorbiaceae.		314.	
Randia dumetorum Lam.	Rubiaceae.	129.	188.	171.
Raputia alba Engl	Rutaceae.			61.
Rauwolfia serpentina Benth.	Apocynaceae.		225.	
Rhododendron cauca- sicum Pall.	Ericaceae.	136.	201.	
R. chrysanthum Pall . . .	„	135.	200.	
R. dauricum L.	„	137.	202.	
Ruprechtia laurifolia C A. Mey.	Polygonaceae.			16.
Sapindus caracasana Willd.	Sapindaceae.			104.
S. clematidifolia Camb	„			105.
S. Rarak DC.	„	49.	72.	
S. saponaria L.	„	50.	73.	
S. trifoliatum L.	„		74.	
Sapium indicum Willd	Euphorbiaceae.	223.	327.	83.
Schima Noronhae Reinw.	Ternstroemiaceae.	17.	30.	
Schoenocaulum offici- nale A. Gray.	Liliaceae.		340.	
Scrophularia nodosa L.	Scrophulariaceae.			163.

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II.	DI. III.
Sebastiana Palmeri Riley	Euphorbiaceae.		329.	
Serjania acuminata Radlk.	Sapindaceae.	41.	62.	
S. communis Camb .	"			106.
S. cuspidata St. Hill .	"	40.	61.	107.
S. dentata Radlk. . . .	"			108.
S. erecta Radlk.	"	39.	60.	109.
S. glabrata H.B. et K.	"			110.
S. grandiflora Camb. . .	"			111.
S. ielthyctona Radlk. . .	"	34.	55.	112.
S. inebrians Radlk. . . .	"	36.	57.	
S. Lamotteana Camb. . .	"			112.
S. lethalis A. St. Hil. . .	"	37.	58.	114.
S. ovalifolia Radlk. . . .	"			115.
S. paueidentata DC. . . .	"			116.
S. piscatoria Radlk. . . .	"	35.	56.	117.
S. polyphylla Radlk. . . .	"	38.	59.	
S. serrata Radlk.	"			118.
S. tristis Radlk.	"			119.
Sileriana Jaequinia Ur- ban et Loesener.	Myrsinaceae.			137.
Siphocampylus gigan- teus Don.	Compositae.		198 ^a .	
Solanum Duleamara L.	Solanaeae.		238.	160
S. marginatum L.	"			161.
S. nigrum L.	"		239	
S. toxicarium L.	"			162.
Spilanthes Acmella Murr.	Compositae.	132.	195.	
S. paniculata DC.	"		195 ^a .	
Statice pectinata Ait. . .	Plumbaginaceae.		20 0.	
Stephania hernandiaefolia Walp.	Menispermaceae.		9 bis.	
Strophanthus hispidus DC.	Apocynaceae.		228 bis.	
Strychnos aculeata So- lered.	Loganiaceae.			147.
S. nux-vomica L.	"	157.	223.	148.
Symplocos racemosa Roxb.	Symplocaceae.			145.
Synadenium piseato- rium Pax.	Euphorbiaceae.			90.

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II.	DI. III.
Tabernaemontana mauritiana Poir.	Apocynaceae		228.	
Talisia esculenta Radlk.	Sapindaceae			120.
Tapura amazonica Poepp. et Endl.	Dichapetalaceae.			70.
T. guianensis Aubl.	"	30.	51.	
Taraktogenos Blumei Hassk.	Bixaceae.	11.	20.	
Taxus baccata L.	Taxaceae.			3.
Tecomaleucoxydon Mart.	Bignoniaceae	171.	259.	
T. radicans Juss.	"	172.	260.	
Tephrosia astragaloides Benth	Leguminosae.	71.	96.	
T. candida DC	"		98.	36.
T. cinerea Pers.	"	64.	99.	37.
T. coronillaefolia DC.	"	68.	93.	
T. densiflora Hook.	"	63.	89.	
T. emarginata HB. et K.	"	66.	87.	
T. ichthyneca Bertol.	"	71.	100.	
T. macropoda Harv.	"	65.	91.	
T. nitens Benth.	"	70.	95.	
T. purpurea Pers.	"	67.	92.	
T. sp.	"		99.	
T. tomentosa Pers.	"	69.	94.	
T. toxicaria Pers.	"	61.	87.	38.
T. Vogelii Hook.	"	62.	88.	39.
Teramnus labialis Spr.	"		121.	
Terminalia Bellerica Roxb.	Combretaceae.		163.	
T. tomentosa.	"		164.	
Thevetia Ahouai A. DC.	Apocynaceae	152.	224.	
T. neriifolia Juss.	"	151.	223.	
Tribulus sp.	Zygophyllaceae.	23.	39.	
Trichostemalaneocolatum Gray.	Labiatae.			155.
Tripterodendron filicifolium Radlk.	Sapindaceae.			121
Urtica dioica L.	Urticaceae.		333.	
Usnea longissima Ach.	Lichenes.			2.
Veratrum album L.	Liliaceae.	229.	339.	
Verbascum Blattaria L.	Scrophulariaceae.	167	253.	

PLANTENSOORT.	FAMILIE.	VOLGNUMMER		
		DI. I.	DI. II	DI. III.
Verbascum crassifolium Hoffm. et Link.	Scrophulariaceae		248.	
V. dubium R. et S.	"		247.	
V. nigrum L.	"	164.	251.	
V. phlomoides L.	"	162.	249.	164.
V. pulverulentum Vill.	"		255.	
V. sinuatum L.	"	163.	250.	167.
V. Ternacha Hochst.	"	165.	249.	
V. thapsiforme Schrad.	"			165.
V. thapsoides L.	"	166.	252.	
V. Thapsus L.	"			166.
Walsura piscidia Roxb.	Meliaceae	27.	47.	
Wikstroemia Chamae- daphne Meissn.	Thymelaeaceae		280.	
W. viridiflora Meissn.	"		279.	130.
Xanthophyllum sp.	Polygalaceae.			68.
Zanthoxylum alatum Roxb.	Rutaceae.	25.	42.	
Z. piperitum DC.	"			62.
Z. scandens Bl.	"	24.	41.	
Z. sp.	"			63.
Z. torvum F. Muell.	"			64.
Zizyphus (melanogona Boj?)	Rhamnaceae.	33.	54.	



N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
Acacia Hooperiana Zippel.	—	69.	
„ implexa Benth.*	78.		
„ impressa Lindl.	77.		
„ Intsia Willd.	78.		
„ Jurema Mart.*	78.	70.	
„ lebekkoides DC.	79.		
„ marginata Ham.	78.		
„ odoratissima Willd.	79.		
„ pennata Willd*	—	70.	
„ penninervis Sieb*	77.	69.	
„ plagiophylla Spreng.	78.		
„ procera Willd.	—	70.	
„ pruinescens Kurz.*	—	69.	
„ pulchella R. Br.*	—	—	60, 62
„ rugata Ham.*	—	—	60.
„ salicina Lindl*	—	69.	
„ salicina β varians Lindl.	77.		
„ scandens Willd.	76.		
„ Smithiana Wall.	78.		
„ stipulata DC.	78.		
„ tenerrima Miq.	—	70.	
„ varians Benth.	77.		
„ vera Willd.	78.	70.	
„ verniciflua A. Cunn*	—	70.	
„ verticillata Willd*	—	—	60, 62.
Acaena ovina A. Cunn.*	—	73.	
Acalypha brasiliensis Müll. Arg.*	—	—	90.
„ indica L.*	—	144.	86, 90
„ Peckoltii Müll. Arg.*	—	—	90.
„ pruriens Nees et Mart.*	—	—	90.
Acantha ceae.	113.	180.	146
Acanthopanax pentaphyllum.	—	—	120.
Acanthophyllum C. A. Mey.*	—	8. 24.	
„ squarrosum Boiss.*	—	—	39
Acanthosicyos horrida Welw.*	—	—	150
Acer macrophyllum Pursh.*	—	99.	
„ pensylvanicum L.*	—	84.	
Aceraceae.	47.	40.	99
Aceras R. Br.*	—	11.	9.
„ anthropophora R. Br.*	—	148.	
Achariaceae.	—	—	113

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Achlys DC.	—	—	9.
„ triphylla DC.*	—	—	45.
Achras L.	100.	9.	
„ Sapota L.*	—	102.	127.
Achyranthes bidentata Bl.* var. japonica.	—	—	37.
Achyrospermum Bl. spec. indet.	—	127.	
Acmella Rich.	92.		
„ Linnaei Cass.	92.		
Acnistus Schott.*	—	9.	
„ arborescens Schlecht.*	—	116.	138, 139.
Acokanthera abyssinica K. Schum.	—	—	131.
„ cestroides Schweinf.	—	107.	
„ cestroides Harv.	—	—	131.
„ Deflersii Schweinf.	—	107.	
„ Lamarkii G. Don.*	—	107.	
„ Ouabaio Cathelineau	—	107.	
„ Schimperii B. et H.	—	167.	
„ Schimperii Oliv.*	—	—	131.
„ spectabilis Hook.*	—	—	131.
„ venenata Don.*	105.	—	131.
Aconitum L.	7. 8. 35.		
„ Tourn.*	—	131.	
„ Balfouri Stapf*	—	—	42.
„ chasmanthum Stapf.*	—	—	42.
„ columbianum Nutt.	—	—	42.
„ deinorrhizum Stapf.*	—	—	42.
„ ferox Wall.* var. atrox.	—	—	42.
„ Fischeri Reichb.*	—	6.	
„ heterophyllum Wall.*	—	—	42.
„ laciniatum Stapf.*	—	—	41.
„ Lycoctonum L.*	7.	6.	42.
„ meloetinum Reichb.*	—	—	42.
„ Napellus L.*	—	—	42.
„ palmatum Don.*	—	—	42.
„ spicatum Stapf.*	—	—	41, 42.
„ spec. ind.	—	6.	
„ spec. div.	—	—	41.
Acriclonus Guill. et Perr.*	—	27.	
Acroclonium roseum Hook.	—	—	155.

N A A M	Decl I blz.	Decl II blz.	Decl III blz.
<i>Acronychia laurifolia</i> Bl	—	30.	
<i>Acerotaphros</i> Hochst.	60.		
<i>Actaea</i> L.*	—	6. 131.	
„ <i>Cimicifuga</i> L.	—	131	
„ <i>eburnea</i> Rydb.*	—	—	42.
„ <i>spicata</i> L.*	—	6.	42.
<i>Actinomeris squarrosa</i> Nutt.*	—	—	155.
<i>Actinopteris australis</i> Link.	—	—	9.
„ <i>dichotoma</i> Kuhn.	—	—	9.
<i>Actinodaphne procera</i> Nees*	—	133.	
<i>Adal</i> adal.	139.		
<i>Adder's meat</i>	—	143. 151. 157.	
„ <i>poison</i>	—	152.	
<i>Adenantha abrosperma</i> F. v. M.*	—	—	62.
„ <i>pavonina</i> L*	—	68	
<i>Adenia</i>	—	80.	
„ <i>lobata</i> Engl.	—	177.	
<i>Adenium Boehmianum</i> Schinz.	—	107.	
„ <i>coctancum</i> Stapf.*	—	—	131.
„ <i>obesum</i> R. et S.*	—	107.	131.
„ <i>Somalense</i> Oliv.	—	107.	
„ <i>spec</i>	—	—	131.
<i>Adenopodia</i> Presl	76.		
<i>Adenoropium multifidum</i> Pohl.	138.		
<i>Adhatoda vasica</i> N. ab E.*	114.		
<i>Adiantum</i> L.	—	11.	9.
„ <i>pedatum</i> L.	—	164.	
„ <i>Peruvianum</i> Kl.	—	164.	
„ <i>trapeziforme</i> L.	—	164.	
<i>Adinandra Lamponga</i> Miq.*	—	—	110.
<i>Adlumia</i> Rafin	—	—	48.
„ <i>cirrhusa</i> Rafin.*	—	—	49.
„ <i>fungosa</i> Grenc.*	—	—	49.
<i>Adonis aestivalis</i> L.	—	6	
„ <i>amurensis</i> Regel et Radde.*	—	6.	
„ <i>vernalis</i> L*	—	6.	42.
<i>Adormidera</i>	—	—	49.
<i>Adoxaceae</i>	—	—	149.
<i>Adubiri</i>	114.		
<i>Aegiceras</i> Gaertn.*	81. 98.		
„ <i>fragrans</i> Kon.	98.		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz.
Aegiceras majus Gaertn.*	98.	100. 178	125
„ minus Gaertn.*	98.	100.	
„ obovatum Bl.	99.		
Aegilops.	—	—	14. 15.
Aegle Mamulos Carr.*	—	—	81.
Aegopodium Podagraria L.*	—	—	121.
Aerva lanata Juss.	—	128.	
Aeschynomene longifolia Cav	73.		
„ miniata Ort.	73.		
Aesculus L.*	46.	8.	
„ californica Nutt.	—	—	99
„ flava Ait.*	46.	40.	
„ Hippocastanum L.*	—	40.	99 100
„ lutea Wangh.	46.		
„ neglecta Lindl.	46.		
„ ohioensis Michx.	47.		
„ Pavia L.*	46.	40.	99, 100
Aethionema pulchellum Boiss. et Huet.*	—	—	49.
Aethusa Cynapium L.*	—	85.	121.
Aextoxicon R. et P.*	136.		
Aganape Miq.	68.		
Aganosma Don*	104.		
„ calycina A. DC.*	—	106.	
„ caryophyllata Don.*	104.		
„ „ G Don.*	—	106	
„ Roxburghii Don.	104.		
Agapanthus umbellatus 'l Hérít.* .	—	—	21, 22.
Agaric meurtrier.	—	166.	
Agasta asiatica Miers.	84		
„ indica Miers	85.		
„ splendida Miers	82.		
Agave L*	—	8.	
„ americana L.*	150.	149.	
„ atrovirens Karw.*	—	—	26.
„ attenuata Salm. Dyck.*	—	—	26
„ brachystachys Cav.*	—	—	26.
„ filifera Salm. Dyck*	—	—	26.
„ guttata Jac. et Bouché.	—	—	26.
„ heteracantha Zucc.*	—	—	26.
„ Lecheguilla Torr.	—	—	26

N A A M.		Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Agave	mexicana Lam.*	—	—	26.
„	Morrisii Bak*	—	—	26.
„	Parryi Engelm*	—	—	26.
„	rigida Mill.*	—	—	26.
„	Saponaria Lindl	150.	—	26.
„	Schottii Engelm.*	—	—	26.
„	Treleasei Tonmey*	—	—	26.
„	variegata Jae.*	—	—	26.
Agbo	odo	52.	—	—
Agelaea	emetica H. Bn.	—	43.	—
Agelhout	148.	—	—
Ageratum	L.*	—	11.	9.
„	coelestinum Sims.	—	—	153.
„	conyzoides L.*	—	92.	—
„	corymbosum Zucc*	—	—	153
„	mexicanum Sims.	—	92.	—
Aglaiia	Lour.*	—	172.	—
Aglanonema	commutatum Schott.	—	—	20.
Agrimonia	Eupatoria L.*	—	73.	—
Agropyron	Aueheri Boiss.*	—	—	14, 15.
„	cristatum Beauv.*	—	—	14, 15.
„	spicatum Pursh.	—	—	15,
Agrostemma	Coeli rosea L.	—	—	38, 39.
„	Githago L.	—	23.	38, 39, 46.
Agrostocrinum	stypandroides	—	—	—
„	F. M.*	—	153.	—
Ahouai	nerifolia Plum.	102.	—	—
Ahuta	83.	—	—
Aihoewa	sakal	—	169.	—
Ailanthus	glandulosa Desf.*	—	30.	—
Aizoaceae	—	—	38.
Aizoon	Canariense L.*	—	82.	—
Ajuapar	146.	—	—
Ajuga	bracteosa Benth.*	115.	—	—
Akar	boekoe.	—	178.	—
„	kirkal.	—	177.	—
„	mangool	57.	—	—
„	pakidah.	—	62.	—
„	tuba (toba) (toeba).	139.	60. 175.	—
„	tuba tuba.	—	62.	—
Akees	—	39.	—

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Akkar poeloeron	120.		
Alafia Perrieri Jum.	—	—	132.
Alangium Lamarekii Thwaites.*	—	86.	
Albizzia Durazz.*.	78.	8.	
„ amara Boiv.*	79.		
„ anthelmintica Brongn.*	—	70.	60.
„ Julibrissin Durazz.*	—	—	60. 61.
„ latifolia Boiv.	79.		
„ Lebbek Benth.*	—	71.	
„ lebbekioides Benth.	79.	70.	
„ lophantha Benth.*	79.	—	60. 61.
„ lucida Benth.*	—	71.	
„ micrantha Boiv.	79.		
„ odoratissima Benth.*	79.	70.	
„ procera Benth.*	79.	70 71.	60. 61.
„ saponaria Bl.*	79.	—	60. 61.
„ stipulata Boiv.*	78. 79	70.	
Alchornea latifolia Sw.*	74.		
Alectorocotonum caracasatum Kl. et Garcke	132.		
„ cotinifolium Kl. et Garcke.	126.		
„ cotinoides Kl. et Garcke.	124.		
„ scotanum Schlecht	126.		
„ Willdenowii Kl et Garcke.	126.		
Alectryon excelsum Gaertn.*	—	—	100
Aletris farinosa L.*	—	149.	
Aleurites Forst.*	81.		
„ Fordii Hemol.	—	—	91.
„ moluccana Willd.	—	—	91.
„ triloba Forst.*	—	—	91.
„ trisperma Blanco	—	—	91.
Algae.	—	—	7.
Alikoena	—	173.	
Alisma Plantago L.*	—	158.	14.
Alismaceae	157.	158.	14.
Allamanda cathartica L*.	—	105.	
Alliaria officinalis Andrz.	—	—	49.
Alligator apple	—	12.	
Allium ascalonicum L.*	—	—	22.
„ odorum L.*	—	—	21. 22.
„ sativum L.*	139.	—	22.

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Allium unifolium</i> Kell.*	—	—	22.
„ <i>ursinum</i> L.*	—	—	22.
„ <i>Victorialis</i> L.*	—	154.	
„ <i>vineale</i> L.*	—	—	22.
„ <i>spec. div.</i>	—	—	22.
<i>Allophylus edulis</i> Radlk.*	—	—	101.
<i>Allosorus.</i>	—	165.	
<i>Almendrillo.</i>	—	—	58.
<i>Almendron.</i>	22.		
<i>Alnus serrulata</i> Willd.*	—	147.	
<i>Alocasia costata</i>	—	—	19.
„ <i>indica</i> Schott.*	—	186.	
„ <i>Lowii</i> Hook*	—	—	19.
„ <i>macrorhiza</i> Schott*	—	—	19.
„ <i>Veitchii</i> Schott. . . .	—	—	19.
<i>Aloë ferox</i> Mill.*	—	154.	
„ <i>plicatilis</i> Mill.*	—	—	22.
„ <i>saponaria</i> Haw.*	—	154.	22.
„ <i>tenuior</i> Haw.*	—	154.	
„ <i>sp. div.</i>	—	154.	
<i>Aloë-hout.</i>	148.		
<i>Alopecurus geniculatus</i> L.*	—	—	15.
<i>Alpenveilchen.</i>	96.		
<i>Alphitonia excelsa</i> Reissek.*	—	—	107.
<i>Alrese.</i>	—	18. 100.	
<i>Alsidium Helminthochortos</i> Ktz	—	167.	
<i>Alstonia costata</i> Forst.	104.		
<i>Alstonia mollis</i> Benth.*	—	—	132.
„ <i>scholaris</i> R. Br.*	—	105.	
„ <i>venenata</i> R. Br.*	—	105.	
„ <i>villosa</i> Bl.*	—	104.	
<i>Althaea rosea</i> L.	—	26.	
<i>Altsitzerkraut.</i>	—	—	140.
<i>Alyxia Banks.*</i>	—	11.	9.
„ <i>buxifolia</i> R. Br.*	—	106.	
„ <i>daphnoides</i> Cunn.*	—	106.	
„ <i>luzoniensis</i> Merrill.	—	—	132.
„ <i>pilosa</i> Miq.*	—	—	132.
„ <i>pumila</i> Hook f.*	—	—	132.
„ <i>stellata</i> R. et S.*	—	106.	
<i>Amandelen, braziliaansche.</i>	22.		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Amanita citrina</i> Sch.	—	166.	
.. <i>muscaria</i> L	—	131. 166.	8.
.. <i>pantherina</i> DC.	—	166.	8.
.. <i>phalloides</i> Fr	—	166	8.
<i>Amanoa collina</i> Baill.	—	136.	
Amarantaceae	115.	128.	37.
<i>Amarantus albus</i>	—	—	68.
.. <i>gangeticus</i> L*	—	—	37.
.. <i>hypochondriacus</i> L*	—	—	37.
.. <i>melancholicus</i> L*	—	—	37.
.. <i>viridis</i> L.	—	128	
Amargoso.	—	64.	
Amaryllidaceae	150.	149.	26.
<i>Amaryllis Belladonna</i> L.*	—	150.	
.. <i>carnosa</i> Herb. Ham.	—	150.	
.. <i>formosissima</i>	—	150.	
.. <i>fulgida</i> Ker-Gawl.	—	150.	
.. <i>Princeps</i> Vell.	—	150.	
.. <i>Principis</i> Salm Dyck.	—	150.	
.. <i>Reginae</i> L	—	150.	
.. <i>spec div.</i>	—	150.	
Amba.	—	41.	
<i>Ambrosia spec.</i>	—	—	15.
<i>Amelanchier Medic.*</i>	—	21	
.. <i>alnifolia</i> Nutt.*	—	71.	54.
.. <i>arbutifolia</i> Medic.	—	—	54.
.. <i>canadensis</i> Medic.*	—	—	54. 55.
.. <i>florida</i> Lindl.	—	—	55.
.. <i>melanosperma</i>	—	—	54.
.. <i>vulgaris</i> Moench.*	—	—	54.
American ipecac.	—	72.	
<i>Amerimum latifolium</i> Sieb.	66.		
<i>Amianthium muscaetoxicum</i> A. Gray.	152.		
<i>Ammania baccifera</i> L.*	—	78.	
<i>Ammi Visnaga</i> Lam.*	—	84.	
<i>Ammodenia peploides</i> Rupr	—	—	38, 39
<i>Ammoniacum</i>	—	—	122
<i>Amole</i>	—	—	22, 26
<i>Amorphophallus campanulatus</i> Bl.*	—	—	20.
.. <i>viridis</i> Bl	—	157.	

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Ampelidaceae.	33.	34. 172.	
Ampelopsis	—	—	107.
Amra	—	42.	
Amsonia angustifolia Michx.*	—	107.	132.
„ salicifolia Pursh.	—	—	132.
„ Tabernaemontana Walt.*	—	107.	132.
Amygdalus communis L var.			
amara.	—	—	55.
Amyris balsamifera L.*	—	29.	
„ toxifera L.*	—	29.	
Anabasis L.*	—	128.	
Anacardiaceae.	47.	40. 172.	97.
Anacardium Rottb.	47.		
Anacyclus officinarum Hayne.*	—	—	153. 157.
„ pedunculatus Pers.*	—	—	153. 157.
Anagallis L.*	98.	8.	
„ arvensis L.*	98.	99.	125. 126.
„ cocculea DC.	98.		
„ „ Lam.	—	—	125. 126.
„ phoenicea DC.	98.		
„ repens DC.	98.		
Anagyris foetida L.*	—	44.	
Anamirta Colebr.*	9.	15. 94. 120. 121.	
„ Cocculus W. et A.	9. 105.	35.	
„ flavescens Miers.	9.		
„ „ Miq.	13.		
„ paniculata Colebr.*	9.	13. 168.	46.
„ toxifera Miers.	9.		
Ananas sativus Schult.*	—	149.	
Ananthodium Less.	93.		
„ commelinoides Less.	93.		
Anastatica hierochuntia L.*	16.		
Anchietea St. Hil.*	—	20.	
„ salutaris St. Hil.*	—	20.	
Anchusa L.*	—	112. 122.	
„ italica Retz.*	—	—	135.
Ancistrocladaceae.	—	—	114.
Ancistrocladus VahlII Arn.*	—	25.	
Anda brasiliensis Raddi	137.		
„ Gomesii A. Juss.	137.		
Andira Lam.*	—	64.	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Andira Araroba Aguiar.*	—	65.	
„ inermis H. B. K.*	—	65.	
„ retusa H. B. K.*	—	65.	
„ rosea Mart.*	—	64.	
Andiscus pentaphyllus Vell. . . .	137.		
Andiwalie.	11.		
Andorwalli	11.		
Andrachne colchica Fisch et Mey.*	—	—	86, 87.
„ cordifolia Müll. Arg.*	—	141.	
Andromeda Catesbaei Wall	—	96.	
„ japonica Thunb.	—	95. 96	124.
„ mariana L	35.	96.	
„ nitida Bartr.	—	96.	
„ ovalifolia Wall.	—	96.	
„ Polifolia L.*	—	96.	
Andropogon.*	—	—	15.
„ annulatus Forsk.*	—	159.	
„ contortus L.	—	159.	
„ scandens Roxb.	—	159	
„ Sorghum Brot.	—	159	
Androsace L.*	98.	8.	
Aneimia humilis Sw.	—	165.	
„ Seemanni Hook.	—	165.	
Anemarrhena asphodeloides Bunge.*	—	154.	
Anemone altaica Fisch.*	—	7.	
„ globosa Nutt.	—	—	42.
„ hirsutissima Macl.	—	—	42.
„ multifida Poir.*	—	—	42.
„ nemorosa L.*	—	6.	42.
„ parviflora Michx.*	—	7.	
„ patens L.*	—	—	42.
„ Pulsatilla L.*	—	6.	
„ quinquefolia L.	—	—	42.
„ ranunculoides L.*	8.	—	42.
„ sylvestris L.*	—	7.	
Anemonopsis californica.	—	—	41, 42
Anethum graveolens L.	—	—	121.
Angelim doce.	—	64.	
Angelim araroba.	—	64.	
Angiopterus Hoffm.	—	186.	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
<i>Angiopterus erecta</i> Hoffm.	—	165.	
Angiospermae.	—	—	13.
<i>Angraecum Bory</i>	—	11.	9.
„ <i>carinatum</i> Kost.	—	148	
„ <i>fragrans</i> Thou.	—	148.	
<i>Angustura Cuspana</i> R. et S.	—	29.	
<i>Anhalonium</i> Lem.	—	82.	
„ <i>Lewinii</i> Henn.	—	82.	
„ <i>Williamsi</i> Lem.	—	82.	
<i>Anigozanthos</i> Lab * sp. div.	—	149.	
<i>Anisolobus</i> Cururú Müll. Arg.	—	16 36.	
<i>Anisomeria drastica</i> Moq.*	—	129.	
<i>Anisosperma Passiflora</i> Manso.*	—	—	150.
<i>Anomospermum japurense</i> Eichl.*	—	15.	
<i>Anona amara</i> Räusch.*	—	12.	
„ <i>Cherimolia</i> Mill*	—	12.	
„ <i>muricata</i> L*	8.	11. 12.	
„ <i>palustris</i> L*	8.	11. 12.	
„ <i>reticulata</i> L*	9.	12.	
„ <i>spinescens</i> Mart.*	9	11. 12.	
„ <i>squamosa</i> L*	8.	11. 168.	47.
Anonaceae.	8.	11 168.	47.
<i>Anonymos sempervirens</i> Wall.	105.		
<i>Anthemis actnensis</i> Schouw.*	—	—	153, 157.
„ <i>altissima</i> L.*	—	—	153, 157.
„ <i>arvensis</i> L*	—	—	153, 157
„ <i>austriaca</i> Jacq.*	—	—	153, 157.
„ <i>Blancheana</i> Boiss.*	—	—	153, 157.
„ <i>Chia</i> L.*	—	—	153. 157
„ <i>Cota</i> L*	—	—	153, 157.
„ <i>Cotula</i> L*	—	93.	157.
„ <i>Cupaniana</i> Tod.	—	—	153, 157.
„ <i>montana</i> L.*	—	—	153, 157.
„ <i>tripolitana</i> Boiss et Blanch.*.	—	—	153, 157.
„ <i>spec.</i>	—	—	152.
<i>Anthericum ramosum</i> L.*	—	—	21, 24.
<i>Anthistiria ciliata</i> L.*	18.		
„ <i>prostrata</i> Willd.*	—	159.	
<i>Anthocercis</i> Labill.*	—	124.	
„ <i>Hopwoodii</i> F. M.*	109.		

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Anthocleista grandiflora</i> Gilg.	—	179.	
„ <i>Vogelii</i> Planch.*	—	—	130.
<i>Anthoxanthum</i> L.*	—	11.	9.
„ <i>luzoniense</i> Merrill.	—	—	15.
„ <i>odoratum</i> L.*	—	159.	
„ <i>Puelii</i> Lecoq et Lamotte.*	—	—	15.
<i>Anthriscus</i> Bernh.*	—	84 85.	
„ <i>vulgaris</i> Bernh.*	—	86.	
<i>Antiaris</i> Lesch.*	149.	107.	
<i>Anticharis glandulosa</i> Aschers.	—	—	143.
<i>Antirrhinum Orontium</i> L.*	—	123.	
<i>Aperula spec.</i>	—	133.	
<i>Aphananthe aspera</i> Planch.*	—	145.	
<i>Aphania senegalensis</i> Radlk	—	38.	
<i>Aphanopetalum resinosa</i> Endl.*	—	—	52.
<i>Apium leptophyllum</i> F. M.*	—	84.	
<i>Aplotaxis candicans</i> DC.	—	—	153.
Apocynaceae.	101	104. 178.	131.
<i>Apocynum</i> L.*	101.		
„ <i>androsaemifolium</i> L.*	35 102	104	132.
„ <i>cannabinum</i> L.*	101.	104.	132.
„ <i>piscatorium</i> Dougl.	102		
„ <i>syriacum.</i>	35.		
„ <i>venetum</i> L.*	—	104.	
<i>Apodanthera undulata</i> Gray.*	—	—	150
<i>Apodynomene macropoda</i> E. Mey.	54.		
<i>Apoe gamping.</i>	116.		
Aponogetonaceae.	—	—	14.
<i>Apouw.</i>	60.	173.	
<i>Aquilaria Agallocha</i> Roxb.*	148		
<i>Aquilegia</i> L.*	—	9. 21.	
„ <i>alpina</i> L.*	—	—	43.
„ <i>barcalensis.</i>	—	—	41, 43.
„ <i>Buergeriana</i> Sieb et Zucc.*	—	—	41, 43.
„ <i>caucasica</i> Ledeb	—	—	41, 43.
„ <i>chrysantha</i> A. Gray.*	—	—	41, 43.
„ <i>flabellata</i> Sieb. et Zucc.*	—	—	41, 43.
„ <i>glandulosa</i> Fisch.*	—	—	41, 43.
„ <i>jucunda</i> Fisch. et Lallem.	—	—	41, 43.

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Aquilegia lactiflora</i> Kar. et Kir*	—	—	41, 43.
„ <i>leptoceras</i> Fisch. et Mey.*	—	—	41, 43.
„ <i>nivea</i> Baumg.	—	—	41, 43.
„ <i>olympica</i> Boiss.*	—	—	41, 43.
„ <i>oxysepala</i> Trautv. et Mey.*	—	—	41, 43.
„ <i>sibirica</i> Lam.*	—	—	41, 43.
„ <i>Skinneri</i> Hook.*	—	—	41, 43.
„ <i>truncata</i> Fisch. et Mey.	—	—	41, 43.
„ <i>vulgaris</i> L*	9.	—	41, 43.
„ <i>formosa</i> Fisch	—	—	41, 43.
<i>Arabis collina</i> Tenore	—	—	49, 50.
Araceae	—	157, 186.	19.
<i>Arachis hypogaea</i> L.*	—	174.	71.
<i>Aragallus besseyi</i>	—	—	68.
„ <i>blankinshipii</i>	—	—	68.
„ <i>lagopus</i>	—	—	68.
„ <i>Lamberti</i> Greene	—	—	68.
„ <i>sericeus</i> Greene	—	—	68.
„ <i>spicatus</i> Rydb.	—	—	68.
<i>Aralia</i> Tourn.*	—	8, 178	
„ <i>Guilfoylei</i> Cogn.*	89.	—	
„ <i>Holferiana</i>	—	—	120.
„ <i>japonica</i> Thunb.	—	—	120.
„ <i>montana</i> Bl.*	—	—	120.
„ <i>nodosa</i> Bl	89.	—	
„ <i>quinquefolia</i> Deene et Planch.*	—	—	120, 121.
„ <i>spinosa</i> L.*	89.	86.	120.
„ <i>umbraculifera</i> Roxb	89.	—	
Araliaceae	89.	86, 177.	119.
<i>Arariba rubra</i> Mart.	—	90.	20.
<i>Araujia sericifera</i> Brot.*	—	109.	
Arbre aveuglant	—	143.	
„ à enivrer	—	49.	
„ à la gale	—	41.	
„ à la poison	—	144.	
„ à la puce	—	41.	
„ à savonnette	—	38.	
„ diable	—	73.	

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz	Deel III blz
Arbre du diable.	—	19, 143.	
„ d'épreuve	—	58, 68.	
„ mort.	—	144.	
„ poison.	—	144.	
Arbutus Andrachne L.*	—	97.	
„ Unedo L.*	—	98.	
„ varians Benth.*	—	98.	
Archangelica hirsuta Torr. et Gray.*	—	83.	
Archemora DC.	—	86.	
Arctium majus Bernh.*	—	—	160.
Arctostaphylos Manzanita Parry.*	—	—	124.
Arca Catechu L.*	155.		
„ „ „ var. nigra	—	186.	
„ lutescens Bory.	155.		
Arenaria Rupp.*	—	8.	
„ graminifolia Arduin.*	—	—	38, 39.
„ longifolia DC.	—	—	38, 39.
„ peploïdes L.*	—	—	38, 39.
„ serpyllifolia L.	21.		
„ trinervia L*	—	—	39.
Arenga Labill.*	153.		
„ saccharifera Labill.*	153.	156.	
Aren-palm.	153.		
Aren belegendeg.	27.		
Areuj beregedeg	—	171.	
Argemone Tourn.*	15.	—	48.
„ mexicana L.*	—	136.	49, 68
Argyrobium pumilum Eckl. et Zeyh.*	—	46.	
Aria.	—	—	55.
„ Hostii Carr.	—	—	55.
Arisaema curvatum Kunth.* . . .	—	157.	
„ japonicum Bl.*	—	—	19.
„ praecox de Vr.	—	—	19.
„ ringens Schott.*	—	—	19.
„ serrata Th.	—	—	19.
„ speciosum Mart.	—	157.	
„ Thunbergii Bl.*	—	—	19.
„ tortuosum Schott.*	—	157.	
„ triphyllum Schott.*	—	—	19.
Arisarum vulgare Targ.*	—	157.	19.

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Aristolochia Tourn.*	10, 117.	130.	49.
„ anguicida Jacq.*	—	131.	
„ „ L.	118.		
„ antihysterica Mart.*	—	131.	
„ arborescens L.*	118.		
„ argentina Griseb.*	—	132.	
„ brasiliensis Mart. et Zucc.*	—	131.	
„ Clematitis L.*	117.	131.	35.
„ cornuta Mast*	—	131.	
„ densivenia Engl.*	—	—	35.
„ cretica Lam.*	117.		
„ elegans Mast.*	—	131.	
„ gigantea Mart. et Zucc.*	—	131.	
„ grandiflora Sw.*	118.	131.	
„ indica L.*	119.	131.	35.
„ Kämpferi Willd.*	—	132.	
„ ornithocephala Hook.	—	131.	
„ pallida Willd.*	—	130.	
„ Pistolochia L.*	117.		
„ rotunda L.*	119.	131.	
„ Sarracenia Dod.	117.		
„ Serpentaria L.*	118		
Aristolochiaceae.	117.	130.	34.
Armoracia rusticana Gaertn.	—	—	50.
Arnica Rupp.*	—	8.	
„ monocephala Rydb.*	—	—	157.
„ montana L.*	—	93.	157.
Aroi gatel.	62.		
Aroidaceae.	155.		
Aronia arbutifolia Medic.	—	—	55.
„ melanosperma	—	—	55.
Aronicum Neck.	—	94.	
Aroy-behleleh-gehdigk.	27		
„ -beleh-gedepeh.	27.		
„ -beleh-getehpeh.	27.		
„ gadel.	57.		
„ kidang.	79.		
„ kitongerret	71.		
Arrhenatherum avenaceum Beauv.*	—	—	14, 15.
„ elatius Beauv.	—	—	15.

N A A M.	Deel I blz	Deel II blz.	Deel III blz.
Arrow-root.	141.		
„ -weed.	—	144.	
Arsenic plant.	—	—	109.
Artabotrys madagascariensis Miq *	—	11.	
Artar-wortel.	27.		
Artemisia Abrotanum L.*	—	93.	
„ Absinthium L.*	—	93.	157.
„ afra Jacq *	—	—	157.
„ Cina Berg.*	—	—	157.
„ gallica Willd.*	—	—	157.
„ judaica L.*	—	—	157.
„ laciniata Willd.*	—	—	152.
„ maritima L.*	—	—	152, 157.
„ mexicana Willd *	—	93.	
„ pontica L.*	—	—	152, 157
„ spec. div.	—	—	157.
Arthrophyllum diversifolium Bl.*	90.		
Arthrosprion stipulatum Hassk. .	78.		
Artocarpus calophylla Z. et M. . .	—	185.	
„ venenosa Zoll. et M.*	—	144.	
Arum L.*	—	8, 21.	
„ Dioscoridis Sibth.*	—	157.	
„ hederaceum Willd.	—	157.	
„ italicum Mill.*	—	157.	19.
„ maculatum L.*	156.	157.	19.
„ vermitoxicum Vell.	—	158	
Asa foetida.	—	—	122.
Asagraea officinalis Lindl.	—	152.	
Asarum canadense L.*	—	132.	
„ europaeum L.*	120.		35.
Ascaricidia indica Cass.	94.		
Asclepiadaceae.	105.	108	133.
Asclepias Cornuti Decne	—	—	133.
„ curassavica L.*	—	108	133.
„ eriocarpa Benth.*	—	—	133.
„ incarnata L.*	—	—	133
„ mexicana L.*	—	—	133.
„ racemosa Roxb.	—	109.	
„ speciosa Torr	—	—	133.
Asimina triloba Duny.*	—	13.	47.
Asparagus officinalis L.*	—	—	22.

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz.
Aspergillus flavescens Eidam .	—	—	7
„ fumigatus de Bary.	—	—	7
„ niger v. Tiegh. . .	—	—	7
Asperula L.*	—	11.	
„ Cynanchia L.	—	90.	
„ odorata L.*	—	90.	
Aspicarpa hirtella Rich.*	—	27.	
„ urens Lag.	—	27.	
Aspidium	—	186.	9
„ aemulum Sw.	—	—	9
„ Athamanticum Kze.	—	164.	
„ Filix mas Sw.	—	164.	
„ fragrans Sw.	—	—	10
„ fragrans Gray.	—	—	10
„ marginale Sw.	—	164.	
„ odoratum Willd.	—	164.	
„ odoriferum.	—	—	9
„ prestulatum Ten.	—	164.	
„ rigidum Sw.	—	164.	
Aspidosperma Mart. et Zucc.* .	104.		
„ Quebracho Schlecht	—	107.	
„ sessiliflorum Freire Allemao.	105.	107.	
Assamthee.	24.		
Astelia Banksii R. Br.	—	154.	
Aster	—	—	15.
„ cassubicus	—	—	152, 154.
„ Charicis Less.	—	—	152.
„ diplostiphioides B. et H.* .	—	—	154.
„ heterophylla.	—	—	152.
„ strigosus Lichtenst*	—	—	152.
„ Trifolium L.*	—	—	152, 154.
Astragalus Bigelovii Gray.* . .	—	—	68.
„ Crotolaria Gray.*	—	—	68
„ doryenoides Dougl.	—	—	68.
„ galegiformis L.	—	—	60, 69.
„ Garbancillo Cav.*	—	52.	
„ corrugatus Bertol.*	—	—	68.
„ diphysus A. Gray.*	—	—	68.
„ glycyphyllos L.*	—	51, 131.	
„ graveolens Buch-Ham.* . . .	—	—	69.

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
Astragalus hamosus L.*	—	—	60, 69.
„ Hornii A. Gray.*	—	51.	68.
„ lentiginosus Dougl.*	—	51.	68.
„ lotiflorus Hook.*	—	—	68.
„ maximus Willd.*	—	—	60, 69.
„ medullaris Boiss.	—	—	69.
„ Menziesii A. Gray.*	—	—	68.
„ mollissimus M. B.	60.	—	—
„ „ Torr.*	—	51.	68.
„ Mortoni Nutt.*	—	51.	68.
„ ochroleucus Phil.	—	51.	—
„ oocarpus A. Gray*	—	—	68.
„ palousensis Piper*	—	—	68.
„ Spaldingii A. Gray*	—	—	68.
„ succumbens Dougl*	—	—	68.
„ tridactylicus A. Gray*	—	—	68.
„ unifultus l' Hér.	—	52.	—
„ xiphocarpus Benth.	—	—	60, 69.
„ spec. div.	—	52.	—
Asucena	—	—	137.
Astrophytum Lem	—	82.	—
Ateleia Glazioveana Baill.*	—	—	65.
Athamanta Meum L.	—	—	121.
Athanasia amara L.	—	93.	—
Atherosperma Labill*	—	133.	—
Athronia Neck.	92.	—	—
Athyrium filix femina Roth	—	—	10.
Athyrocarpus persicariaefolium C. B. Clarke.	—	156.	—
Atis	—	—	42.
Atractylis L*	—	178.	—
„ gummifera L.*	—	94.	159.
Atragene alpina L.	—	7.	—
Atriplex Halimus L.*	—	—	36.
„ hastata L.*	—	—	36.
„ hortensis L.*	—	—	36.
„ laciniata L.*	—	—	36.
„ latifolia Wahlenb.	—	—	36.
„ littoralis L*	—	—	36.
„ nitens Schkuhr.*	—	—	36.
„ nitida	—	—	36.

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Atriplex Nuttallei S. Wats *	—	—	36.
„ patula L. *	—	—	36.
„ portulacoides L. *	—	—	36.
„ rosea L. *	—	—	36.
„ tatarica L. *	—	—	36.
„ vesicaria Heward *	—	—	36.
„ spec.	—	—	36.
Atropa Belladonna L.	—	117.	139.
Avena fatua L. *	—	160.	
Avicennia L. *	81.		
Awar-awar	149.		
Ay-assa.	28, 45.		
Aypue	143.		
Aytohi	143.		
Aytuy	143.		
Azadirachta indica A. Juss	30.		
Azalea L.	95.		
„ indica L.	—	96.	
„ pontica L.	—	96.	
„ procumbens L.	—	96.	
Azorella glebaria A. Gray *	—	177.	
Baccaurea Bonnetii Beille *	—	—	87.
Baccharis coridifolia DC. *	—	92.	
„ glomerulifera Pers. *	—	64.	
Bacillus piscicidus Sieber Schumow	—	167.	
Badman's bread	—	36.	
„ oatmeal	—	85.	
Baeckea frutescens L. *	—	77.	
Baeobotrys indica Roxb	—	100.	
„ nemoralis Roxb. *	—	100.	
Baillieria Aubl.	91.		
„ aspera Aubl.	91.		
„ Barbasco Kth.	92.		
„ commelinoides Less.	93.		
„ graveolens Mart.	93.		
„ silvestris Aubl.	91.		
Bait	124.		
Bajagua.	—	113.	
Bakoeng	—	151.	
Balanites Delile *	28.	9.	
„ aegyptica Delile *	29.	30.	83

Balanites aegyptica Wall.	—	31	
„ ferox G Don	—	30	
„ Roxburghii Planch.*	29	31	82, 83
Balanophoraceae	123	135	34
Balanopsidaceae	147	144	31
Baliospermum axillare Bl.*	—	144	
„ montanum Müll. Arg.	—	144	
Ballota L.	115		
Balsaminaceae	—	—	106
Balsamorhiza sagittata Nutt.*	—	—	155
Bambusa spec. div.	—	—	15
Banewort	—	9	
Bangkoeang	65		
Bangsi	131		
Banisteria Pragua Vell.	—	28	
Banksia L. f.*	35		
„ marcescens R. Br.*	—	133	
Baptisia australis R. Br.*	—	—	66
„ leucophaea Nutt.*	—	—	65
„ spec. div.	—	44	
Barbarea praecox R. Br.*	—	—	50
„ vulgaris R. Br.*	—	170	
Barbascajo	135		
Barbasco	35, 92, 100, 117, 120	20, 54, 55, 100, 119	71
„ macagua	—	67	
Barbieria DC.*	48		
„ maynensis Pöpp. et Endl.*	48	47	
„ polyphylla DC.*	48	47	
Barringtonia Forst.*	81, 82	8, 62	74
„ acutangula Bl.	86		
„ „ Gaertn.*	86	76	
„ alba Hassk.	86	76, 176	
„ balabacensis Merrill	—	—	117
„ Butonica Forst*	—	75	
„ Careya F. M.*	86	76	
„ edulis Seem.*	86		
„ elongata Korth.*	85		
„ excelsa Bl.*	—	—	117, 118
„ „ Gray	86		
„ insignis Miq.*	86	76, 176	117
„ intermedia Vieillard*	86	76	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Barringtonia luzoniensis Vid.*	—	—	117
„ macrophylla Miq.	84	—	—
„ neocaledonica Vieill.	—	76	—
„ racemosa Bl.	85	76, 176	—
„ „ Gaud	86	—	—
„ „ Roxb.*	—	76	117
„ „ Seem.	86	—	—
„ rubra Bl.	85	—	—
„ „ Miq.	—	76	—
„ samoënsis Gray.*	86	—	—
„ speciosa Forst.	83	75, 176	116
„ „ Gaertn.	84	76	—
„ „ L.	—	75	—
„ „ L. f.	71, 84	—	—
„ „ Wall.	—	—	117
„ „ W. et A.	85	—	—
„ speciosa	—	—	117
„ splendida	82	75	—
„ Vriesei T. et B.*	—	—	117, 118
Basanacantha Hook. f.*	—	9, 11	9
„ armata Hook. f.*	—	88	—
„ spinosa var. ferox.	—	89	—
„ tetraantha Hook. f.*	—	89	—
Basellaceae	—	—	38
Bassia L. (König).	100	9, 102	—
„ butyracea Roxb.	—	101	—
„ latifolia Roxb.	100	102	127
„ longifolia L.	45	102	127
„ „ Willd.	100	—	—
„ Mottleyana Clarke*	—	—	127
„ Parkii Don	100	—	—
„ sericea Bl.*	—	—	128
Bastard haiarri.	67	—	—
„ ipecac.	—	87	—
Batatas edulis Choisy	—	—	134
„ tuberosa Bojer	—	113	—
Batidaceae	116	129	37
Batrachium fluitans Wimm.	—	6	—
Bauhinia L.*	75	—	—
„ coccinea DC.*	—	67	—

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
Bauhinia guianensis Aubl.*	75	67	
„ variegata L.*	—	67	
Bawang bodas	139		
Baygua	—	113	
Beaver poison	—	83	
Bedakboom	—	185	
Bedstraw	—	—	147
Begonia L.	88	8	
„ gracilis H. B. K.	—	82	
„ Rex Putzeys	88		
Begoniaceae	88	82	114
Behleketehbek.	27		
Beilschmiedia Tarairi Hook.	—	133	
Bejuco de aqua	40		
Belamcanda punctata Mönch.*	—	149	
Belegedeg.	27	175	
Bellevalia ciliata T. Nees.	—	—	22
Bellis.	—	—	15
„ perennis L.*	—	—	154
Bengoek	—	175	
Berbere	—	—	76
Berberidaceae	15	16	45
Berberidopsis corallina Hook.*	—	—	45
Berberis L.*	15	8	
„ aquifolium Pursh.*	—	17	46
„ aristata DC.*	15	—	45
„ „ L	—	17	
„ empetrifolia Lam.*	—	—	45
„ Lycium Royle*	—	—	45
„ tinctoria Lesch.	15		
„ umbellata Lindl.	15		
„ vulgaris L.*	—	17	
„ spec. div.	—	17	
Berberisplant	—	17	
Berebera	59		
Bergsmia javanica Bl.*	19		
Bergvischdooderboom	143		
Bernardinia fluminensis Planch.*	—	—	59
Berrebera Hochst	57		
„ caffra Hochst.	59		
„ ferruginea Hochst	59		

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Bersama Fresen*	—	8, 40	
„ abyssinica Fresen.*	—	—	101
„ lucens Szysz*	—	—	101
Beschorneria supperima Kunth.	—	—	26, 27
Besoeroe	—	182	
Bessera Spreng.	133		
„ inermis Spreng	132		
Betonica officinalis L.	—	—	136
Bettlerseil	—	—	43
Betulaceae.	—	—	31
Bevilaqua cochlearia Boil.	89		
Beyeria viscosa Miq.*	—	139	
Beyrichia scutellarioides Benth.*	—	124	
Bicorona A. DC.	102		
Bidens frondosa L.*	—	—	155
„ spec. div.	—	—	155
Bientaro	104		
Bignonia L.*	112		
„ atrovirens Roth	—	124	
„ capreolata L.*	—	124	
„ Catalpa L.	112		
„ Copaia Aubl.	113		
„ crucifera Bert.	112		
„ crucigera L.	112	124	
„ „ Wall.	112		
„ inaequalis DC.*	—	—	145
„ leucoxyton DC.	112		
„ „ Mart.	112		
„ „ Vell.	112		
„ petiolaris DC.	112		
„ procera Willd.	113		
„ radicans L.	113		
„ sempervirens L.	105		
„ spathacea Roxb.	—	124	
Bignoniaceae.	112	124	145
Billardiera longiflora Labill.*	—	—	53
Bilsenkraut	—	118	140
Bilzenkruid	198		
Bingeria africana A. Chev.	—	—	84
Bintangoer	21, 140		
Bionia Mart.	63		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Bischofia javanica</i> Bl.*	136		
<i>Bisora</i>	—	184	
<i>Bitoen</i>	—	176, 183	
Bitterroot	102		
Bitter siektree	—	—	114
Bittervetch	—	—	78
Bitter vine	—	132	
Bitter weed	—	92	
<i>Bixa Orellana</i> L.*	—	—	111
Bixaceae	18	20, 170	111
<i>Blaberopus</i> A. DC.	—	104	
Black cohosh	—	6	
„ snakeroot	—	83	
„ wood	17		
<i>Blancoa cerborea</i> Bl.	44		
Blauwzuurzwam	—	—	8
<i>Blekeria</i> Hassk.	—	104	
<i>Blepharis capensis</i> Pers	—	—	146
<i>Blighia</i> Kon.	—	9, 34	.
„ <i>sapida</i> Kon.*	—	39	100, 101
Blind grass	—	153	25
Blister bush.	—	98	
Blistering leaf	—	7	
<i>Blumenbachia insignis</i> Schrad.*	—	—	113
„ <i>latifolia</i> Cambess.*	—	—	113
„ <i>urens</i> Urb.	—	—	113
Bobatoe	—	51	
<i>Bobea</i> Gaud.	—	87	
<i>Bocconia</i>	—	—	48
„ <i>cordata</i> Willd.*	—	—	49
„ <i>frutescens</i> L.*	—	18	
<i>Boea</i> langit	41		
„ manga gebang	47		
„ sabon	41		
Boehan tana.	—	181	
<i>Boehmeria nivea</i> H. et Arn	149		
<i>Boerhaavia erecta</i> L.*	—	128	
„ <i>hirsuta</i> L.*	—	128	
„ <i>repens</i> L.*	—	128	
Boeroera-korrels	85		
Boeton	85, 86		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Bogbane	—	111	
Bois à éniwrer	63	55, 140	
„ amer.	—	105	
„ bambarra	—	—	129
„ d'absinthe.	—	105	
„ de gaulette	31		
„ de golette.	31		
„ de rat	—	90	
„ de Zagaies	31		
„ dysentérique	—	28	
„ éniwrant	49 67		
„ -gentil	121		
„ -joli	121		
„ macaque	80		
„ poison	—	116	
„ savon	—	38	
Bokkennoten	22		
Bole hulân	139		
Boletus edulis Bull.	—	—	8
„ felleus Bull.	—	—	8
„ luridus Schaeff	158		8
„ piperatus Bull	—	—	8
„ satanas Lenz	—	—	8
Bolletjesgift	—	150	
Bombacaceae	—	—	108
Bonaveria securigera Endl.	—	—	67
Bonellia Bert.	99		
Bongalang	140		
Bongalong.	—	140	
Bonnaya veronicaefolia Spreng*.	—	123	
Bonnet carré	—	76	
Bonplandia Augustura Rich	—	29	
Boraginaceae zie Borraginaceae	—	—	
Borassus flabelliformis L.	—	185	
„ Gomutus Lour	153		
Boré	—	13	
„ akar	—	173	
„ boeah	—	183	
„ pasagi	—	182	
Bori	—	14, 174	
Bori akar	60		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Bori pohon	60, 140		
Boric	60		
Boronia Sm. spec. div.	—	30	
Borraginaceae	107	111	135
Borreria Mey	—	11, 89	9
„ capitata DC	—	89	
Boscia urens Welw *	—	20	
Böses Gras	—	—	17
Bossiaea scolopendria Sm.*	—	—	66
Bothriospora corymbosa Hook f.* .	—	90	
Botryopanax Miq.	89		
Bouchetia arniatera Rob.*	—	—	139
Bourreria havancensis Miers.* . . .	—	113	
„ succulenta Jacq.*	—	113	
Bowdichia H. B K *	74		
„ virgilioides Kth.*	74	65	
Box myrtle	—	146	
Boxwood	—	—	132
Braaknoten	106		
Brabejum stellatifolium L.*	—	133	
Brachypterum Benth.	68		
Brachysema praemorsum Meissn.* . .	—	—	65
Bradleia dioica Vahl.	132		
Bragantia tomentosa Bl.*	—	132	
„ Wallichii R. Br.*	—	132	
Brainvillière	—	110	
Brandkruid	—	19	
Brappat ketjil	99		
„ tudong	99		
Brassica	—	—	15
„ alba Boiss.*	—	—	51
„ campestris L.*	—	—	50
„ Napus L.	—	—	50
„ nigra Koch*	—	—	50
„ Schimperii Boiss.	—	—	49, 50
Bravoa geminiflora Llav et Lex *.	—	—	27
Brayera anthelmintica Kunth.* . . .	—	73	
Brehmia Harv.	106		
Brennkraut	—	—	157
Bridelia ovata Decne*	—	—	86, 88

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Bridelia retusa Spreng*	—	141	
„ spinosa Roxb.	—	141	
„ spec.	—	—	86, 88
Brissonia DC.	49		
„ coronillaefolia Desf.	55		
Briza minor L.*	—	—	14
Broken back.	—	—	85
Bromelia L.	—	8	
„ Karatas L.	—	149	
„ Pinguin L.*	—	149	
Bromeliaceae.	150	149	21
Bromus catharticus Vahl.	—	160	
„ ciliatus L.*	—	—	15
„ mollis L.*	—	160	
„ purgans L.	—	—	15
„ secalinus L.*	—	160	
„ unioides H B. K.*	—	160	15
Brosimum Sw.	—	145	
Browallia grandiflora R. Grah.*	—	117	143
„ viscosa H. B. K.*	—	—	143
Brucea sumatrana Roxb.*	—	31, 172	
Brugmansia Bl	—	119	
Brûlante	—	73	
Brunelliaceae	—	—	53
Brunfelsia americana L.*	—	—	140
„ Hopeana Benth.*	—	117	139
„ paraguayensis Chod.*	—	—	139
Bruniaceae	80	74	54
Brunsvigia toxicaria Ker-Gawl.	—	150	
Bryonia L.*	87		
„ alba L.*	—	—	150
„ callosa Rottl.	—	81	
„ dioica Jacq.*	—	81	
„ laciniosa L.	—	81	
„ serobiculata Hochst.	—	81	
Bryonopsis laciniosa Naud	—	81	
Bryophyllum calycinum Salisb.*	—	—	52
Bryophyta	—	—	9
Buaza-wortel.	—	23	
Buchanania Roxb.	—	172	
„ florida Schau.*	—	173	

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Buchanania insignis Bl.* (?) . . .	—	173	
„ spec. div.	—	172	
Buddleia Houst.*	—	8	
„ L.	107		
„ australis Vell.	107		
„ brachiata Cham. et Schl.*	107		
„ „ Jacq. f.*	107	110	
„ connata Mart.	107		
„ curviflora Hook et Arn.*	—	—	130
„ elegans Cham. et Schl.	107		
„ globosa Hope*	—	—	130
„ Lindleyana Fortune*	—	—	130
„ madagascariensis Lam.*	—	111	
„ Neemda Lk.	107		
„ polystachya Fresen*	—	111	
„ stachyoides Cham. et Schl.*	107		
„ thapsoides Desf.	107		
„ variabilis Hemsl.*	—	—	130
„ verticillata H. B. K.*	—	110	
Bugbane	—	6	
Buglossa	111	123	135
Bulbine bulbosa Haw.*	—	153	
„ planifolia Spr.	—	153	
„ semibarbata Haw.*	—	153	22
Bun bun	—	80	
Bunboay	140		
Bunga sapon	—	22	
Bunias orientalis L.*	—	—	50
Buphane disticha Herb.*	—	150	27
Bupleurum rotundifolium L. . . .	—	—	121
Burmanniaceae.	151	148	29
Burning bush	—	33	
Burra	145		
Burseraceae	29	31	83
Busir, bussir	—	120, 121	
Butea frondosa Roxb.*	—	—	78
Butomaceae	—	—	14
Butonica Juss	82		
„ Lam.	—	76	
„ edulis Miers	86		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Burtonia intermedia</i> Miers . . .	86		
„ <i>Rumphiana</i> Miers . . .	84		
„ <i>samoensis</i> Miers . . .	86		
„ <i>speciosa</i> Dryand . . .	82		
„ <i>splendida</i> Solander . . .	82		146
„ <i>terrestris rubra</i> Rumph.	85		
Butter tree	100		
Buxaceae	—	—	97
<i>Buxus balearica</i> W.	—	35, 139	
„ <i>sempervirens</i> L.*	—	139	97
<i>Byroscarpus orientalis</i> Baill.* var.			
<i>madagascariensis</i>	—		59
<i>Byrsonima Amazonica</i> Griseb.* . . .	—	28	
„ <i>crassifolia</i> DC.	74		
„ „ <i>H. B. K.*</i>	—	27	
„ <i>spicata</i> Rich.*	—	28	
<i>Cabralea Canjerana</i> Mart.	30		
<i>Caecara</i> Thon.	65		
Caetaceae	88	82	114
<i>Cadaba indica</i> Lam.*	—	19	
<i>Caesalpinia</i> L.	81	8	
„ <i>Bonducella</i> Fleming.*	—	66	
„ <i>puleherrima</i> Sw.*	—	66	
Caesalpinioideae	—	—	60
Café diable	—	79	
„ do diabo	—	—	112
Cafote, cafoto	52		
<i>Caioophora</i> spec.	—	79	
Calabar ordeal tree	—	58	
<i>Caladium bicolor</i> Vent.*	—	158	
Calambae	148		
<i>Calamintha Acinos</i> Clairv.*	—	—	136
<i>Calceolaria dentata</i> R. et P.* . . .	—	—	143
„ <i>seabiosaefolia</i> Sims.*	—	124	
„ <i>trifida</i> R. et P.*	—	—	143
„ <i>viscosa</i> R. et P.*	—	—	143
<i>Calendula aegyptiaca</i> Desf.*	—	—	153, 159
„ <i>suffruticosa</i> Vahl.*	—	—	153, 159
„ <i>sicula</i> DC	—	—	153, 159
Calenite.	52		
Calf kill	—	97	

N A A M.	Deel. I blz. Deel II blz. Deel III blz.	
<i>Calla palustris</i> L.*	—	157
<i>Calliandra</i> Benth.*	—	8
" <i>Houstoni</i> Benth.*	—	71
" <i>spec. ind.</i>	—	71
<i>Callicarpa</i> L.*	—	27
" <i>adenanthera</i> R. Br.	—	126
" <i>americana</i> Lour.	—	126
" <i>bicolor</i> Juss.	—	125
" <i>cana</i> L.*	—	125
" " <i>Wall</i>	—	180
" <i>dentata</i> Herb. Roxb.	—	126
" " <i>Wall</i>	—	180
" <i>Heynei</i> Roth.	—	126
" <i>lanata</i> L.*	—	— 136
" <i>longifolia</i> Lam.*	—	180 136
" <i>sumatrana</i> Miq.	—	126
" <i>tomentosa</i> Lam.	—	126
<i>Callicoma serratifolia</i> Andr.*	—	— 52
<i>Callilepis Laureola</i> DC.*	—	— 155
<i>Callitrichaceae</i>	—	— 97
<i>Calonyction mollissimum</i> Zoll.	—	— 134
<i>Calophyllum</i> L.	21, 81	
" <i>Bintangor</i> Roxb.	—	24
" <i>Inophyllum</i> L.*	21	24, 171
" <i>montanum</i> Vieill.*	—	24
" <i>spec. ind.</i>	—	— 110
" ? <i>.</i>	21	
<i>Calotropis gigantea</i> R. Br.	—	108
" <i>procera</i> R. Br.	—	35, 108
<i>Calpandria</i> Bl.	23	
<i>Calpicarpum</i> G. Don.	—	104 .
<i>Caltha palustris</i> L.*	—	7, 168 43
<i>Calycanthaceae</i>	8	10 47
<i>Calycanthus fertilis</i> Walt.	—	— 47
" <i>glaucus</i> Willd.*	—	10 47
" <i>laevigatus</i> Willd.*	—	— 47
<i>Calyceae</i>	91	91 152
<i>Calystegia sepium</i> R. Br.*	—	— 134
<i>Camellia</i> L.*	23	9
" <i>drupifera</i> Lour.*	24	— 110
" <i>hongkongensis</i> Seem.	24	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Camellia japonica L.*	24	—	110
„ Kaempferia Rebol.*. . . .	24	—	—
„ Kissi Wall.	—	—	110
„ oleifera Abel	24	—	110
„ Sasanqua Thunb.*.	24	—	110
„ Thea Link.*	—	—	110
„ theifera Griff	—	—	110
„ theifera Griff. van assa- miea.	24	—	110
Cameraria latifolia L.*.	—	106	—
Camopatli.	—	113	—
Campanulaceae.	95	95	152
Camphora officinarum Nees	—	—	48
Camptosperma Thwait.*.	—	172	—
Camptosema H. et A.*.	63	36	—
„ coriaceum Benth.*	—	—	78
„ pinnatum Benth.*	63	—	—
Camptosema?	64	56	—
Canaigre	—	130	—
Canarium L.*	—	31	—
Canavalia obtusifolia DC.*	—	58	78
Cañancao.	138	—	—
Candolleaceae	94	94	—
Candy up poison.	—	155	—
Canella alba Murr.*.	—	20	111
„ laurifolia Lodd.	—	20	—
Canellaceae	18	20	111
Cangoura	—	43	—
Canieidia Vell.	—	43	—
Canker weed	—	93	—
Cannabis sativa L.*.	—	—	31, 68
„ „ L. var. India	—	145	—
Cannaceae.	—	—	29
Canne feu.	—	158	—
Cantharellus aurantiacus Wulf.	—	166	—
Cantua Juss.*	107	8	—
„ buxifolia Lam.*	—	111	—
„ pyrifolia Juss.*	—	111	—
Capassa Kl.	65	—	—
Capparidaceae	17	19	51
Capparis Breynia Jacq.	—	19	—

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Capparis Cynophallophora L.*	—	19	
„ frondosa L.	17		
„ globulifera Del.	—	19	
„ Morisonia Sw.	—	19	
„ pulcherrima Mill.	17		
„ spinosa L*	17		
„ venenata Schinx	—	—	51
„ Yco Eichl.	17		
Capraria biflora L.*	123		
Caprificus amboinensis Rumph	147		
Caprifoliaceae	90	87	148
Capsella Medic.*	—	85, 186	
„ Bursa-pastoris Medic.*	—	19	
Capsicum fastigiatum Bl.	139		
„ frutescens L.*	—	118	
„ toxicarium Pöpp.	—	118	
Capura L.	123		
„ purpurata L.	123		
Carayana arborescens Lam.*	—	—	60, 69
„ microphylla Lam.*	—	—	69
Caraipa fasciculata Camb.	—	25	
Carambuaya	124		
Carapa	81		
„ guianensis Aubl.*	—	—	84
„ moluccensis Lam.*	—	172	
Cardamine amara L.*	—	19	
„ pratensis L.*	—	19	
Cardiospermum Halicacabum L.*	—	38	100
Cardopatum corymbosum Pers.*	—	91	
Carduus nutans L.*	—	35	
Careya Roxb.*	87	8	
„ arborea Roxb.*	87		
„ arborescens Leich.	87		
„ australis F. v. M.	87		
Carex brevicollis DC.*	—	—	18
Cargueja	—	98	
Carica L.*	—	8	
„ digitata Pöpp. et Endl.	—	80	113
„ Papaya L.*	27	80	
„ quercifolia St. Hil.	—	80	
Caricaceae	—	—	113

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
<i>Carissa ovata</i> R. Br.*	—	105	
„ „ var. <i>stolonifera</i>	—	105	
„ <i>Xylopicron</i> Thou*	—	17, 105	
<i>Carlina acaulis</i> L.*	—	92, 178	
<i>Carolina jasmijn</i>	105		
<i>Carpotroche brasiliensis</i> Endl.	—	—	112
<i>Carum Ajowan</i> B. et H.	—	83	
„ <i>ammoides</i> B. et H.*	—	—	123
„ <i>capense</i> Sond.*	—	84	
„ <i>copticum</i> B. et H.	—	83	123
„ <i>Petroselinum</i> B. et H.*	—	—	123
<i>Carumbium</i> Kurz.	145		
<i>Caryocar</i> L.*	22	9	
„ <i>amygdaliferum</i> Cav.*	—	—	109
„ <i>amygdaliferum</i> Mutis	22		
„ <i>edule</i> Casaretto*	23		
„ <i>glabrum</i> Pers.*	17, 22	25	109
<i>Caryocaraceae</i>	—	—	109
<i>Caryophyllaceae</i>	21	23, 171	38
<i>Caryota urens</i> L.*	155		
<i>Cascaria</i>	—	—	9
„ <i>Anavinga</i> Dalz. et Gibs.	—	79	
„ <i>Canzjala</i> Ham	—	79	
„ <i>Dallachii</i> F. v. M.	—	79	
„ <i>elliptica</i> Willd.	—	79	
„ <i>esculenta</i> Roxb.*	—	79	
„ <i>glabra</i> Hort. Calc.	—	79	
„ <i>graveolens</i> Dalz.*	—	78	
„ <i>Guianensis</i> Aubl.	—	79	
„ <i>Hamiltoni</i> Wall.	—	78	
„ <i>macrogyne</i> Turcz	—	78	
„ <i>meliodora</i> Eichl.*	—	—	112
„ <i>ovata</i> Roxb.	—	79	
„ <i>ramiflora</i> Vahl.	—	—	112
„ <i>tomentosa</i> Roxb.*	—	78, 79	
<i>Casimiroa edulis</i> Llav. et Lex.*	—	29	81
<i>Cassandra</i> Don*	—	96	
„ <i>calyculata</i> Don.*	—	96	
<i>Casse cou.</i>	100		
<i>Cassia</i> L.	74		
„ <i>Tourn</i> *	—	65, 67	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Cassia acutifolia</i> Del.*	—	175	
„ <i>alata</i> L.*	—	67	
„ <i>biflora</i> L.*	—	—	64
„ <i>bracteata</i> L.	—	67	
„ <i>bracteosa</i> Welw.	75		
„ <i>caracasana</i> Jacq.	74		
„ <i>didymobotrya</i> Fresen*	75	66	
„ <i>goratensis</i> Fresen*	—	67	
„ <i>herpetica</i> Jacq.	—	67	
„ <i>hirsuta</i> L.*	74	66	64
„ <i>kituensis</i> Vatke*	—	67	
„ <i>laevigata</i> Willd.*	—	67	
„ <i>marylandica</i> L.*	—	—	60, 64
„ <i>occidentalis</i> L.*	74	—	64
„ <i>podocarpa</i> Guill. et Perr.*	—	—	64
„ <i>semperflorens</i> DC.*	—	—	64
„ <i>Sophora</i> L.* var. <i>schinifolia</i>	—	67	
„ <i>stipulacea</i> Ait.*	—	67	
„ <i>Sturtii</i> R. Br.*	—	67	
„ <i>venenifera</i> Rodsch.	74	—	64
„ <i>venusta</i> F. Muell.*	75	—	64
<i>Cassinia aculeata</i> R. Br.*	—	—	155
<i>Cassylia</i> L.*	81		
„ <i>filiformis</i> L.*	—	133	
<i>Castanea</i> <i>Tungurrut</i> Bl.	—	185	
<i>Castanospermum australe</i> A. Cunn.*	—	65	60, 65
<i>Castigliona lobata</i> R. et Pav.	137		
<i>Castilleja canescens</i> Benth.*	—	124	
Casuarinaceae	150	147	30
<i>Casuarina distyla</i> Vent.*	—	—	30
<i>Catabrosa aquatica</i> Bv.*	—	—	14
<i>Cataleptique</i>	—	—	137
<i>Catalpa syringaefolia</i> Sims	112		
<i>Catasetum</i> Rich.*	—	185	
<i>Catha edulis</i> Forsk.*	—	33	99
Cattle poison plants.	—	45	
Cat's 'heads	—	—	35
<i>Caulophyllum Michx</i> *	—	8	
„ <i>thalictroides</i> Michx*	—	17	45
Caustic creeper	—	137	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Caustico vegetal	—	—	90
Cayaponia attenuata Cogn.*	—	—	150
„ Aubia Rose.	—	—	150
„ ficifolia Mart.	—	80	
Ceanothus americanus L.*	—	34	106, 107
„ azureus Desf.*	—	—	106, 107
„ ovatus Desf.*	—	—	106, 107
„ thyrsoflorus Eschw.*	—	—	106, 107
„ reclinator P Hérít	—	—	107
„ velutinus Dougl*	—	—	106, 107
Cecropia obtusa Tréc.	—	—	32
„ peltata L.*	—	145	
Cedrela.	—	—	94
„ fissilis Vell.*	—	—	84
Ceiba	134		
Celastraceae	31	33	98
Celastrus scandens L.*	32		
„ venenatus Eckl. et Zeyh.	32		
Celosia anthelminthica Aschers*	—	128	
„ argentea L.*	—	128	
„ trigyna L.*	—	128	
Cenchrus tribuloides L.*	—	159	
Centaurea.	—	—	15
„ amara L.*	—	—	159
„ aspera L.*	—	—	153, 159
„ austriaca Willd.*	—	—	159
„ candidissima Lam.	—	—	153, 159
„ Cineraria L.*	—	—	153, 159
„ Cyanus L.*	—	—	159
„ involucrata Desf.*	—	—	153, 159
„ montana L.*	—	—	153
„ Pieris Pall.*	—	—	159
„ scabiosa L.*	—	35	
„ solstitialis L.*	—	—	153
Centipeda minuata Clarke	—	92	158
„ orbicularis Lour.*	—	92	158
Centrolepidaceae	157	159	20
Centrobium robustum Mart.*	—	65	
Centrosema Benth.*	62	36	
„ Plumieri Benth.*	62	53	
Cephaëlis Ipecacuanha Rich.	—	89	

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Cephaëlis ruellaefolia</i> Cham. et Schl.	91		
<i>Cephalanthus</i> L.*	—	9	
„ <i>occidentalis</i> L.*	—	90	147
<i>Cephalaria leucantha</i> Schrad.*	—	—	150
„ <i>procera</i> Fisch. et Avé Lall*	—	—	150
„ <i>radiata</i> Griseb. et Schenk*	—	—	150
„ <i>syriaca</i> Schrad.*	—	—	150
„ <i>tatarica</i> Schrad.*	—	—	150
<i>Cephalophora aromatica</i> Schrad.*	—	—	152, 157
„ <i>decurrens</i> Less.	—	—	152, 157
Cephalotaceae	—	—	52
<i>Cephalotaxus drupacea</i> Sieb. et Zucc.	—	162	12
„ <i>Fortuni</i> Hook	—	—	12
„ <i>pedunculata</i> S. et Z.	—	—	12
„ <i>spec. div.</i>	—	162	
<i>Cerastium chloraefolium</i> Fisch. et Mey.*	—	—	38, 40
„ <i>perfoliatum</i> L.*	—	—	38, 40
<i>Cerasus capricida</i> Wall.	—	72	
„ <i>salicifolia</i> Ser.	—	—	58
<i>Ceratanthera</i> Hornem.	—	148	
<i>Ceratocapnos</i>	—	—	48
<i>Ceratopetalum</i>	—	—	9
„ <i>apetalum</i> D. Don.*	—	73	
Ceratophyllaceae	150	147	41
<i>Ceratophyllum</i> L	—	11	
<i>Ceratotheca integribracteata</i> Engl.*	—	—	145
<i>Cerbera</i>	81, 104		
„ L.*	—	106	
„ <i>Ahouai</i> L.	103		
„ <i>lactaria</i> Ham	104	106	
„ <i>Manghas</i> Gaertn.	104	106	
„ „ L.	104		
„ <i>Odollam</i> Gaertn.*	—	106	
„ „ Ham.	103		
„ <i>peruviana</i> Pers.	102		
„ <i>Tanghin</i> Hook.*	—	—	133
„ <i>Thevetia</i> L.	102		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Cercis canadensis</i> L.*	—	—	60, 77
„ <i>chinensis</i> Bunge*	—	—	60, 77
<i>Cercocarpus parvifolius</i> Nutt.*	—	—	55
<i>Cercocoma</i> Wall.	—	104	
<i>Cereus</i> Mill.	—	82	115
„ <i>Cumingii</i> Weber*	—	—	114
„ <i>gummosus</i> Engelm.	—	—	114
„ <i>Pectenaboriginum</i> Engelm.*	—	—	115
„ <i>senilis</i> Salm-Dyck*	—	—	115
<i>Cerfenil éniyant</i>	—	—	121
<i>Ceriseus malabaricus</i> Gaertn.	90		
<i>Cerise du Sénégal</i>	—	38	
<i>Ceropegia bulbosa</i> Roxb.*	—	108	
<i>Cerophyllum</i> Spach.	—	73	
<i>Cestrum auriculatum</i> l' Hér.*	—	179	
„ <i>cauliflorum</i> Jacq.	—	116	
„ <i>laevigatum</i> Schlecht.*	—	—	138, 139
„ <i>laurifolium</i> l' Hér.*	—	116	
„ <i>macrophyllum</i> Vent.*	—	116	
„ <i>nocturnum</i> L.*	—	116	
„ <i>oppositifolium</i> Lam.*	—	107	
„ <i>pallidum</i> Lam.*	—	116	
„ <i>Parqui</i> l' Hér.*	—	116	138, 139
„ <i>sessiliflorum</i> Schott*	—	—	139
„ <i>venenatum</i> Lam	—	116	
„ „ Müll	—	116	
„ „ Thunb.	—	107, 116.	
„ <i>vespertinum</i> L.*	—	116	
<i>Cha tsai fan</i>	24		
„ „ <i>ping</i>	24		
„ <i>Yan</i>	24		
<i>Chacnomeles</i>	—	—	58
<i>Chacrophyllum sylvestre</i> L.	—	84	
„ <i>temulum</i> L.*	—	84	121
<i>Chactium bromoides</i> Benth.*	—	—	15
<i>Chactochloa italica</i> Scribn.	—	—	15
<i>Chailletia</i> DC.*	31	—	86
„ <i>cymosa</i> Hook.*	—	32	85
„ <i>mossambicensis</i> Klotzsch*	—	—	86
„ <i>sessiliflora</i> DC.	31	—	
„ <i>Stuhlmannii</i>	—	—	86

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
<i>Chaillietia toxicaria</i> Don.*	31	32	85
„ „ „ var. com- pressa.	—	32	
„ „ „ erecta.	—	32	
<i>Chamaelirium</i> Willd.*	—	8	
„ <i>Carolinianum</i> Willd.*	—	153	21, 22
„ <i>luteum</i> Asa Gray	152	—	21, 22
<i>Chamaecleles</i> Lindl.*	—	21	
„ <i>coriacea</i> Lindl.*	—	—	54
„ <i>Japonica</i>	—	71	
<i>Champeria</i> Griffithiana Planch.*	—	—	34
Chanvre de Canada.	102		
Chaparro de manteca	—	28	
<i>Chardinia</i> Desf.*	—	21	
„ <i>Xeranthemoides</i> Desf.*	—	—	153, 159
<i>Charieis heterophylla</i> Cass*	—	—	154
Chasse punaise.	8	131	
„ taupe.	—	119, 131	
„ vaches	—	51, 131	
<i>Chaulmoogra</i> Roxb	18		
„ <i>odorata</i> Roxb.	18		
<i>Chaulmugra</i> -oil.	19		
<i>Cheilanthes</i> Sw.	—	11	9
„ <i>fragrans</i> Webb et Boot	—	164	
„ <i>pulchella</i> Bory	—	—	10
„ <i>suaveolens</i>	—	164	
<i>Cheilosa montana</i> Bl.*	141		
<i>Cheiranthus</i> Cheiri L*	—	18, 170	50
„ <i>tristis</i> Forsk*	—	19	
<i>Chelidonium</i> L	—	17	48
„ <i>corniculatum</i> L.	—	—	49
„ <i>majus</i> L.	—	18, 170	49
<i>Chelone glabra</i> L.*	—	123	143
<i>Chenopodiaceae</i>	115	128	36
<i>Chenopodium</i> L.	—	18	
„ <i>album</i> L.*	—	—	36
„ <i>ambrosioides</i> L*	—	128	36
„ <i>anthelminticum</i> L.	—	128	36
„ <i>Bonus Henricus</i> L*	—	—	36
„ <i>Botrys</i> L.*	—	128	
„ <i>californicum</i> S Watts	—	128	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
<i>Chenopodium ficifolium</i> L* . . .	—	—	36
„ <i>glaucum</i> L* . . .	—	—	36
„ <i>hybridum</i> L . . .	116	128	36
„ <i>mexicanum</i> Moq* . . .	116	—	36, 37
„ <i>murale</i> L* . . .	—	128	36
„ <i>polyspermum</i> L* . . .	115	—	36
„ <i>Quinoa</i> W* . . .	116	—	—
„ <i>rubrum</i> L* . . .	—	128	36
„ <i>urbicum</i> L* . . .	—	—	36
<i>Cheranula</i>	—	182	—
Chew stick	32	—	—
<i>Chilmoria</i> Ham	18	—	—
„ <i>dodecandra</i> Ham.	18	—	—
„ <i>pentandra</i> Ham	19	—	—
<i>Chimaphila maculata</i> Pursh.* . . .	—	98	—
Chimbo.	80	—	—
<i>Chimonanthus fragrans</i> Lindl* . . .	—	—	47
Chindar	—	151	—
<i>Chiococca brachiata</i> R. et P.* . . .	—	—	147
„ <i>spec. div.</i>	—	90	—
<i>Chionanthus</i> Gärtn.	—	8	—
„ <i>pirophloia</i> F. Müll	—	103	—
„ <i>virginica</i> L	—	103	—
Chlaenaceae	25	26	108
<i>Chlorangium Jussuffii</i>	—	—	8
Chloranthaceae	120	132	30
<i>Chlorocodon</i>	—	—	9
„ <i>Whiteii</i> Hook. f*	—	109	133
<i>Chlorogalum</i> Kunth*	—	8	138
„ <i>divaricatum</i> Kunth.	—	155	21, 22
„ <i>pomeridianum</i> Kunth.*	—	155	21, 22
<i>Chloroxylon Swietenia</i> DC.*	—	—	84
<i>Chondria vernicularis</i> Hook	—	167	—
<i>Chonemorpha macrophylla</i> Don* . . .	—	104	—
<i>Chorispora tenella</i> DC*	—	—	49, 50
<i>Choristigma Stueckertianum</i>	—	109	—
<i>Chrozophora plicata</i> A Juss*	—	144	—
„ <i>tinctoria</i> A Juss*	—	144	—
<i>Chrysanthemum</i> L.*	—	11, 93	9, 51
„ <i>Balsamita</i> H Bn	—	92	—
„ <i>Balsamita</i> L.*	—	—	158

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Chrysanthemum caucasicum</i> Pers *	—	—	153
„ <i>cinerariaefolium</i> Vis *	—	92	158
„ <i>Leucanthemum</i> L.*	—	—	158
„ <i>Parthenium</i> Bernh.*	—	—	158
„ <i>pinnatifidum</i> L . . .	—	92	—
„ <i>sinense</i> Sabine.* . . .	—	—	157
<i>Chrysocoma Coma-aurea</i> L * . . .	—	92	—
<i>Chrysophyllum Barbasco</i> Loeffl .	99	—	—
„ <i>Cainito</i> L *	—	—	127
„ <i>Disaco Hiern.*</i>	—	—	127
„ <i>glycyphlaeum</i> Cas	100	—	127
„ <i>perfidum</i> Fr All	—	—	128
„ <i>Roxburghii</i> G Don *	—	—	127
<i>Chrysplenium alternifolium</i> L *	—	73	—
<i>Chrysopsis villosa</i> DC *	—	—	152, 154
<i>Chydenanthus excelsus</i> Miers.	—	—	118
<i>Chuncoa obovata</i> Pers.	—	75	—
<i>Chuquiragua</i> Juss.*	136	—	—
<i>Chytranthus Mannii</i> Hook *	—	38	—
<i>Cicca pentandra</i> Blanco	132	—	—
<i>Cicer arietinum</i> L.*	—	—	60, 77
<i>Cicuta</i>	—	—	123
„ <i>maculata</i> L.*	—	83	—
„ <i>occidentalis</i> Dougl *	—	—	122
„ <i>vagans</i> Greene	—	83	—
„ <i>venenata</i> Nutt	—	83	—
„ <i>venenosa</i> Greene	—	83	—
„ <i>villosa</i>	—	—	122
„ <i>virosa</i> L.*	—	83	122
<i>Cierge de notre dame.</i>	164	—	—
<i>Cigar-bush.</i>	—	—	153
<i>Cimicifuga americana</i> Michx *	—	—	—
„ <i>foetida</i> L	8	—	—
„ <i>racemosa</i> L.	—	6	—
„ <i>racemosa</i> Nutt.*	—	—	41, 43
<i>Cinchona</i> L.*	—	88	—
„ <i>spec. div</i>	—	—	147
<i>Cinna</i> L *	—	186	9
„ <i>arundianc.</i> L. *	—	160	16
„ <i>pendula</i> Trin.	—	—	16
<i>Cinnamomum Camphora</i> Nees et Eberm.*	—	—	48

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Cipó di sabao.	—	—	106
„ de timbo.	35, 36	—	105
Cirsium arvense Scop.	—	—	153
Cissampelos officinarum Pluk.	15	—	
„ ovata Poir.	14	—	
„ Pareira L.*	—	16	
„ Wightianus Wall.	14	—	
Cissus caustica Tuss.	—	34	
„ nivea Hochst.	—	34	
„ pruriens Planch	—	34	
„ quadragona Forsk.	—	34	
„ quadrangularis L.	—	—	107
Cistaceae	—	—	111
Cistinaceae	17	20	
Citrullus amarus Schrad.	—	—	150
„ Colocythis Schrad *	—	80	150
„ vulgaris Schrad.*	—	—	150
Citrus L.*	—	21	
„ Medica L.*	—	30	81
Cladanthus proliferus DC *	—	—	153, 158
Cladrastis amurensis Benth.*	—	65	
Cladosporium.	—	165	
Claviceps.	—	165	
„ purpurea Tul.	—	165	7, 15
Clavya macroearpa Don	—	100	
Cleistanthus H f *	135	—	
„ collinus Benth.*	135	141	86, 88
Clematis alpina Mill *	—	7	
„ brachiata Thunb *	—	7	
„ Caripensis H. B. K.*	—	7	
„ Douglasii Hook.*	—	—	43
„ erecta All.	—	7	
„ Flammula L.*	—	7	
„ Fremonti S Wats *	—	—	43
„ Gouriana Roxb *	—	7	
„ graveolens Lindl *	—	—	43
„ Hilarii Spreng *	—	—	43
„ integrifolia L.*	—	—	43
„ lanuginosa Lindl et Paxton.*	—	7	43
„ Mauritiana L.	—	7	
„ Napaulensis DC.*	—	7	
„ orientalis L.*	—	—	43

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Clematis paniculata</i> Th.*	—	—	43
„ <i>pseudo-flammata</i>	—	—	43
„ <i>recta</i> L.*	—	—	43
„ <i>virginiana</i> L.*	—	—	43
„ <i>Vitalba</i> L.*	—	7	43
„ <i>spec div</i>	—	—	41
<i>Clématite brûlante</i>	—	—	43
<i>Cleobulia multiflora</i> Mart*	—	—	78
<i>Cleome</i> L	17	20	
„ <i>Chelidonii</i> L f*	—	19	
„ <i>frutescens</i> Aubl*	—	20	
„ <i>gigantea</i> L.*	—	19	
„ <i>heptaphylla</i> Sw	17		
„ <i>pruriens</i> Pl et Tr*	17		
„ <i>psoraleacfolia</i> DC.*	—	19	
„ <i>pungens</i> Willd. . . .	17		
„ <i>rosea</i> Vahl*	—	19	
„ <i>spinosa</i> L. . . .	17		
„ „ <i>Jacq</i> *	—	19	
„ <i>viscosa</i> L.*	17		
<i>Clerodendron emirnense</i> Boj*	—	—	136
„ <i>infortunatum</i> R Br. . . .	—	126	
„ <i>serratum</i> Spreng. . . .	—	35	
„ <i>Siphonanthus</i> (R Br) Ait.*	—	126	
„ <i>squamatum</i> Vahl.*	—	—	136
„ <i>toxicarium</i> Baker*	—	—	136
<i>Clethra alnifolia</i> L.*	—	—	123, 124
„ <i>tinifolia</i> Sw*	—	—	124
<i>Clethraceae</i>	—	—	123
<i>Clibadium</i> L*	91	91	71
„ <i>asperum</i> DC. . . .	91		
„ <i>Badieri</i> Griseb. . . .	91		
„ <i>Barbasco</i> DC.*	92	91	
„ <i>caracasenum</i> DC*	91		
„ <i>commelinoides</i> DC. . . .	93		
„ <i>erosum</i> DC.*	—	91	
„ <i>peruvianum</i> Pöpp et Endl.	91		
„ <i>surinamense</i> L*	91	91	155
„ <i>sylvestre</i> Baill. . . .	—	91	
„ <i>Trinitatis</i> DC	91		

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Clibadium villosum Benth.	91		
Clitocybe	—	—	7
„ fragrans Fr	—	—	8
„ infundibuliformis Fr.	—	—	8
Clitoria L.*	62	36	
„ acuminata Benth.	62		
„ amazonum Mart.*	62	58	
„ arborescens Ait.*	63	55	
„ fluminensis Vell.	62		
„ glycinoides DC.*	63		
„ Plumieri Juss.	62		
„ Poitaei DC	63		
„ polyphylla.	48		
„ rubiginosa Pers	63		
„ Ternatea L.*	63		
Clivia miniata Regel.*	—	—	27
Clompanus Aubl	65		
Clusia macrocarpa Spreng *.	—	24	
„ Panapanari Choisy	—	24	
Cluytia collina Roxb.	136		
„ retusa L.	—	141	
Uneoraceae	—	—	81
Cneorum tricoccon L.	—	—	81
Cnesmone javanica Bl.	—	143	90
Cnestis corniculata L	—	43	
„ glabra L.	—	43	
„ polyphylla Lam *.	—	43	
Cnicus arvensis Hoffm *.	—	—	153
Cnidoscolus Pohl.	137		
Cobaea scandens Cav.*	—	—	135
Cochlearia Armoracia L.*	—	—	50
„ officinalis L*	—	—	50
Cocco di purga.	137		
Coccoloba rheifolia Desf	117		
Cocculus DC.*	—	8	
„ adversa Miers.	14		
„ amazonum Mart.*	—	15	
„ concinna Miers.	14		
„ Ferrandianus Gaud *	—	16	
„ Fibraurea DC.	—	17	
„ flavescens DC.*	13	17	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Cocculus glaucescens</i> Bl.*	—	15	
„ <i>grandifolius</i> Mart.	14		
„ <i>Imene</i> Mart.	14, 17	15	
„ <i>lacunosus</i> DC.	9		
„ <i>laurifolius</i> DC.*	—	15	
„ <i>macrocarpus</i> W. et. A.*	—	—	46
„ <i>Moorei</i> F. v. M.	—	15	
„ <i>odorifera</i> Miers.	14		
„ <i>Pahni</i> Mart	14	15	
„ <i>Plukenetii</i> Miers	14		
„ <i>populifolius</i> DC.	9		
„ <i>suberosus</i> DC	9		
„ <i>toxiferus</i> Wedd.	—	15	
„ <i>umbellatus</i> Steud.*	—	15	
<i>Cochlearia</i> Tourn.*	—	85	
<i>Cochlospermaceae</i>	—	—	111
<i>Cocos amara</i> Jacq.*	—	156	
<i>Coffea mauritiana</i> Lamk.	—	89	
„ <i>odorata</i> Forst.*	—	89	
<i>Colchicum autumnale</i> L.*	152	131, 153	
„ <i>lutum</i> Baker.*	—	—	23
„ <i>spec. div.</i>	—	153	
<i>Colic-root.</i>	102		
<i>Colicodendron</i> Yeo Mart.	17		
<i>Collinsonia canadensis</i> L.*	—	—	136
<i>Colletia spinosa</i> Lam	—	172	106, 107
<i>Collomia coccinea.</i>	—	—	135
<i>Collybia</i>	—	—	7
„ <i>dryophila</i> Fr.	—	—	8
<i>Colmeiroa</i> Reut.	133		
<i>Colocasia</i> Schott.*	156	21	
„ <i>antiquorum</i> Schott.*	—	158	
„ „ <i>var. acris</i>	—	158	
„ <i>gigantea</i> Hook f.	—	158	19
„ <i>macrorhiza</i> Schott	—	—	19
„ <i>virosa</i> Kunth.*	—	158	
<i>Colubrina</i> L. C. Rich.*	81		
„ <i>asiatica</i> Brongn.*	—	—	106, 107
„ <i>reclinata</i> Rich.	—	—	106, 107
<i>Columelliaceae.</i>	112	124	146
<i>Colutea arborescens</i> L.*	—	174	69

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Colutea eruenta</i> Ait*	—	—	60, 69
„ <i>media</i> Willd.*	—	—	60, 69
„ <i>orientalis</i> Lam.*	—	—	60, 69
Combretaceae.	81	74	118
<i>Combretum bracteosum</i> Brandis.	—	75	118
„ <i>constrictum</i> Laws.*	—	176	118
„ <i>erythrophyllum</i> Sond.*	—	75	
„ <i>grandiflorum</i> G. Don.*	—	75	
„ <i>paehyeladum</i> Bak*	—	—	118
„ <i>phaneropetalum</i> Bak*	—	—	118
„ <i>racemosum</i> P. v. B.	—	75	
„ <i>trifoliatum</i> Vent.*	—	75	
<i>Commelina</i> Plum*	—	186	
„ <i>agraria</i> Kunth.	—	156	
„ <i>deficiens</i> Herb*	—	156	
„ <i>nudiflora</i> L.*	—	156	
„ <i>scabrata</i> Seub	—	156	
„ <i>salicifolia</i> Wilson.	140		
„ <i>tuberosa</i> L.*	—	156	
Commelinaceae	153	156	21
<i>Commia</i> Lour.	142		
„ <i>cochinchinensis</i> Lour	142		
<i>Commiphora</i> Lugardae N. L. Br.	—	—	83
Common supple-jack	40		
<i>Comocladia</i> P. Br.*	47		
„ <i>acuminata</i> Moç et Less.*	—	—	97
„ <i>dentata</i> Jacq*	—	41	
„ <i>glabra</i> Spreng*	—	41	
Compositae	91	91, 178	152
<i>Conabi</i>	—	—	87
<i>Conambin</i>	92		
<i>Conami</i> , <i>conamy</i>	93, 134	—	87
<i>Conami</i> Amazone.	—	140	
„ <i>brasiliensis</i> Aubl	134		
„ <i>Para</i>	—	140	
<i>Conangbin</i>	92	—	
<i>Conawi</i>	—	—	87
<i>Conchocarpus</i> Miq.	68		
(„ <i>Peckolti</i>)	68		
Coniferae.	157	162	
<i>Conium maculatum</i> L.	—	83	122

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Connaraceae.	48	43	59
Connarus L.	—	43	
„ Africanus Lam.	—	43	
„ cymosus Planch.*	—	—	59
„ ferrugineus Jack.*	—	—	59
„ microphyllus Hook.	99	—	
Conopodium denudatum DC.	—	86	
Convallaria	—	—	15
„ majalis L.*	152	154	23
Convolvulaceae.	108	113	134
Convolvulus.	—	—	135
„ Dorycnium L.*	—	113	
„ venenatus West.*	—	113	
Conyza gnaphalodes H. B. K.*	—	92	
„ squarrose L.*	—	—	154
Coolibar	—	77	
Copaifera L.*	—	186	
„ officinalis L.*	—	67	
„ Salikounda Heck.	—	67	
Coprinus narcoticus Batsch.	—	166	
Coprosoma linariifolia Hook.	—	90	
Coptis Teeta Wall.*	—	17	
„ trifolia Salisb.*	—	17	
Coptosapelta flavescens Korth.*	—	90	147
Coque du levant	—	14	
„ des pêcheurs.	—	13	
Corechorus acutangulus L.*	—	—	108
„ argutus H. B. K.*	—	—	108
„ bengalensis	—	—	108
„ capsularis L.*	—	27	108
„ fascicularis Lam.*	—	—	108
„ olitorius L.*	—	—	108
„ trilocularis L.*	—	—	108
Cordelestris syphilitica Arr.	113	—	
Cordyla africana Lour.*	104	—	
Coreopsis delphinifolia Lam.*	—	—	156
„ pubescens Ell.*	—	—	156
„ verticillata L.*	—	—	156
Coriandrum sativum L.*	—	86	
Coriaria atropurpurea DC.	—	42	
„ japonica A. Gr.	—	—	97

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Coriaria myrtifolia L.*	—	42	
„ nepalensis Wall.*	—	42	
„ ruscifolia L.	—	42	97
„ sarmentosa Forst	—	42	
„ thymifolia Humb. et B.	—	42	
Coriariaceae.	47	42	97
Cormus foliosa	—	—	54
„ foliolosa Franch.	—	—	55
Cornaceae	90	86	123
Cornus Amomum Mill.*	—	86	
„ florida L.*	—	64	
„ Mas L.*	—	35	
„ sanguinea L.*	—	64	123
Coronilla Emerus L.*	—	53	72
„ juncea L.*	—	53	
„ montana Scop.*	—	53	
„ pentaphylla Desf.*	—	53	
„ scorpioides Koch.*	—	53	
„ varia L.*	—	53	72
Corpus	—	—	125
Cortadenia argentea Stapf.*	—	—	14, 16
„ conspicua	—	—	14, 16
„ Kermesiana.	—	—	14, 16
Corydalis	—	—	48
„ cava Schweigg. et Kort	—	—	49
„ racemosa Pers.*	—	18	
„ tuberosa DC.	—	—	49
„ spec div	—	18	
Corynanthe Johimbe K. Schum.*	—	—	147
„ macrocerus K. Schum.*	—	—	147
Corynocarpaceae	—	—	98
Corynocarpus laevigata Forst.*	—	41	98
Corynostylis Mart.*	—	20	
Corypha L.*	154		
„ Gebanga Bl.*	154		
„ silvestris Bl.	155		
„ umbraculifera L.*	154	156	
Coscinium Colebr.*	—	8	
„ Blumeanum Miers.*	—	16	46
„ Cocculus W. et A.*	—	—	46

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Coscinium fenestratum</i> Colebr*	—	—	46
<i>Cosmos sulphureus</i> Cav	—	178	
<i>Cosmostigma racemosa</i> Wight*	—	109	
<i>Cossignia</i> Comm.	33		
<i>Costilla de vaca</i>	39		
<i>Côte de loup</i>	—	6, 153	
<i>Cotoneaster</i> Rupp.*	—	21	
„ <i>acuminata</i> Lindl*	—	—	54, 56
„ <i>acutifolia</i> Turcz.*	—	—	54, 56
„ <i>affinis</i> Lindl.	—	—	54
„ <i>bacillaris</i> Wall.*	—	—	54
„ <i>bullata</i>	—	—	54, 56
„ <i>buxifolia</i> Wall*	—	—	54, 56
„ <i>Fontanezii</i> Spach.*	—	—	54, 56
„ <i>Francheti</i> Bois	—	—	54
„ <i>frigida</i> Wall.*	—	—	54, 56
„ <i>horizontalis</i> Decne*	—	—	54, 56
„ <i>integerrima</i> Medic*	—	71	54, 56
„ <i>lanata</i> Hort	—	—	56
„ <i>laxiflora</i> Jacq	—	—	54, 56
„ <i>lucida</i> Scheuht	—	—	56
„ <i>microphylla</i> Wall*	—	—	56
„ <i>multiflora</i> Bge*	—	—	54
„ <i>nummularia</i> Fisch. et Mey*	—	—	54, 56
„ <i>pannosa</i> Franch	—	—	54
„ <i>reflexa</i> Carr.*	—	—	54, 56
„ <i>rotundifolia</i> Wall*	—	—	54, 56
„ <i>Simonsii</i> Hort.*	—	—	54, 56
„ <i>thymaefolia</i> Hort.*	—	—	54
„ <i>uniflora</i> Bye*	—	—	54, 56
„ <i>spec. div.</i>	—	73	
<i>Cotula media</i>	—	—	152, 158
<i>Cotyledon ventricosa</i> Burm*	—	73	
„ <i>spec. div.</i>	—	—	52
<i>Coublandia</i> Aubl	73		
„ <i>frutescens</i> Aubl.	73		
<i>Couleuvrée</i>	—	7, 81	
<i>Coumarouna odorata</i> Aubl.	—	60	
„ <i>oppositifolia</i> Aubl	—	60	
<i>Counami, counani</i>	49	59	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Couronpita guianensis Aubl.*	—	—	118
Coutoubea spicata Aubl.*	—	—	131
Coutoupou	—	59	
Covellia Gasp.	—	184	
„ racemifera Miq.	147		
Cowbane	—	83, 86	
Crambe filiformis Jacq.*	—	170	
Crassulaceae	80	73	52
Crataegus Tourn.*	—	21	
„ Crusgalli L.*	—	—	55, 56
„ orientalis Bieb.*	—	71	
„ Oxyacantha L.*	—	—	55, 56
„ Pyracantha Medic.*	—	—	55, 56, 58
„ rivularis Nutt.*	—	—	56
Crataeva religiosa Forst.*	17		
Crazy grass.	—	—	17
„ weed.	—	51	
Crepis lacera Ten.*	—	91	
Crescentia Cujete L.*	—	125	145
„ lethifera Tuss.	—	125	
Cresson de para	93		
Crève chien	—	114	
Crinum L.*	81, 150	—	9
„ asiaticum L.*	—	150	
„ giganteum Andr.*	—	—	27
„ Makayanum Carr.	—	—	27
„ Moorei Hook.*	—	—	27
„ pestilentis Bail.*	—	—	27
„ toxicarium Roxb.	—	150	
„ vanillodorum Welw.	—	—	27
„ zeylanicum L.*	—	151	
„ spec. div.	—	150	
Crithmum maritimum L.*	—	86	
Critania P. Br.*	—	123	9
„ Dalea DC.	—	—	153
Crocus cativus L.*	—	—	29
Croomia japonica Miq.*	—	—	21
Crossosomataceae	—	—	54
Crossotropis grandiglumis Rendle.*	—	—	16
Crotalaria L.	48		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Crotalaria alata</i> Hamilt.*	—	46	
„ <i>chinensis</i> Lam	48		
„ <i>incana</i> L*	—	—	66
„ <i>Mitchelli</i> Benth.*	—	46	
„ <i>paniculata</i> Willd.*	48	46	
„ <i>sagittalis</i> L.*	—	46	
„ <i>striata</i> Schrank.*	—	46	
„ <i>vernica</i> L.*	—	46	
„ <i>spec.</i>	—	—	68
<i>Croton</i> L.*	138	—	138
„ <i>acutus</i> Thunb	138		
„ <i>antisiphiliticus</i> Mort.*	—	—	88
„ <i>californicus</i> Müll. Arg.*	—	—	88
„ <i>Eluteria</i> Benn*	—	—	88
„ <i>glandulosum</i> Blanco.	140	142	
„ <i>glandulosus</i> Müll	140		
„ „ Vell.	140		
„ <i>Jamalgota</i> Ham	138		
„ <i>macrostachys</i> A. Rich.	—	137	
„ <i>Mubango</i> Müll. Arg.*	—	—	88
„ <i>Pavana</i> Ham	138		
„ <i>pungens</i> Jacq.*	140		
„ <i>setigerus</i> Hook.	—	—	23, 89
„ <i>Tigilium</i> L.*	138, 145	142, 182	89
„ <i>Verreauxii</i> Baill*	—	142	
Crow poison	—	152	
<i>Cruceta</i>	—	89	
<i>Cruciferae</i>	16	12, 170	
<i>Cruminium</i> Desv.	62		
„ <i>giganteum</i> Desv.	62		
<i>Cryptandra amara</i> Sm.*	—	—	107
<i>Crypteroniaceae</i>	—	—	117
<i>Cryptocarya australis</i> Benth.*	—	133	
„ <i>triplinervis</i> R. Br.*	—	133	48
<i>Cryptocoryne spiralis</i> Fisch*	—	157	
<i>Cryptogramme crispa</i> R. Br.	—	165	
<i>Cryptostegia grandiflora</i> R. Br.*	—	109	
<i>Cubilia Blancoi</i> Bl*	43		
<i>Cucubulus baccifer</i> L.*	—	—	38, 40
<i>Cucumis africanus</i> Lindl. f.	—	81	
„ <i>dipsaceus</i> Ehrenb.*	—	—	150, 151

N A A M.	Deel I blz	Deel II blz.	Deel III blz.
Cucumis echinophorum	—	—	150, 151
„ Melo L.*	—	81	
„ myriocarpus Naud.*	—	81	151
„ prophetarum L.*	—	81	151
„ trigonus Roxb.*	—	81	
Cucurbita foetidissima H. B. K.*	—	—	151
„ maxima Duchesne.*	—	—	150, 151
„ Pepo L.*	—	—	151
Cucurbitaceae	87	80, 177	150
Cuna	—	53, 54	
Cunaby.	93	—	87
Cunambi	93	—	87
Cunoniaceae.	—	—	53
Cupania Plum.*	—	21, 39	101
„ emarginata Camb.*	—	—	101
„ Pseudorhus A. Rich.*	—	39	
„ regularis Bl.*	—	—	100, 101
„ spec.	—	39	100
Cuphea viscosissima Jacq.*	—	78	
Cupia DC	90	—	
Cupressus Lawsoniana Murr.	—	—	12
Cupuliferae	150	147, 185	
Curcas Adans.	137		
„ indica A Rich.	137		
„ purgans Medik.	137		
Curculigo scorzoneraefolia Benth.	—	151	
Cururu	—	36	
„ -ape,-api	39		
Cuspa	—	29	
Cusparia Humb.*	68	88	
„ febrifuga Humb.* et Bonpl.	—	29	
„ macrophylla Engl.*	—	—	81
„ ovata Engl.	—	—	81
„ toxicaria Engl*	—	29	81
Cyanobotrys Zucc	73		
Cycadaceae	158	162	12
Cycas circinnalis L.*	—	162	12
„ media R. Br*	—	162	
Cyclamen L.*	10, 96	8	
„ aestivum Reich.	96		

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Cyclamen europaeum L.*	96	99	125, 126
„ ficariifolium Reich.	97		
„ graecum Link.*	97		
„ hederaefolium Willd.	97	99	
„ latifolium Sibth.*	97	99	
„ littorale Sadler.*	96		
„ neapolitanum Ten.*	97		
„ officinale Wend	96		
„ persicum Mill.	97	99	
„ pyrolaefolium Salisb	98		
„ retroflexum Moench	96		
„ utopicum Hoffmsgg	98		
Cyclanthaceae.	155	156	19
Cydonia.	—	—	55
„ cathayensis Hemsl.*	—	—	56
„ japonica Pers.	—	—	56
Cylista Ait.	65		
„ albiflua Sims.	65		
„ piscatoria Blanco.	65	58	7
„ pycnostachya DC.	65		
„ scariosa Ait.	65		
„ tomentosa Roxb.	65		
„ villosa Ait.*	65		
Cymbidium aloifolium Sw.*	—	148	
Cymenosma resinosa DC.	—	30	
„ spec.	—	17	
Cymopteris acaulis Rydb.	—	—	122
„ glomeratus DC.*	—	—	122
Cynanchum L.*	105	108	
„ acutum L.*	—	109	
„ caudatum Max.	—	109	
„ Mauritanum Comm.	—	109	
„ nigrum Pers.	—	109	
„ pedunculare Lam	—	109	
„ sarcostemmatoides K. Schum.*	—	108	133
Cynara Scolymus L.	—	94	
Cynocrambaceae	—	—	37
Cynoctonum E. Mey	105	—	
„ capense G. Mey.	—	—	133
Cynoglossum L.*	—	123	

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Cynoglossum foetens Gilib.	—	111	
„ officinale L.*	—	111, 112	
Cynometra L.*	—	65	
Cynomoriaceae.	—	—	119
Cynosurus echinatus L.*	—	—	16
Cyperaceae.	157	159	18
Cyperus.	—	—	10
„ articulatus L.*	—	159	
„ dichromenaefolius Kunth.	—	—	18
„ hirsutum Mill.	—	—	30
„ javanicum Reinw.*	—	—	30
„ parviflorum Salisb.*	—	—	30
Cypripedium pubescens Willd.* .	—	148	30
„ spectabile Salisb.*	—	148	30
Cyrillaceae.	31	33	98
Cyrtosiphonia Miq.	—	104	
Cyrtosperna Griff.*	—	21	
„ lasioides Griff*	—	158	19
„ Merkusii Schott*	—	158	19
Cystium diphysum Rydb.	—	—	68
Cystopteris	—	—	9
„ alpina Desv.	—	—	10
„ bulbifera Bernh.*	—	—	10
„ fragilis Bernh.*	—	—	10
„ montana Bernh*	—	—	10
Cytinaceae	117	130	
Cytisus alpinus Lam.*	—	—	66
„ austriacus L.*	—	—	66
„ canariensis Steud.*	—	—	66
„ candicans Lam.*	—	—	66
„ Laburnum L.	—	35	
„ purgans Spach*	—	—	66
„ scoparius Link.*	—	46	66
„ sericeus Willd.	56	—	
„ sessilifolius L.*	—	—	66
„ spec. div.	—	44, 45, 46.	
Dachsgift	—	—	42
Daemia extensa R. Br.*	—	108	
Dais octandra L.	122		
Dalbergia	69		
„ angustifolia Hassk.	57		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Dalbergia arborea Heyne	—	58	
„ frondosa Roxb.	—	58	
„ glaucescens Zippel	70		
„ heterophylla Willd.	70		
„ hircina Wall.	—	58	
„ lanceolaria L.*	—	58	
„ ougeinensis Roxb.	61		
„ purpurea Rnwdt*	70		
„ robusta Wall.	—	58	
„ rostrata Hassk*	58		
„ striata Bojer	56		
„ toxicaria Baill.*	—	58	83
„ Zeylanica Roxb.	—	58	
Dalechampia	—	—	90
„ capensis Spreng. f.*	—	—	90
„ scandens L.* var. cordofana	—	—	90
„ tiliaefolia Lam.*	—	—	90
Damb-cane	—	—	20
Daoen modjo	—	180	
Daon boelan (?)	11		
Daphnandra aromatica Baill.	—	133	
„ micrantha Benth.*	—	132	
„ repandula F. v. M.	121	133	
Daphne L.	121		
„ cannabina Schauer	123		
„ capitata	—	—	116
„ cestrifolia H. B. K	—	134	
„ Chinensis Lam.	—	134	
„ Cneorum L.*	122	134	
„ coriacea Sol.	—	—	116
„ eriocephala Wall.	122		
„ Genkwa Sieb. et Zucc*	122	—	115
„ Gnidium L.*	121	134	115
„ indica L.	123		
„ kiusiana Miq.*	—	—	115
„ Laureola L.*	—	134	
„ Mezereum L.*	121	133, 181	116
„ odorata Lam.	122		
„ oleoides Schreb.*	122	—	116
„ palustris L.*	—	—	115

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Daphne paniculata</i> Lam.	121		
„ <i>papyrifera</i> Sieb	—	135	
„ <i>pendula</i> Smith.*	121		
„ <i>pontica</i> L.*	—	35	
„ <i>Pseudo-mezereum</i> A.Gray*	—	—	115
„ <i>striata</i> Tratt.*	—	134	
<i>Daphniphyllum</i> Bl.*	—	140	
„ <i>bancanum</i> Kurz.*	—	140	
<i>Daphnopsis</i> Mart et Zucc.	—	135	
Darling pea	—	52	
<i>Dasyllirion Hookerii</i> Lem.*	—	—	21, 23
<i>Datisca glomerata</i> (Presl) B. et H.	—	—	113
Datisceae	88	82	113
<i>Datura</i> L.*	180	121	
„ <i>alba</i> Nees.	—	118	
„ <i>arborea</i> L.*	—	119	139
„ <i>fastuosa</i> L.*	—	—	139
„ <i>fastuosa</i> L. var. <i>alba</i>	—	118	
„ <i>Knightii</i> L.	—	119	
„ <i>Metel</i> L.*	—	118	139
„ „ <i>Roxb.</i>	—	118	
„ <i>meteloides</i> DC.*	—	—	139
„ <i>quercifolia</i> H. B. K.*	—	119	
„ <i>sanguinea</i> L.	—	119	
„ <i>Stramonium</i> L.*	—	118. 119. 131.	68, 139
<i>Daubentonia</i> DC.	—	73	
„ <i>longifolia</i> DC.	—	73	
„ <i>punica</i> DC.	—	73	
<i>Daucus Carota</i> L.*	—	—	122
Daun gatel	149		
„ sentak	88		
„ soedoe-soedoe	131		
<i>Davilla rugosa</i> Poir.*	—	10	
Deadly carrot	—	85	
„ dwale	—	117	
„ nightshade.	—	117	
Deadwort	—	87	
Death camas.	—	—	25
„ cup.	—	166	
Death's herb.	—	117	
<i>Decostea scandens</i> Ruiz et Pav.*	—	—	123

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Deeringia celosioides R. Br.* . . .	—	128	
Deguelia Aubl.	—	36	
„ Negrensis Taub	—	62	
„ scandens Aubl.	70		
„ trifoliata Lour.	—	61	72
Delavaya toxocarpa Franchet. . .	33		
Delphinium Ajacis L.*	—	8	43
„ amoenum Stev.*	—	—	43
„ bicolor Nutt.*	—	—	43
„ Brunonianum Royle.*	—	7	
„ camptocarpum Fisch et Mey.*	—	17	
„ cardiopetalum DC.	—	—	43
„ cheilanthum Fisch.*	—	—	43
„ Consolida L.*	—	—	43
„ coeruleum Jacq.	—	7	
„ crassicaule Ledeb.*	—	—	43
„ formosum Boiss. et Huet.	—	—	43
„ Geyeri Greene.	—	8	
„ glaucum S. Wats.*	—	—	43
„ grandiflorum L.*	—	—	43
„ halteratum Sibth. et Sm.*	—	—	43
„ hesperium Gray.*	—	—	43
„ hybridum Steph.*	—	—	43
„ Leroyi Franch.	—	7	
„ Mauritianum Coss.	—	7	
„ Menziesii DC.*	—	8	43
„ Nelsonii Greene.*	—	—	43
„ nudicaule Torr. et Gray.*	—	—	43
„ peregrinum L.*	—	7	
„ praecox	—	—	43
„ recurvatum Greene.	—	8	
„ scopulorum Gray.*	—	—	43
„ Staphisagria L.*	8	7	43
„ tricolor Bernh.*	—	—	43
„ tricornis Michx.*	—	7, 8.	
„ vestitum Wall*	—	7	
Demerary pink root.	—	110	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
<i>Dendrobium Ainsworthii</i> T. Moore.	—	185	
„ <i>molle</i> .	—	148	
„ <i>nobile</i> Lindl.*	—	185	
<i>Dendrocalamus</i> Nees.*	—	—	15, 16
<i>Derris</i> Lour.*	68, 81.	55	74
„ <i>amoena</i> Benth.	—	62	
„ <i>cuneifolia</i> Benth.*	70		
„ <i>elliptica</i> Benth.*	58, 68.	51, 60, 174	69, 72, 78
„ <i>Forsteniana</i> Miq.	70		
„ <i>guianensis</i> Benth.*	70	61	
„ <i>Maingayana</i> Bak.*	—	62	
„ <i>microptera</i> Benth.*	70		
„ <i>montana</i> Benth.*	70		
„ <i>negrensis</i> Benth.*	—	62	74
„ <i>oblonga</i> Benth.*	70		
„ <i>polyantha</i> Perk.*	—	—	74
„ <i>scandens</i> Benth.*	—	—	74
„ <i>Stuhlmannii</i> Harms *	—	—	75
„ <i>trifoliata</i> Taub.	—	—	72
„ <i>uliginosa</i> Benth *	58, 70, 71	61	75
<i>Desmodium canadense</i> DC.*	—	—	60, 72
„ <i>laburnifolium</i> DC.*	—	—	72
„ <i>lasiocarpum</i> DC.	—	—	60, 72
„ <i>latifolium</i> DC*..	—	—	60, 72
„ <i>tiliaefolium</i> G. Don *	—	—	60, 72
<i>Detarium senegalense</i> J F. Gmel.			
var <i>toxica</i> .	—	67	
<i>Detris</i> .	—	—	152, 154
<i>Deutzia crenata</i> Sieb. et Zucc	—	—	52
„ <i>gracilis</i> Sieb. et Zucc.*	—	—	52
„ <i>scabra</i> Thunb *	—	—	52
„ <i>setchuensis</i> .	—	—	52
Devil's apple.	—	118, 119	
„ <i>bit</i> .	—	149, 153	
„ <i>bite</i>	—	152	
„ <i>charry</i> .	—	81	
„ <i>cut</i> .	—	7	
„ <i>milk</i> .	—	135	
„ <i>nettle</i> .	—	—	32
„ <i>snuff boxes</i> .	—	167	
<i>Deyeuxia Langsdorffii</i> Kunth.*	—	—	16

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Dialopsis africana</i> Radlk.	—	—	100, 101
<i>Dianella coerulea</i> Sims.	—	—	23
„ <i>ensifolia</i> Redout.	—	185	
„ <i>nemorosa</i> Lam.*	—	153	23
„ <i>spec div.</i>	—	—	23
<i>Diarthron vesiculosum</i> Endl.*	—	—	116
<i>Dianthus</i> L.*	21	8	
„ <i>Armeria</i> L.*	—	—	38, 40
„ <i>barbatus</i> L.*	—	—	38, 40
„ <i>caesius</i> Sm*	—	—	38, 40
„ <i>Carthusianorum</i> L.*	—	—	38, 40
„ <i>Caryophyllus</i> L.*	—	—	38, 40
„ <i>chinensis</i> L.*	—	23	38, 40
„ <i>Fischeri</i> Spreng	—	23	
„ <i>hispanicus</i> Asso.	—	—	38, 40
„ <i>petraeus</i> Waldst et Kit.*	—	—	38
„ <i>plumarius</i> L.*	—	—	38, 40
„ <i>prolifer.</i>	—	—	38, 40
„ <i>pungens</i> L.*	—	—	38, 40
Diapensiaceae	96	98	124
<i>Diarrhena americana</i> Beauv.*	—	—	14, 16
<i>Dicentra eximia</i> Torr.*	—	—	49
Dichapetalaceae.	31	32	85
<i>Dichapetalum</i> Thou.	31		
„ <i>toxicarium</i> Engl.	—	—	85
„ <i>mossambicense</i> Engl.	—	—	86
„ <i>Stuhlmannii</i> Engl.	—	—	86
„ <i>toxicarium</i> Thou.	31		
„ <i>tomentosum</i> Engl	—	—	86
„ <i>venenatum</i> Engl. et Gilg.*	—	—	86
„ <i>spec.</i>	—	—	86
<i>Dichroa febrifuga</i> Lour.*	—	73	
<i>Dictamnus albus</i> L.*	—	—	81
<i>Didiscus</i> DC.	—	83	
<i>Didymeles madagascariensis</i> Willd.*	—	—	83
<i>Didymocheton</i> Bl.	30		
<i>Dieffenbachia</i> Schott.*	156		
„ <i>Seguine</i> Schott.*	—	157	20
„ <i>spec.</i>	—	—	19
<i>Diervilla canadensis</i> Willd.	—	—	148, 149
„ <i>japonica</i> DC.	—	87	148

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Diervilla trifida</i> Moench.*	—	—	148, 149
<i>Digitalis</i> L.*	111	9, 78, 107, 108, 119, 123, 124, 126, 156.	
„ <i>ambigua</i> Murr.*	—	—	143
„ <i>ambigua</i> Roem.	—	—	143
„ <i>ferruginea</i> L.*	—	—	143
„ <i>lutea</i> L.*	—	—	143
„ <i>purpurascens</i> Roth.* . . .	—	—	143
„ <i>purpurea</i> L.*	111	123, 180	
„ <i>Thapsi</i> L.*	111	123	
„ <i>tomentosa</i> Link et Hoffm	111	123	
<i>Diholcos bisulcatus</i> (Hook) Rydb.*	—	—	68
„ <i>Haydenianus</i> (A. Gray) Rydb.*	—	—	68
<i>Diloewak</i>	25	—	
Dilleniaceae.	8	10	109
<i>Diodia</i> L.	—	11, 89	
<i>Dionaea muscipula</i> Ellis * . . .	—	—	51
<i>Dimorphandra</i> Mora B. et H.*	—	—	60, 63
<i>Dimorphotheca Ecklonis</i> DC.* . .	—	—	153, 159
„ <i>hybrida</i> DC	—	—	153, 159
„ <i>pluvialis</i> Moench.*	—	—	153, 159
<i>Dioscorea</i> L.	151	8, 151	
„ <i>alata</i> L.*	—	151	
„ <i>bulbifera</i> L.*	151	152	28
„ <i>convolvulacea</i> Cham et Schlecht *	—	—	28
„ <i>daemonia</i> Roxb.*	152	—	
„ <i>deltoidea</i> Wall.*	—	151	
„ <i>dumetorum</i> Pax.	—	—	28
„ <i>hirsuta</i> Bl.*	151	52	28
„ „ <i>var reticulata</i>	—	152	
„ <i>macroura</i> Harms.	—	152	
„ <i>pentaphylla</i> L.*	—	152	
„ <i>spec.</i>	—	—	28
„ <i>Tokoro</i> Makino.	—	—	28
„ <i>toxicaria</i> Bojer.*	—	152	
„ <i>triphylla</i> Schimp.	—	—	28
„ <i>villosa</i> L.*	152	151	28
Dioscoreaceae.	151	151	28
<i>Diospyros</i> L.*	101	—	
„ <i>acris</i> Hemsl.	—	103	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Diospyros amara Perr.	—	103	
„ Canomoi A. DC.	—	102	128
„ decandra Lour *	—	103	
„ Ebenaster Retz	101	102	
„ Ebenum Koen *	—	—	129
„ hebecarpa A. Cunn.	—	—	129
„ Malacapai A DC *	—	103	
„ montana Roxb.*	101	102	
„ multiflora Blanco.*	—	102	128
„ orixensis Willd.	101		
„ pruriens Dalz.*	—	—	129
„ reticulata Willd	—	102	
„ samoënsis A Gray *	—	102	
„ Sapota Roxb.	101		
„ tessalaria Poir.*	—	102	
„ toposioides King et Gamble.	—	—	129
„ toxicaria.	101		
„ „ Hiern.*	—	103	
„ spec div.	—	103	128, 129
Diphaca Lour.	60		
Diploclisia macrocarpa Miers	—	—	46
Diplomorpha Meisn	123		
Diplomorpha Chamaedaphne C. A Mey.	—	134	
Diploclisia eruroides DC.*	—	19	50
„ muralis DC.*	—	—	50
Dipodium punctatum R. Br.*	—	148	
Dipsacaceae	91	91	150
Dipsacus fullonum L.*	—	—	150
„ laciniatus L.*	—	—	150
Dipterocarpaceae.	25	25	111
Dipteryx Schreb.*	—	11, 60	
Dirca palustris L.*	122	—	115, 116
Discaria serratifolia B. et H.*	—	—	106, 107
Dittelasma Rarak Hook. f.*	—	18	100, 104
Djalaking.	—	—	74
Djamoer laut.	—	169	
Djandjing	79		
Djarak pagar.	138		
Djarak tjina.	138		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Djoekoet-tjarang.	18, 116		
Djoendjoeng.	79		
Djomurut.	58		
Djungdjieng.	79		
Dodonaea L.*	34, 43	9	
„ physocarpa F. M.*	—	39	
„ viscosa L.	—	—	101
„ „ Jacq.*	43	39	100
„ „ var. angustifolia.	—	64	
Doekali.	—	—	71
Doelang sentak.	18		
Doengkou.	22, 140		
Doepa.	70		
Dog fennel	—	—	157
„ poison.	—	85	
„ wood.	—	63, 64	77
„ wood poison bush.	—	125	
Dog's bane.	102		
Dolichandrone falcata Seem.*	—	24	
Dolichos bulbosus L.	65		
„ Lablab L*	—	—	60
„ mammosus Noronh.	65		
„ pseudo-pachyrhizus Harms.*	—	—	78
„ speciosus Hort. Bog.	—	—	60, 79
„ spurissimus Mey.	63		
„ tuberosus Lam.	—	57	
„ spec.	—	—	78
Doliocarpus Rolandri I. F. Griseb.	—	10	
Dolldill.	—	—	140
Dolldrübe.	—	—	150
Dombeya diversifolia Spreng.*	—	26	
Dongkel kedele.	—	174	
Doodia spec.	—	—	10
Doove netel.	—	—	137
Doratoxylon Thou.*	33, 34		
„ mauritianum Thou	31		
Dorema Ammoniacum Don.*	—	—	122
Dormideiras.	—	—	49
Doronicum Pardalianches L.*	—	113	158

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Doronicum spec. div.	—	94	158
Dorstenia Klaineana.	—	—	32
„ Psilurus Welw.	—	—	32
Doryenium.	—	130	
Dracaena Vand.*	—	186	
„ arborea Link.*	—	154	21, 23
Dracontium asperum C. Koch.*	—	158	
Dregea rubicunda K. Schum.*	—	—	134
Drimia ciliaris Jacq.*	—	154	
„ Cowanii Ridley.*	—	154	
Drimiopsis maculata Lindl.*	—	—	23
Drimys aromatica F. Muell.*	—	—	47
„ Winteri Forst.*	—	—	47
Drimyspermum Rnwtd.	122		
Drosera binata Labill.*	—	—	51
„ communis St Hil.*	—	74	
„ intermedia Hayne.*	—	—	51
„ madagascariensis DC	—	—	51
„ ramentacea Burck.*	—	—	51
„ rotundifolia L.*	—	—	51
„ spec div.	—	74	
Droseraceae.	80	74	51
Drosophyllum lusitanicum Link*	—	—	51, 52
Dryopteris aemula O. Ktze*	—	—	9
„ fragrans Schott*	—	—	10
„ heteroclita C Chr.	—	—	10
„ oreopteris Maxon*	—	—	10
„ rigida Und.*	—	—	10
Dry whisky.	—	—	115
Duboisia R Br.	108		
„ myoporoides R. Br.*	108	119	
Duivelsdrek.	—	—	122
Dullkraut	—	—	140
Dumb cane.	—	158	
Dup.	—	62	
Duranta brachypoda Tod*	—	—	136
„ Plumieri Jacq*	—	126, 180	136
„ rostrata (Hort Bog)	—	—	136
Duva gaga.	—	71	
Dysoxylum Bl.*	30	172	
„ arborescens Miq*.	30		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Dysoxylum Muelleri Benth.* . . .	—	—	84
„ Richii C. DC.* . . .	—	—	84
East Indian fish poison. . . .	—	31	
Ebenaceae.	101	102	128
Ebony tree	—	—	128
Ecballium Elaterium A. Rich * . . .	—	—	151
Echaltium Wight.	102		
„ piscidium Wight.	102		
Echeandia terniflora Orteg.* . . .	—	—	23
Echinaria capitata Desf *	—	—	16
Echinocarpus Sigun Bl.	27	27	
Echinocystis Torr. et Gray.* . . .	—	8	
„ californica.	—	82	
„ fabacea Torr.	—	82	
„ fabacea Naud.*	—	—	150
„ Mara Cogn *	—	—	151
Echinops bannaticus Roch.*	—	—	160
„ dahuricus Fisch.*	—	—	160
„ echinatus Roxb.*	—	—	160
„ elongatus.	—	—	160
„ exaltatus Schrad.*	—	—	160
„ globifer Janka.	—	—	160
„ humilis Bieb *	—	—	160
„ microcephalus Sibth.*	—	—	160
„ nivalis	—	—	160
„ niveus Wall *	—	—	160
„ paniculatus Jacq.	—	—	160
„ platylepis Trautv.*	—	—	160
„ Ritro L.*	—	178	
„ sphaerocephalus L.*	—	—	160
„ syriacus Boiss.	—	—	160
„ viscosus DC.*	—	—	160
Echites biflora Jacq.*	—	107	
„ caryophyllata Roxb.	104		
„ costata Forst.	104		
„ difformis Walt.	—	107	
„ Koua Mall.	—	107	
„ maculata A. DC.*	—	107	
„ suberecta Jacq.	—	107	
„ venenosa Mart.*	—	107	
Echium L.	—	112	33, 135

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Echium vulgare</i> L*	—	113	135
„ spec. div.	—	113	
<i>Eclipta erecta</i> L*	—	—	152, 156
<i>Edgeworthia chrysantha</i> Lindl	—	135	
„ <i>Gardneri</i> Meissn.*	—	134	
Egyptian soaproot	—	23	
<i>Ehrenbergia</i> Mart	26		
Elaeagnaceae	123	135	117
Elaeocarpaceae	—	—	108
<i>Elaeocarpus grandiflorus</i> Smith*	—	171	108
„ <i>macrophyllus</i> Bl.*	—	—	108
„ <i>ovalis</i> Miq.*	—	—	108
„ <i>robustus</i> Roxb*	—	—	108
„ <i>serratus</i> L*	140		
<i>Elaeodendron glaucum</i> Pers* . .	32		
„ <i>orientale</i> Jacq.*	—	33	
„ <i>paniculatum</i>	32		
<i>Elaeoselinum</i> Koch.*	—	86	
<i>Elaphomyces officinalis</i>	158		
<i>Elatiospermum Tapos</i> Bl.*	—	—	86, 91
Elatinaceae	21	24	111
Elder tree.	—	87	
<i>Elephantopus tomentosus</i> L* . . .	—	94	
<i>Elettostachys</i>	—	34	
<i>Elionurus</i> H. et B. spec. div. . . .	—	159	
<i>Elisarrhena</i> Miers	14		
<i>Ellertonia Rheedii</i> Wight*	104	106	
<i>Elymus canadensis</i> L.*	—	—	14, 16
„ <i>condensatus</i> Presl.*	—	—	15
„ <i>desertorum</i> Kar et Kir.*	—	—	14, 16
„ <i>giganteus</i> Vahl.*	—	—	14, 16
„ <i>Sitanion</i> Schult*	—	—	17
„ <i>subulosus</i>	—	—	16
„ <i>virginicus</i> L.*	—	—	14, 16
<i>Elytropappus glandulosus</i> Less* . .	—	91	
<i>Embelia micrantha</i> A. DC.*	—	99	
„ <i>Ribes</i> Burm*	—	99	
„ <i>robusta</i> Roxb.*	—	—	125
Embude.	—	84	
<i>Emex australis</i> Steinh*	—	—	35
Empetraceae.	150	147	97

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Empetrum nigrum</i> L *	—	147	
<i>Enallagma cucurbitina</i> Baill.	—	125	
<i>Encephalartos lanuginosus</i> Lehm.*	—	—	12
<i>Endymion nutans</i> Dum.	—	—	21, 23
<i>Endormie.</i>	—	119	
<i>Endourmiano.</i>	—	119	
<i>Engelmannia piunatifida</i> Torr. et Gray.*	—	—	156
<i>Enivrage.</i>	—	140	
<i>Entada</i> Adans *	76	8	
„ <i>Gigalobium</i> DC.	76		
„ <i>monostachya</i> DC.	76		
„ <i>parvifolia</i> Merr.*	—	—	62
„ <i>polystachya</i> DC.*	—	68	62
„ <i>pursaetha</i> DC.	76		
„ <i>Rheedii</i> Spreng	76		
„ <i>scandens</i> Benth.*	27, 76	68, 175	60, 62
<i>Enterolobium</i> Mart.*	79	8, 36	
„ <i>cyclocarpum</i> Gaertn.	80		
„ „ <i>Griseb.*</i>	—	71	60, 61
„ <i>glaucescens</i> Mart.	80		
„ <i>Schomburgkii</i> Benth.*	80		
„ <i>Tamburil</i> Mart.	80	—	61
„ <i>Timbouva</i> Mart.*	80	71	61
<i>Epacridaceae.</i>	96	98	124
<i>Eperua falcata</i> Aubl *	—	67	
<i>Ephedra</i> L.	—	161	
<i>Epicharis</i> Bl.	30		
„ <i>sericea.</i>	90		
<i>Epilobium hirsutum</i> L.*	—	—	119
<i>Epimedium alpinum</i> L	—	—	45
„ <i>macranthum</i> Morr. et Decne.*	—	—	45
„ <i>Musschianum</i> Morr et Decne.*	—	—	45
„ <i>sagittatum</i> Baker.*	—	—	45
<i>Epipremnum mirabile</i> Schott.*	—	158	
<i>Equisetales.</i>	—	—	12
<i>Equisetaceae</i>	—	—	12
<i>Equisetum arvense</i> L.	—	165	11

N A A M.	Deel I blz	Deel II blz	Deel III blz.
<i>Equisetum palustre</i> L	—	—	11
„ <i>silvaticum</i> L	—	—	11
<i>Eranthis hyemalis</i> Salisb.*	—	8	44
<i>Ercilla volubilis</i> A. Juss.*	—	—	37
<i>Eremocarpus setigerus</i> Benth.*	—	—	89
<i>Eremophila bignoniflora</i> F. Müll.*	—	—	146
„ <i>Brownii</i> F. Müll.*	—	—	146
„ <i>maculata</i> F. Müll.*	—	125, 180	
<i>Eremostachys</i> Bge.*	114		
„ <i>iberica</i> Vis.	—	—	136
„ <i>laciniata</i> Bge.*	115	—	136
„ <i>moluccelloides</i> Ledeb.	115		
„ <i>phlomoides</i> Bge.*	115		
„ <i>superba</i> Royle*	114	126	
„ <i>tuberosa</i>	115		
<i>Eria micrantha</i> Lindl.*	—	—	30
„ <i>retusa</i> Reichb.*	—	—	30
„ <i>stellata</i> Lindl.*	—	185	
Ericaceae	95	95, 178	124
<i>Erigeron acris</i> L.*	—	91	
„ <i>annuus</i> Pers.*	—	91	
„ <i>glabellus</i> Nutt.*	—	—	152, 154
„ <i>macranthus</i> Nutt.*	—	91	
„ <i>strigosus</i> Muhl.*	—	91	
<i>Erigonum</i>	—	—	35
<i>Eriobotrya japonica</i> Lindl.*	—	—	54, 55, 56
Eriocaulaceae.	157	158	21
<i>Eriodictyon glutinosum</i> , Benth.*	—	111	
<i>Erodium cicutarium</i> l' Hérit.*	—	—	79
<i>Erucastrum arabicum</i> Fisch et Mey.	—	—	49, 50
<i>Ervum</i>	—	—	78
<i>Eryngium foetidum</i> L.*	—	86	
<i>Erysimum aureum</i> Bieb.*	—	—	50
„ <i>crepidifolium</i> Reichb.*	—	19	
„ <i>nanum</i> Boiss. et Hohen*	—	—	50
<i>Erysiphe</i> Link	—	165	
<i>Erythraea chilensis</i> Pers.*	—	111	
<i>Erythrina aurantiaca</i> Ridl.	65		
„ <i>Broteroi</i> Hassk.	—	57	
„ <i>Corallodendron</i> L.*	—	57	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
<i>Erythrina exaltata</i> Webster. . .	65		
„ <i>Hypaphorus</i> Boerl. . .	—	57	
„ <i>piscipula</i> L.	72		
<i>Erythrochiton brasiliensis</i> Nees et Mart.*	—	—	81
<i>Erythronium</i> L. spec. div. . . .	—	154	
„ <i>californicum</i>	—	—	21, 24
„ <i>Dens-canis</i> L.*	—	—	21, 24
„ <i>giganteum</i> Lindl.	—	—	21, 24
„ <i>grandiflorum</i> Pursh.*	—	—	21, 24
„ <i>purpurascens</i> Wats.*	—	—	21, 24
„ <i>revolutum</i> Sm.	—	—	21, 24
<i>Erythrophleum</i> Afzel.*	—	47	63
„ <i>Coumigo</i> Baill.*	—	—	63
„ <i>Guineense</i> Afz.	—	68	
„ <i>judiciale</i> Proct.	—	—	63
„ <i>Laboucherii</i> F.	—	—	
„ <i>Muell.*</i>	—	—	63
<i>Erythrophysa</i> E. Mey.*	33	34	
<i>Erythroxyloaceae</i>	—	—	80
<i>Erythroxyllum</i> Coca Lam.*	—	27	
<i>Escallonia myrtilloides</i> L.*	—	73	
<i>Eschscholzia</i>	—	—	48
<i>Eschscholzia californica</i> Cham.*	—	18	
„ <i>tenuifolia</i> Benth.	—	—	49
<i>Esenbeckia</i> Kth.	27		
<i>Esula Dalechampii</i> Haw.	130		
„ <i>juncoides</i>	130		
<i>Ethulia conyxioides</i> L.*	—	—	152, 153
Étrangle chien.	—	90, 100	
„ <i>loup</i>	—	6, 154	
<i>Eucalyptus</i> l' Hér.*	—	77	
„ <i>bicolor</i> A. Cunn.*	—	77	
„ <i>Globulus</i> Labill.*	—	—	118
„ <i>haemastoma</i> Sw.	—	77	
„ <i>hemiphloia</i> F. M.*	—	—	119
„ <i>maculata</i> Hook.*	—	—	119
„ <i>melliodora</i> A. Cunn.*	—	—	119
„ <i>microtheca</i> F. M.*	—	76, 77	
<i>Euchlaena mexicana</i> Schrad.*	—	—	16
<i>Euchresta Horsfieldii</i> Benn.*	—	44, 64	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Eucnide urens</i> Parry	—	79	
<i>Eucomis punctata</i> l' Hérit.* . .	—	—	21, 24
Eucryphiaceae.*	—	—	109
<i>Eugenia Candolleana</i> DC.* . . .	—	—	119
„ <i>Jambos</i> L	—	77	119
„ <i>racemosa</i> Forst.	86	—	
„ „ L.	—	76	
<i>Eulophia virens</i> Spreng.*	—	148	
Eumycetes.	—	—	7
<i>Euonymus atropurpureus</i> Jacq.*	—	33	
„ <i>europaeus</i> L.*	—	33, 64	98
„ <i>javanicus</i> Bl.*	—	—	98
„ <i>latifolius</i> Mill.*	—	33	
<i>Euosmia</i> H. et B.*	—	90	
<i>Eupatorium</i> L*	—	11	
„ <i>africanum</i> Oliv. et Hiern.*	—	—	154
„ <i>ageratoides</i> L*	—	—	154
„ <i>altissimum</i> L.*	—	—	154
„ <i>amarissimum</i> Vahl.	—	23	
„ <i>Ayapana</i> Vent.	—	92	
„ <i>cannabinum</i> L*	—	93	154
„ <i>Dalea</i> L.*.	—	92	153
„ <i>exacoides</i> Don.	—	93	
„ <i>purpureum</i>	—	—	154
„ <i>Rebaudianum</i>	—	—	154
„ <i>triplinerve</i> Vahl*	—	92	
<i>Euphorbia</i> L*	123	121	145
„ <i>aleppica</i> L.*.	130	137	
„ <i>alsinaeflora</i> Baill.	—	136	
„ <i>amygdaloides</i> L.	128	137	
„ <i>antiquorum</i> L.*	126	136	95
„ „ E. Mey.	126	—	
„ „ Forsk.	126	—	
„ <i>australis</i> Boiss.	—	—	95
„ <i>bupleurifolia</i> Jacq.	—	138	
„ <i>Burmanni</i> E. Mey.*	130	—	
„ <i>cactus</i> Ehrenb.*	126	—	
„ <i>Candelabrum</i> Trémaut*	—	137	
„ <i>caracasana</i> Boiss.*	—	138	
„ „ Müll. Arg.	132	—	
„ <i>carniolica</i> Lapeyr.	127	—	

N A A M.		Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Euphorbia	cerebrina Hochst * . . .	—	137	
„	cereiformis L.* . . .	—	—	97
„	cervicornis Boiss.* . . .	126		
„	chamaesyce L * . . .	—	138	
„	Characias L * . . .	127	136	95
„	„ Sibth. . . .	127		
„	„ Host. . . .	127, 129		
„	coderiana DC. . . .	129		
„	condensata Fisch. . . .	130		
„	coralloides L.* . . .	—	136	
„	corollata L.* . . .	—	—	95
„	cotinifolia L. . . .	126	55, 136	
„	„ Kth. . . .	132	138	
„	cotinoides Miq.* . . .	124	136	76, 94, 95
„	cretica Mill. . . .	127		
„	Cyparissias L * . . .	128		
„	dendroides L.* . . .	125	136	95, 145
„	dilatata Hochst.* . . .	—	—	95
„	discolor Ledeb. . . .	130		
„	divaricata Jacq. . . .	125		
„	Drummondii Boiss.* . . .	—	137	95
„	drupifera Schum. . . .	132		
„	emarginata Ait	127		
„	eremophila A. Cunn * . . .	—	137	
„	eriocarpa Bertol. . . .	127		
„	Esula L.*	130	138	
„	„ Forsk.	131		
„	„ Poll.	131		
„	foetida Schult. et Steud. . . .	129		
„	genistoides Berg.* . . .	—	—	96
„	Gerardiana Jacq.* . . .	131		
„	heptagona L.*	—	138	97
„	heterodoxa Müll. Arg * . . .	—	—	96
„	heterophylla L*	—	—	96
„	helioscopia L.*	—	—	96
„	hiberna L.	127	136	96
„	„ Viv.	127		
„	hibernica Spr.	127		
„	insularis Boiss *	127		
„	intermedia Brébiss	130		
„	Juncea Jacq.	130		

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Euphorbia juncoides</i> Steud. (Haw)	130		
„ <i>laeta</i> Ait.	125		
„ <i>Laro</i> Drake *	—	—	96
„ <i>lasiocaula</i> Boiss. . . .	—	—	96
„ <i>Lathyris</i> L.*	123	135, 182	
„ <i>Lathyris</i> Georg. . . .	124		
„ <i>ligularis</i> Roxb. . . .	131		
„ <i>longifolia</i> Lam. . . .	—	136	
„ <i>marginata</i> Pursh.* . .	—	139	96
„ <i>mauritiana</i> Webb. . .	126		
„ <i>mellifera</i> Ait.* . . .	—	136	
„ <i>meliformis</i> Ait. . . .	—	—	96
„ <i>micans</i> Scheele. . . .	128		
„ <i>myrtifolia</i> Lam	—	137	
„ <i>nerifolia</i> Roxb	132		
„ <i>neriifolia</i> L.*	131	135, 138, 182	96
„ <i>nivulea</i> Ham.	132		
„ <i>oblongifolia</i> C. Koch.	128		
„ <i>Pallasii</i> Turcz *	124		
„ <i>palustris</i> L.*	—	—	96
„ <i>papillosa</i> St. Hil . . .	—	—	96
„ <i>pekinensis</i> Rupr.* . .	—	—	92
„ <i>pentagona</i> Blanco. . .	124	135	
„ „ Haw.*	124		
„ „ Royle.	124	138	
„ <i>pinifolia</i> Willd.	130		
„ <i>piscatoria</i> Ait.* . . .	125	55, 136	
„ „ Link.	126		
„ <i>Pithyusa</i> L*	—	120	
„ <i>platyphylla</i> L.	129		
„ <i>platyphyllos</i> L.* . . .	—	137	
„ <i>primulaefolia</i> Baker. .	—	137	
„ <i>procumbens</i> Mill* . . .	—	138	
„ <i>prunifolia</i> Müll. Arg. .	—	—	96
„ <i>pugniformis</i> Boiss. . .	—	138	
„ <i>pulcherrima</i> Willd.* . .	—	138	
„ <i>punicea</i> Sw.*	125	136	
„ <i>racemosa</i> Tausch. . . .	130		
„ <i>Regis-Jubae</i> Webb.* . .	125	136	
„ <i>rhipsaloides</i> Lemaire .	129		
„ <i>Royleana</i> Boiss*	124	137	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
<i>Euphorbia Schimperiana</i> Hochst.*	131		
„ <i>scotana</i> Müll. Arg. . .	126		
„ <i>Scotanum</i> Schlecht.* . .	—	—	97
„ <i>Sibthorpii</i> Boiss * . .	127	137	
„ <i>Sieboldiana</i> Morr. et Decn.*	—	—	96
„ <i>silvatica</i> Jacq.	128		
„ <i>spongiosa</i> Ledeb.	123		
„ <i>Tirucalli</i> L.*	129	137	96
„ <i>Tirucalli</i> Thunb.	130		
„ <i>toxicaria</i> Apcl.	132		
„ <i>trigona</i> Haw.*	126		
„ <i>tristis</i> Bess.	130		
„ <i>Triumfetti</i> Bertol.	130		
„ <i>Tuckeyana</i> Steud.*	—	—	96
„ <i>venenata</i> Schlecht.	—	—	97
„ <i>veneta</i> Willd.	129		
„ <i>venefica</i> Trémaux.*	—	137	
„ <i>verrucosa</i> L.	129		
„ <i>viminalis</i> Mill.	129		
„ „ <i>Burm.</i>	130		
„ <i>virgata</i> W. et K.*	128, 131		
„ <i>virosa</i> Willd.*	—	—	97
„ <i>Wulfenii</i> Hoppe.*	127, 129	137	
<i>Euphorbiaceae.</i>	123	135, 182	86
<i>Euptelea polyandra</i> Sieb et Zucc.*	—	—	47
<i>Eupteron</i> Miq.	89		
„ <i>nodosum</i> Miq.	30, 89		
<i>Eurotia ceratoides</i> C. A. Mey.*	—	—	36, 37
<i>Eurybia moschata.</i>	—	93	
„ <i>myrsinoides</i> Nees	—	—	152, 154
<i>Euthallophyta.</i>	—	—	7
<i>Evernia vulpina</i> Ach.	—	167	
<i>Evia</i> Comm.	—	42	
<i>Evodia</i> Forst.*	27		
„ <i>latifolia</i> DC.*	45		
<i>Evonymus europaeus</i> L.	31		
<i>Exacum affine</i> Balf *	—	—	131
<i>Excoecaria</i> L.*	142		
„ <i>Agallocha</i> L.*	104, 142, 148	143	92
„ <i>baccata</i> Müll.	142		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Excoecaria bicolor Z. et M.* . . .	—	—	92
„ biglandulosa Müll.	142		
„ Camettia Willd.	142		
„ indica Müll.	142, 145		
„ Jamettia.	104		
„ laurocerasus Müll.	142		
„ mauritiana Müll.	142		
„ oppositifolia Müll.	142		
„ ovalis Endl.	142		
„ venenifera Pax *	—	—	92
„ virgata Miq.	142		
„ „ Z. et M.	—	143	
Exocarpus cupressiformis R Br	—	135	
Exochorda Alberti Regel.*	—	—	54, 56
Exothea Macfad.	33, 34	34	
Fackelkraut.	164		
Fagaceae.	—	—	31
Fagara minor.	—	—	82
Fagopyrum esculentum Mönch.*	—	—	35
Fagraea Zeylanica Thunb.	—	179	
Fagus sylvatica L.*	—	147	
Faham d' Algérie.	—	148	
„ de Bourbon.	—	148	
„ indigène.	—	148	
False vine.	—	—	124
Faradaya splendida F. Müll.*	—	—	136
Fatsia japonica Decne et Planch.*	—	—	120
Faux ipéca.	—	—	148
„ turbith.	—	86	
Feldkerze.	164		
Felicia angustifolia Nees.*	—	—	152, 154
Ferrandia oleifera Gaud.	—	16	
Ferula foetida Regel.*	—	—	122
„ Scorodosma Bentley et Trim.	—	—	122
Festuca Poa Kunth.	—	—	14
„ quadridentata Kunth.*	—	160	
Feu ardent.	—	81	
Fevillea cordifolia L.*	—	80	
Fève du diable.	—	19	
„ d' enfer.	—	141	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Fève de loup.	—	8	
„ de porc.	—	117	
Fever killer.	89		
„ nut	—	66	
Ficaria Hall.	—	9	
„ ranunculoides Mönch.	—	6	
Ficoidaceae.	88	82, 177	
Ficus L.	147		
„ Tourn.*	—	9	
„ altissima Bl.*	—	184	
„ amboinensis Kost.	147	144	
„ anthelmintica Miq.	—	145	
„ apiocarpa Miq.	—	145	
„ asperrima Roxb.*	—	145	
„ atrox Mart.*	149	—	32
„ Carica L.*	—	184	
„ Coptica Forsk.	—	145	
„ cordifolia Roxb.	149		
„ daemonum Vahl.	149		
„ Edelfeldtii King*	—	—	32
„ Engelhardtii.	—	144	
„ hirsuta Vell.*	—	145	
„ hispida L.	148	—	31, 32
„ „ L. f.*	—	144, 184	
„ hypogaea King	—	185	31, 32
„ Kunthii Miq.*.	—	145	
„ leucantatoma Poir.*	—	185	
„ Pandana Burm	—	145	
„ procera Reinw.*	148	144	
„ Pseudo-palma Blanco.	—	145	
„ racemifera Roxb.	147		
„ Padula Willd.*	—	145	
„ septica L.	149		
„ toxicaria L.*	149	145	
„ Tsiela Roxb.	—	145	
„ variegata Bl.*.	—	144	
„ vermifuga Miq.	—	145	
Figure d'enfer	—	141	
„ poison.	—	145	
Figuier d'enfer.	—	136	
„ infernal	—	136	

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Figuier vénéneux	—	144	
Figucira do Inferno.	125 en aanvull.	136	
Figwort.	—	—	144
Filicales.	—	—	9
Filicium Thw.*.	33, 34	34	
Fire weed.	—	—	157
Fischfangpflanze	—	—	61
Fischkörnner	—	13	
Fischkraut	—	122	
Fischwurz.	—	122	
Fischwurz.	—	—	144
Fischerchrut.	—	122	
Fischerkip	—	122	
Fish locoweed	—	—	89
Fish poison	—	18	100
Fish soaproot	—	—	89
Fishing berries.	—	13	
Flacourtiaceae	—	—	111
Flagellariaceae	153	156	20
Flaveria Contrayerba Pers.* . . .	—	92	
Flea bane	—	91	152
Flemingia congesta Roxb.*	—	58	
Fleurya Gaud.*.	149		
„ aestuans Gaud.*.	149	145	
„ glandulosa Wedd.	149		
„ grossa Wedd.*	—	—	32
„ ingrata Miq.	149		
„ interrupta Gaudich.*	—	—	32
„ racemosa Miq.	149		
Flindersia Schottiana F. M * . . .	—	32	
Flohkraut	—	—	152
Flor del Nino	—	—	125
Fluggea Willd.*	132		
„ Leucopyrus Dalz.	133		
„ „ Willd.*	132	139	87
„ melanthesoides F. M.	132		
„ microcarpa Bl.*	132	139	
„ obovata Wall	132	139	
„ virosa Dalz.	133		
„ Wallichiana Baill	133		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Fluggea xerocarpa A. Juss . . .	133		
Fly bane	—	166	
Fockea multiflora K. Schum.* . .	—	—	134
Folia carobae	11		
Fontainea Pancheri Heckel.* . .	—3	—	92
Forsythia intermedia	—	—	129
„ suspensa Vahl.*	—	103	129
„ viridissima Lindl.*	—	103	
Fonguieriaceae	—	—	111
Fourcroya Spreng	—	8	
„ Cubensis Vent	—	151	
„ gigantea Vent.	—	151	27
Fox poison	—	134	
Foxes glôfa	111		
Fragaria vesca L.*	—	—	56
Franciscea uniflora Pohl.	—	117	
Francoa appendiculata Cav.* . . .	—	73	52
Frangula Brongn.	32		
Frankenia L*	—	82, 98	
„ ericifolia Chr. Smith.*	—	23	
„ „ var. micro- phylla.	—	23	
Frankeniaceae	21	23	111
Frasera speciosa Dougl.*	—	—	131
Frenela Spach spec. div	—	162	
Fritillaria Imperialis L.*	—	154	
„ Meleagris L.*	—	—	24
„ pudica Spreng.*	—	—	68
Fruit empoisonné.	—	106	
„ de serpent	—	12	142
Fruta de arara	137		
Fuchsgift	—	167	
Fumaria	—	—	48
„ bulbosa L.	—	—	49
„ officinalis L.*	—	18	
„ spicata L.*	—	18	
Fumariaceae	16	18	
Fünffingerkraut	—	—	33
Fungi imperfecti	—	—	8
Funkia Spreng.	—	154	
„ ovata Spreng.	—	—	24

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz
<i>Furcraea gigantea</i> Vent.*	—	151	27
<i>Fusarium</i> Link.	—	165	
„ <i>roseum</i> Link	—	—	8
Futu	83		
Gadoeng.	151		
Gadok.	136		
Gadong.	151		
<i>Galactia</i> P. Br.*	64		
„ <i>pinnata</i> Pers	48		
„ <i>tenuiflora</i> W. et A.	64		
„ <i>terminuliflora</i> Blanco.	—	—	78
„ <i>varians</i> Bail.*	—	—	79
<i>Galanthus</i> L.*	150		
„ <i>nivalis</i> L.*	—	150	
<i>Galedupa elliptica</i> Roxb	68		
„ <i>piscidia</i> Roxb	59		
„ <i>Pungam</i> Blanco	70		
„ „ <i>Lour</i>	—	51	
„ <i>uliginosa</i> Roxb.	70		
<i>Galega arborescens</i> Herb. Madr	—	48	
„ <i>cinerea</i> L.	53	55	
„ <i>coronillaefolia</i> Desf.*	55		
„ <i>litoralis</i> Forst	54		
„ <i>officinalis</i> L.*	—	—	60, 69
„ <i>orientalis</i> Lam.*	—	—	60, 69
„ <i>piscatoria</i> Ait.*	54		
„ <i>sericea</i> Lam.	—	55	
„ „ <i>Thunb</i>	—	49	
„ <i>sinapon</i> Buchoz	49		
„ <i>tomentosa</i> Vahl.	55		
„ <i>toxicaria</i> Sw.	49		
„ <i>virginiana</i> L.	—	48	
<i>Galipea Cuparia</i> St. Hil.	—	29	
<i>Galium</i> L.*	—	11	
„ <i>Chonoense</i> Hook.*	—	90	
„ <i>triflorum</i> Michx.*	—	90	147
<i>Gallesia Scorododendrum</i> Casar.*	—	129	—
<i>Galtonia candicans</i> Decne.	—	—	24
Ganga	—	—	97
<i>Ganophyllum</i> Bl.	33, 34	9	—
„ <i>falcatum</i> Bl.*	—	39	83

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Ganophyllum obliquum Merr.*	—	—	83
Gänsesterbe	—	19	—
Garcia nutans Rohr.*	—	—	91
Garcinia Forsteriana Bl.	—	171	—
„ Giadidi de Wild.	—	—	110
„ spec. div.	—	25	—
Gardenia dumetorum Retz	90	—	—
„ florida L.	—	—	147
„ jasminoides Ellis.*	—	—	147
„ spinosa Koen.	90	—	—
„ turgida Roxb.*	—	—	147
Garoe.	148	—	—
„ mienjak	148	—	—
Garou.	121	—	—
Garrya Fremontii Torr.*	—	86	—
„ racemosa Ram.	—	—	123
Gastonia Röper.	89	—	—
Gastrolobium bidens Meissn.*	—	—	65
„ bilobum R. Br.	—	45	—
„ Callistachys Meissn.*	—	45	65
„ calycinum Benth.*	—	45	65
„ grandiflorum F. M.	—	45	—
„ obovatum Benth.*	—	45	—
„ ovalifolium Henfr.*	—	45	—
„ oxylobioides Benth.*	—	45	—
„ parvifolium Benth.*	—	—	65
„ polystachyum Meissn.*	—	—	65
„ spinosum Benth.	—	45	—
„ trilobum Benth.*	—	45	—
„ truncatum Benth.*	—	—	65
„ villosum Benth.*	—	—	65
„ spec. div.	—	45	—
Gaultheria Kalm.*	—	98	—
„ procumbens L.*	—	178	—
Gaura coccinea Nutt.*	—	—	119
Gebangpalm.	154	—	—
Geblera F. M.	133	—	—
Geissospermum laeve Miers.	—	106	—
Geitendooder	136	—	—
Geitenpest.	—	97	—
Gelsemium Juss.*	105	—	—

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Gelsemium elegans Benth.*	106		
„ lucidum Poir.	105		
„ nitidum Michx	105		
„ sempervirens Ait.*	105	35, 109	
Gembanga Bl.	154		
„ rotundifolia Bl.	154		
Genianthus Blumei Boerl.*	—	—	134
Genista canariensis L.	—	—	66
„ monosperma Lam.*	—	45	
„ purgans L.	—	—	66
„ sphaerocarpa Lam.*	—	45	
Gentiana	—	—	33
„ verna L.*	—	111	
Gentianaceae.	107	111	131
Geoffraea inermis Sw.*	—	17	
„ superba Humb. et Bonpl.*	—	64	
Geophila Don.*	—	89	
„ macropoda DC.*	—	89	
„ reniformis Don.*	—	89	
Geraniaceae	27	28	79
Geranium acetosum L.	—	—	79
„ molle L.*	—	—	79
„ Robertianum L.*	—	—	79
Gesneriaceae.	112	124	146
Gevuina Avellana Molina.*	—	133	
Giberella Sacc.	—	165	
Giddy berry	—	87	
Giftbäumli	—	—	116
Giftbeere	—	115	24, 116, 149
Giftblad.	—	—	85
Giftblume	—	—	42
Giftdistel	—	91	
Giftkartoffel	—	—	141
Giftkorn.	—	—	7
Giftkraut.	—	—	79, 143
Giftlattich	—	94	
Giftreizker	—	166	
Giftrose.	—	—	44
Giftrosenbaum	—	105	
Giftig viooltje	—	—	24
Giftiger Hahnenfuss	—	10	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Giga gadja	99		
Gigantochloa Kurz.*	—	—	15, 16
Gilia aggregata Spreng.*	—	—	135
Gillenia laciniata R. et P.	—	—	135
„ stipulacea Nutt.*	—	72	
„ trifoliata Mönch.*	80	72	55, 56
Gingko biloba L.*	—	161	
Gingkoaceae	—	—	12
Ginjah	103		
Ginora Mexicana Lam.	—	78	
Gir.	140	—	
Girardinia palmata Gaudich.*	—	—	32
Gisekia pharnacioides L.*	—	83	
Gladiolus communis L.*	—	—	29
Glaucium Juss.	—	17	
„ comiculatum Curt.*	—	—	49
Glaux maritima L.*	—	—	125, 126
Gleditschia Clayt.*	—	8, 69	
„ amorphoides Griseb.	—	66	
„ Sinensis Lam.*	—	66	
„ triacanthos L.*	—	66	
„ spec. div.	—	66	
Gleichenia.	—	—	9
„ flabellata R. Br.	—	—	11
Gleicheniaceae	—	—	11
Gliricida maculata H. B. K.*	—	51	
„ „ Kth.	67		
Globba L.*	146		
„ Beaumetzii Heck.	—	148	
Globularia Aल्पune L.	—	125	
Globulariaceae	—	—	146
Gloriosa simplex L.*	—	153	24
„ superba L.*	13	153, 185	
„ virescens Lindl.	—	—	24
Gluta L.*	47, 81	172	
„ Renghas L.*	47	172	
Glyceria R. Br.*	—	21	
„ aquatica Wahlenb.*	—	160	14, 16
„ fluitans R. Br.*	—	—	14, 16
„ plicata Fries.	—	—	14, 16
„ spectabilis Mert. et Koch.	—	—	16

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Glycine debilis DC.	—	57	
„ hispida Max.*	—	174	
„ labialis L.	—	57	
„ parviflora DC.	—	57	
„ senegalensis DC.	—	57	
Glypha Lour. spec. indet.	—	94	
Gnephosis eriocarpa Benth.*	—	93	
Gnetaceae.	157	161	13
Gnetum edule Bl.	—	161	
„ funiculare Wight.*	—	161	
„ funiculare Bl.	—	—	13
„ Gnemon L.*	—	—	13
„ latifolium Bl.*	—	—	13
„ molueense Karst.	—	—	13
„ ovalifolium Karst.	—	—	13
„ scandens Roxb.*	—	191	13
„ urens Bl.*	—	161	
Gnidia L.*	—	135	
„ eriocephala Meisn.	122		
„ insularis Gardn.	122		
„ monticolor Miq.	122		
„ sisparensis Gardn.	122		
Goapoeder.	—	65	
Goggle-eye.	—	—	96
Gogo.	—	175	
Gogo-vine.	—	—	62
Gomortegaceae.	—	—	47
Gomphidius viseidus L.	—	166	
Gomphocarpus fruticosus			
R. Br.*	—	—	134
„ lineolatus Deene.*	—	—	134
Gompholobium uncinatum A.	—		
Cunn.*	—	45	
Gomutus Spreng.	153		
„ saecharifer Spreng	153		
Gongseng.	—	174	
Goniochiton Bl.	30		
„ arborescens Bl.	30		
Gonioma Kamassi E. Mey.*	—	—	132
Goniophlebium Bl.	—	186	
„ ineanum Sm.	—	164	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Goniothalamus macrophyllus			
Hook.*	—	13	
Gonolobus discolor R. et S.	—	108	
" laevis Michx.*	—	108	
" macrophyllus Michx.	—	108	
" obliquus R. Br.*	—	108	
Gonystylaceae.	—	—	108
Gonystylus Miquelianus T. et B.*	148		
Goodenia grandiflora Sims.*	—	94	
" ovata Sm.*	—	—	152
" spec.	—	178	
Goodeniaceae.	94	94,178	152
Goodia lotifolia Salisb.*	—	46	
" medicaginea F. M.	—	46	
Gordolobo.	166		
Gordonia Ellis.*	23		
" acuminata Chois	23		
" excelsa Bl.*	23	—	110
" integerrima T. et B.*	23		
" javanica Hook.	23		
Gossypium herbaceum L.*	—	26	
Gouania L.	32		
" Jacq.*	—	9, 33	
" ?	32		
" domingensis L.*	32	—	106,107
" tomentosa Jacq.*	32	—	106,107
" spec. div.	—	—	107
Grains de Pekea.	22		
Gramineae.	157	159, 186	14
Gratiola officinalis L.*	—	121	
" peruviana L.*	—	133	
Grattelier.	—	45	
Grecnea W. et A.*	—	87	
Grevillea mimosoides R. Br.*	—	181	
" rosmarinifolia A. Cunn.*	—	—	33
Grewia L.*	25	9	
" ?	26		
" asiatica L.*	25	26	
" columnaris Sw.	25		
" ferruginea Hochst.*	—	26	

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Grewia inaequalis</i> Bl.	26		
„ <i>mallococea</i> L. f.	25	26	
„ <i>Microcos</i> L.*	25		
„ <i>obtusa</i> Wall.	—	26	
„ <i>oppositifolia</i> Roxb.	25		
„ <i>orientalis</i> L.*	25, 26	26	
„ <i>ovalifolia</i> Wall.	—	26	
„ <i>pilosa</i> Wall.	—	26	
„ <i>piscatorum</i> Hance.*	—	27	
„ <i>rhamnifolia</i> Roth.	—	26	
„ <i>scabrida</i> Wall.*	—	26	
„ <i>subinaequalis</i> DC.	25		
„ <i>tiliaefolia</i> Vahl.*	25		
<i>Grias Aubletiana</i> Miers.*	81		
<i>Grindelia</i> Willd.*	—	8, 186	
„ <i>cuneifolia</i> Nutt.*	—	—	152, 154
„ <i>glutinosa</i> Dun.*	—	—	152, 154
„ <i>robusta</i> Nutt.*	—	93	152
„ <i>squarrosa</i> Dun.*	—	93	152
<i>Griselinia scandens</i> Taub.	—	—	123
<i>Grotefendia</i> Seem.	89		
<i>Grubbiaceae</i>	—	—	34
<i>Gruerium argenteum</i> Nees.*	—	—	14
<i>Grumilea</i> Gärtn.	—	87	
<i>Guachamaca</i> de Gross.	—	107	
<i>Guaiacum</i> Plum.*	—	9	
„ <i>officinale</i> L.*	—	28	81
<i>Guaraná</i>	—	37	
<i>Guarea Aubletii</i> Juss.	30		
<i>Guatteria veneficiorum</i> Mart.*	9	13	
<i>Guettarda spec. div.</i>	—	89	
<i>Guiana timbo</i>	61, 62		
<i>Guilandina</i> Bonduc. W. et A.	—	66	
„ <i>Bonducella</i> L.	—	66	
<i>Guildingia psidioides</i> Hook.	—	—	119
<i>Guioa</i> Cav.	—	34	
<i>Gunapalu</i>	125		
<i>Gundelia Tournefortii</i> L.*	—	93	
<i>Gustavia</i> L.*	81		
„ <i>augusta</i> L.*	81	75	118
„ „ DC.	82		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Gustavia augusta</i> R. et Pav.	82		
„ <i>brasiliana</i> DC.*	82	75	
„ <i>insignis</i> Hook.	82		
„ „ Willd	81		
„ <i>Ruiziana</i> Berg.*	82		
„ <i>superba</i> Berg.*	82		
„ <i>urceolata</i> Poir	81		
Guttiferae	21	24, 171	110
<i>Gymnanthes lucida</i> Sw.*	—	—	92
<i>Gymnema</i> R. Br.*	—	21	
„ <i>latifolium</i> Wall.*	—	109	133
„ <i>sylvestre</i> R. Br.*	—	109	
<i>Gymnocladus</i> Lam*	—	8	
„ <i>canadensis</i> L.	74		
„ „ Lam.	—	66	64
„ <i>chinensis</i> Baill*	—	66	
„ <i>dioica</i> C. Koch	—	66	
„ <i>ferox</i>	—	—	64
<i>Gymnogramma</i>	—	—	9
„ <i>argentea</i> Mett.*	—	—	10
„ <i>aurea</i> Desv.	—	—	10
„ <i>caudiformis</i>	—	—	10
„ <i>gracilis</i> Hew	—	—	10
<i>Gymnogramme cordata</i> Schlecht.	—	164	
Gymnospermae	—	—	12
<i>Gynocardia</i> R. Br.*	18		
„ <i>odorata</i> R. Br.*	18	21	111, 112
<i>Gynura cernua</i> Benth.*	—	—	158
<i>Gypsophila</i> L.*	21	8	
„ <i>acutifolia</i> Fisch.*	—	—	39, 40
„ <i>altissima</i> L.*	—	—	39, 40
„ <i>Arrostii</i> Guss.*	—	—	39, 40
„ <i>cretica</i> Sibth	—	—	39, 40
„ <i>effusa</i> Tausch	—	—	39, 40
„ <i>elegans</i> Birh.*	—	—	39, 40
„ <i>fastigiata</i> L.*	—	—	39, 40
„ <i>paniculata</i> L*	—	—	39, 40
„ <i>Struthium</i> L.*	—	23	
„ <i>trichotoma</i> Wender.*	—	—	—
<i>Gyrocarpus</i> Jacq*	81		
„ <i>asiaticus</i> Willd.	—	133	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Haasia firma Bl	—	133	
„ squarrosa Z. et M.	—	133	
Habenaria Willd.*.	—	186	
„ nigra Willd.	—	148	30
Haemadictyon suberectum G. Don.	—	107	
Haemanthus L.* spec. div	—	150	
„ natalensis Hook*	—	—	27
Haemodoraceae.	150	149	26
Haemodorum Sw. spec. div. . . .	—	149	
„ coccinium R. Br.	—	—	26
„ corymbosum Vahl.*	—	—	26
Hagenia Abyssinica J. F. Gmel. .	—	73	
Haiari	—	—	76
Haiariballi.	66	—	76
Haierri.	67		
Halimodendron argenteum Fisch.*	—	—	60, 69
Halocharis sulphura May.*	—	—	37
Halocnemum fruticosum Lk. . . .	—	128	
Halorrhagidaceae.	80	74	119
Haloxylon salicornicum Bunge.* .	—	—	37
Hamamelidaceae	80	74	54
Hamelia patens Jacq.*.	—	90	
Haplocarpha lyrata Haw.*. . . .	—	92	
Haplocoelum Radlk	34		
Haplopappus spec.	—	—	154
Haplophyton cimidum A. DC. . .	—	107	132
Harricot empoisonneur	—	—	79
Harnkraut	—	—	143
Harpullia Roxb.*.	44	34	
„ arborea Radlk.	44	39	100
„ Blancoi F. Villar.	44		
„ cupanioides Roxb	—	39	100, 101
„ „ F. Villar	44		
„ imbricata Thw.	44	—	101
„ philippensis Planch.	44		
„ rupestris Bl.	—	39	101
„ thanatophora Bl.*	34.44	39	
Hartighsea A. Juss	30		
„ acuminata Miq.	30		
„ mollissima A Juss.	30		
Hauswurz.	—	—	33

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
Hechtkraut	—	122	
Hechtlock	—	122	
Hedera Helix L.*	—	86	120
„ nodosa Hassk	89		
Hedwigia balsamifera Sw.*	—	31	
Hedychium longecornatum Bak	—	148	
Hedyotis L.*	—	87	
„ arborea Roxb.*	—	64	
Helenium autumnale L.*	—	92	156
„ mexicanum H. B K.*	—	—	156
„ montanum Nutt.*	—	—	156
„ puberulum DC.*	—	—	152, 156
„ tenuifolium Nutt.	—	92	156
Helianthemum vulgare Gärtn.	—	—	111
Helianthus argyrophyllus Torr. et Gray*	—	—	156
„ debilis Nutt.*	—	—	156
„ grosse serratus Martins.*	—	—	156
„ laevigatus Torr. et Gray*	—	—	156
Helichrysum apiculatum D. Don.	—	92	
„ bracteatum Andr*	—	—	155
„ collinum DC.*	—	—	155
Helicia javanica Benn	—	181	
„ serrata Bl.*	—	133	
„ Youngiana F. Müll	—	—	33
Heliophila crithmifolia Willd.*	—	—	49, 50
Heliopsis laevis Pers.*	—	—	152, 156
„ padula Wender.*	—	—	152, 156
Heliotropum europacum L*	—	112, 113	
Helipteron macroglossum	—	—	155
„ roscum Benth.*	—	—	155
„ strictum Benth.*	—	—	155
Helleborus L.*	—	152	
„ albus Lobel.	152		
„ foetidus L.*	—	8	44
„ hyemalis L	—	131	
„ niger L.*	—	8	
„ orientalis Lam.*	—	—	44
„ viridis L*	—	8	
Helmia Kth	151		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Helmia hirsuta</i> Kth	151		
<i>Helonias</i> L.*	—	8	
„ <i>frigida</i> Lindl	—	155	
<i>Hemerocallis flava</i> L.*	—	—	21, 24
<i>Hemidesmus</i> R. Br*	—	11	
„ <i>indicus</i> R. Br*	—	108	
<i>Henbane</i>	—	117	
<i>Hennep.</i>	—	—	31
<i>Heptapleurum</i> Gärtm.*	—	178	
„ <i>ellipticum</i> Seem.	—	—	120, 121
„ <i>marginatum</i>	—	—	120, 121
„ <i>verrucosum</i> . Seem.*	—	—	120, 121
<i>Heracleum lanatum</i> Michx.*	—	84	
<i>Herbe aux boeufs.</i>	—	8	
„ <i>à diable.</i>	—	91	
„ <i>aux gueux.</i>	—	7	
„ <i>au loup.</i>	—	6	
„ <i>à méchants</i>	—	31, 157	
„ <i>aux mendiants</i>	—	7	
„ „ <i>mouches</i>	—	91	
„ „ <i>poux</i>	—	6, 122	
„ „ <i>puces.</i>	—	91	
„ „ <i>punaises.</i>	—	91	
„ „ <i>vers</i>	—	93, 128	
„ <i>brûlante.</i>	—	98	
„ <i>de Brainvilliers.</i>	—	110	
„ <i>du diable</i>	—	98, 111, 119.	
„ <i>d'enfer</i>	—	17	
„ <i>des sorciers</i>	—	119	
„ <i>enivrante</i>	—	91	
„ <i>qui tue les moutons.</i>	—	99	
„ <i>piment</i>	—	129	
„ <i>poison.</i>	—	95	
„ <i>puante</i>	17		
„ <i>sardonique.</i>	—	9	
„ <i>terrible</i>	—	125	
<i>Hernandia ovigera</i> L.*	—	133	
„ <i>sonora</i> L.*	—	133, 181	
<i>Hernandiaceae</i>	—	—	48
<i>Herniaria</i> L.*	—	8, 186	
„ <i>glabra</i> L*	115	24	39, 40

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III, blz.
<i>Herniaria hirsuta</i> L.*	—	24	39, 40
Hertenspongiën	158		
Herva do rato	—	90	
„ dos peixuros	—	—	139
<i>Hesperis tristis</i> L.*	—	—	50
Heteromeles	—	—	54
„ <i>arbutifolia</i> M. Roem.	—	—	56
<i>Heteromorpha arborescens</i> Cham. et Schlecht.*	—	84	
<i>Heteropogon hirtus</i> Pers.*	—	159	
<i>Heteropteris syringaeifolia</i> Griseb.	—	28	
<i>Heterospermum pinnatum</i> Cav.*	—	—	152, 156
„ <i>Xanti</i> A. Gray.*	—	—	152, 156
<i>Heterotropa ascaroides</i> Morr. et Dec	—	132	
<i>Heterozygia</i> Bge	26		
<i>Hevea</i> Aubl.*	—	21	
„ <i>brasiliensis</i> Müll Arg.*	—	143	86
„ <i>confusa</i> Hemsl.*	—	—	86
„ <i>pauciflora</i> Müll Arg.*	—	—	86
„ <i>Spruceana</i> Müll. Arg.*	—	143	86
<i>Hexacentris coccinea</i> Nees	—	—	146
<i>Hexalobus grandiflorus</i> Benth.*	—	11	
<i>Heynea trifaliata</i> A. Juss.	29		
<i>Hiary</i>	49		
<i>Hibbertia Bennettii</i> Bail.*	—	—	109
„ <i>glaberrima</i> F. M.*	—	10	
„ <i>longifolia</i> F. M.*	—	10	
<i>Hibiscus Abelmoschus</i> L.*	—	—	108
„ <i>acetosella</i> Welw.	—	26	
„ <i>diversifolius</i> Jacq.*	—	171	
„ <i>Senegalensis</i> Cav.	—	26	
„ <i>Storckii</i> Seem*	—	—	108
<i>Hiccup nut</i>	—	75	
<i>Hieracium venenosum</i> L.	—	93	
„ <i>virosum</i> Pall.*	—	93	
<i>Hierochloë</i> S. G. Gmel*	—	11	
„ <i>alpina</i> R. et S.*	—	159	16
„ <i>australis</i> R. et S.*	—	159	
„ <i>borealis</i> R et S.*	—	159	
„ <i>odorata</i> Wahlb.	—	159	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Hierochloë rariflora Hook f.*	—	159	
Hingau-beta	29		
Hingaubet.	29		
Hippeastrum Herb.*	150		
„ equestre Herb.*	—	150	
„ Reginae Herb. App.*	—	150	
„ reticulatum Herb.*	—	150	
„ rutilum Herb. App.*	—	150	
Hippobromus Eckl et Zeyh*	33	34	
Hippocastanaceae	46	40	99
Hippocastanum Gaertn.	46		
Hippocrateaceae	32	33	99
Hippomane Mancinella. L.*	—	144	92
„ spinosa. L.*	—	—	3
Hiptage Madablota Gaertn.*	—	—	84
Hirschbrunsch	158		
Hoetong darat	—	176	
Hojali	—	—	94
Holeus lanatus L.*	—	—	14
Holigarna caustica Roxb.	—	42	
„ ferruginea March.*	—	42	
„ longifolia Roxb.	—	42	
Holwurz	—	—	49
Homalanthus Leschenaultianus A. Juss*	—	144	
„ nutans Guill.*	—	—	93
„ pedicellatus Benth.*	—	—	93
„ populifolius Grah	—	144	
Homalium tomentosum Benth.*	—	—	111
Homalomena Schott*	155		
„ alba Hassk.*	156		
„ aromatica Schott.*	—	157	
„ caerulescens Jungh*	—	—	20
„ cordata Schott	155	157	
„ rubra Hassk.*	139, 156		
Homeria collina Vent.*	—	149	29
„ miniata Sw.	—	—	29
„ pallida Bak.*	—	—	29
Homoioceltis Bl	—	145	
Hondendood	—	151	
Hondenwurger	152		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Hondstong	—	111	
Hong	11	—	
Hordeum gussoneanum Parl.*	—	—	16
„ jubatum L.*	—	—	16
„ murinum L.*	—	—	16
Horse bane	—	85	—
„ radish root	—	—	50
Hosackia Purshiana Benth.*	—	47	
Hosta Banksii	—	154	
Howardia grandiflora Klotzsch	118		
Hoya australis R. Br.*	—	—	134
„ carnosia R. Br.*	—	—	134
Hugonia Mystax. L.*	—	27	
Hühnergift	—	—	140
Hühnertod	—	117	
Huneia Sm.*	—	11	
„ elegans Sm.*	—	92	155
Humiriaceae	26	27	80
Humpata wormkruid	—	—	157
Humulus Lupulus L.*	—	—	32
Hundskohl	102		
Hundstod	—	—	42
Hunteria corymbosa Roxb.*	—	104	
Hura L.*	146		
„ C. König	146		
„ brasiliensis Willd	146		
„ crepitans L.*	36, 146	143, 184	93
„ polyandra Baill.*	147		
„ senegalensis Baill	147		
„ strepens Willd.	147		
Hyacinthus orientalis L.*	—	155	
„ protensis Lam	—	—	24
Hyaenanche Lamb.	—	140	
„ globosa Lamb	135	131	
Hybanthus Jacq. spec. div	—	20	
Hylocarpus Gaertn.*	19		
„ alpina Wight.*	—	—	111
„ anthelminticus Pierre*	—	—	111, 112
„ castanea H. f. et Th.*	—	21	
„ edulis Peterm	18		
„ heterophylla Bl.*	19		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Hydnocarpus inebrians Vahl . .	19	—	111
„ „ Wall. . .	20	—	—
„ venenata Gärtn.* . .	19	21	111
„ Wightiana Bl.* . .	28	21	—
Hydnoraceae	—	—	35
Hydnum amarescens Q.	—	167	—
„ graveolens Brot.	—	166	—
Hydrangea Gronov.*	—	9	—
„ arborescens L.*	—	73	52
„ Hortensia Sieb.*	—	—	52
„ hortensis Sm.	—	—	52
„ involucrata Sieb.*	—	—	52
„ Lindleyana	—	—	52
„ Thunbergia Sieb.*	—	—	52, 53
Hydrastis Bonadensis	—	17	—
„ Canadensis L.*	—	17	—
Hydrocaryaceae.	—	—	119
Hydrocharidaceae.	150	148	14
Hydrocotyle L.*	88	—	—
„ asiatica L.*	89	—	—
„ hirsuta Bl	88	—	—
„ hirta R. Br.*	88	—	—
„ hispida Don.	88	—	—
„ javanica Thunb*.. . . .	88	83	122
„ natans Thunb*	—	—	122
„ nepalensis Hook	88	—	—
„ polycephala W. et A.	88	—	—
„ sundaica Bl.*	88	—	—
„ umbellata L.*	89	83	122
„ vulgaris L.*	88	—	—
„ zeylanica DC.	88	—	—
Hydrophyllaceae	107	111	135
Hydrostachyaceae.	—	—	52
Hygrophila hispida Nees.*	—	125	—
Hygrophorus	—	—	7
„ agathosmus Fr.	—	166	—
„ cerasinus Berk.	—	166	—
Hymenaea Courbaril L.*	—	67	64
Hymenocallis Salisb.* spec div . .	—	150	—
Hymenomycetes.	—	—	7
Hymenosporum flavum F. Muell.* .	—	—	53

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Hyophorbe indica Gaertn *	155	156	
Hyoscyamus L.*	108	96, 121	
„ albus L.*	108	117	
„ aureus L.*	—	—	140
„ muticus L.*	—	117	
„ niger L.*	108	117, 131	140
„ physaloides L.*	—	117	
„ reticulatus L.*	—	117	
Hyoseris radiata L.*	—	—	160
Hypocoum procumbens L.*	—	18	49
Hypericaceae.	21	24	
Hypericum crispum L.*	—	24	
„ humifusum L.*	—	24	
Hyphaene thebaica Mart*	—	156	
Hypnea musciformis Lamour. . . .	—	167	
Ianipha Manihot H. B. K.	141		
„ Juquilla H. B. K.	142		
„ Loefflingii H. B. K.	142		
Iateorrhiza Calumba. L.	—	17	
Iatropa L.*	137		
„ carthaginensis Jacq.	142		
„ Curcas L.*	137		
„ Ianipha Blanco.	138		
„ „ L.	138, 142		
„ „ Lour	138		
„ Manihot L.	141		
„ „ H. B. K.	141		
„ moluccana Wall	137		
„ multifida L.*	137		
„ stipulata Vell.	141		
„ urens L.*	137		
„ vitifolia Mill*	137		
Iberis amara L.*	—	—	50
Icacinaceae	—	—	99
Ichnocarpus R. Br.	104		
Ichthyoctonum Madagascariense Boiv.	—	60	
Ichthyomethya P. Br.	72		
Ichthyothere Mart.*	93		
„ cearensis Gardn	93		
„ Cunabi Mart*	93	91	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz
Ichthyothere curvifolia Moric. . .	93		
„ latifolia Hook . . .	93		
Igongo	52		
Ilan-plant	57		
Ilex Aquifolium L.*	—	33	
„ dipyrena Wall.*	—	—	98
„ paraguensis A St Hil.*	—	—	98
„ vomitoria Ait	31		
Ilicaceae	31	33	
Illecebraceae	115	128	
Illicium L.*	—	8	
„ anisatum L.*	—	10	47
„ floridanum Ellis.*	—	11	
„ pauciflorum	—	—	47
„ religiosum Sieb.	—	10	
„ verum Hook	—	11	
Illigera pulchra Bl.*	—	133	
Illipé butter	100		
Illipe latifolia F. Müll	—	—	127
„ Maclayana	—	102	
Imatophyllum cyrtanthiflorum van Houtte	—	—	27
Impatiens Noli-tangere L.*	—	28	
„ Roylei Walp.*	—	28	
Inaléa pii	—	16	
India tue sponge	130		
Indian birthwort	120		
„ hemp	102		
„ soap	—	—	27
Indianerseife	—	—	104
Indigo-plant	—	52	
Indigofera L.*	—	21, 36	
„ Anil L.*	61	52, 174	
„ australis Willd.*	—	52	
„ boviperda	—	—	69
„ galegoides DC.*	—	52	60
„ Garekeana Vatke.*	—	—	69
„ hirsuta L.*	—	—	69
„ linifolia Retz.*	—	52	
„ tinctoria L.*	61	52	
„ trita L.*	—	—	69

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Indigofera spec. div.	—	52	
Indisches Brennkraut(?)	—	—	90
Inecou	67	47	71
Inga biglobosa Willd	76		
„ byrsinocarpa Hochst	59		
„ faeculifera Desv	76		
„ Jiringa Wall	—	71	
„ leucoxylon Hassk.	—	71	
„ purpurascens Bl.	78		
„ senegalensis DC.	76		
„ umbraculiformis Jungh	78		
Ingas.	—	73	
Intoxicating currant.	—	73	
Inula Conyza DC.*	—	91	
„ dysenterica L.	—	91	
„ grantioides Boiss *	—	—	155
„ graveolens Desf.*	—	—	155
„ Helenium L.*	—	—	155
„ Pulicaria L.	—	91	
„ Royleana DC.*	—	93	
Ionidium Vent*.	—	20	
Ipéca de St Domingue	—	137	
Ipo	149		
Ipomoea L.*	—	8, 21	134
„ aquatica Forsk *	—	—	135
„ Batatas Poir.*	—	—	134
„ biloba Forsk.*	—	—	135
„ dissecta Pursh	—	113	
„ „ Willd.*	—	—	134
„ cmetica Choisy *	—	113	
„ malvaeoides Meissn *	—	—	135
„ maritima R. Br.	108		
„ muricata Jacq.*	108		
„ sinuata Ortega.*. . . .	—	113	134
„ tuberosa L.*	—	113	
„ vitifolia Sweet.*	—	—	134
Iridaceae	150	149	29
Irina glabra Bl.	43		
Iris L	—	149	
„ foetidissima L *	—	—	29
„ Pseudacorus L *	—	—	29

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Iris sibirica</i> L.*	—	—	29
„ <i>tuberosa</i> L.*	—	—	29
<i>Iroucana</i> Aubl.	—	79	
<i>Irrbeere</i>	—	—	139
<i>Isatis corniculata</i>	—	170	50
<i>Ischaemum angustifolium</i> Hack.	—	—	16
<i>Iseilema Wightii</i> Anders	—	159	
<i>Isonandra</i> Wight.*	—	21	127
„ <i>Mottleyana</i> Miq.	—	102	
<i>Isoopyrum biternatum</i> Torr et Gray.*	—	—	44
„ <i>thalictroides</i> L.*	—	10	44
<i>Isotoma axillaris</i> Lindl.*	—	95	
„ <i>Brownii</i> G. Don.*	—	95	
„ <i>longiflora</i> Presl.*	95	95	
<i>Itan-plant</i>	57		
<i>Itchweed</i>	—	152	
<i>Itchwood</i>	—	25	98
<i>Itea javanica</i> Bl.*	20		
<i>Ivraie</i>	—	160	
<i>Ivy</i>	—	—	120
<i>Ixora coccinea</i> L.*	—	—	147
<i>Jaborandi</i>	—	29	
<i>Jacaranda</i> Juss*	113		
„ <i>brasiliana</i> Pers.*	113		
„ <i>Copaia</i> Don.*	113	124	
„ <i>procera</i> Spreng*	113		
<i>Jacquinia</i> L.*	99	100	125
„ <i>arborea</i> Vahl.*	100	101	
„ <i>armillaris</i> L.	99	37, 100	
„ <i>macrocarpa</i> Cav.	—	—	125
„ <i>obovata</i> Jacq.	100		
„ „ <i>Schrad.</i>	100	101	
<i>Jagera</i> Bl.*	—	34	
<i>Jalacate</i>	—	—	136
<i>Jambolifera chinensis</i> Spreng	—	30	
„ <i>pedunculata</i> L.	—	30	
„ <i>resinosa</i> Lour	—	30	
<i>Jamesia americana</i> Torr et Gray.*	—	—	52, 53
<i>Japarandiba</i>	82		
<i>Jaracatia digitata</i> Solms	—	—	113

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Jaracatia dodecophylla A. DC *	—	—	113
„ spinosa DC.*	—	—	113
Jaritthé	—	—	94
Jasmin-trompette	113	—	—
Jasminum abyssinicum R. Br *	—	—	129
„ floribundum R Br.*	—	103	—
„ Sambac Ait.	—	103	—
Jatropha angustidens Müll Arg*	—	—	86
„ Curcas L*	—	136, 141	91
„ ferox Müll. Arg.*	—	—	91
„ glandulifera Roxb.*	—	142	—
„ glauca Vahl	—	142	—
„ horrida Müll Arg*	—	142	—
„ macrorhiza Benth.*	—	142	—
„ multifida L*	—	142	86, 91
„ oligandra Müll. Arg.*	—	—	91
„ stimulosa Michx	—	—	91
„ urens L.*	—	142	—
„ vitifolia Mill.*	—	—	91, 92
Jattuat	—	121	—
Jaune d'oeuf.	—	—	128
Jaune Indien	—	41	—
Jawrókoenan.	—	—	94
Jeffersonia diphylla Pers	—	17	—
Jeniparandiba Maregr	81	—	—
Jericho-roos	16	—	—
Jerril jerry	—	49	—
Jil Phal	140	—	—
Joannesia Pers	136	—	—
„ Gomes	136	—	—
„ Vell*	136	—	—
„ Princeps Vell*	136	55, 141	92
Joubarbe brûlante	—	73	—
Juglandaceae.	150	146	31
Jumping bean	—	144	—
Juncaceae.	153	156	21
Juncaginaceae	—	—	14
Jungfernrosmarin	—	—	13
Juniperus communis L.*	—	161	—
„ Sabina L.*	—	161	13
„ virginiana L.*	—	161	13

N A A M.	Deel I blz.	Deel. II blz.	Deel III blz.
Jurinea alata Cass.*	—	—	160
Justicia Gendarussa L.	—	125	
„ ventricosa Wall.*	—	—	146
Jute plant	—	27	
Kadsura japonica Juss.*	—	—	47
Kageneckia angustifolia D. Don.*	—	—	55, 56
„ oblonga Ruiz et Pav.*	—	—	55
Kajoe ceram	26	181	
„ galedoeпа	70		
„ garoe	148		
„ mara	—	184	
„ oedjauw	57		
„ oerip	129		
„ poespa	23		
„ tangan	—	182	
Kakamari	—	13	
Kalanchoë laciniata DC.*	—	73	
Kalembo	33		
Kalin tama	—	181	
Kallstroemia Scop.	26		
Kalmia L.*	—	96	
„ angustifolia L.*	—	96, 97	124
„ latifolia L.*	35	96, 97	124
Kaloo nuts	—	—	91
Kamala powder	—	79	
Kamalakian	—	183	74
Kamanre	—	183	
Kametia malabarica Kost.	104		
Kandar loentoeng	19		
Karatas Plumieri E. Morr.	—	149	
Karwinskia Humboldtiana Zucc.* .	—	34	107
Kateleng	19		
Katjang monjet	64		
Kawa	120	122	
Kawauw	57		
Kechubong	—	—	140
Kedoja	30,90		
Kelebbo	—	169	
Kellerhals	—	—	116
Kemadoe, kemadoeh	149	185	
Kembang fatima	16		

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Kerria japonica DC	—	—	54
Kesambi	43		
Ketjoeboeng	108		140
Keyserlingia Griffithii Boiss.*	—	—	65
Khaki-bosje	—	—	154
Khaya ivarensis A. Cheval	—	—	84
Ki hijang	—	70, 71	
„ honjeh	20		
„ langhit	89		
„ langit	—	175, 177	
„ paroek	—	—	85
Kiara pajong	148		
Kickxia arborea Steud.*	—	—	132
Kientelan	116		
Kiesera Rnwdt	49		
„ sericea Reinw.	—	48	
Kiguérigè	—	16	
Kihiang	79		
Kikisan	21		
Kill hunger	35		
„ lamb	—	96, 97	
Kimalakian	116, 139		
Kindermord	—	—	13
Kino	—	141	
Kippendood	—	—	139
Kisijung	19		
Kitsongo	—	—	59
Klimop	—	—	120
Klirik	—	172	
Knightia excelsa R. Br.*	—	—	33
Knowltonia vesicatoria Sims.*	—	7	
Kochia arenaria Roth*	—	—	36, 37
„ Scoparia Schrad*	—	—	36, 37
„ trichophylla	—	—	36, 37
Kockelskörner	—	14	
Koerberliniaceae	—	—	111
Koelreutia Laxm.*	33	9, 34	
„ paniculata Laxm.*	—	39	
Koenali	—	—	94
Koenami	—	—	71, 76, 94
Koenapali, Koenapaloe	—	—	94, 95

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Koenapoeloe	—	—	76
Koepa gatel	88		
Koepelboonen, korrels	—	168	
Koggelboonen	—	168	
Kokkelkorrels	10		46
Kokoona zeylanica Thw.*.	—	—	99
Komanya	—	—	63
Komantes in taloen	—	172	
Konamy zie Koenami	—	—	—
Koon zeylanicus Gaertn.	15		
Kopsia albiflorum T. et B.	—	104	
„ flavida Bl.*	—	104	
„ Roxburghii Don	—	104	
Kounami zie Koenami	—	—	—
Kouso	—	73	
Kraaiendooder	—	13	
Kraanoogen	106		
Kratog	—	174	
Kratong.	—	181	
Kuckelskörner	—	—	46
Kunzia Spreng.	—	73	
Kurrimia Wall*	—	21	
„ zeylanica Arn,	—	33	98
Kyee	82	75	
Kyllinga monocephala Rottb.*.	—	160	
Labiatae	114	126	136
Lachnaea eriocephala Heyne	122		
Lacistemaceae	150	147	30
Lactaria Rumpf	—	104	
„ Ackeringae T. et B.	—	104	
„ coccinea T. et B.	—	104	
Lactarius Fr.	—	11	
„ acris Bolt	—	166	
„ camphoratus B	—	166	
„ piperatus Scop.	—	—	8
„ rufus Scop	—	166	
„ terminatus Sch.	—	166	
„ turpis Fr.	—	166	
„ zonarius B.	—	166	
Lactoridaceae.	—	—	47
Lactuca muralis Mey.*.	—	—	160

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Lactuca Scariola L.*	—	94	160
„ taraxacifolia Schum.*	—	94	
„ tatarica C. A. Mey.*	—	94	
„ virosa L.*	—	94	
Lagenandra toxicaria Dalz.*	157	—	20
Lagenaria Scr.*	—	81	
„ hispida Ser.	—	81	
„ idolatrica Ser	—	81	
„ vittata Ser	—	81	
„ vulgaris Scr.*	—	81	150, 151
Lagerstroemia Flos-reginae Retz*	—	78	
Lagetta Juss.*	—	135	
Lagochilus inebrians Bunge	—	126	
Lagunea Cochinchinensis Lour	—	130	
Lalcur	—	—	74
Lamarekia aurea DC.	—	—	14
Lamb kill.	—	97	
Lamium L.	114	—	
„ album L.*	—	—	137
Langkola	140	—	
Lansinn Jack	—	172	
„ domesticinn Jack.*	—	31	
Lantana Camara L.*	—	—	136
„ salviaefolia Jack	—	126	
Laplacea subintegerrima Miq	—	—	110
Laportea armata Warbg	—	145	
„ crenulata Gandich.*	—	—	32
„ Gandichaudiana Wedd.*	—	—	32
„ moroides Wedd	—	145	
„ sessiliflora Warbg	—	145	
„ sinnata Bl.	—	185	
Lappa major Gaertn.	—	—	160
Lardizabalaceae	—	—	45
Larrea mexicana Moric.*	—	28	
„ nitida Cav*	—	—	81
„ spec. div	—	28	
Lasia Lour*	—	21	
„ aculeata Lour.*	—	158	19
„ Zollingeri Schott	—	158	19
Lasiadenia rupestris Benth*	—	134	
Lasiosiphon Fresen*	122	—	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Lasiosiphon anthylloides Meissn *	—	134	
„ eriocephalus Dene.*	122	134	
„ insularis Meissn *	122		
„ Kraussii Meissn *	—	134	
„ Metzianus Miq. . . .	122		
„ speciosus Dene. . . .	122		
Lasiosstoma Schreb	106		
Lastrea orcopteris Presl.	—	—	9
Lathyrus L.*	61		
„ acer L.	62		
„ amoenus Fenzl *	62		
„ Aphaca L.*	62	—	60, 77
„ hirsutus L.*	—	—	77
„ latifolius L.*	—	—	60, 77
„ piscidius Spr	61	53	
„ polymorphus Nutt *	—	—	68
„ pratensis L.*	—	—	60, 77
„ rotundifolius Willd *	—	—	60, 77
„ sativus L.*	62		
„ sylvestris L.*	—	—	60, 77
„ tingitanus L.*	—	—	77
„ tomentosa Forsk	55		
„ vernus Bernh.	—	—	78
„ spec. div	—	—	78
Latreillea DC.	93		
„ glabrata Benth.	93		
„ serrata DC	93		
Latua venenosa Phil*	—	116	
Launaea pinnatifida Cass.*	—	93	
Lauraceae	121	133, 181	48
Laurier épurge.	—	134	
Laurus nobilis L*	—	—	48
Lausblumc	—	—	116
Läusekraut	—	122	44
Lawoeo	—	173	
Lebidiera Baill.	135		
Lebidieropsis Müll	135		
„ orbicularis Müll.	136		
Lecania membranacea Sagot	31		
Lecanora esculenta Eversm.	—	—	8
Lecythidaceae	—	—	117

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz.
<i>Lecythis amara</i> Aubl.*	—	77	117, 118
„ <i>lanceolata</i> Poir.*	—	77	118
„ <i>Pisonis</i> Camb.*	—	—	118
<i>Ledum palustre</i> L*	35, 96		
<i>Leea aequata</i> L*	—	—	107
„ <i>macrophylla</i> Roxb.*	—	—	107
Leguminosae	48	43, 173	59
<i>Leiopyxis</i> Miq	135		
Leitneriaceae.	150	146	31
Lem lem	—	168	
Lemnaceae	157	158	20
Lennoaceae	96	98	124
Lengua de perro	124		
Lentibulariaceae	112	124	146
<i>Lentinus suavissimus</i> Fr.	—	166	
<i>Leonotis nepetaefolia</i> Ait	—	—	137
<i>Leontice</i> L.*	—	8	
„ <i>Eversmannii</i> Bunge.*	—	—	45
„ <i>Leontopetalum</i> L.*	—	16	
„ <i>thalictroides</i> L	—	17	
<i>Leonurus</i> L.*	114		
„ <i>Cardiaca</i> L.*	—	126	136, 137
Leopard's bane.	—	113	
Leopardenkraut	—	—	158
<i>Lepidagathis longifolia</i> Wight.*	—	—	146
„ <i>Wightiana</i> Benth.	—	125	
<i>Lepidium</i> L.*	16	21	121
„ <i>bidentatum</i> Moutin	16		
„ <i>Draba</i> L.*	—	18	
„ <i>Iberis</i> L*	16		
„ <i>oleraceum</i> Forst.*	16	18	
„ <i>owaihiense</i> Cham. et Schl*	16	18	
„ <i>piscidium</i> Forst.*	16	18	
„ <i>ruderales</i> L.*	—	18	
„ <i>sativum</i> L.*	—	18	50, 51
<i>Lepidopetalum</i> Bl.	—	34	
<i>Lepiota helveola</i> Bres	—	—	8
<i>Lepistemon africanum</i> Oliver.*	—	—	134
<i>Leptandra</i> Nutt	—	9	
„ <i>virginica</i> Nutt	—	122	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Leptaulus daphnoides Benth.*	—	—	34
Leptonema melanthesoides F.v.M.	132		
Leptopteris Bl	105		
„ Fraseri	—	—	11
„ sumatrana Bl	106		
Lespedeza macrophylla Bunge.	—	—	60
„ villosa Pers.*	—	—	60
Lessertia annularis Burch.*	—	46	
Leucaena glauca Benth.*	—	69	62
„ odoratissima Hassk	79	70	
Leucanthemum vulgare Lam	—	—	158
Leucas zeylanica R. Br*	—	—	137
Leucocrinium montanum Nutt.*	—	—	24, 68
Leucojum L.	150		
„ aestivum L.	—	—	27
Leuconotis eugenifolius A. DC.*	—	104	
Leucothoë Catesbaei A. Gray.*	—	97	
Levisia rediviva Pursh	—	24	
Liane amère	—	16	
„ à nivré	—	—	76
„ savon	—	—	106
Liatris Schreb	—	11, 92	
Licania hypoleuca Benth *	—	73	
Lichenes	—	—	8
Lichtensteinia inebrians Eckl. et Zeyh.	—	83	
„ interrupta E. Mey.	—	83	
Ligustrum vulgare L.*	—	—	129
Lijnzaad	—	—	80
Lijsterbes	—	—	59
Lilas des Indes.	—	31	
Liliaceae	152	152, 185	21
Lima-boon.	—	—	79
Limeum	—	10	
„ L.*	—	177	
Limnanthaceae	—	—	94
Limonia acidissima L*	—	—	81
Limosella L.*	—	9	
„ aquatica L.*	—	124	
Linaceae	26	27	80
Linaria repens Mill.*	—	—	143

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Linaria striata</i> DC.*	—	—	143
„ <i>vulgaris</i> Mill	112	—	143
<i>Lindsaea cultrata</i> Bl.	—	164	
<i>Linociera intermedia</i> Wight.*	—	103	
<i>Linum</i> Tourn.*	—	9, 21	
„ <i>alpinum</i> L.*	—	—	80
„ <i>angustifolium</i> Huds.*	—	—	80
„ <i>austriacum</i> L.*	—	—	80
„ <i>catharticum</i> L.*	—	27	
„ <i>Chamissonis</i> Schiede.*	—	—	80
„ <i>grandiflorum</i> Desf.*	—	—	80
„ <i>monogynum</i> Forst.*	—	—	80
„ <i>narbonense</i> L.*	—	—	80
„ <i>nervosum</i> Waldst. et Kit.*	—	—	80
„ <i>perenne</i> L.*	—	—	80
„ <i>regale</i>	—	—	80
„ <i>roseum</i>	—	—	80
„ <i>toxicum</i> Boiss.*	—	27	
„ <i>usitatissimum</i> L.*	—	27	80
<i>Liriodendron chinense</i> Sargent*	—	—	46
„ <i>tulipifera</i> L.*	—	11	46
<i>Lisianthus alatus</i> Aubl.*	—	—	131
„ <i>sempervirens</i> Mill	105	—	
<i>Lithraea caustica</i> Hook. et Arn.	—	42	97
„ <i>venenosa</i> Miers.*	—	42	97
<i>Litsca</i> Lam.*	—	133	
„ <i>chrysocoma</i> Bl.*	—	133	
„ <i>javanica</i> Bl.*	—	133	
„ <i>latifolia</i> Bl.*	—	133	
<i>Llagunoa</i> R. et Pav.*	33, 34	—	
<i>Llanosia</i> Toquian Blanco	—	25	
<i>Loasa hispida</i> L*	—	79	
„ <i>parviflora</i> Schrad.*	—	—	113
„ <i>urens</i> Jacq.	—	79	
Loasaceae	87	79	113
<i>Lobelia</i> L.	94	—	
„ <i>nicotianaefolia</i> Haync*	—	95	
„ <i>pratioides</i> Benth*	—	95	
„ <i>Rhynchopetalum</i> Hemsl.*	—	95	
„ <i>serrata</i> Meyen*	—	91	
„ <i>Tupa</i> L.*	94	94, 95	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Lobelia urens</i> L.*	—	95	
Lobeliaceae	94	94	
Loco weed	60	46, 47, 52	
Loenkau	140		
<i>Loeselia coccinea</i> Don*	—	—	135
„ <i>coerulea</i> G Don.*	—	111	
Loganiaceae	105	109, 179	130
<i>Lolium</i> L.*	—	8	
„ <i>perenne</i> L.*	—	160	
„ <i>remotum</i> Schrank	—	160	
„ <i>temulentum</i> L.*	—	160	17
<i>Lomatium nudicaule</i> Nutt.*	—	—	122
<i>Lomatophyllum macrum</i> Salm-Dyck	—	—	24
<i>Lonchocarpus</i> H B. K.*	65	36, 59, 60	71
„ <i>densiflorus</i> Benth.*	66	58	75, 95
„ <i>floribundus</i> Benth	67	58	
„ <i>ichthyoctonus</i> Baill.*	—	60	
„ <i>latifolius</i> Kth.*	66	58	76
„ <i>macrophyllum</i> Walp.	66		
„ <i>maculatus</i> DC.	67		
„ <i>Nicou</i> DC.*	67	55, 58	75
„ <i>oxycarpus</i> DC.	66	—	76
„ <i>Peckolti</i> Wawra*	68	60	
„ <i>pterocarpus</i> Miq.	73		
„ <i>rariflorus</i> Benth.	17, 66		
„ „ <i>Mart.</i> *	—	58	
„ <i>roseus</i> DC.*	66		
„ <i>rufescens</i> Benth.*	67	—	76
„ <i>Swartzii</i> DC.	66		
„ <i>violaceus</i> Kunth.*	—	60	61, 75, 76, 94
„ <i>spec.</i>	—	—	75, 76
<i>Lonicera chrysantha</i> Turcz.*	—	—	148, 149
„ <i>etrusca</i> Santi	—	87	
„ <i>involucrata</i> Banks.*	—	—	148, 149
„ <i>japonica</i> DC.*	—	—	148, 149
„ <i>Ledebourii</i> Eschsch.	—	—	148, 149
„ <i>Morrowi</i> A. Gray	—	—	148, 149
„ <i>Periclymenum</i> L.*	—	—	149
„ <i>Standishii</i> Hook.*	—	—	148, 149
„ <i>tatarica</i> L.*	—	—	148, 149

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Lonicera tomentella H. f. et. Th.	—	—	148, 149
„ Xylosteum L.	—	87	
Lontar-palm	—	185	
Lontar utan-palm	155		
Lophopetalum pallidum Laws.* .	—	33	
„ toxicum Loher*	—	—	99
Loranthaceae	123	135	34
Lòròk	41		
Lotus arabicus L.*	—	—	60, 67
„ australis Andr.*	—	47	60, 68
„ Doryenium L.	—	113	
„ maritimus Vell	64		
„ peliorhynchus	—	—	60, 68
„ spec. div	—	45	
Louse wort	—	122	
Lucuma Molina.	100	9, 21	128
„ Bonplandia H. B. K.* . . .	—	—	127, 128
„ Cainito R. et S.*	—	—	127, 128
„ deliciosa Planch. et Lin-	—	—	127, 128
den.*			
„ glycyphloea Mart. et	—	—	127
Eichl.*.			
Ludwigia erigata L.*	—	78	
Luffa L.*	—	8	
„ Tourn	87		
„ acutangula W. et A.	—	80	
„ aegyptiaca Mill.*	—	80	150, 151
„ clavata Roxb	—	80	
„ cylindrica Roem	—	80	
„ mammosa Gaertn.*.	—	—	127, 128
„ multiflora A. DC.*.	—	—	127, 128
„ operculata Cogn	—	—	150, 151
„ pentandra Roxb	—	80	
„ pomifera Beck.*	—	—	127
„ procera Mart	—	—	127
„ purgans Mart.*	—	—	150, 151
„ racemosa Roxb	—	80	
„ salicifolia H. B. K.*	—	—	127
Luiszaad	152	7	
Lumbricidia Vell	—	64	
Lumnanthemum peltatum	—	—	131

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Lumnitzera Willd.	81		
Lunaria annua L.*	—	—	50
„ biennis Moench.*	—	—	50
Lunasia	—	—	99
„ amara Blanco	—	29	
„ costulata Miq.*	—	29	
„ Philippinensis Planch	—	29	
Lunkulwe	—	—	35
Lupinus	—	46	
„ albococcineus	—	—	66
„ albus L.*	—	—	66
„ Barkeri Lindl.*	—	—	66
„ Cascarella	—	46	
„ contentum	—	—	66
„ crotalarioides Mart.*	—	—	66
„ cyaneus Rydb.*	—	—	66
„ digitatus Forsk.*	—	—	66
„ Hartwegii Lindl.*	—	—	66
„ leucophyllus Dougl.*	—	—	66
„ luteus L.*	—	—	67
„ ornatus Dougl.*	—	—	67
„ polyphyllus Lindl.*	—	—	66
„ sericeus Pursh.*	—	—	66
Luttung	69		
Lychnis L.	21	8, 23	
„ alba Mill.*	—	—	39
„ chalconica L.*	—	23	39
„ Coeli-rosea Desr.*	—	—	38, 39
„ dioica L.*	—	23	39, 40
„ Flos-cuculi L.*	—	23	39, 40
„ Githago Scop.*	—	—	38, 39
„ indica Benth.*	—	23	
„ vespertina Sibth	—	—	39, 40
„ Viscaria L.*	—	—	39, 40
Lycimnia Hance	102		
Lycium barbarum L.*	—	115	
„ chinense Mill.*	—	—	138, 140
Lycoperdon Bovista Pers	—	167	
„ giganteum Fr	—	167	
„ spec. div	—	167	
Lycopersicum Hill*	—	9	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Lycopersicum esculentum</i> Mill.*	—	115	138, 140
Lycopodiales.	—	—	12
<i>Lycopodium complanatum</i> L.	—	165	
„ <i>Saururus</i> Lam.	—	165	
„ <i>Selago</i> L.	—	165	12
<i>Lycopus europaeus</i> L.*	—	—	137
<i>Lycoris radiata</i> Herb. App.*	—	150	27
<i>Lygodesma juncea</i> Don*	—	—	160
<i>Lysimachia Adöensis</i> Hochst.*	98		
„ <i>Foenum graecum</i>			
„ <i>Hance</i> *	—	—	126
„ <i>nemorum</i> L.*	—	—	125, 126
„ <i>Nummularia</i> L.*	—	99	
Lythraceae	87	78, 177	117
Mabai	—	175	
<i>Mabea fistulifera</i> Mart.	—	—	93
<i>Macadamia ternifolia</i> F. Müll.*	—	—	33
„ <i>Joungiana</i> F. Müll.*	—	—	33
<i>Macaranga</i> Thou*	140	142	
„ <i>Reineckei</i> Pax*	—	—	91
„ <i>spinosa</i> Müll.*	141		
„ <i>triloba</i> Müll Arg*	—	143	
„ <i>spec.</i>	—	184	
„ ?	140		
<i>Machaerium nigrum</i> Vog.*	—	53	
<i>Machaonia</i> H et B.*	—	89	
„ <i>brasiliensis</i> Cham. et Schlecht.*	—	—	147
<i>Machilus odoratissima</i> Nees*	—	—	48
<i>Macleya</i>	—	—	48
„ <i>cordata</i> R. Br.	—	18	49
<i>Maclura aurantiaca</i> Nutt.*	—	—	32
<i>Macrolobium acaciaefolium</i> Benth.*	—	—	60, 64
„ <i>Palisoti</i> Benth.*	—	—	64
<i>Macropiper methysticum</i> Miq	120		
<i>Macrozamia</i> Miq.* <i>spec. div.</i>	—	163	
„ <i>Fraseri</i>	—	—	12
„ <i>Moorei</i> F. v. M.	—	—	12
Mad apple.	—	119	
Madre cacao	70		
<i>Maerua angolensis</i> DC.*	—	20	

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Maesa indica</i> Wall*	—	99	
„ <i>denticulata</i> Mez*	—	—	125
„ <i>lanceolata</i> Forsk.*	—	100	
„ <i>montana</i> A. DC.	—	100	
„ <i>picta</i> Hochst	—	100	
„ <i>pyrifolia</i> Miq.*	—	—	125
Mägdebaum	—	—	13
<i>Magnolia grandiflora</i> L.*	—	10	47
„ <i>Lennei</i> van Houtt.*	—	—	47
Magnoliaceae	8	10	47
<i>Magonia</i> St Hil.	34, 45	9, 37	
„ <i>glabrata</i> St. Hil.*	44, 46	40	100
„ <i>pubescens</i> St. Hil.*	35, 44, 46	39	100, 101
Magow-gift	—	32	
Mahi serehdj (schredj).	—	15, 120, 121	
<i>Mahonia</i> Nutt.	15	17	
„ <i>aquifolium</i> Nutt.	15	17	46
„ <i>repens</i> G. Don	—	—	46
<i>Mahua</i>	100		
<i>Malaspinaea</i> Presl	98		
<i>Malcomia graeca</i> Boiss et Sprun.*	—	—	50
„ <i>laxa</i> DC.*	—	—	50
Malesherbiaceae	—	—	112
Malherbe	—	19, 86, 93, 98	
Malkopvergif.	—	136	
<i>Mallocoeca crenata</i> Forst.	25		
Malong	—	171	
<i>Malouetia nitida</i> Spruce*	—	107	
<i>Malpighia urens</i> L.*	—	27	
Malpighiaceae	26	27	84
<i>Malus</i>	—	—	55
„ <i>baccata</i> Borekh	—	—	56
„ <i>floribunda</i> Sieb.	—	—	56
Malvaceae	25	26, 171	108
<i>Malvastrum coccineum</i> A. Gray* .	—	—	68, 108
Mama-lava	—	—	91
<i>Mammea americana</i> L	—	24	111
„ <i>asiatica</i> L.	84		
<i>Mammillaria</i> Haw.*	—	82	
„ <i>centricirrha</i> Lem.*	—	—	115
„ <i>fissurata</i> Eng.*	—	—	115

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Manaca-wortel	—	117	
Mancanilla-boom	147		
Mancenille.	—	184	
Mandalika.	—	185	
Mandioca	141		
Mandragora officinarum L.*	—	118	
Mandragore	—	129	
Manettia Mut	—	89	
Manga brava Rumph.	104		
„ kwini	47		
Manggoe leuweung	—	171	
Mangier à fruit vénimeux	—	106	
Mangifera L.*	47		
„ caesia Jack.*	—	41	
„ foetida Bl.	47		
„ „ Lour.*	47	41	
„ indica L.*	—	41	
„ Kemanga Bl.	47	41	
„ spec. div.	—	41	
Mangi-mangi ketjil	99		
Manglietia glauca Bl.*	—	11	
Manguinbá	—	—	86
Manico	—	—	86
Manihot Adans.	141		
„ Tourn.*	—	21	
„ Bankensis Hort. Bog	—	—	86
„ carthaginensis Müll. Arg.*	138, 142		
„ edule A. Rich	141		
„ Glaziovii Müll. Arg.*	—	143	86
„ Janipha Pohl	142		
„ Loureirii Müll.	138		
„ palmata Pohl	—	—	86
„ pubescens Pohl.*	—	—	92
„ utilissima Pohl.*	141	143, 184	86, 92
Manioc	—	184	
Man sy lan	—	151	
Maou-maou	—	18	
Mappa A. Juss	140		
Marantaceae	—	—	29
Marasmius Fr.	—	21	7

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz
Marasmius oreades Bolt	—	166	
„ urens Bolt	—	166	
Maregravia umbellata L.*	—	—	109
Maregraviaceae	—	—	109
Marieboengan	57		
Marlea vitiensis Benth.*	—	86	
Marsdenia erecta R. Br.*	—	108	
Martia Leandro.	63		
Martinsia Schult	63		
„ physaloides Schult	63		
Martynia fragrans Lindl.*	—	—	145
Martyniaceae	—	—	145
Maryland-wormkruid	—	—	135
Mascarenhasia arborescens DC.* .	—	—	131, 132
Mata gallina	127		
„ porco	—	—	103
Matayba purgans Radlk.	—	—	101
Mate ratos	—	—	90
Mato sagro	—	23	
„ salem.	—	23, 82	
Matta foune	35		
Matteuccia struthiopteris Todaro.*	—	—	11
Matthiola livida DC.*	—	19	
Mäuse-samen.	—	—	43
Mayacaceae	153	156	21
Mdombosa	—	47	
Meconopsis Vig.	15		
„ aculeata Royle*	—	—	49
Medeola Gronov.*	—	8	
„ virginica L.	—	154	
Medicia Gardn	105		
Megarhiza Torr. et Gray.	—	82	
„ S. Wats.	—	—	151
Meineckia Baill.	133		
Melampyrum silvaticum L.	—	122	
Melandryum Reichb.	—	8	
„ album Garcke	—	—	39, 40
Melanorrhoea laccifera Pierv.* . .	—	—	97
Melanthium Wallichii Hook. . . .	—	—	98
„ cochinchinensis Lour.	—	153	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Melanthium virginicum L.	—	153	
Melastomataceae	87	78	119
Meleagrinex	—	—	106
Melia Azedarach L.*	30	31, 118, 172	84
„ dubia Cav.*	—	32	
Meliaceae	29	31, 172	83
Meliantaceae	47	40	106
Melianthus comosus Vahl.*	—	40	
„ major L.*	—	—	106
Melica altissima L.*	—	—	14, 17
„ Balansae Boiss. et Bal.	—	—	14, 17
„ ciliata L.*	—	—	14, 17
„ Cupani Guss*	—	—	17
„ nutans L.*	—	—	14, 17
„ papilionacea L.*	—	—	14, 17
„ penicellaris Boiss. et Bal.	—	—	14, 17
„ uniflora	—	—	14, 17
Melicocca diversifolia Willd.	31		
„ bijuga L.*	—	—	102
Melicope erythrocoeca Benth.*	—	29	
Melilotus Tourn.*	—	11	
„ alba Lamk.	—	46	
„ „ Desr.*	—	—	67
„ arvensis Wallr.	—	—	67
„ coerulea Desr.	—	—	67, 131
„ elegans Salzm.*	—	—	67
„ gracilis DC.*	—	—	67
„ indica All.	—	46	
„ infesta Guss.*	—	—	67
„ italica Lam.*	—	—	67
„ leucantha Koch	—	—	67
„ mauritanica Willd.*	—	—	67
„ officinalis Lam.*	—	—	
„ „ Desr.	—	46	
„ parviflora Desf.	—	46	
„ speciosa Dur.*	—	—	67
Melittis Melissophyllum L.*	—	—	137
Melkhout	—	136	
Melocanna Triss.*	—	—	15, 17
Melodinus Forst.*	102		
„ laevigatus Bl.*	—	104	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Melodinus monogynus Roxb.*	102	104	
Melon loco	—	—	150
Melothria L.*	—	81	
„ pendula L.*	—	81	
Memecylon spec. div.	—	—	119
Menabea venenata Baill	—	108	134
Menziesia DC.	92		
Menispermaceae	9	13, 168	46
Menispermum Cocculus L.	9		
„ flavescens Lam.	13		
„ heteroclitum Roxb.	9		
„ lacunosum Laur	9		
„ monadelphum Roxb.	9		
Mentha Pulegium L.*	—	—	137
Mentuba	—	—	128
Mentzelia Plum.*	—	79	
Menyanthes trifoliata L*	—	111	131
Mercurialis perennis L*	—	143	91
Merremia multisecta Hall. f.	—	—	135
„ vitifolia Hall. f	—	—	134
Mesembryanthemum anatomicum Haw.*	—	82	
„ crystallinum L.*	—	—	38
„ emarcidum Thunb	—	82	
„ tortuosum L*	—	—	38
„ spec. div	—	82	
Mespilus	—	—	55
Metaplexis Stauntoni R. et S.*	—	108	
Mexican poppy	—	—	49
Mezereum officinarum C A Mey.	121		
Mezoneurum sumatranum W. et A.*	—	—	60, 64
Michelia fuscata Bl.*	—	—	47
„ parvifolia Bl.*	—	11	
Micrampelis marah (S. Wats.) Greene	—	—	151
„ megarrhiza S. Wats.	—	—	151
Microcos L	25		
Microrhynchus sarmentosus DC.	—	93	
M'konazee.	33		
Milium L.*	—	186	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Milium effusum L.*	—	160	
Milk bush.	130		
„ hedgeplant	130		
Millettia W. et A.*	57	8, 181	74
„ atropurpurea Benth*	60	—	60, 69
„ auriculata Baker*	58	51	69
„ caffra Meissn.*	59	51	
„ cinerea Benth*	58		
„ coriaria Welw.	—	51	
„ dasyphylla Boerl	—	—	69
„ drastica Welw.*	—	51	
„ ferruginea Baker	59	51	
„ heterophylla Bl.	57		
„ obtusa Bl.	57		
„ pachycarpa	59		
„ „ Benth.*	—	51	
„ piscidia Wight*	59	51	
„ piscatoria Merrill	—	—	78
„ rostrata Miq.*	58	51	
„ sericea W. et A.*	57, 62	49, 51, 173	69
„ splendens W. et A.*	—	58	78
„ „ F. Vell.	—	—	78
„ subcordata Bl.	57		
„ spec. indet	—	51	
Mimosa L.*	—	8	
„ abstergens Spreng	—	69	
„ acacioides Benth	—	68	
„ Acle Blanco	—	68	
„ biglobosa Jacq.	76		
„ concinna Willd.	—	69	
„ contortosiliqua Vell.	80		
„ elata Roxb.	—	70	
„ ferox Lour.	—	69	
„ obliqua Wendl	78		
„ procera Roxb	—	70	
„ rugata Lam.	—	69	
„ Saponaria Roxb	—	69	
„ Spongia St Hil.	—	69	
„ stipulacea Roxb.	78		
„ stipulata Roxb.	78		
„ taxifolia Pers.	76		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Mimosoideae	—	—	60, 61
Mimusops Elengi L.*	—	—	127, 128
„ Kauki L.*	—	—	127, 128
„ triflora Fr. All.	—	—	128
Mindi	—	172	
Minjak moentjang tjina	—	181	
Miquelia caudata King*	—	—	34
Mirbelia racemosa Turcz.*	—	—	64
Mishmee bee.	—	6	
Mitchella L.*	—	9	
„ repens L.*	—	89	147
Mitracarpum Zucc.*	—	11, 89	
Mitragyne speciosa Korth.*	—	90	
Mitraria Commersoni Gmelin	84		
Modecca Lam.*	—	8	
„ palmata Lam *	—	79	113
„ saponaria Blanco	—	80	
„ singaporeana Mart.*	—	—	113
„ trilobata Roxb.*	—	80	
„ tuberosa Roxb.	—	—	113
„ venenata.	—	80	
„ Wightiana Wall.*	—	—	113
Mohria caffrorum Desv.	—	—	11
Molinia altissima Link.	—	—	17
„ coerulea Mönch.*	—	160	17
Mollene	161		
Mollis	160		
Mollugo Glinus A. Rich	—	83	
„ hirta Thunb.*	—	83	
„ nudicaulis Lam.*	—	—	38
„ pentaphylla L.*	—	—	38
Molopospermum cicutarium DC.*	—	86	
Moluccella L.*	114		
„ tuberosa Pall	115		
Molulu	—	—	153
Momordica L.*	—	82	
„ anthelmintica Schum	—	80	
„ Charantia L.*	—	80	150, 151
„ cochinchinensis Spreng.*	—	177	
„ Cymbalaria Fenzl.*	—	80	
„ Elatarium L.	—	—	151

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Momordica Luffa L.	—	80	
Monarda didyma L.*	—	—	137
„ punctata L.*	—	—	137
Monfrida spec. div.	—	—	26
Monimia rotundifolia Thou.*	—	133	
Monimiaceae	121	132	48
Monnina R. et P.*	—	8, 28	
„ polystachya R. et P.*	—	—	84, 85
„ salicifolia R. et P.*	—	—	84, 85
Monoceras robusta Miq	—	—	108
Monodora Myristica Dun.*	—	11	
Monotropa uniflora L.*	—	96, 98	
Monotropaceae	96	98	
Monstera pertusa Schott.*	—	157	
Montanoa floribunda C. Koch.*	—	94	
„ tomentosa Cerv.*	—	94	
Montinia acris L.	—	78	
Mora excelsa Benth.	—	—	60, 63
Moraceae	—	—	31
Moradillo	—	—	139
Moraea glauca Wood et Evans.*	—	—	29
„ natalensis Bak.*	—	—	29
„ polyanthos Thunb.*	—	—	29
„ spathacea Ker-Gawl*	—	—	29
Mordschwamm.	—	166	
Morelia senegalensis A. Rich.*	—	88	
Morinda longiflora Don.*	—	—	147
Moringaceae	47	43	51
Morisonia americana L.*	—	19	
Morrenia brachystephana Griseb.*	—	108	
Mort aux cabris	—	95	
„ „ chiens	—	153	
„ „ panthères.	—	113	
„ „ poissons	—	48	
„ „ poules.	—	117	
„ „ rats	—	43, 58, 90	25
„ „ serpents	—	131	
„ „ vaches	—	9	
„ „ vers	—	19	
„ cheval	—	9	
Mostaardboom	—	103	

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Mottenkraut	—	110	
Mountain dogwood.	73		
„ laurel	—	—	124
„ tobacco	—	—	157
Mouriria Juss.*	—	78	
„ rhizophoraefolia Gardn*	—	—	119
M'quaetae-M'quaetae.	33		
Muavi	—	—	63
Mucuna capitata DC.	—	174	
„ gigantea DC.*	—	58, 174	
„ horrida Baill*	—	—	79
„ venenosa A. Murr	—	58	
Muelleria L. f.*	73		
„ moniliformis L. f.*	73	64	76
Mullein	161		
Mulungu	65		
Mundulea DC.	56		
„ pauciflora Baker*	—	—	70
„ striata Dubard et Dop.	—	—	70
„ suberosa Benth.*	56	48, 49	
„ Telfairii Baker*	—	49	
„ „ Boj	57		
Munniaksia laurifolia Dennst.	19		
Musa paradisiaca L.	—	149	
Musaceae	150	149	29
Muscari Tourn.*	—	8	
„ comosum Mill.*	—	154	
„ „ W.	152		
„ moschatum W.*	—	—	21, 24
„ racemosum Mill.*	—	—	21, 24
Musenium divaricatum Nutt.*	—	—	122
Musineon Hookeri Nutt	—	—	122
Mussaenda Burm.*	—	9	
„ frondosa. L.*	—	90	147
Mutisia L. f.*	—	8	
„ viciaefolia Cav.*	—	92	153
Myonima obovata Lam.*	—	90	
Myoporaceae.	114	125, 180	146
Myoporum acuminatum R. Br.*	—	—	146
„ debile R. Br.*	—	—	147
„ deserti A. Cunn.*	—	125	147

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Myosurus minimus</i> L.*	—	10	
<i>Myrica</i> Gale L.*	—	146	
„ <i>integrifolia</i> Roxb.	—	146	
„ <i>javanica</i> Bl.*	—	146	
„ <i>Lobbii</i> T. et B.*	—	146	
„ <i>longifolia</i> T. et B.*	—	146	
„ <i>Nagi</i> Thunb.*	—	146	
„ <i>rubra</i> Sieb. et Zucc.	—	146	
„ <i>sapida</i> Wall.	—	146	
„ <i>xalapensis</i> H. B. K.*	—	146	
Myricaceae	150	146	31
<i>Myriogyne</i> Less.	—	92	
„ <i>minuta</i> Less.	—	178	
<i>Myristica Bicuhyba</i> Schott.*	—	132	
Myristicaceae	120	132	47
<i>Myristica fragrans</i> Houtt.*	—	—	47, 48
<i>Myrobalanus Bellerica</i> Gärtn	—	74	
Myrothamnaceae	—	—	53
<i>Myroxylon</i> L. f.	—	65	
„ <i>peruiferum</i> L.*	—	—	65
<i>Myrrhis temula</i> All.	—	84	
Myrsinaceae	98	99, 178	125
<i>Myrsine africana</i> L.*	—	99	
Myrtaceae	81	75, 176	118
<i>Myrtus nitida</i> Vell.	—	—	119
Myzodendraceae	—	—	34
<i>Nageia Japonica</i> Gärtn.	—	146	
Najadaceae	157	158	14
<i>Nandina domestica</i> Thunb.*	—	16	45, 46
Nangkan	—	185	
<i>Nanopetalum Hassk.</i>	135	—	
<i>Naphrodium</i>	—	—	9
<i>Napoleona Whitfieldii</i> van Houtt.	—	—	118
Naras	—	—	150
<i>Narcissus</i> L.*	150	—	
„ <i>Jonquilla</i> L.*	—	—	27
„ <i>odorus</i> L.*	—	—	27
„ <i>poëticus</i> L.*	—	—	27
„ <i>Pseudo-Narcissus</i> L.*	—	151	27
„ <i>tazetta</i> L.*	—	—	28
„ <i>spec div</i>	—	151	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Narda Vell.	106		
Naregamia alata W. et A.*	—	32	
Narthecium ossifragum Huds.*	—	153	
Nasturtium officinale R. Br.*	—	—	50, 51
Na suafa	—	—	133
Native Fuchsia	—	—	146
„ melon	—	81	
„ tobacco	—	119	
Nauclea Descourt.	62		
Nauclea L.*	—	87	
Naucoria amarescens Cl.	—	167	
Navet du diable	—	81	
Nehenchere	—	—	86
Nduva	—	61	
Neki	—	59	
Nekou	—	60	71, 75, 94
Nemopanthus Andersonii Hort	—	—	98
Neottia Nidus-avis Rich.*	—	148	
Nepenthaceae	117	130, 181	51
Nepenthes gracilis Korth.*	—	181	
Nepeta concolor Boiss et Heldr.*	—	—	136, 137
„ Glechoma Benth.*	—	—	136
„ nuda L.*	—	—	136, 137
Nephelium L*	—	9, 34, 39	
„ lappaceum L.*	—	39	100, 102
„ Longana Camb*	—	38	100
„ spec. div.	—	38	
Nephrodium montanum Bak	—	—	10
Néri	—	—	63
Nerine japonica Miq.	—	—	27
Nerium odorum W.	—	105	
„ „ Ait*	—	—	132
„ Oleander L*	—	105	131, 132
„ piscidium Roxb.	102		
„ „ Wall.	—	109	
Nesaea verticillata H. B. K.*	—	78	
Nesodaphne Hook. f	—	133	
Netelstruik	145	143	
Neurocarpum Desv.	62		
„ Benth	63		
„ ellipticum Desv.	63		

N A A M.	Deel I blz.	Deel. II blz.	Deel III blz.
<i>Neurolaena lobata</i> R. Br.*	—	—	158
<i>Neuroscapha</i> Tul	65		
<i>Neosperma cuspidata</i> Rafin.	—	82	
<i>Neviusa alabamensis</i> A. Gray.*	—	—	54
Niboen ketjil.	155		
<i>Nicandra physaloides</i> Gärtn.*	—	118	140
Nickernut	—	66	
<i>Nicodemia diversifolia</i> Ten.*	—	—	130
<i>Nicotiana</i> L*	108		
„ <i>glauca</i> Grah.*	—	119	
„ <i>plumbaginifolia</i> Viv.*	—	—	140
„ <i>quadrivalvis</i> Gray.	—	—	140
„ <i>suaveolens</i> Lehm.*	—	119	141
„ <i>Tabacum</i> L*	108	119	
Nicou.	67	53, 59	
<i>Nierembergia hippomanica</i> Miers.*	—	116	
Nieshout	—	32	
Nieswortel.	152		
<i>Nigella</i> L*	—	9	
„ <i>damascena</i> L*	—	—	41, 44
„ <i>Garidella</i> Spenn.*	—	—	41, 44
„ <i>sativa</i> L*	—	8	
<i>Nigritella</i> Rich	—	148	
„ <i>suaveolens</i> Koch	—	—	30
Nipa	81		
<i>Nissolia bicallosa</i> Vog.*	—	53	
„ <i>fruticosa</i> Humb. et Bonpl.	—	53	
„ <i>Jacq.*</i>	—	53	
„ <i>Vell</i>	—	53	
<i>Nitraria retusa</i> Aschers	—	28	
„ <i>tridentata</i> Desf.*	—	28	
Njamploeng	22		
<i>Noisetia</i> H. B. K.*	—	20	
Nolanaceae	—	—	138
<i>Notaphoebe umbelliflora</i> Bl.	—	133	
<i>Notelaea ligustrina</i> Sieb.	108		
<i>Nothoderris glaucescens</i> Bl.	70		
„ <i>purpurea</i> Bl.	70		
<i>Nothoscordum fragrans</i> Kunth.*	—	—	21, 24
„ <i>striatum</i> Kunth.*	—	—	21, 24
<i>Nuttallia</i> Torr. et Gray*	—	21	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Nuttallia cerasiformis</i> Torr et Gray.*	—	71, 72	55, 56
Nyctaginaceae	115	128	37
<i>Nymphaea alba</i> L.*	—	17	
Nymphaeaceae	16	17	41
<i>Obetia ficifolia</i> Gaudich.*	—	—	33
<i>Ochna</i> Schreb. spec. div.	—	31	
Ochnaceae.	29	31	109
<i>Ochrocarpos africana</i> Oliver*	—	—	111
<i>Ochrosia</i> Juss*	—	104	
„ <i>acuminata</i> T. et B	—	104	
„ <i>Borbonica</i> J. F. Gonel	—	17	
„ <i>kalocarpa</i> Hassk	—	104	
„ <i>Moorei</i> F. M.*	—	104	
„ <i>spec.</i>	—	178	
<i>Ocimum febrifugum</i> Lindl	—	—	137
„ <i>viride</i> Willd.*	—	—	137
<i>Odontadenia speciosa</i> Benth.	—	36	
<i>Odyndea gabunensis</i> Engl.*	—	—	83
<i>Oenanthe</i>	—	—	115
„ <i>apiifolia</i> Brot	—	84	
„ <i>crocata</i> L.*	—	84, 85	122
„ <i>fistulosa</i> L.*	—	85	
„ <i>incrassata</i> Bory*	—	85	
„ <i>inebrians</i> Thunb.	—	85	
„ <i>Lachenalii</i> C.C. Gmel	—	85	
„ <i>Phellandrium</i> Lam.*	—	85	
Oetang	—	176	
Ojot toewa leteng.	—	175	
Oleaceae	31	32	34
<i>Oldenburgia Arbuscula</i> DC.*	—	—	153, 160
<i>Oldenlandia senegalensis</i> Hiern.*	—	90	
<i>Olea chrysophylla</i> Lam.*	—	—	130
„ <i>lancea</i> Lam.*	20	—	
„ <i>malabarica</i> Kost.	—	103	
Oleaceae	—	—	129
<i>Olearia macrodonta</i> Baker.*	—	—	152, 154
„ <i>myrsinoides</i> F. Muell.*	—	—	152, 154
Olifantstand	99	—	
Oliniaceae	—	—	115
<i>Olibea rhizophoraefolia</i> DC.	—	78	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Olivier du diable	—	39	
Omphalea diandra L.*	—	—	93
Omphalocarpum P. Beauv . . .	—	9	
" procerum P. Beauv.*	—	101	
Omphocarpus Korth.	25		
Onagrariaceae	87	78	119
Onaie.	—	179	
Oncinus Lour.	102		
Oncocarpus A. Gray *	—	42	
" vitiensis A. Gray.*	—	—	98
Ongeluksplant	—	33	
Onionweed.	—	—	29
Ononis glutinosa Mart	48		
Onopordon Acanthium L* . . .	94	94	
Onono	—	179	
Oordeelgift	—	68	
Ophiocaulon gummifera Hook f	—	177	113
Ophiopogon Ker-Gawl.* spec. div.	—	149	
Ophioxylon obversum Miq. . .	—	105	
" serpentinum L.	—	105	
" trifoliatum Gärtn. . .	—	105, 179	
Ophthalmoblaston Allen.* . . .	142		
" crassipes Müll Arg.* .	—	—	93
" macrophyllum Allem.*	—	—	93
" pedunculare Müll Arg.*	—	—	93
Opiliaceae	—	—	34
Opuntia reticulata Desc.	—	82	
" robusta Wendl.*	—	—	115
" Tuna Mill.*	—	—	115
Orchidaceae	150	148, 185	30
Orchipeda Bl.	—	104	
Orchis L.*	—	11	
" Coriophora L.*	—	148	
" fragrans Poll.	—	148	
" militaris L*	—	148	
" odoratissima L*	—	148	
" purpurea Huds.*	—	148	
" Simia Lam *	—	148	
Ordealtree.	—	68	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
<i>Origanum floribundum</i> Munby*			
var <i>cinereum</i>	—	—	137
<i>Majorana</i> L.*	—	—	137
Oriri	—	—	94
<i>Ormocarpum</i> P. B.*	60, 81		
<i>glabrum</i> T. et B.*	60	52	
<i>Ormosia coccinea</i> Jacks*	—	65	
<i>dasycarpa</i> Jacks.*	—	65	
<i>Ornithogalum nutans</i> L.*	—	154	
<i>thyrsoides</i> Jacq*	—	—	24
<i>umbellatum</i> L.*	—	—	24
Orobanchaceae	112	124	146
<i>Orobus</i> L.	61	—	78
<i>Orophaca caespitosa</i> Britton.*	—	—	70
<i>Orsinia</i> DC.	91		
<i>Ortega branca</i>	138		
<i>Osmohydrophora</i>	—	21	
<i>nocturna</i> Barb-Rodr.	—	125	145
Osmundaceae	—	—	11
<i>Ossifraga lactea</i> Rumph.	129		
<i>Osteomeles anthyllidifolia</i> Lindl.	—	—	56
<i>arbutifolia</i> Lindl.	—	73	
<i>spec div</i>	—	—	55
<i>Ostrya virginica</i> Willd*	—	99	
<i>Oswalda</i> Cass.	91		
<i>baillierioides</i> Cass.	91		
<i>Osyris arborea</i> Wall.*	—	—	34
<i>Othonnopsis intermedia</i> Boiss*	—	93	
<i>Otonychium imbracatum</i> Bl.	44		
<i>Otosema</i> Benth.	51		
<i>macrophylla</i> Benth.	59		
<i>Ottonia</i> Spr.	120		
<i>glaucescens</i> Miq.	120		
Oué-oué.	—	16	
<i>Ougeinia</i> Benth.*	61		
<i>dalbergioides</i> Benth*	61	53	
<i>Ouratea</i> Aubl. spec. div.	—	31	
Oxalidaceae	—	—	80
<i>Oxalis Acetosella</i> L.*	—	—	80
<i>amara</i> St. Hil*	—	28	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Oxalis anthelmintica</i> A. Rich. . .	—	28	
„ <i>Pes-caprae</i> L.*	—	28	
„ <i>smithiana</i> Eckl et Zeyh.*	—	28	
<i>Oxybaphus</i>	—	—	68
„ <i>nyctagineus</i> Sweet.*	—	—	37
<i>Oxyceros</i> Lour.	90		
<i>Oxylobium capitatum</i> Benth.* . .	—	—	65
„ <i>cuneatum</i> Benth.* . .	—	—	65
„ <i>graniticum</i> Moore.* . .	—	—	65
„ <i>parviflorum</i> Benth. . .	—	45	
„ <i>retusum</i> R. Br.* . . .	—	—	65
<i>Oxytropis Lagopus</i> Nutt.* . . .	—	—	68
„ <i>Lambertii</i> Pursh* . . .	60	—	68
„ <i>lapponica</i> Gaud.* . . .	—	—	60
„ <i>sulphurea</i> Fisch.* . . .	—	—	60, 70
„ <i>spec.</i>	—	—	70
<i>Paardenbedwelmer</i>	—	96	
<i>Pachygone</i> Miers.*	14		
„ <i>ovata</i> Miers.*	14	16	
<i>Pachypodium Lealii</i> Welw.* . . .	—	—	132
<i>Pachyrhizus</i> Rich*	65		
„ <i>angulatus</i> Rich.*	65	57, 174	
„ <i>tuberosus</i> Spreng.* . . .	65	57	
<i>Pachysandra procumbens</i> Michx.*	—	—	97
<i>Pachystemon</i> Bl.	140	143	
<i>Pachystroma ilicifolium</i> Müll.			
„ <i>Arg.*</i>	—	—	92
<i>Padbruggea</i> Miq.	57	—	69
<i>Paeonia corallina</i> Retz.*	—	10	
„ <i>officinalis</i> L.*	—	—	44
<i>Pain de pourceau</i>	96		
<i>Pajong laut</i>	99		
<i>Palafoxia Hookeriana</i> Torr. et			
„ <i>Gray.</i>	—	—	152, 157
<i>Palaquium Beauvisagei</i> Burck.* .	—	—	127, 128
„ <i>borneense</i> Burck*	—	—	127, 128
<i>Palicourea longifolia</i> St. Hil. . .	91		
„ <i>Marcgravii</i> St. Hil. . . .	91		
„ <i>nicotianaefolia</i> Cham.			
„ <i>et Schl.</i>	91		
„ <i>rigida</i> H. B. K.*	—	90	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Palicourea noxia Mart.	91		
Palmae	153	156, 185	19
Palmiste poison	—	156	
Palo de gallina.	—	—	139
Panax L.*.	—	78	
„ fruticosum L.*	—	—	120, 121
„ Ginseng Mey.	—	—	120, 121
„ quinquefolium L.	—	—	121
„ repens Max.*.	—	—	120, 121
Panbotano-wortel	—	71	
Pancovia Willd.	—	9	
„ Delavayi Franch.	—	38	100, 103
Panocratium carolineanum L.	—	—	28
„ illyricum L.*.	—	151	
„ maritimum L.*.	—	151	28
„ zeylanicum L.*.	—	151	
Pandanaceae.	155	156	13
Pandanus odoratissimus L. f.*.	—	156	
„ Thomensis Henriq.	—	156	
Pangium Rnwdt*.	18, 81	—	74, 111
„ ceramense T et B.*.	—	—	111, 112
„ edule Rnwdt.*.	18	21, 170	111, 112
„ Noumami Warb.*.	—	—	111, 112
Panicum L.*.	—	8	17
„ junceum Nees.*.	—	159	14
„ sanguinale L.*.	—	159	
„ scandens Trin.	—	159	
„ spec. div.	—	—	15
Pantjing towo	—	180	
Panus stypticus Bull.	—	166	
Paōma	—	18	
Paō sabao.	—	154	
Papaja oetan.	89		
Papaver L.	15	—	48
„ horridum DC.	—	170	
„ Rhoëas L.*.	—	18	
„ somniferum L.*.	—	—	49
Papaveraceae	15	17, 170	48
Paphiopedilum javanicum Pfitz.	—	—	30
Paradisea Liliastrum Bert.*.	—	153	
Parak	—	172	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz.
Paratropia DC.	—	178	
„ elliptica Miq	—		121
„ longifolia DC.	90		
Pardanthus Ker-Gawl	—	149	
Paris L*	—	8	
„ obovata Ledeb*	—	154	
„ polyphylla Sm.*	—	154	
„ quadrifolia L*	—	154	21, 24
Parkia R. Br.*	76		
„ africana R Br*	76	58	63
„ biglobosa Benth	76	—	63
„ Bussei Harms*	—	—	63
„ grandis Hassk	76		
„ Roxburghii G. Don*	76	—	63
Parmelia vulpina Ach	—	167	
Paronychia bonariensis DC.* . . .	—	—	39, 40
„ capitata Lam.*	—	—	39, 40
Parthenium integrifolium L.* . . .	—	—	156
Parua cuaba	80		
Paryphosphaera Karst.	76		
Pao de sabao	—	—	103
Paspalum scrobiculatum L.*	—	159	17
Passerina Chamaedaphane Bunge.	—	134	
„ hirsuta L.*	—	122	
Passiflora L.*	—	21	
„ actinia Hook.*.	—	—	113
„ adenopoda DC.*	—	—	113
„ alata Dryand.*.	—	—	113
„ caerulea L.*.	—	79	
„ chinensis Sw.*.	—	—	113
„ edulis Sims	—	—	113
„ foetida L.*	—	—	113
„ Herbertiana Ker-Gawl*	—	79	
„ hybro Hort.	—	—	113
„ laurifolia L.*	—	177	113
„ maculata Scanag.*	—	—	113
„ princeps Lod	—	177	113
„ pulchella H. B. K*	—	—	113
„ quadrangularis L.*	—	79	113
„ racemosa Brot.*	—	—	113
„ rubra L.*.	—	79	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz
Passiflora violacea Vell.*	—	—	113
Passifloraceae	87	79, 177	112
Pasta Guarana	40		
Pastinaca L.	—	86	
„ sativa L.	—	—	122
„ urens Req	—	—	123
Pateddu.	—	—	115
Patjar ajer	30		
Patrinia palustris.	—	—	149
Patta toelang	129		
Paulinia L.*	—	9, 36, 59	
„ Schum	38		
„ africana Don	39		
„ alata Don*	—	—	102
„ australis St. Hil	35, 37	—	102
„ carpopoda Camb*	—	—	102
„ costata Schlecht.	40		
„ „ „ et Cham*	—	36	
„ Cupana Kunth	40	37	100, 102, 103
„ Cururu L.	38	36	102
„ „ Schum	38		
„ elegans Camb*	—	—	103
„ grandiflora Camb.*	36		
„ „ St. Hil.	36		
„ Guarumima Vell.	37		
„ jamaicensis Macf	40	37	
„ macrophylla Kunth *	40	36	
„ meliaefolia Juss *	—	37	
„ mexicana L	37		
„ Meyeniana Walp.	37		
„ pinnata L.	36, 38, 40, 44	36, 37	103
„ polyphylla L.	36, 40	35	
„ „ Schum.*	40		
„ rubiginosa Camb.*	—	—	103
„ sarmentosa Browne	40		
„ seminuda Radlk *	—	—	103
„ senegalensis Juss	39		
„ sorbilis Mart	40	—	100, 103
„ thalictrifolia Juss.*.	40	36	
„ trigonia Vell.*.	—	37	103
„ triternata L.	36		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
<i>Paullinia uloptera</i> Radlk	—	—	103
„ spec. div.	—	36	
<i>Paulo wilhelmia polysperma</i> Benth	—	180	
„ „ <i>speciosa</i> N. E. Brown	113		
„ „ „ <i>Hochst.</i> *	—	125	
<i>Pavetta</i> L.	—	87	
„ <i>reticulata</i> Bl.*	—	178	
„ <i>silvatica</i> Bl.*	—	—	147
<i>Pavia</i> Poir	46		
„ <i>atropurpurea</i> Spach	46		
„ <i>flava</i> DC.	46		
„ <i>intermedia</i> Spach	46		
„ <i>lucida</i> Spach	46		
„ <i>rubra</i> Lam.	46		
„ <i>Willdenowiana</i> Spach.	43		
<i>Pavonia zeylanica</i> Cav.*	—	26	
<i>Payena</i> A. DC*	—	21	
„ <i>latifolia</i> Burck*	—	102	127
„ <i>Lcerii</i> Kurz*	—	—	127, 128
„ <i>Suringariana</i> Burck var. <i>Junghuhniana</i> Pierre.	—	—	127, 128
Peach leaved poison bush	—	145	
Pedaliaceae	113	125	145
<i>Pédiculaire</i>	—	122	
<i>Pedicularis palustris</i> L*	112	122	
<i>Pedilanthus tithymaloides</i> Poit.*	—	137	
„ spec. div	—	139	
<i>Peganum Harmala</i> L*	—	29	81
<i>Pehko</i>	35		
<i>Pekea ternata</i> Poir	22		
<i>Pelargonium acetosum</i> Soland*	—	—	79
„ <i>peltatum</i> Ait.*	—	28	
<i>Pellote</i>	—	82	
<i>Peligera horizontalis</i> L.	—	167	
<i>Peltospermum</i> DC.	104		
Penaeaceae	123	135	115
<i>Pentaclethra macrophylla</i> Benth.*	—	68	
Pentaphylacaceae	—	—	98
<i>Pentopetia androsaemifolia</i> Denc.*	—	—	134
<i>Pentzia virgata</i> Less.*	—	93	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Pentstemon Cobaea Nutt.*	—	—	143
„ Digitalis Nutt.	—	—	143
„ glaucus R. Grah.*	—	—	143
„ laevigatus Ait.*	—	—	143
Peperboompje	121		
Peperzwam	—	—	8
Pepperwood.	—	—	48
Pequea amarella	105		
„ da folha larga	105		
Peraphyllum ramosissimum Nutt.*	—	—	55, 56
Percunia	—	8	
Pereskia lychnidiflora DC.*	—	82	
Perezia oxylepis Gray	—	92	
Pericampylus incanus Miers.*	—	16	
Peridinium spec. div.	—	—	7
Periploca graeca L.*	105	108	
„ vomitoria Lesch	—	108	
„ spec.	—	—	134
Peristrophe angustifolia Nees	—	—	146
Pernettya Gaud.*	—	96	
„ microphylla Gaud.	—	98	
„ repens Zoll	—	96, 178	
Peron	—	169	
Perrexil	—	84, 85	
Perriera madagascariensis Courchet*	—	—	83
Persea carolinensis Nees.*	—	—	48
Persica Davidiana Carr.	—	—	56
Persil des fous.	—	85	
Pertusaria communis Koerb.	—	—	8
Petalostigma quadriloculare F.v.M*	—	141	
Petasites niveus Baung.	—	—	152, 158
„ officinalis Mönch.*	—	92	158
„ palmatus A Gray	—	—	153, 158
Peté-boonen	76		
Petite cigue	—	85	
Petiveria alliacea L.	—	129	
„ tetrandra Gomez	—	129	
Petrocapnos	—	—	48
Petroselinum sativum Hoffm	—	—	129
Petunia nyctaginiflora Juss	—	—	141

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Petunia spec.	—	—	138, 141
„ violacea Lindl.*	—	—	140
Peucedanum	—	—	122
„ ambiguum DC.	—	86	
„ Cervaria Cuss.*	—	—	123
„ Galbanum B. et H.*	—	—	123
„ gravecolens B. et H.*	—	—	121
„ rigidum DC.	—	86	
„ sativum B. et H.*	—	86	123, 123
Peyotl.	—	82	115
Pfefferkraut	—	—	50
Pfefferstrauch	—	—	116
Phaca L.	—	51	
Phaeocarpus Mart.	45		
„ campestris Mart. et Zucc.	46		
Phaeosphaeriona persicariacfo- lium C. B. Clarke.	—	156	
Phajus callosus Lindl.*	—	148	
Phalaenopsis amabilis Lindl	—	148, 185	
„ Lüddemmaniana Reichb f*	—	185	
Phalangium bicolor Dec	—	—	24
„ ramosum Houtt.	—	—	21, 24
Phalaris arundinacea L*	—	—	17
Phaleria Jack	122		
„ urens Koord.*	—	—	116
Phanera Lour	—	67	
„ coccinea Lour.	—	67	
Phaseolus L.*	64	21	
„ aconitifolius Jacq.*	—	56	
„ caracalla Zoll	64		
„ crotalarioides Mart.	64		
„ cytisoides Zoll. et Mor.	64		
„ hastaefolius Mart.	64		
„ lathyroides L.	64		
„ lunatus L*	—	56, 174	60, 79
„ maritimus Benth.	64		
„ multiflorus Willd*	—	56	
„ Mungo L*	—	56	60
„ psoraleoides W. et A	64		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Phaseolus radiatus</i> L	—	56	
„ <i>semierectus</i> L.*	64	56	79
„ <i>strictus</i> Braun et Bonch.	64		
„ <i>vulgaris</i> L.*	—	56	79
„ <i>spec.</i>	—	—	60, 79
<i>Phialea</i>	—	165	
<i>Phialodiscus</i> Radlk.*	—	34	
<i>Philadelphus coronarius</i> L . . .	—	—	52, 53
„ <i>grandiflorus</i> Willd.*	—	—	52, 53
„ <i>Lemoinei</i>	—	—	52, 53
„ <i>Lewisii</i>	—	—	52, 53
„ <i>microphyllus</i> A. Gray.*	—	—	52, 53
„ <i>tomentosus</i> D. Don*	—	—	52, 53
<i>Philenoptera</i> Penzl	65		
<i>Phillyrea media</i> L.	—	—	129, 130
<i>Philodendron</i> Schott.	—	157	
„ <i>bipinnatifidum</i> Schott*	—	158	
„ <i>Imbe</i> Schott*	—	158	
<i>Philydraceae</i>	153	155	21
<i>Phlebalium argenteum</i> Sm*	—	—	81
<i>Phleum asperum</i> Jacq.*	—	—	17
<i>Phlomis</i>	109, 127 129, 164		
<i>Phlomis laciniata</i> L.	115		
„ <i>tuberosa</i> L*	—	—	136, 137
<i>Phlomas</i>	—	—	95, 144
<i>Phlox</i> L*	—	111	
„ <i>caroliniana</i>	—	—	135
<i>Phoenix</i> L.*	—	11	
„ <i>dactylifera</i> L.*	—	156	
<i>Pholiota</i>	—	—	7
„ <i>radicosa</i> B.	—	166	
<i>Phoradendron flavescens</i> Nutt* . . .	—	135	34
<i>Photinia arbutifolia</i> Lindl*	—	—	54, 56, 57
„ <i>Benthamiana</i> Hance*	—	—	54
„ <i>notoniana</i> W. et A*	—	—	57
„ <i>serrulata</i> Lindl*	—	—	54, 57
„ <i>variabilis</i> Hemsl.*	—	—	54
<i>Phragmites communis</i> Trin*	—	—	17

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Phrynium Danielli Benth . . .	—	148	
Phyllanthus L.*	134	8,36,49,59, 100, 172	
„ acuminatus Vahl.*	135		
„ alatus Bl.		140	
„ albicans Wall	133		
„ angulatus Schum.	132		
„ brasiliensis Müll. Arg.	134	140	87
„ cladotrichus Müll. Arg.*	—	—	87
„ Conami L. C. Rich.	134		
„ „ Sw.*	134	140	87
„ dioicus Schum.	132		
„ distichus Müll. Arg.*	—	182	86, 88
„ Emblica L.*	—	140	
„ epiphyllanthus L.*	—	140	
„ falcatus Sw.	135	140	
„ Gastroemii Müll. Arg.*	—	140	
„ griseus Wall.	132		
„ indicus Müll. Arg.*	135		
„ lacunarius F. v. M.*	—	140	
„ leprocarpus Wight.	—	140	
„ leucophyllus Strach.	132		
„ leucopyrus Wall.	133		
„ Lucena Heyne.	133		
„ lucidus Host.	132		
„ Niruri L.*	135	140	88
„ obtusus Schrank.	132		
„ piscatorum Kunth.*	134, 135	140	
„ polygamus Hochst.	132		
„ Pseudo-conami Müll. Arg.*	134		
„ retusus Wall.	132		
„ simplex Retz*	—	—	88
„ Urinaria L.	—	140	
„ virens Wall.	132		
„ virosus Baill.	132		
„ „ Willd.	133		
„ spec div.	—	55	
Phyllostachys pubescens	—	—	17
Physalis Alkekengi L.*	—	—	140, 141

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Physalis foetens</i> Poir.*	—	117	
„ <i>heterophylla</i> Nees	—	116	141
„ <i>Virginiana</i> Mill.*	—	117	141
<i>Physochlaina orientalis</i> G. Don.*	—	117	
„ <i>praealta</i> Miers *	—	117	141
<i>Physospermum aquilegifolium</i>			
<i>Koch</i>	—	—	121, 123
„ <i>commutatnm</i>			
<i>Spreng.*</i>	—	—	121, 123
<i>Physostegia virginiana</i> Benth.*	—	—	137
<i>Physostigma venenosum</i> Balf.*	—	58	68
<i>Phytolacca Touru.*</i>	—	186	
„ <i>abyssinica</i> Hoffm.*	—	128	37, 38
„ <i>acinosa</i> Roxb.*	—	129	37
„ <i>decandra</i> L*	—	129	37
„ <i>dodecandra</i> l' Hérit	—	—	38
„ <i>dioica</i> L.*	—	—	37
„ <i>icosandra</i> L.*	—	—	38
„ <i>Kämpferi</i> A. Gray.. . . .	—	—	37
„ <i>octandra</i> L*	—	—	38
„ <i>stricta</i> Hoffm.*	—	129	
<i>Phytolaccacae</i>	116	128	37
<i>Piami</i>	—	75	
<i>Pieramnia pentandra</i> Sw.*	—	88	
<i>Pierasma ailanthoides</i> Planch . .	—	30	
„ <i>quassioides</i> Benn.*	—	30	
<i>Picrodendron arboreum</i> Planch.*	—	—	83
<i>Pieris</i> Don.*	—	95, 96	
„ <i>damrica</i> Fisch.	—	—	160
„ <i>formosa</i> D. Don.*	—	96	
„ <i>hieracioides</i> L.*	—	—	160
„ <i>nitida</i> B. et H.*	—	—	124
„ <i>ovalifolia</i> D Don.*	—	35, 96	124
<i>Pilocarpus</i> Vahl.*	27		
„ „ <i>spec div.</i>	—	29	
<i>Pilocereus Sargentianus</i> Orc. . .	—	—	115
„ <i>senilis</i> Lem.	—	—	115
<i>Pilsensamen</i>	—	—	46
<i>Pimelea haematostachya</i> F. v. M.*	—	134	116
„ <i>tuberifera</i> Ten.	—	157	
„ <i>spec. div.</i>	—	—	116

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
Pinang itam	—	186	
„ mabok	155		
Pinckneya rufescens.	—	90	
Pinguicula vulgaris L.*	—	124, 131	146
Pinus silvestris L.	—	—	13
Piper L.*	120		
„ ceanothifolium H. B. K.*	—	132	
„ Darienense DC.*	120	132	
„ geniculatum Sw.*	120		
„ inebrians Bert.	—	132	
„ „ Royle.	—	132	
„ insectifugum DC.*	—	132	
„ Kava Royle.	—	132	
„ latifolium Forst.*	—	132	
„ majusculum Bl.*	—	132	
„ methysticum Forst.*	—	132	
„ „ L.f.	—	132	
„ „ Roxb.	—	132	
„ nigrum L.*	—	—	30
„ ovatum Vahl.*	—	132	
„ Palmeri C. DC.	—	—	30
„ plantagineum Lam.	120		
Piperaceae.	120	132	30
Piptadenia peregrina Benth.*	—	68	
Piptanthus nepalensis Sweet.*	—	—	66
Piptocalyx Moorei Oliv.*	—	132	
Piracu uba	80		
Piranha uba	136	—	88
„ vischhout	136		
Piranhea Baill.	136		
„ trifoliata Baill.*	136	141	88
Piratinera Guianensis Aubl.	—	145	
Pircunia Miq.	—	129	
„ abyssinica Moq.	—	—	37, 38
„ saponacea	—	—	37, 38
Pirigara Aubl.	81		
„ tetrapetala Aubl.	81		
Pirolaceae.	—	—	124
Piscidia L*	72	49	
„ carthaginensis Jacq.	73	55	
„ „ Macf	66		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Piscidia Erythrina L.*	72, 73	55, 63	77
„ „ Sw.	72		
„ „ Vell	63		
„ inebrians Medic.	—	63	
„ longifolia Willd.*	72		
„ punicea Cav.	72		
„ toxicaria Salisb.	—	63	
„	—	64	
Piscipula Loefl.	72		
Pisonia fragrans Desf.	—	128	
„ noxia Netto	—	128	
„ tomentosa Casar*	—	128	
Pisse sang.	—	18	
Pistacia integerrima I. L. Stewart.	—	41	
„ Khinjuk Stocks.*	—	41	
Pithecolobium Mart.*	79	8	
„ acle Vidal	—	—	60, 61
„ bigeminum Mart.*	—	71	60, 61
„ cyclocarpum Mart.	—	—	60, 61
„ fasciculatum Benth.*	—	71	
„ lobatum Benth.*	—	—	61
„ micradenium Benth.*	—	—	61
„ Minahassae T. et. B.*	—	176	
„ montanum Benth.*	—	71	
„ salutare Benth.*	—	—	60, 61
„ Saman Benth.*	79	71	
Pitjoeng	18	170	74
Pittosporaceae	20	22, 170	53
Pittosporum Banks*	20	8	
„ Buchani Hook.*	—	—	53
„ coriaceum Ait*	—	22	
„ cornifolium A. Cunn.*	—	—	53
„ crassifolium Soland*	—	—	53
„ densiflorum Pütterl.	20		
„ erioloma C. Moore et F. Müll.*	—	—	53
„ eugenoides A. Cunn.*	—	—	53
„ ferrugineum Ait.*	—	22	
„ floribundum Hassk.	20	—	53
„ „ W. et. A.*	—	22	53

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Pittosporum Huttonianum T.			
Kirk.*	—	—	53
" javanicum Bl.* . . .	20	22	
" phillyraeoides DC.* .	—	22	53
" rhombifolium A.			
Cunn.*	—	—	53
" rigidum Hook.* . . .	—	—	53
" tenuifolium Gaertn.*	—	—	53
" Tobira Ait.*	—	—	53
" undulatum Vent.* . .	—	22	53
" viridiflorum Sims.* .	—	22	
Pituri	109		
Planchonia sundaica Miq. . . .	87		
" valida Miers	87		
Plantaginaceae	115	127	147
Plantago alpina L.*	—	—	147
Platanaceae	150	146	54
Platanus acerifolia Willd	—	—	54
" californica Benth	—	—	54
" laciniata Hort	—	—	54
" occidentalis L.*	—	146	54
" orientalis L.*	—	—	54
" racemosa Nutt.*	—	—	54
Platycapnos	—	—	48
" spicatus Bernh	—	18	
Platycerium Willinkii Moore.* .	—	—	10
Platycodon grandiflorum A. DC.	—	—	152
Platygyne urens Merc.	—	143	
Platysema Hoffmsgg	62		
Plectaseneae	—	—	7
Plectronia dicocca Burck.	—	178	147, 148
" didyma Bedd.*	—	—	148
Pleiopeltis Phymatodes L.	—	164	
Pleiostemon Sond.	133		
Pleiotaxis eximia O. Hoffm.* . .	—	—	160
Pleurogyna carinthiaca G. Don* .	—	—	131
Pleurostyliia Wightii W. et A. . .	—	—	99
Pleurotus olearius Fr.	—	—	8
Plumbaginaceae	96	98	127
Plumbago europaea L.*	—	98	
" rosea L.*	149	98	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Plumbago scandens L.*	149	98	
„ toxicaria Bertol.*	—	98	
„ zeylanica L.*	—	98	
Pneumus Boldus Mol.	—	133	
Poa pratensis L.*	—	—	15
Poecockia cretica Ser.	—	—	67
Podalyria australis Willd.	—	—	66
„ calyprata Willd.*	—	—	60, 66
„ styracifolia Sims	—	—	60, 66
Podophyllum peltatum L.*	—	17	
Podostemonaceae	117	130	52
Poelasari	—	—	132
Poeloes	149		
„ areuj	—	143	
„ arol.	145		
Poeroet.	—	185	
Poespa	—	25, 171	
Poespa-bast	23		
„ loetoeng.	23		
„ roode	23		
Poetat	85		
Poetjoeng zie Pitjoeng.	—	—	—
Pogogyne parviflora Benth.*	—	—	137
Pogostemon parviflorus Benth.*	—	126	
Pohon lanta	140		
„ toeba, toewa	21		
Poinciana Tourn.*	—	66	
Poinsettia punicea Kl. et Gke	125		
Pois amer.	—	—	79
„ éniurant	—	57	
„ poison	—	56	
Poison ash	—	29, 40	
„ bay	—	11	
„ bean.	—	65	
„ berry.	—	33	139, 141
„ berry tree	—	22	
„ berries of the W. Indies.	—	113	
„ bulb	—	150	
„ bush.	—	—	65
„ bushes	—	45	
„ camas	—	—	25

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Poison champignon	—	166	
„ daisy	—	93	
„ dart	—	—	20
„ elder.	—	40	
„ flower	—	—	141
„ ivy	—	40, 97	
„ laurel	—	97	
„ oak	—	41	
„ peach	—	103	
„ poppy	—	18	
„ root	46	40, 153	
„ rhubarb	—	92	
„ sumac	—	40	
„ de terre	117	—	
„ tobacco.	—	—	140
„ tree	—	41, 69, 145	93
„ „ of Jamaica	—	—	83
„ vine	—	41	
„ weed.	—	41, 137	95
Poisoned hogmeat	118	—	
Poisoning berries.	—	81	
Poisonous burr.	—	94	
Polanisia graveolens Raf.	—	20	
Polemoniaceae	107	111	135
Polemonium boreale Adans.*	—	—	135
„ flavum Greene.*	—	—	135
„ gracile Willd.*	—	—	135
„ humile Willd.*	—	—	135
„ pauciflorum S Wats.	—	—	135
„ reptans L.*	—	—	135
„ Richardsonii Rep.	—	—	135
Polianthes tuberosa L.*	—	155	
Polycarpaea Lam.*	—	8, 24	
„ spirostylis F. Muell.*	—	—	40
Polygala L.*	—	8, 22	
„ alba Nutt.*	—	—	84, 85
„ amara L.*	—	22	84, 85
„ angulata DC*.	—	22	
„ angustifolia H. B. K.*	—	—	85
„ aspalatha L.*	—	22	
„ Boykini Nutt.*	—	—	84, 85

N A A M		Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Polygala	Chamaebuxus L.* . . .	—	—	85
"	Cyparissias A. St Hil.*	—	23	
"	dalmaisiana	—	—	85
"	glandulosa H. B. K.* . .	—	22	
"	glomerata Lour.*	—	—	85
"	grandiflora Walt.*	—	—	85
"	javanica D.C.*	—	22	
"	latifolia Ker-Gawl	—	—	85
"	major Jacq.*	—	—	85
"	monticola H. B. K.	—	—	85
"	muricata	—	—	85
"	oppositifolia L.*	—	—	85
"	paniculata L.*	—	—	85
"	paucifolia Willd.*	—	—	85
"	sanguinea L.	—	—	85
"	Senega L.*	—	22	85
"	tenuifolia	—	—	85
"	tinctoria Vahl.	—	22	
"	venenosa Juss.*	—	22	85
Polygalaceae.	21	22	
Polygonaceae.	116	129, 181	35
Polygonatum	Adans.*	—	8	
"	multiflorum All.*	—	155	
"	officinale All.*	—	155	24
"	verticillatum All.*	—	155	
Polygonum	L.*	116	65, 100	35
"	acre Kunth.*	116	129	51
"	altissimum Mönch.	—	130	
"	amoenum Bl.	—	130	
"	antihacmarrhoidale Mart.	117		
"	barbatum L.*	18, 116	129, 181	
"	brachystachyum.	117		
"	cochinchinense Meissn.	—	130	
"	confertiflorum	117		
"	Donii Msn.	116		
"	erythrodes Miq.*	—	—	35
"	Fagopyrum L.*	—	—	35
"	flaccidum Roxb.	116		
"	flacciolum Meissn.	—	130	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Polygonum gramineum Noronh.!	116		
” Hydropiper L.* . . .	—	130	
” hydropiperoides Michx *	—	130	
” hydropiperoides Pursh	116		
” lapathifolium L.* . .	—	130	
” leptostachyum de Bruyn.*	117		
” majus	117		
” maritimum Vell. . .	117		
” mitis Pers.	117		
” orientale Hort . . .	—	130	
” ” L.*	—	130	
” ” Wall.	—	130	
” perforatum Msn . . .	116		
” pilosum Roxb	—	130	
” plebeium R. Br.* . . .	117		
” punctatum Ell. . . .	116		
” riparium.	117		
” rivulare Kön.	129		
” tomentosum Willd.* .	—	130	
” ” var. glabrum.	—	—	35
Polymnia edulis Wedd.*	—	—	156
Polypodiaceae	—	—	9
Polypodium	—	8, 11	
” aureum L.*	—	—	10
” brasiliense Poir.*. . .	—	—	10
” Feei Mett.*	—	—	10
” fragrans	—	—	9
” ineanum Sw.	—	—	10
” laeniatum Bl.	—	164	
” lingulatum Sw.	—	164	
” loriceum L.	—	—	10
” nigrescens Bl.*. . . .	—	—	10
” percussum Cav	—	164	
” polypodioides Hitcheock.*	—	—	10
” pustulatum Forst* . . .	—	—	10
” scandens Forst.	—	164	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Polypodium suspensum</i> L.	—	164	
<i>Polyporus anthelminticus</i>			
Berkely	158	166	
„ hispidus Bull	—	166	
„ squamosus Fr.	—	166	
<i>Polypteris Hookeriana</i> A. Gray.*.	—	—	152, 157
<i>Polyscias</i> Forst.*	89		
„ nodosa Forst.	89		
„ „ Seem.*	—	86, 177	120, 121
<i>Polystichum montanum</i> Roth	—	—	10
„ spinulosum DC.	—	164	
„ Wollastoni.	—	—	11
<i>Pometia</i> Forst.*	—	9	
„ glabra Forst	43		
„ pinnata Forst.*	—	—	103
Pomme poison	—	114	
Pommes de savon	—	38	
Pongalam	—	141	
<i>Pongamia</i>	69		
„ amoena Wall	—	62	
„ cuneifolia Wall.	70		
„ dubia Grah.	68		
„ elliptica Wall.	68		
„ glabra Vent.*	70	175	77
„ Horsfieldii Miq	68		
„ hypoleuca Miq.	68		
„ macrophylla Grah.	59		
„ madagascariensis Boj.	71		
„ marginata Wall.	70		
„ obovata Wall.	70		
„ piscatoria Seem.	—	61	
„ <i>Piscidia</i> Steud.*	—	63	
„ „ Sweet.	59		
„ religiosa Wt.	70		
„ sericea Vent.	57		
„ triphylla Wt.	70		
„ uliginosa DC.	70		
„ volubilis Zoll et Mor.	68		
„ spec.	—	—	77
Pontederiaceae	153	155	21
<i>Popowia pilosa</i> H. Bn.	—	11	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Popowia pisocarpa Endl.*	—	13	
Populus Tremula L.*	—	—	31
Porcupine grass	—	160	
Portulacaceae	21	24	38
Portulaca halimoides L.*	—	—	38
Posoqueria dumetorum Willd. . .	90		
Potalia amara Aubl.*	—	111	
Potamogeton L.*	—	122	
" lucens L.*	—	—	14
" natans L.*	—	—	13
" perfoliatus L.*	—	—	14
" polygonifolius Pourr.*	—	—	14
Potamogetonaceae.	—	—	13
Potentilla reptans L.*	—	—	32
Poterium canadense L.	80		
" " A. Gray.*	—	73	
Pothos canuaeformis H. et B. . .	—	158	
Pottsia cantonensis H. et Arn.* .	—	106	
Poverty grass	—	160	
Prairiefennel.	—	—	122
Pratia erecta Gaud.*.	—	95	
Prenanthes altissima L.*	—	94	
Prending	88		
Prestonia toxifera	—	107	
Primula L.*	98	8	
" acaulis Hill.	—	—	125, 126
" auriculata Lam.*	—	—	125, 126
" Columna Ten	—	—	125, 126
" cortusoides L.*	—	—	127
" elatior Hill*.	—	—	125, 126
" inflata Lehm	—	—	125, 126
" obconica Hance.*	—	99	127, 155
" officinalis Jacq.*.	—	99	125, 126, 127
" reticulata Wall.*.	—	99	
" Sieboldi E. Morr.*.	—	—	127
" sinensis Sabine.*	—	—	127
" vulgaris Huds.*.	—	—	125, 126
Primulaceae	96	99	125
Prismatomeris albidiflora Thw.*.	—	—	148
Prochnyanthes viridescens Wats.*	—	—	28

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Prockia theaeformis</i> Willd.*	—	27	
<i>Prosopis</i> L.*	—	8	
„ <i>dubia</i> H. B. K.	—	68	
„ <i>juliflora</i> Benth.	—	68	60, 62
„ „ DC.*	—	—	—
„ <i>ruscifolia</i> Griseb.*	—	68	
<i>Protea cynaroides</i>	—	—	33
Proteaceae.	121	133, 181	
<i>Pruul</i>	—	90	
<i>Prunier canaque</i>	—	—	34
<i>Prunus</i> L.*	—	11, 71	
„ <i>acida</i> Ehrh.	—	—	57
„ <i>adenopoda</i> K. et V.*	—	—	55, 57
„ <i>alleganiensis</i> Porter.*	—	—	55
„ <i>americana</i> Marsh.	—	—	55
„ <i>Amygdalus</i> Stokes.*	—	72	54, 55
„ <i>Armeniaca</i> L.*	—	—	54, 57
„ <i>avium</i> L.*	—	—	54
„ <i>Besseyi</i> Bailey.*	—	—	55, 57
„ <i>Blereiana</i>	—	—	57
„ <i>brigantiaca</i> Vill.*	—	—	57
„ <i>canadensis</i> Marsh.*	—	—	55
„ <i>canescens</i> Vilm. et Bois.*	—	—	57
„ <i>Capollin</i> Zucc.*	—	72	55
„ <i>caroliniana</i> Ait.*	—	—	55
„ <i>cerasifera</i> Ehrh.	—	—	57
„ <i>Cerasus</i> L.*	—	—	54, 57
„ <i>Chamaecerasus</i> Jacq.*	—	—	55
„ <i>Cocomilia</i> Ten.*	—	—	57
„ <i>cornuta</i> Wall	—	—	57
„ <i>Cuthbertii</i> Small.*	—	—	57
„ <i>dasycarpa</i> Ehrh.	—	—	57
„ <i>Davidiana</i> Franch.	—	—	57
„ <i>demissa</i> D. Dietr	—	—	57
„ <i>divaricata</i> Ledeb.*	—	—	55, 57, 58
„ <i>domestica</i> L.*	—	—	54, 57
„ <i>fasciculata</i> A. Gray.*	—	—	57
„ <i>graeca</i> Desf.*	—	—	57
„ <i>Grayana</i> Maxim.*	—	—	57
„ <i>humilis</i> Bunge.*	—	—	57
„ <i>ilicifolia</i> Walp*	—	—	57

N A A M.		Deel I blz.	Deel. II blz.	Deel III blz.
Prunus	incana Decne.*	—	—	57
„	insititia L.*	—	—	57
„	italica Borek.	—	—	57
„	Jacquemontii Hook.* . . .	—	—	57
„	japonica Thunb.*	—	—	57
„	javanica Miq.*	—	—	55, 57
„	Laurocerasus L.*	—	—	54
„	lusitanica L.*	—	—	55
„	Maackii Rupr.*	—	—	57
„	Mahaleb L.*	—	72	55
„	macrophylla S. et Z.* . . .	—	—	58
„	microphylla Hemsl.* . . .	—	—	57
„	monticola C. Koch.* . . .	—	—	57
„	Mume Sieb. et Zucc.* . . .	—	—	57
„	nana Stokes.*	—	—	55
„	occidentalis Sw.*	—	—	54, 58
„	Padus L.*	—	62	54
„	paniculata Thunb.*	—	—	55, 57, 58
„	pendula Desf.*	—	—	55
„	pennsylvanica L.*	—	—	55, 58
„	Persica Stokes.*	—	72	54, 55, 58
„	Pissardi Carr.	—	—	57, 58
„	prostrata Labill.*	—	—	57
„	prunifolia.	—	—	55
„	pseudo-cerasus Lindl. . . .	—	—	57, 58
„	Puddum Roxb.*	—	—	55
„	pumila L.*	—	—	57
„	salicifolia H. B. K.	—	—	58
„	serotina Ehrh.*	—	72	57, 58
„	serrulata Lindl.	—	—	57
„	Simonii Carr.*	—	—	57
„	sphaerocarpa Sw.*	—	—	55, 58
„	spinosa L.*	—	—	57
„	subhirtella Miq.*	—	—	57
„	tomentosa Thunb.*	—	—	57
„	triloba Lindl.*	—	—	57
„	undulata Ham.*	—	72	
„	virginiana L.*	—	72	57
„	Watsonii Sarg.*	—	—	57
„	spec. div.	—	71	
Pseudium	frutescens Radlk.	—	—	103

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Pseuditea javanica</i> Hassk.	20		
<i>Pseudochrosia glomerata</i> Bl.*	—	104	
<i>Pseudomodingium perniciosum</i> Eng	—	40	
<i>Psidium</i> L.*	—	21	
„ <i>montanum</i> Sw.*	—	77	118
<i>Psoralea cuspidata</i> Pursh*	—	—	68
„ <i>glandulosa</i> L.*	—	49	70
„ <i>macrostachya</i> DC.*	—	—	60, 70
„ <i>tenuiflora</i> Pursh.*	—	—	70
<i>Psorospermum febrifugum</i> Spach	—	—	110
<i>Psychotria</i> L.	—	89, 90	
„ <i>emetica</i> L.*	—	89	
„ <i>Maregravii</i> Spreng.*	—	—	148
„ <i>toxica</i> A. St Hil	—	89	
<i>Ptaeroxylon obliquum</i> Radlk.	—	32	
<i>Ptelea arborea</i> Blanco	44		
„ <i>trifoliata</i> L*	—	—	81, 82
<i>Pteridium aquilinum</i> Kuhn.*	—	—	11
<i>Pteridophyta</i>	—	—	9
<i>Pterigeron adscendens</i> Benth.*	—	91	
„ <i>odorus</i> Benth*	—	—	155
<i>Pteris</i>	—	—	9
„ <i>aquilina</i> L.	—	165	11
„ <i>caudata</i> L.	—	164	
<i>Pterocarpus esculentus</i> Schum.*	—	60	
„ <i>flavus</i> Lour	—	17	
„ <i>latifolius</i> Poir	66		
<i>Pterocaulon pycnostachyum</i> Ell.*	—	93	
<i>Pterocymbium</i> R. Br.	—	26	
<i>Pterospermum diversifolium</i> Bl.*	—	26	
<i>Pterospora andromedea</i> Nutt.*	—	98	
<i>Ptychosperma Rumphii</i> Bl.	155		
<i>Ptychotis</i> Koch.	—	83	
„ <i>Ajowan</i> DC.	—	—	123
„ <i>amoides</i> Koch	—	—	123
<i>Pulicaria dysenterica</i> Gärtn*	—	91	
„ <i>vulgaris</i> Gärtn.*	—	91	154
„ <i>spec div.</i>	—	91	
<i>Pulsatile</i>	—	7	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz.
<i>Punica Granatum</i> L.*	—	78, 177	117
Punicaceae.	—	—	117
Purga di cavallo	—	92	
„ di gentis	137		
„ dos Paulistas	137		
Purgierkraut	—	—	143
Purgierstrauch.	—	—	115
<i>Purshia tridentata</i> DC.*	—	73	
<i>Putranjiva Roxburghii</i> Wall.* . .	—	140	
Putu	—	—	133
<i>Pygeum africanum</i> Hook. f.* . . .	—	72	55
„ <i>latifolium</i> Miq.*	—	72	55
„ <i>parviflorum</i> T. et B.*	—	72	55, 58
<i>Pyracantha coccinea</i> Roem	—	—	58
<i>Pyrenaria serrata</i> Bl.* var <i>oido-</i> <i>carpa</i> Boerl.	—	—	110
Pyrenomycetes.	—	—	7
<i>Pyrethrum caucasicum</i> Willd. . . .	—	—	153
„ <i>cinerariaefolium</i> Trev.	94	—	158
„ <i>Parthenium</i> Sm	—	93	158
<i>Pyrola Americana</i> G. Don	—	98	
„ <i>rotundifolia</i> L.*	—	98	
„ spec. div.	—	—	124
<i>Pyrus alnifolia</i> Franch et Sav.* . .	—	—	58
„ <i>americana</i> DC.*.	—	—	59
„ <i>arbutifolia</i> L.*	—	—	54
„ <i>Aria</i> Ehrh.	—	72	55
„ <i>Aucuparia</i> Ehrh.*	—	72	55, 59
„ <i>baccata</i> L.*	—	—	56
„ <i>communis</i> L.*.	—	—	58
„ <i>cydonia</i> L.*	—	—	55
„ <i>floribunda</i> Lindl.	—	—	55
„ <i>foliolosa</i> Wall.	—	—	55
„ <i>germanica</i> Hook.*.	—	—	55
„ <i>glabra</i> Boiss.*	—	—	58
„ <i>japonica</i> Thunb.*	—	—	55, 56, 58
„ <i>Malus</i> L.*	—	—	55
„ <i>pinnatifida</i> Ehrh.*.	—	—	55
„ <i>prunifolia</i> Willd.*	—	—	58
„ <i>Ringo</i> Wenzig.*.	—	—	55
„ <i>spectabilis</i> Ait.*.	—	—	55, 56

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz.
<i>Pyrus spuria</i> DC.*	—	—	59
„ <i>torminalis</i> Ehrh.*	—	—	55
„ <i>spec. div.</i>	—	71, 73	
<i>Pythonium Wallichianum</i> Schott.	—	—	20
<i>Quassia</i> L.*	—	31, 111	
„ <i>amara</i> L.*	28		
Queensland poison tree	—	142	
<i>Quercus chrysulopis</i> Liebm.*	—	—	31
„ <i>densiflora</i> Hook. et Arn.*	—	—	31
„ <i>dumosa</i> Nutt.*	—	—	31
„ <i>macrocarpa</i> Michx.*	—	—	31
„ <i>Robur</i> L.*	—	—	31
<i>Quillaja brasiliensis</i> Mart.*	—	—	54, 58
„ <i>Molina.</i>	—	9	
<i>Quillaja Saponaria</i> Mol.*	80	—	54, 58
„ <i>Sellowiana</i> Walp.*	—	—	54, 58
„ <i>smegmadermos</i> DC.*	—	—	54, 59
Quillay	—	66	
Quina	—	29	
„ <i>del pais.</i>	—	29, 88	
Quinaceae.	—	—	109
Quinine tree.	—	—	133
<i>Quinsonia</i> Montr.	20		
<i>Quisqualis indica</i> L.*	—	75	
„ <i>madagascariensis</i> Boj.*	—	—	118
<i>Rabelaisia</i> Planch.	—	29	99
Racine amère	—	24	
Rafflesiaceae.	—	—	35
<i>Ragadiolus stellatus</i> DC.	—	—	160
Raiz de Sabao	—	—	139
Raisin du diable	—	81, 152	
„ <i>d'enfer.</i>	—	42	
„ <i>de loup.</i>	—	114	
„ <i>de renard.</i>	—	154	
Raiz da Cobra.	120		
Rametha	123		
<i>Ramondia pyrenaica</i> Rich.*	112		
Rampusa	—	—	159
<i>Randia</i> L.	81, 90		
„ <i>Houst.*.</i>	—	9	
„ <i>dumetorum</i> Lam.*	90	87	147, 148

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Randia malleifera B. et H* . . .	—	98	
„ spinosa Bl.	90		
Ranunculaceae	7	6, 168	41
Ranunculus acris L.*	--	6, 9	41, 44
„ arvensis L.*	—	—	41
„ auricomus L.*	—	—	41, 44
„ bulbosus L.*	—	6, 9	
„ falcatus L.*	—	—	44
„ Ficaria L.*	—	10	41, 44
„ Flammula L.*	—	9	
„ hybridus Biria*	—	10	
„ lanuginosus L.*	—	168	
„ Lingua L.*	—	6	44
„ muricatus L.	—	—	44
„ Phtora Crantz	—	10	
„ repens L.*	—	6	41, 44
„ scleratus L*	—	6, 9	45
„ ternatus Th.*	—	—	45
„ Thora L.*	8	10	
Rapateaceae	153	156	21
Raphanus spec. div.	—	—	51
Raphiolepis japonica Sieb et Zucc.	—	—	59
Raputia alba Engl.	—	—	82
Rarah.	41		
Rat bane	31	32	85
Rathkea Schum.	60		
Ratonia.	—	—	101
Ratonia litoralis Bl	20		
Rauschbeere	—	147	124
Rauwolfia canescens Willd	—	104	
„ serpentina Benth.*	—	104, 105	132
„ spectabilis Miq.	—	104	
„ trifoliata Gärtn	—	179	
„ verticillata Baill	—	105	
„ vomitoria Afzel.*	—	105	132
Real Hiarree	67		
Rebendolde	—	84	
Rebenta caballos	95		
Red mangrove bark.	—	78	
Reincria DC	49		
„ Mönch	—	48	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Reineria reflexa Mönch	55		
Relbunium Benth.*	—	90	
Remusatia vivipara Schott.*	—	—	20
Reseda Tourn. spec div.	—	20	
„ lutea L.*	—	—	51
„ luteola L.*	—	—	51
„ odorata L*	—	—	51
Resedaceae	17	20	51
Restiaceae	157	159	
Restionaceae	—	—	20
Retama Rafin	—	45	
Retinaria Gaertn	32		
Reukgras	—	159	
Rhabarbe des pauvres.	128		
Rhamnaceae	32	33, 172	106
Rhamnus L.	32		
„ Tourn*	—	21, 33	
„ californica Eschsch.*	—	33	
„ Frangula L.*	—	33, 64	107
„ Humboltiana R. et S	—	33	
„ inebrians R. Br.	33		
„ lanceolata Pursh*	—	—	68
„ pauciflora Hochst.*.	33		
„ Purshiana DC.*	—	—	107
„ soporifera Lour	—	33	
„	33	33	
Rhazya stricta Decne*	—	—	132
Rheum L.*	—	65, 130	35
Rhinacanthus Nees.*	—	11, 65	
„ communis Nees.*	—	125	
Rhinanthus alectorolophus Pall.	112		
Rhipsalis Gärtn.*	—	82	
Rhizobolus Gaertn.	22		
„ glaber Corn.	22		
Rhizophora Aegiceras Gmelin.	99		
„ corniculata L.	99		
„ Mangle L.*	—	74	
„ mucronata Lam.*.	—	—	118
Rhipzophoraceae	80	74	118
Rhododendron L.*	95	96	
„ arboreum Sm.*.	—	97	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Rhododendron aureum Georg. . .	95		
" campanulatum			
Don.*	—	97	
" caucaseum Sims.	95		
" caucasicum Pall.*	95	97	
" chrysanthum Pall.*	95, 96	97	
" cinnabarinum			
Hook* f.	—	97	
" dauricum L.* . . .	96	97	
" ferrugineum L.* . .	35	97	
" flavum Don.	35		
" hirsutum L*	—	97	124
" maximum L*	—	97	
" officinale Salisb . .	95		
" ponticum L.*	35	97	
" spec. div.	—	96	
Rhodomenia palmata Grev . . .	—	167	
Rhodomyrtus macrocarpa Benth*.	—	—	119
Rhodotypos kerrioides Sieb. et			
Zucc*	—	73	55, 59
Rhus L.*	47	99	
" arborea Macfad.	—	—	83
" discolor E. Mey.	—	—	98
" diversiloba Torr et Gray .	—	—	98
" Michauxii	—	40	
" perniciosa H. B K.	—	40	
" pernicosum H. et B. . . .	47		
" radicans L	—	40	
" sempervirens Scheele.* . . .	—	—	98
" succedanea L.*	—	—	98
" Toxicodendron L.*	—	40	98
" " Michx	47		
" venenata DC.*	—	40, 64	
" venenatus DC.	47		
" vernicifera DC.*	—	40	
" virens Lindl.	—	—	98
Rhynchodia macrantha T. et B. .	—	104	
Rhynchopetalum montanum			
Fresen.	—	95	
Rhynchosia cyanosperma Benth.	—	—	79
" minima DC.*	—	58	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III bzl
Rhynchosia phaseoloides DC *	—	—	79
„ precatoria H. B.	—	—	79
Ribes L.*	—	21	
„ aureum Pursh *	—	73	52
„ cereum Dougl.*	—	73	
„ Grossularia L.*	—	—	52
„ laxiflorum Pursh.*	—	—	52
„ multiflorum Kit.*	—	—	52
„ nigrum L.*	—	—	52
„ petraeum Wulf.*	—	—	52
„ robustum	—	—	52
„ rubrum L.*	—	—	52
„ inebrians Lindl.	—	73	
Richardia aethiopica Spreng	—	—	20
„ africana Kunth *	—	—	20
Richardsonia brasiliensis Gomez.	—	89	
„ pilosa H. B. K.*	—	89	
„ scabra A. St. Hil.	—	89	
Ricinus L.*	—	21	
„ communis L.*	—	142	86
Rivina humilis L *	—	129	
„ laevis L.	—	129	
Robinia candida Roxb.	—	48	
„ macrophylla Roxb.	58		
„ Nicou Aubl.	67	59	76
„ Pseud-acacia L.*	—	49	70
„ scandens Willd	67		
„ sennoides Roxb.	56		
„ suberosa Roxb	56		
„ uliginosa Willd	70		
Robynsia Mart. et Gal.	65		
Rockpoison	—	—	65
Roemeria DC.	15		
Roempoet djarang	—	181	
Rohria Schreb.	31		
„ petioliflora Willd.	31		
Rolandra terminalis Spreng	93		
Romulea cruciata Eckl.*	—	—	29
Ronde Oosterlucei	119		
Rosa ardenneensis	—	—	59
Rosaceae	80	71	54

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Rosmarinus officinalis L.*	—	—	137
Roucheria Griffithiana Planch.* .	—	—	80
Rouhamon Aubl.	106		
Roupala Pohlîi Meissn.*	—	—	33
„ Vervaicana	—	—	33
Rourea glabra H. B. K.*	—	43	59
„ oblongifolia H. et Arn.	—	43	
„ orientalis Baill.	—	—	59
Royena pallens Thunb.*	—	103	
Roylea elegans Wall.*	—	—	138
Rubia noxia DC.	—	90	
Rubiaceae	90	87, 178	147
Rubus villosus Ait.*	—	72	54
Rudbeckia chrysomela Michx. . . .	—	—	156
„ laciniata L.*	—	—	152, 156
„ moschata Lodd.*	—	—	156
„ Neumanni	—	—	156
„ Newmani Loud.*	—	—	156
„ speciosa Wender.*	—	—	152, 156
„ fulgida Ait.*	—	—	156
Ruellia patula Nees	—	125	
„ sclerochiton Moore.*	114		
„ strepens L.*	—	125	
„ tuberosa L.*	—	125	
Rumex L.*	—	65	
„ abyssinicus Jacq.*	—	130	
„ Acetosa L.*	—	—	36
„ Acetosella L.*	—	—	36
„ Ecklonianus Meissn.*	—	130	
„ hymenosepalus Torr.*	—	130	
„ Patientia L.*	—	—	36
„ verticillatus L.*	117		
Ruprechtia laurifolia C. A. Mey. .	—	—	36
Ruscus aculeatus L.*	—	—	21, 24
Russula Pers.	—	11	7
„ Barlae Q.	—	166	
„ emetica Sch.	—	166	
„ foetens Pers.	—	166	
„ rubra French.	—	166	
„ spec div.	—	—	8
Ruta L.*	—	186	

N A A M.	Deel I blz.¹	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Ruta angustifolia</i> Pers.	—	—	82
„ <i>chalepensis</i> L.*	—	—	82
„ <i>graveolens</i> L.*	—	28	82
„ <i>montana</i> Mill*	—	29	82
Rutaceae	27	28, 171	81
<i>Ryparosa caesia</i> Bl.*	—	—	112
„ <i>longedunculata</i> Boerl.*	—	—	112
<i>Sabadilla officinarum</i> Brandt. . .	—	152	
Sabiaceae	47	40	106
<i>Sabina officinalis</i> Garcke. . . .	—	—	13
„ <i>virginiana</i> Aschers.	—	—	13
<i>Sabinea florida</i> DC.*	—	49	
Sablier	146		
<i>Saboeira</i>	—	—	139
<i>Saccharomyces cerevisiae</i> Meyen.	—	—	7
„ <i>Hansenii</i> Zopf.	—	—	7
<i>Saccharomycetes</i>	—	—	7
Sacha.	35	170	
<i>Saelanthus</i> Forsk.	—	34	
<i>Sagina nodosa</i> Fenzl.*	—	—	39, 40
<i>Sagittaria montevidensis</i> Cham. et Schl.	—	—	14
<i>Saguerus</i> Bl.	153		
„ <i>pinnatus</i> Wurbm.	153		
„ <i>Rumphii</i> Roxb.	153		
<i>Sahagunia strepitans</i> Engl	—	145	
Sahilaten	21		
Sai koran.	—	121	
„ „ al hut	—	121	
Sakran	—	117	
Salicaceae	150	147	31
<i>Salmea Eupatoria</i> DC.*	—	—	156
<i>Salpiglossis sinuata</i>	—	—	140
<i>Salsola Kali</i> L*	—	128	
„ <i>tamariscifolia</i> L.	—	128	
<i>Salvadora oleoides</i> Dene	—	—	130
„ <i>persica</i> L.*	—	103	130
Salvadoraceae	101	103	130
<i>Salvia amarissima</i> Orteg.*	—	126	
„ <i>officinalis</i> L.*	—	—	137

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Salvia pratensis</i> L.*	—	126	
<i>Samadera indica</i> Gärtm.*	—	30	
<i>Sambucus Ebulus</i> L.*	—	—	87
„ <i>glauca</i>	—	—	148, 149
„ <i>nigra</i> L.*	—	87	148, 149
„ <i>pubens</i> Michx.	—	—	149
„ <i>racemosa</i> L.*	—	87	149
<i>Samolus Valerandi</i> L.*	—	—	125
<i>Samyda Piscidia</i> Ham.	—	79	
Samydaceae	87	78	
<i>Sandoricum indicum</i> Cav.*	—	172	
<i>Sanguinaria</i> L.	—	15	48
„ <i>canadensis</i> L.*	—	18	
<i>Sanicula marilandica</i> L.*	—	83	
„ <i>montana</i> Rnwtd.	18	—	
<i>Sansevieria thyrsoflora</i> Thunb.*	—	149	l
Santalaceae	123	135	34
<i>Santolina chamaecipariscus</i> L.*	—	—	152, 158
<i>Sauari glabra</i> Aubl.	22	—	
Sapindaceae	33	34	100
<i>Sapindus</i> L.	41	—	
„ <i>Tourn.</i> *	—	9, 34, 38, 100	
„ <i>abstergens</i> Roxb.	—	38	
„ <i>acuminatus</i> Vahl	42	—	
„ <i>acutus</i> Roxb.	—	38	
„ <i>arborescens</i> Aubl.*	—	38	
„ <i>caracasana</i> Willd.*	—	—	104
„ <i>chinensis</i> Murr.	—	31	
„ <i>clematidifolia</i> Camb.	—	—	104
„ <i>Delavayi</i> Radlk.*	—	—	100, 103
„ <i>divaricatus</i> Willd.*	—	38	103
„ <i>emarginatus</i> Vahl.	42	35, 38	
„ <i>esculentus</i> A. St. Hil.*	—	—	106
„ <i>frutescens</i> Aubl.*	—	38	103
„ <i>Galeoti</i> Gray	—	—	103
„ <i>inaequalis</i> DC.	—	—	61, 100, 104
„ <i>laurifolius</i> Vahl.	42	38	
„ „ Ham.	41	—	
„ <i>marginatus</i> Willd.*	—	—	61, 100, 104
„ <i>Mukorossi</i> Bl.	42	—	104
„ <i>Mukorossi</i> Gärtm.*	—	38	100

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Sapindus Rarak DC.	41, 42	38	100, 104
„ rigidus Mill.*	—	38	
„ Saponaria L.*	42	38	100, 104
„ „ Burm.	41		
„ trifoliatu8 L.*	—	38	
„ utilis Trab.*	—	—	100, 104
„ varicatus St. Hil.	—	—	100, 104
Sapium P. Br.*	145		
„ Aucuparium Jacq.*	—	—	93
„ biglandulosum Müll. Arg.*	—	—	93
„ haematospermum Müll. Arg.*	—	—	93
„ ilicifolium Willd.	145	—	93
„ indicum Willd.*	145	143	93
„ insigne Benth	—	143	
„ scleratum Ridley	145		
„ sideratum Taub	—	—	93
Saponaria L.*	21	8	
„ calabrica Guss.*	—	—	39, 40
„ multiflora Hort	—	—	39, 40
„ ocimoides L.*	—	—	39, 40
„ officinalis L.*	—	171	39, 40
„ Vaccaria L.*	—	23	39, 40
Sapotaceae	100	101	127
Saraca indica L.*	—	—	60, 62
Sarcobatus Maximiliani Nees.*	—	—	37
„ vermiculatus Torr	—	—	37
Sarcocapnos	—	—	48
Sarcocephalus Afzel.*	—	87	
„ cordatus Miq.*	—	—	148
„ esculentus Afzel.*	—	—	148
„ sambucinus K. Schum	—	—	148
Sarcolaena pilosa Baill.	—	—	108
Sarcolobus narcoticus Span.	—	109	
„ Spanoghei Miq.*	105	109	
„ virulentus Griff.	—	109	
Sarcopetalum Harveyanum F. v. M.*	—	16	
Sarcopteryx Radlk.*	—	34	
Sarcostemma R. Br.*	—	109	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Sarcostemma australe</i> R. Br.* . . .	—	108	
„ <i>Daltoni</i> Deene.* . . .	—	—	134
„ <i>glaucum</i> H. et B.* . . .	—	108	
„ <i>nudum</i> Chr. Sm. . . .	—	—	134
<i>Sarothamnus</i> Wimm.	—	46	66
<i>Sarracenia purpurea</i> L.*	—	17	
Sarraceniaceae	16	17	51
<i>Sarsaparilla</i>		155	
<i>Saurauja cauliflora</i> DC.* var. <i>crenulata</i> Boerl.	—	—	109
Saururaceae	—	—	30
<i>Saussurea candicans</i> Clarke.* . . .	—	—	153
Sautod	116		
Savonette	—	60, 65	61
„ <i>jaune</i>	66		
Savonnier	—	—	104
Saxifragaceae	80	73	52
<i>Scabiosa Succisa</i> L.*	—	35, 91	
<i>Scaevola</i> L.*	81		
„ <i>spec. indet.</i>	—	94	
Scélérate	—	—	45
Scented grass	—	159	
Schabenkraut	110		
Schaumkraut	—	19	
<i>Scheuchzeria palustris</i> L.*	—	—	14
<i>Schima</i> Rnwdt.*	23		
„ <i>Noronhae</i> Rnwdt.*	23	25, 171	110
„ <i>Wallichii</i> Choisy.*	—	25	110
<i>Schinus</i> L.	47		
Schizaeaceae	—	—	11
<i>Schizophyllum lobatum</i>	—	—	8
<i>Schizostachyum</i> Nees	—	—	15, 17
<i>Schkuhria abrotanoides</i> Roth.* . .	94		
Schlafapfel	—	—	49
Schlafgras	—	186	
Schlafkraut	—	—	140
<i>Schleichera</i> Willd.*	—	21	
„ <i>diversifolia</i> Juss.	31		
„ <i>trijuga</i> Willd.*	43	—	100
<i>Schoenobiblos daphnoides</i> Mart.*	122		
<i>Schoenocaulon caricifolium</i> A. Gray	152		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Schoenocaulon officinale A Gray*	152	152	
Schoenus apogon R. et S.*	—	159	
„ Brownii Hook f.	—	159	
Schotia brachypetala Sond.*	—	—	64
Schwindelbeere	—	87	
Schwindelkörnerkraut.	—	86	
Schwindelkraut	—	83, 94	
Scilla L.*	—	149, 150, 154	
„ bifolia L.	—	—	24
„ festalis Salisb.*	—	—	23, 24
„ pomeridiana DC.	152	—	
Scindapsus Cuscuaria Presl.*	—	—	20
„ officinalis Schott.*	—	157	
Sclerocarpa Caffra Sonder	—	42	
Sclerocroton ellipticus Hochst	145	—	
Scleroderma vulgare Fl.	—	167	
Scoparia dulcis L.*	—	122	
Scopolia Jacq.*	—	9, 117	
„ carniolica Jacq.*	—	119	
„ japonica Max.*	—	119	
„ lurida Dun.*	—	119	
„ praealta Dun.	—	—	141
Scorodophloeus Zenkeri Harms.*	—	—	63
Serophularia Tourn*	—	122	
„ aquatica L.*	—	119	
„ nodosa L.*	—	119	144
Scrophulariaceae	108	119, 179	143
Scutellaria L.	114	—	
„ californica A. Gray.*	—	—	138
„ galericulata L.*	—	126	
Scytopetalaceae.	—	—	209
Sebastiania	—	—	92
„ corniculata Müll. Arg.	—	—	93
„ Palmeri Riley	—	144	
„ „ J. N. Rose.*	—	—	94
„ Pavoniana Müll Arg.*	—	144	
Sebipira	74	—	
„ Mart.	74	—	
Secale cereale L.*	—	—	17
„ cornutum	—	—	7
Secamone emetica R. Br.*	—	108	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Securidaca longepedunculata			
Fres.*	—	23	85
Securigera Coronilla DC.*	—	47	67
Securinega Juss.	133		
" abyssinica Rich.	132		
" Leucopyrus Müll. Arg.	133	55, 139	
" obovata Müll.	132		
Seder.	—	33	
Sedum acre L.*	—	—	52
" reflexum L.	—	—	52
" rupestre L.*	—	—	52
Segdom	—	13	
Seifenkraut	—	—	40
Selaginaceae	114	125	
Selowung	—	—	34
Semecarpus L. f.*	47	172	98
" Anacardium L.*	—	41, 98	
" heterophylla Bl.*	—	41	
" venenosa Volk*	—	—	98
" vitiensis A. Gray	—	42	98
Sempervivum montanum L.*	—	73	
" tectorum L*	—	—	33
Senecio Comm	20		
Senebiera pinnatifida DC.*	—	17	
Senecio barbellatus DC.*	—	—	159
" bupleuroides DC*	—	—	158
" Burchellii DC*	—	—	157
" canicida	94		
" " Moc.	—	93	
" cervariaefolius Sch.*	—	93	
" Grayanus Hemsl.*	—	93	
" isatidens DC.*	—	—	159
" Jacobaea L.	—	93	159
" latifolius DC.	—	—	159
" toluccanus DC.*	—	93	
" vulgaris L.*	—	93	
" Vulneraria DC.*	—	93	
Sengon	70		
Senna alata Roxb.	—	67	
Senteng.	156		
Senté oetan	—	186	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Sequoia sempervirens</i> Endl.* . . .	—	161	
<i>Seringia lanceolata</i> Blanco . . .	44		
<i>Serjania</i> Plum.*	—	9, 35, 100	
„ (Plum. Schum.	34		
„ <i>acuminata</i> Radlk.* . . .	37, 38	36	
„ <i>caracasana</i> Willd.* . . .	38		
„ <i>communis</i> Camb.*	38	—	104
„ <i>curassavica</i> Radlk.* . . .	—	—	103
„ <i>cuspidata</i> Camb.*	38	—	100, 104
„ „ St. Hil.	37	36	
„ <i>dentata</i> Radlk.*	—	—	105
„ <i>diversifolia</i> Radlk. . . .		35	
„ <i>erecta</i> Radlk.*	35, 36, 38	36	105
„ <i>glabrata</i> H. B. K.*	—	—	105
„ <i>glutinosa</i> Radlk.*	38	—	104
„ <i>grandiflora</i> Camb.*	35, 38	—	105
„ <i>Guarumina</i> Mart	37		
„ <i>ichthyetona</i> Radlk.* . . .	34, 38	34	100, 105
„ <i>inebrians</i> Radlk.*	35	34	
„ <i>Laruotteona</i> Camb.*	—	—	105
„ <i>lethalis</i> St. Hil.*	35, 36, 38	34	105
„ <i>lucida</i> Schum.*	—	35	
„ <i>nodosa</i> Radlk.*	—	—	102
„ <i>noxia</i> St. Hil.	37		
„ <i>ovalifolia</i> Radlk.*	38	—	105
„ <i>paucidentata</i> DC.*	37	—	105
„ <i>perulacea</i> Radlk.*	—	—	102
„ <i>piscatoria</i> Radlk.*	34	34, 37	100, 105
„ <i>polyphylla</i> Radlk.	36, 40	35, 36	
„ <i>serrata</i> Radlk.*	37, 38	—	105
„ <i>tristis</i> Radlk.*	35, 38	—	106
„ <i>triternata</i> Willd.	36		
<i>Sesbania aculeata</i> Poir.*	—	—	70
„ <i>aegyptiaca</i> Poir.*	—	—	60, 70
„ <i>ferruginea</i> Hochst.	59		
„ <i>grandiflora</i> Poir.*	—	—	60, 70
<i>Setaria</i> Beauv.*	—	159	
„ <i>italica</i> Beauv.*	—	—	15
Sheep bush	—	—	93
„ laurel	—	—	97
„ pest	—	—	73

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz.
Sheep poison.	—	97	
Sicydium monospermum Cogn.* .	—	82	
Sickingia Willd.*	—	90	
Sicyos angulata L.	—		152
Sida floribunda H. B K.	—	26	
„ jamaicensis L.*	—	26	
„ paniculata L.*	—	26	
„ urens L.*	—	26	
Sideritis L.	144		
Sideroxylon bancanun Burck.* .	—		127, 128
„ borbonicum A. DC.* .	—	101	
„ dulcificum A. DC.* .	—	101	
„ indicum Burck.*	—	—	127, 128
„ inerme L.*	—	101	
„ toxiferum Thunb.	—	101	
Siempre viva o Barbasco	43		
Sikimi	—	10	
Sikran el haût	—	120	
„ elkût.	161		
Silene L.*	21	8	
„ Armeria L.*	—	—	39, 40
„ catholica Ait.*	—	—	39, 41
„ conica L.*	—	—	39, 41
„ conoidea L.	—	—	41
„ Cucubalus Wibel.*	—	24	39, 40
„ dichotoma Ehrh.*	—	—	39, 41
„ Griffithii Boiss.*	—	24	
„ integrifolia Hort.	—	—	41
„ integripetala Bory et Chaub.*	—	—	41
„ italica Pers.*	—	—	39, 41
„ macrosolen Steud.*	—	24	
„ nodiflora L.	—	—	41
„ nutans L.*	—	—	39, 40
„ procumbens Murr.*	—	—	39, 40
„ virginica L.*	—	24	39, 40
„ viscosa Pers.*	—	24	39, 40
„ vulgaris Garcke	—	—	39, 40
Siler divaricatum B. et H.* . . .	—	—	123
Sileriana Jacquinia Urban et Loesener	—	—	125

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel. III blz.
<i>Silybum Marianum</i> Gaertn.* . . .	—	—	160
<i>Simaba Waldivia</i> Planch.	—	31	
<i>Simaruba versicolor</i> St. Hil.* . . .	28		
Simarubaceae	28	30, 172	82
<i>Simethis bicolor</i> Kth.*	—	153	24
<i>Sinapis alba</i> L.	—	—	51
Sinapon	53		
<i>Sisymbrium Alliaria</i> Scop.*	—	—	49, 51
„ <i>Sophia</i> L.*	—	19	
„ <i>strictissimum</i> L.*	—	—	49, 51
„ <i>toxophyllum</i> C. A. Mey.*	—	19	
<i>Sisyrinchium micranthum</i> Cav.* . .	—	—	29
<i>Sitanion elymoides</i> Raf.	—	—	17
<i>Sium angustifolium</i> L.	—	84	
„ <i>erectum</i> Huds.*	—	84	
„ <i>latifolium</i> L.*	—	84	
<i>Skimmia japonica</i> Thunb.*	—	29	81, 82
„ <i>oblata</i> F. Moore	—	—	81, 82
Slaapbol	—	—	49
Slangekop.	—	—	25
Sleepies.	—	160	
Sleeping grass	—	—	18
Sleeproot	—	—	43
<i>Sloanea</i> L.	—	21, 27	
„ <i>javanica</i> (Miq.) Szysz.	—	—	108
„ <i>Sigun</i> (Bl.) Szysz.	—	—	108
<i>Smilax</i> L.*	152	8	
„ <i>aspera</i> L.*	—	—	21, 25
„ <i>japonica</i> Griseb.*	—	—	21, 25
„ <i>medica</i> Schi. et Cham.*	—	—	21, 25
„ <i>officinalis</i> H. B. K.	—	—	21, 25
„ <i>papyracea</i> Duham.	—	—	21, 25
„ <i>syphilitica</i> H. B. K.	—	155	
Snake berry	—	81	
„ bit.	—	143	
„ bush	—	129	
„ shrub	—	91	
„ weed	—	94, 143	
Sneeze weed	—	92, 178	156
Sneezing weed	—	92	

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Sneeze wood.	—	32	
Soap bulb.	—	155	
„ bush	—	28	
„ nut tree	—	38	
„ root	—	128, 155	
„ tree	—	66	
„ weed	—	154	
„ wood	—	—	124
Socotrine du pays	—	—	24
Soengsang	—	185	
Soerat	—	174	
„ goerita	60		
„ wenaring	135		
Soeroe	—	182	
Solanaceae	108	114, 179	138
Solandra grandiflora Sw.*	—	119	
Solanum L*	—	9	
„ aculeatissimum Jacq.*	—	115	141
„ albifolium Wright.*	—	—	138, 141
„ auriculatum Ait.*	—	—	141
„ aviculare Forst*	—	114	
„ Caavurana Vell.*	—	—	141
„ Caripense Humb. et Bonpl.*	—	114	
„ carolinense L.*	—	—	141
„ chenopodium F. Müll*	—	—	138, 141
„ Dulcamara L.*	—	64, 81, 114	138, 141, 142
„ ellipticum R. Br.*	—	115	
„ eremophilum F. v. M.*	—	114	
„ esuriale Lindl.*	—	115	
„ fastigiatum Willd.*	—	—	142
„ ferox L.*	—	—	139, 142
„ grandiflorum R. et P.*	—	115	142
„ hexandrum Vell.	—	—	142
„ incertum Dun.	—	114	139, 142
„ insanum L.	—	—	142
„ Jacquini	—	—	139, 142
„ lanceaefolium Jacq.*	—	—	142
„ Langsdorffii Weinm.	—	—	142
„ lasiocarpum Dun.	—	—	139, 142
„ Lycopersicum L.	—	115	

N A A M.		Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Solanum	lyratum Th.	—	—	142
„	Melongena L.*	—	—	142
„	mammosum L.*	—	114	
„	marginatum L.*	—	—	142
„	maroniense Poit.	—	—	142
„	megalonyx Sendt	—	—	142
„	nigrum L.*	—	114, 121	139, 142
„	oocarpum Sendt.*	—	—	142
„	paratyense Vell.*	—	—	142
„	Pseudocapsicum L.*	—	—	142
„	saponaceum Dun.	—	115	
„	sodomeum L.*	—	115	139, 142
„	stramonifolium Jacq.*	—	115	
„	Sturtianum F. v. M.*	—	115	
„	torvum Sw.	—	115	142
„	toxicarium Lam.*	—	—	142
„	toxicarium Rich.	—	115	
„	triflorum Nutt.*	—	115	
„	tuberosum L.	—	115	
„	undulatum Dun.*	—	—	139, 142
„	variabile Mart.*	—	—	142
„	verbascifolium L.*	—	—	139, 142
„	villosum Lamk.	—	114	
„	villosum Moench.*	—	—	139, 143
„	violaceum R. Br.*	—	—	139, 143
„	Xanthi A. Gray.	—	179	
„	spec. div.	—	115	
Soldanella	L.*	98	8	
„	alpina L.	—	—	125
„	montana Willd.*	—	—	125
„	pusilla Baumg.*	—	—	125
Solidago	Virgaurea L.*	—	93	
„	canadensis L.*	—	—	152, 155
„	limonifolia Pers.	—	—	155
„	serotina Ait.*	—	—	152, 155
„	sempervirens L.*	—	—	155
„	spec.	—	—	15
Soliman.	36, 146		
Songgom	85	176	74
Sonneratia	L. f.*	81		
Sonneratiaceae	—	—	117

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Soopee	56		
Soopli	56		
Sooptee	56		
Sophora L.*	81		
„ alopecuroides L.*	—	65	65
„ angustifolia S. et Z.	—	—	65
„ flavescens Ait.*	—	—	65
„ Griffithii Stocks.	—	—	65
„ heptaphylla L.*	—	—	65
„ mollis Grah.*	—	65	
„ secundiflora Lag.*	—	65	
„ sericea Nutt.*	—	—	68
„ speciosa Benth	—	65	
„ tomentosa L.*	—	65	
„ spec. div.	—	44, 45	
Sorbus L.	—	21, 72	55
„ americana Marsh.	—	—	59
„ Aucuparia L.	—	—	59
„ heterophylla Reichb.	—	—	59
„ spuria Pers.. . . .	—	—	59
Sorghum halepense Pers.*	—	—	15, 18
„ nigrum R. et S.	—	—	15, 18
„ saccharatum Mönch.	—	—	15, 18
„ vulgare Pers.*	—	—	15, 18
Sorosoro.	—	124	
Soulamea amara Lam.*	—	—	83
Sow bane	—	128	
Sparganiaceae.	—	—	13
Spartium junceum L.*	—	—	67
Spathodea falcata Wall.	—	124	
Speikraut	—	93	
Spergula arvensis L.*	—	—	41
„ rubra J. et C. Presl*	—	—	39, 41
Spermaceoe L.	—	11, 89	
„ semierecta Roxb.*	—	89, 178	
Spheamnocarpus angolensis Planch.*	—	27	
„ pruriens Planch	—	27	
Sphinctolobium Vog.	65		
„ glaucescens Miq.	73		
Spigelia L.*	—	111	

N A A M.	Deel. I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Spigelia Anthelmia L.*	107	110	130
„ Flemmingiana Cham. et Schl.*	—	110	
„ glabrata Mart.*	—	110	
„ Humboldtiana Cham. et Schlecht.*	—	—	130
„ marilandica L	107	110	
„ nova	—	—	130
„ pedunculata R. et S. . .	—	110	
„ scabra Cham. et Schlecht.*	—	—	130
Spilanthes L.	92		
„ Acmella L	92		
„ „ Murr.*	—	91	
„ „ var. paniculata Clarke.	—	91	
„ oleracea Jacq	93		
„ paniculata DC.	—	91	
„ pseudo-Acmella L. . . .	92		
Spiraea L.*	—	9, 73	
„ Aruncus L.*	—	—	55, 59
„ digitata Willd..	—	—	59
„ Filipendula L.*	—	73	
„ japonica L.*	—	—	55, 59
„ Kneiffii Hort.	—	—	55, 59
„ Lindleyana Wall.	—	—	55
„ palmata Pall.*.	—	—	59
„ prunifolia Sieb et Zucc.*.	—	—	55
„ sorbifolia L.*	—	—	55, 59
„ Ulmaria L.*	—	73	
Spirostachys Sond.	142		
Spondias amara Lam.	—	42	
„ purpurea L.*	—	42	
Spondioides pruriens Smeathm. .	—	43	
Sponia virgata Planch..	—	—	31, 33
Spotted cowbane	—	83	
Sprekelia formosissima Herb *. .	—	150	
Spurge nettle	—	—	91
Squirreltail	—	—	17
Staavia radiata Dahl.*	—	—	54
Stackhousiaceae	32	33	99
Stachys arvensis L.*	—	127	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Stachys Betonica Benth.*	—	—	136
„ Sieboldi Miq.*	—	—	138
Stachytarpheta dichotoma Vahl.*	—	—	136
„ indica Vahl.*	—	126	136
„ jamaicensis Vahl	—	126	136
„ mutabilis Vahl*	—	—	136
Stachyuriaceae	—	—	112
Staggerwort	—	—	159
Stalagmites Mangle Th. All.	—	25	
Staphyleaceae	47	40	99
Statice pectinata Ait.*	—	98	
Steffensia Kth.	120		
Steganotropis Lehm.	62		
Stegnosperma holimifolia Benth*	—	—	38
Stellaria crassifolia Ehrb.*	—	24	
Stemonaceae	152	152	21
Stenanthium Kunth.*	—	155	
Stephania Lour.*	—	8	
„ aculeata Baill.	—	16	
„ hernandifolia Walp.*	—	16, 169	
Steranijs	—	10	
Sterbekraut	—	19	
Sterculia	—	21	
„ alata Roxb.*	—	26	
„ cordifolia Cav.*	—	—	109
„ Ivira Sw.*	—	—	109
„ spec.	—	—	109
Sterculiaceae	25	26	109
Stevia collina Gardn.*	—	—	154
Stewartia Pseudocamellia.	—	—	110
Stillingflectia Boj.	145		
Stillingia Agallocha Baill.	142		
„ indica Baill.	145		
„ lineata Müll. Arg.*	—	143	
„ virgata Baill.	142		
Stinkhout	—	—	75
Stinkweed	—	119	
Stinkwood.	—	—	77
Stinkwoodbush.	—	70	
Stipa capillata L.*	—	160	15, 18
„ hystericina Speg.	—	—	15, 18

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Stipa Ichu Kunth.	—	—	18
„ inebrians Hance.*	—	160	
„ Jarava Beauv.*	—	—	18
„ leptostachys Gris	—	—	15, 18
„ Lessingiana Trin. et Rupr.	—	—	15, 18
„ Neesiana Trin. et Rupr.	—	—	18
„ parviflora Desf.*	—	—	18
„ setigera J. Presl.*	—	—	18
„ siberica Lam.	—	160	
„ spartea Trin.*	—	160	18
„ tortilis Desf.*	—	—	15
„ Vaseyi	—	—	18
„ viridula Trin.*	—	160, 186	68
„ spec div.	—	160	
Stizolobium bulbosum Spreng	65		
Stocksia Benth.*	33	34	
Strand-vischdooderboom	143		
Stanvaesia glaucescens Lindl.*	—	—	55
Stravadium Juss.	82		
„ album DC.	86		
„ insigne Bl.	86		
„ macrophyllum Bl.	84		
„ rubrum DC.	85		
Streblus asper Lour.*	—	145	
Streptostigma viridiflorum Thw.	44		
Striga euphrasioides Benth.*	—	180	
Strophanthus arnoldianus Wild			
et Dur.*	—	—	133
„ Cumingii DC.*	—	—	133
„ gratus Baill.*	—	—	133
„ „ Franch	—	—	133
„ hispidus DC.*	—	101, 179	
„ Pierrei Heim	—	107	
„ spec	—	—	132
Struthiopteris germanica Willd.	—	—	11
„ pennsylvanica Willd.	—	—	11
Strychnos L.*	106	47	
Strychnos (bij Plinius).	—	—	142
„ aculeata Solered.	—	—	130
„ angustifolia Benth.*	—	110	
„ brachiata R. et P.	—	110	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Strychnos Castelnaii Wedd.* . . .	—	110	
„ cogens Benth.*	—	—	130
„ colubrina L.*	—	110	
„ „ Wight.. . . .	106		
„ Crévauxiana Baill.* . . .	—	110	
„ Engleri Gilg.*	—	—	130
„ euryphylla Gilg et Busse.*	—	—	130
„ Gauthieriana Pierre. . .	—	110	
„ Icaja Baill.*	—	110	
„ Ignatii Berg.*	—	110	
„ innocua Del *	—	110	
„ Melinoniana Bail.* . . .	—	110	
„ Nux-vomica L.*	106	109, 110	130
„ omphalocarpa Gilg et Busse.*	—	—	130
„ paniculata Champ.* . . .	—	110	
„ potatorum L. f.*	106	110	
„ Pseudo-quina A. St. Hil.*	—	110	
„ pungens Solered.*	—	—	130
„ Quaqua Gilg.*	—	—	130
„ spinosa Lam.*	—	110	
„ Tieuté Lesch.*	105	110	
„ toxifera Schomb.* . . .	—	110	
„ triplinervia Mart.* . . .	107		
„ spec div.	—	36, 110	
Stuartia Pseudo camellia Maxim.*	—	—	110
Stuhlmania Moavi Taub.* . . .	—	—	64
Styphnodendron Barbatimam Mart.*	—	71	
Stylidiaceae	—	—	152
Stylocoryne Cav.	90		
Stylophorum	—	—	48
„ diphyllum Nutt.*	—	18	
Stypandra glauca R. Br.*	—	115	25
Styracaceae	101	103	129
Styrax japonicum S. et Z.* . . .	—	—	129
„ officinale L.*	—	—	129
Suriana maritima L*	—	—	83
Surinam poison.	49	47, 63	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Susum anthelminthicum Bl.* . . .	—	156	
Sutherlandia frutescens R. Br.*	—	—	60, 70
Synthyris rubra Benth.*	—	—	144
Swainsona Salisb.*	60		
„ coronillaefolia Salisb.*	—	52	
„ galeifolia R. Br.	—	52	
„ Greyana Lindl.	—	52	
Swartzia triphylla Willd.*	—	65	
Sweep the water	52		
Sweet scented darling (clover). . .	—	—	66, 67
Swietenia humilis Zucc.*	—	32	
Sycocarpus Rusbyi Britton	145		
Symphonia globilifera L.*	—	—	111
Symphoricarpos mollis Nutt.* . . .	—	—	149
„ occidentalis Hook.*	—	—	149
„ racemosus Michx.	—	87	
„ racemosa L.*	—	—	149
Symphytum officinale Tourn.* . . .	—	112	
Symplocaceae	—	—	129
Symplocarpus foetidus Nutt.* . . .	157		
Symplocos racemosa Roxb.*	—	—	129
Synadenium piscatorium Pax * . . .	—	—	97
Synandropadix vermitoxicus Engl.*	—	158	
Syphocampylus giganteus Don . . .	—	95	
Syringa L.*	—	8	
„ vulgaris L.*	—	—	129
Tabac de montagne	—	93	
Tabak	—	—	70
Tabaksplant	108		
Tabebuia leucoxylla DC.*	112		
„ rufinervis DC.	112		
Tabernaemontana Borbonica Lam.	—	106	
„ citrifolia L.*	—	106	
„ coronaria Willd.*	—	106	
„ cylindrica Wall.	—	105	
„ Hilariana Müll. Arg.*	—	—	133
„ malaccensis Hook.*	—	106	
„ mauritiana Poir.*	—	106	
„ orientalis R. Br.*	—	—	133

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Tabernaemontana persicariaefolia			
Jacq.*	—	106	
" sphaerocarpa Bl.*	—	104	
" ventricosa Hochst.*	—	—	133
" spec	—	17	
Tabernanthe Iboga Baill.	—	106	
Tacca integrifolia Ker. Gawl.*	—	—	28
Taccaceae	151	151	28
Tachia guianensis Aubl.*	—	111	
Tacsonia mollissima H. B. K.*	—	—	112, 113
" van Volxemii Hook *	—	—	113
" spec	—	177	
Taeniocarpium Desv.	65		
Tagetes glandulifera Schrk	—	—	157
" minuta L.*	—	—	157
Tajer.	—	—	20
Talauma Juss.*	—	11	
" macrocarpa Zucc.*	—	11	
" ovata St. Hil.*	—	11	
Tali koening.	11		
Taliera Mart.	154		
" Gembanga Bl	154		
Talinum polyandrum R. et P *	—	24	
Talisia esculenta Radlk.	—	—	106
" stricta Tr. et Planch.*	—	38	
Tall poison.	152		
Tama.	—	180	
Tamanis.	—	—	70
Tamaricaceae	—	—	111
Tamariscinaceae.	21	24	
Tambourissa leptophylla DC.*	—	133	
Tamburil	80		
Tambuvé	80		
Tamus communis L.*	151	81, 152	
Tanacetum Tourn.*	—	92	
" Balsamita L	—	—	158
" umbelliferum Boiss.*	—	93	
" vulgare L.*	—	93, 178	158
Tanaecium crucigerum Seem.*	—	124	
Tanghin	—	—	133
Tanghin de Menabé.	—	108	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Tanghinia Thou.	104	106	
„ lactaria G. Don.	104		
„ venenifera Poir.	—	—	133
Tangkoela.	126		
Tanomo	—	—	70
Tápári	89		
Tapura Aubl.*	31		
„ amazonica Poepp. et Endl.*	—	—	86
„ guianensis Aubl.*	31		
Taraira moirâ	14, 17 66.		
Taraktogenos Hassk.*	19		
„ Blumei Hassk.*	19	21	112
„ Kurzii King.*	—	—	112
Tarchonanthus camphoratus L.*	—	91	
Tartarensife	—	23	
Taumelloch	—	160	
Tava-tava	137, 138		
Taxaceae	—	—	12
Taxus L.*	157		
„ baccata L.*	157	162	12
„ brevifolia Nutt.	—	—	12
„ canadensis Willd.*	—	162	
T'chingando	52, 75		
Tecoma Juss.*	112		
„ ceramensis T. et B.*	—	124	
„ leucoxyton Mart.*	112	124	
„ ochracea Cham.*	—	124	
„ radicans Juss.	113	124	
„ Salzmar i DC.*	112		
„ speciosa . C.*	—	124	
„ stans Juss.*	—	124	
„ toxophora Mart.*	—	124	
Telephium Imperati L.	—	—	39, 41
Telfairia pedata Hook.	87	80	152
Tempero do diablo	—	—	150
Templetonia egena Benth*	—	46	
„ glauca Sims	—	46	
„ retusa R. Br.*	—	46	
Tephrosia Pers.*	49	36, 49, 117	
„ astragaloides Benth.*	—	48	
„ candida DC.*	—	48	70

N A A M.	Deel I blz.	Deel. II blz.	Deel III blz.
<i>Tephrosia cinerea</i> Pers.*	53	48	70
„ <i>coronillaefolia</i> DC.*	55	48	
„ <i>decumbens</i> Benth.*	53		
„ <i>densiflora</i> Hook f.*	53	47	
„ <i>diffusa</i> W et A.	53		
„ <i>emarginata</i> H. B. K.	49	48	
„ „ Kth.	54		
„ <i>gynothrix</i> Miq.	53		
„ <i>huillensis</i> Welw.*	—	48	
„ <i>ichthyneca</i> Bertol.	—	48	
„ <i>ichthyoneca</i> Benth.	55		
„ <i>ichthyonica</i> Benth.	56		
„ <i>inebrians</i> Welw.	—	49	
„ <i>littoralis</i> Pers.	53, 54		
„ <i>macropoda</i> Harv *	—	48	
„ „ E Mey	54		
„ <i>nitens</i> Benth.*	55	48	
„ <i>periculosa</i> Baker.	—	48	
„ <i>Petersiana</i> Klotzsch.	56		
„ <i>piscatoria</i> Pers.	54	48	
„ <i>porrecta</i> Benth.	—	—	71
„ <i>procumbens</i> Macf	53		
„ <i>purpurea</i> Pers.*	54	48	71
„ <i>reflexa</i> DC.*	55		
„ <i>rosea</i> F. M *	55	—	71
„ <i>Schiedeana</i> Schlecht	49		
„ <i>sericea</i> DC	56		
„ <i>suberosa</i> DC.	56		
„ <i>tomentosa</i> Pers *	55	48	
„ <i>toxicaria</i> Gaud.	54		
„ „ Pers.*	49	47, 48, 55, 173	71, 76, 94
„ <i>venustula</i> H. B. K.	53		
„ <i>virginiana</i> Pers.*	—	48	
„ <i>Vogelii</i> Hook. f.*	51, 75	47	71
„ <i>spec.</i>	—	49, 173	
<i>Teramnus labialis</i> Spreng.*	—	57	
<i>Terminalia</i> L.*	—	75	
„ <i>BelERICA</i> Bedd.	—	74	
„ „ Roxb.	—	74	
„ <i>Bellerica</i> Roxb.*	—	74	
„ <i>eglandulosa</i> Roxb.	—	74	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Terminalia Gella Dalz.	—	74	
„ laurinoides Miq.	—	74	
„ microcarpa Dene.*			
var. laurinoides	—	74	
„ moluccana Roxb.	—	74	
„ punctata Roth.	—	74	
„ tomentosa Bedd	—	75	
Ternatea H. B. K.	62		
Ternstroemia Toquian F. Vill.*	—	25	
Ternstroemiaceae	22	25, 171	
Tetéroeman	—	—	94
Tetracera alnifolia Willd.*	—	10	
„ Assa DC.*	8, 45		
Tetradenia fruticosa Benth.*	—	126	
Tetranthera amara Nees	—	133	
„ citrata Nees	—	133	
„ Glabraria Nees	—	133	
„ intermedia Bl	—	133	
„ lucida Hassk.	—	133	
Tetrapleura Benth.*	—	8	
„ Thoningii Benth.*	—	68	
Teucrium Marum L.*	—	126	
Teufelshand	—	—	12
Teufelskirsche	—	—	139
Teufelswurz	—	—	140
Thalictrum aquilegifolium L.*	—	—	41, 45
„ flavum L.	—	6, 17	45
„ macrocarpum Gren.*	—	10	
„ polycarpum Wats.*	—	—	45
Thallophytae	—	—	7
Thanatophorus erythrospermus Zipp.	44		
Thapsia Asclepium L.	—	86	
„ garganica L.*	—	85	
„ Sylphium Viv.	—	85	
„ villosa L.*	—	86	
Thaumatococcus Benth.*	—	148	
Thé du pays.	—	123	
Thea L.	23		
„ assamica Masters	24		
„ Camellia Hoffm.	24		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
<i>Thea longifolia</i> Nois.	24		
„ <i>oleosa</i> Lour.	24		
„ <i>Sasanqua</i> Nois.	24		
Theaceae	—	—	110
<i>Theophrasta americana</i> L.*	—	100	
Theophrastaceae	—	—	125
<i>Thermopsis martana</i> Nutt.*	—	—	66
„ <i>rhombifolia</i> Richards*	—	—	66
„ <i>spec div.</i>	—	45	
<i>Thevetia</i> L*	—	106	
„ <i>Ahouai</i> DC.*	103	105	
„ <i>nerifolia</i> Juss.*	102	105	
<i>Thlaspi alliaceum</i> L.*	—	—	51
„ <i>arvense</i> L*	—	—	49, 51
„ <i>ceratocarpon</i> Murr.*	—	—	49, 51
<i>Thomsonia napalensis</i> Wall.*	—	—	20
Thor	131		
<i>Thottea dependens</i> Rottb.	—	132	
<i>Thuja Douglasii</i> Nutt.	—	—	13
„ <i>gigantea</i> Nutt.*	—	—	13
„ <i>occidentalis</i> L.*	—	161	
„ <i>orientalis</i> L*	—	—	13
Thumalos	—	—	95
<i>Thunbergia atriplicifolia</i> E Mey	—	—	146
„ <i>coccinea</i> Wall*	—	—	146
„ <i>Dreyeana</i> Presl*	—	—	146
Thymelaea Endl	—	135	
„ <i>Cneorum</i> Scop.	122		
„ <i>Gnidium</i> All.	121		
„ <i>Mezereum</i> Scop	121		
„ <i>precox</i> Gilib.	121		
Thymelaeaceae	121	133, 181	115
<i>Thymus Serpyllum</i> L.*	—	—	138
„ <i>vulgaris</i> L*	—	—	138
Thyphaceae	—	—	13
<i>Tigllium Klotzsch</i>	—	181	74
„ <i>officinale</i> Klotzsch	138		
<i>Tikal baloeng</i>	129		
<i>Tiliacora acuminata</i> Miers	—	16	46
„ <i>racemosa</i> Colebr.*	—	—	46, 47
Tiliaceae	25	26, 171	108

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Tilletia Tul.	—	165	
Timbahyba.	80		
Timbé	—	—	65
Timbó	34,37,50 51, 80	36, 37. 63 107, 116	102
„ amarello	38	—	105
„ assu	—	—	105
„ boi.	—	—	78
„ branco	38		
„ bravo.	36		
„ cabelludo	38		
„ cipo	39	—	103
„ das restingas.	—	—	105
„ de cono.	63		
„ de leite.	—	—	105
„ de S. Paulo	—	—	148
„ legitimo	37	—	104
„ manto.	—	—	141
„ mindo.	38		
„ de peize	37		
„ raiz	—	—	78
„ titica	—	—	105
„ uba	80		
Timbubeba	—	—	36
Timpa-pebo	—	—	36
Tingi.	34		
T'ing ning			
Tingui	—	37, 46	66,104,105
„ de frechas	—	—	95
„ de cesto	—	—	105
„ defloha grande	—	—	105
„ de gentio	—	—	142
„ de peixe	—	—	105
„ de praya	—	100	
„ sipo	—	37	
Tinospora crispa Miers.*	11		
„ spec.	—	—	47
Tira alho	—	139	
Tithonia tagetiflora Desf.*.	—	—	156
Tithymalus indicus Comm.	129		
„ Lathyris Scop.	123		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz.
<i>Tithymalus platyphyllus</i> Scop.	129		
„ <i>puniceus</i> Haw	125		
„ <i>purpureus</i> Lam.	127		
„ <i>verrucosus</i> Scop	129		
Tjabé rawet	139		
Tjampalagiang	—	183	
Tjarioe	76		
Tjaweloek	154		
Tjerné	—	172, 182	
Tjundjieng	79		
Toba	94		
<i>Toddalia aculeata</i> Pers.*	27	17	
„ <i>paniculata</i> Lam.*.	—	17	
<i>Todea Fraseri</i> Hook. et Grev. . .	—	—	11
Todtenkopf	—	123	
Tödlicher Hahnenfuss.	—	10	
Toeba (toewa, tuba, tube).	60, 69, 119 137, 138	13, 49, 51 70, 181, 183	73
„ <i>awehweh</i>	71		
„ <i>berebai</i>	30		
„ <i>bidji</i>	11		
„ <i>djenoe</i>	69		
„ <i>gatel</i>	57		
„ <i>lalur</i>	57		
„ <i>latteng</i>	69		
„ <i>parampoean</i>	70		
„ <i>siapar</i>	30		
„ <i>teleng</i>	—	—	74
„ <i>toeni</i>	11		
Toeha peppé.	—	173	
Toeka asang.	—	183	
„ <i>boewa-boewa</i>	—	183	
Toenggeureuk	—	185	
Toewa zie Toeba	—	—	—
„ <i>gatel</i>	58		
„ <i>kadal besar</i>	58		
„ <i>leteng</i>	—	171, 178	
<i>Tofieldia calyculata</i> Wahl.* . . .	—	153	
Tolldocke	—	—	44
Tollgerste	—	—	17
Tollkirsche.	—	117	116

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Tollkörner.	—	13	7
Toloache	—	—	145
Toluifera L	—	11	
„ Balsamum L.	—	65	
„ peruifera Baill	—	65	65
Tomate de cavallo.	—	—	141
Tonka	—	60	
Toorts	164		
Tooth-ache tree.	27		
Toothpoisonplant	—	42	
Torenia minuta Bl.	—	124	
Torrentia Vell	93		
„ quinquenervis Vell	93		
Torreya nucifera Sieb et Zucc.*	—	162	
Torrisco	—	182	
Torta alho.	—	139	
Tortumaglio	129		
Toulonimibi	66		
Tovariaceae.	—	—	51
Townsendia Parryi Eaton	—	—	154
Toxanthera kwebensis N. E. Br.	—	—	152
„ natalensis Hook*	—	81	
Toxicodendron Gaertn.	41		
„ capense Thunb.	135		
Toxicodendrum globosum	—	140	
Toxicophlaea Harv	—	107	
„ venenata	105		
Toxocarpus W. et A*	105		
Trachelospermum difforme A. Gray.*	—	107	
Trachymene australis Benth.*	—	83	
„ glaucifolia Benth.*	—	83	
„ pilosa Sm.*	—	83	
Tradescantia Rupp.*	—	8	
„ crassifolia Cav.*	—	156	
„ diuretica Mart.	—	156	
„ elongata G. F. W. Mey.*	—	156	
„ Herba-ratti Nees	—	156	
Tragia L	145		
„ cordifolia Benth*	—	—	90

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Tragia elliptica Hochst.	145		
„ hirsuta Bl.*	145		87
„ involucrata L.*	—	143	
„ „ Müll	145		
„ pruriens Willd.	—	143	
„ pungens Müll. Arg	—	143	
„ volubilis L.*	—	143	
Tragopogon pratensis L.*	—	—	160
Trapa natans L.*	—	78	119
Tread softly	—	—	91
Trema aspera Bl.*	—	145	
„ timorensis Bl.*	—	—	31, 33
Tremandraceae	21	22	84
Trevesia sundaica Miq.*	—	—	120, 121
Trevinha	—	138	
Triadica Lour.	145		
Trianosperma Mart	—	80	
Trianthena Sauv*	—	8	
„ monogyna L	—	83	38
„ pentandra L*	—	83	38
„ Portulacastrum L.*	—	83	38
Tribulopsis R. Br.	26		
Tribulus L.	26		
„ Tourn*	—	9	
„ cistoides L.*	—	28	
„ maximus L.*	—	28	
„ ?	26		
Tricalypsa Sonderiana Hiern	—	90	
Trichadenia zeylanica Thw ^k	—	22	112
Trichilia P. Br.*	—	8, 32	
„ arborescens Spreng	30		
„ barraensis C. DC.	—	—	84
„ Casaretti C. DC.*	—	—	84
„ cathartica Mart.*	—	—	84
„ coriacea Wall.	30		
„ Dregii E. Mey.*	—	—	84
„ emarginata C. DC.*	—	—	84
„ emetica Vahl.*	30		
„ fluminensis M. Roem.*	—	—	84
„ hirsuta C. DC.*	—	—	84
„ trifoliata Jacq.	—	32	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz	Deel III blz.
<i>Triehilia trifoliata</i> L.	30		
„ „ Wall.	30		
<i>Trieholoma amarum</i> Trieh.	—	167	
<i>Triehosanthes</i> L*.	87	8	
„ <i>amara</i> L*	87		
„ <i>eelebiea</i> Cogn.*.	—	177	
„ <i>eueumerina</i> L*.	—	—	152
„ <i>globosa</i> Bl.*	—	177	
„ <i>palmata</i> Roxb.	—	80	
„ <i>pubera</i> Bl.*	—	80	
„ <i>trifoliata</i> Bl.*.	—	80	
„ <i>Walliehiana</i> Cogn.	—	80	
„ <i>spee. div.</i>	—	80	
<i>Triehostema lanceolatum</i> Gray.	—	—	99, 138
<i>Trientalis</i> L.	98		
„ <i>Rupp.</i> *.	—	8	
„ <i>europaea</i> L.*.	—	—	125
<i>Trifolium alpinum</i> L.*.	—	—	67
„ <i>arvense</i> L.*.	—	—	67
„ <i>eiliatum</i> Nutt.*	—	—	67
„ <i>eiliolatum</i> Benth.	—	—	67
„ <i>fragiferum</i> L.*.	—	—	67
„ <i>incarnatum</i> L.*	—	46	
„ <i>Lupinaster</i> L.*	—	—	67
„ <i>medium</i> L.*.	—	—	67
„ <i>ochroleucum</i> Huds*	—	—	60
<i>Triglochin maritimum</i> L.*	—	—	14
„ <i>palustre</i> L.*.	—	—	14
<i>Trigonachras</i> Radlk.	—	34	
<i>Trigonella</i> L.*.	—	186	
„ <i>coerulea</i> Ser.*.	—	—	67
„ <i>eretica</i> Boiss.*	—	47	67
„ <i>Foenum-graecum</i> L.*.	48	—	67
„ <i>suavissima</i> Lindl.*	—	—	67
<i>Trigoniaceae</i>	—	—	84
<i>Triguera ambrosiacea</i> Cav *	—	116	
<i>Trilisa</i> Cass.*	—	11, 92	
<i>Trillium</i> L.*.	—	8	
„ <i>cernuum</i> L.*.	—	—	25
„ <i>erectum</i> L.*	—	—	21, 25
„ <i>grandiflorum</i> Salisb.*	—	154	

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Trillium pendulum Willd.	—	—	21, 25
„ sessile L.*	—	—	25
Triugy-voneo	49		
Triodia irritans Brown.*	—	160	
Triostemum perfoliatum L.*	—	87	
Triplochitonaceae	—	—	108
Triptero dendron filicifolium Radlk.*.	—	—	106
Triuridaceae	157	158	14
Trixis Sw.	91		
„ aspera Pers.	91		
Trochodendraaceae	—	—	41
Troeno teleng	—	173	
Trollius asiaticus L.*	—	—	41, 45
„ chinensis Bunge.	—	—	41, 45
„ europaeus L.*	—	10	41, 45
„ pumilus D. Don.*	—	—	41, 45
Tropaeolaceae	—	—	80
Tropaeolum aduncum Sm.	—	—	80
„ majus L.*	—	—	80
„ minus L.*	—	—	80
„ peregrinum L.*	—	—	80
True love	—	—	24
Trukenkorn.	—	160	
Tuba zie toeba	—	—	—
„ aekar.	58		
„ aroy	71		
„ buah	—	—	129
„ camaisa	140		
„ siliquosa	71		
„ ubi	—	—	28
Tubang dalang.	—	126	
Tube zie toeba	—	—	—
„ tutum.	119		
Tubli.	65		
Tudong laut.	99		
The blaïrean.	—	—	42
„ brebis.	—	131	146
„ chien.	—	109, 131, 153	
„ coehou	118	38, 131	
„ hyène	—	131	

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Tue loup	—	6 2, 131, 153	
„ mouche	—	131, 166	
„ pantère	—	—	158
„ poule	—	6, 117, 131	
„ renard	—	154	
„ souris	—	131	
Tulbaghia acutilobia Harv.*	—	—	25
Tulipa Gesneriana L.*	—	154	
„ sylvestris L.*	—	154	
Tupa	94		
„ kivi	—	42	
Tuna taponi	—	—	115
Tunica cretica Fisch. et Mey.*	—	—	39
„ prolifera Scop.*	—	—	39, 41
Tupa Berterii DC.	94	94	
„ Feuillei G. Don	94		
„ flavescens DC.	94		
„ rhynchopetalum A. Rich	—	95	
„ salicifolia G. Don	94	95	
Turari	36		
Turkey mullem	—	—	89, 138
Turneraceae	87	79	112
Turpinia Vent.*	28		
Tutu	—	42	
Tutuna	—	102	
Tuva	—	62	
Tijgergift	—	109	
Tylophora asthmatica W. et A.*	—	108	
„ fasciculata Ham.*	—	108	
Typha latifolia L.*	—	156	
Typhaceae	155	156	
Ulex europaeus L.*	—	44	
„ Jussiaei Webb.*	—	44	
Ulmaceae	—	—	31
Ulo	75		
Umbelliferae	88	83, 177	121
Umbellularia californica Nutt.*	—	—	48
Umboi	—	—	142
Ungnadia speciosa Endl.*	—	39	105
Unguacha Hochst	106		
Unholdenkerzen	—	122	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Upas	—	80	
Urari	—	36	
Urechites suberecta Müll. Arg.*	—	104	
Urera baccifera Gaudich.*	—	—	33
Urginea Burke Baker.*	—	—	25
„ lilacina Baker.*	—	—	25
„ maritima Baker	—	154	
„ Scilla Steinh*	—	154	25
Urostigma Benjaminum Miq.	148		
„ elusoides Miq.	148		
„ elasticum Miq.	148		
„ giganteum Miq.	148		
„ obversum Miq.	148		
„ procerum Miq.	148		
„ Wightianum Miq.	148		
Urtica aestuans L.	149		
„ confinis L.	149		
„ dioica L.*	150	145	
„ ferox Blanco	—	—	32
„ furialis Boj.	—	—	33
„ holosericea Nutt.*	—	—	33
„ nivea L.*	149		
„ ovalifolia Bl.*	149		
„ pilulifera L.*	150	145	
„ Schimperiana Hochst	149		
„ spathulata Sm.*	—	—	33
„ stimulans L. f.	149		
„ urens L.*	150		32, 137
„ urentissima Comm	—	—	33
Urticaceae	147	144, 184	31
Urvillea ferruginea Lindl.	37		
„ ulmacea H. B. K.	—	—	106
Usnea longissima Ach	—	—	8
Ustilago Pers.	—	165	
„ longissima	—	—	16
„ Maydis Corda	—	165	
Uvaria Chamae P. Beauv.*	—	11	
Vacciniaceae	95	95	
Vaccinium uliginosum L.*	—	147	124
Valeriana	—	—	33
„ Dioscorides Sibth.*	—	90	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Valeriana sambucifolia Mikan.*	—	—	149
Valerianaceae	91	90	149
Vallisneria spiralis L.*	—	—	133
Vandellia L.*	—	124	
„ crustacea Benth.*	—	124	
„ diffusa L.*	112		
Vangueria spinosa Roxb.*	—	89	
Vanilla grass.	—	159	
Vanilla planifolia Andr.*	—	—	30
Variolaria amara Ach.	—	167	
Varkensdood.	—	114	
Vedigambre.	152		
Velleia paradoxa R. Br.*	—	94	
Velloziaceae	—	—	28
Veneno de leao.	—	—	134
Veratrum L.*	152		
„ album L.*	152	152	25
„ californicum Dur.*	—	—	25
„ frigidum Schlecht	—	155	
„ Lobelianum Schrad.	152		
„ officinale Schlecht.	—	152	
„ stamineum Max.*	—	—	25
„ viride Ait.*	—	152	
„ „ Solander	152		
Verbascum	107		
Verbascum L.	109	—	144, 145
„ Tourn.*	—	15,100,120 121, 171	
„ alatum Lam.	110		
„ Allioni	—	—	143
„ australe Schrad.	109		
„ Blattaria L.*	110	122	
„ brevidens Benth.	109		
„ condensatum Schrad.	109		
„ crassifolium Hoffmgg. et Link.*	—	119	
„ densiflorum Poll.	110		
„ dubium R. et S.*	—	119	
„ glomeratum Boiss.*	109		
„ haemorrhoidale Ait.	—	122	
„ lanatum Schrad.	110		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Verbascum himnense (?)	—	179	
„ Lychnitis L.*	110		
„ maeranthum Hoffm. et Link	109		
„ Myconi L.	112		
„ neglectum Guss	110		
„ nemorosum Schrad	109		
„ nigrum L.*	110	121	
„ phlomoides L.*	109	119, 121	144
„ „ Russ.	109		
„ „ Sibth. et Sm.	109		
„ „ „ d'Urv.	109		
„ pulverulentum Vill*	—	122	
„ rugulosum Willd	109		
„ samniticum Ten.	109		
„ seabrum Presl.	109		
„ Schraderi Mey.	110		
„ simplex Hoffm. et Link	—	119	
„ sinuatum L.*	109	119	143, 144, 145
„ Ternacha Hochst	110	121	
„ thapsiforme Schrad*	—	—	144
„ thapsoides L.*	110	122	
„ Thapsus L.*	110	122	144
„ thyrsoides Host.	110		
„ Wallichianum Benth	109		
Verbena	—	—	33
Verbenaceae	114	125, 180	135
Verbesina Aemella L	92		
„ virginica L.*	—	—	152, 156
Vermifuga corymbosa. R. et P.	—	92	
Vernonia altissima Nutt*	—	—	153
„ anthelmintica Willd*	—	91, 92	153
„ arkanana DC.*	—	—	153
„ Baldwini Torr.*	—	—	153
„ Calulu Hiern.*	—	—	153
„ nigriflora	94		
„ „ Oliv. et Hiern*	—	92	
„ noveboracensis Willd.*	—	—	153
„ senegalensis Less.*	—	—	153
Veronica L.*	—	122	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Veronica elliptica Forst*	—	—	145
Vesicaria gnaphalodes Boiss.*	—	18	
Vestia lycioides Willd*	—	116	
Vexillaria Benth	62		
Viburnum Lantana L.*	—	87	
„ macrophyllum Thunb.	—	—	149
„ Opulus L.*	—	64, 87	149
Vicia Tourn.*	—	9, 21	
„ angustifolia Clos.*	—	—	60, 78
„ canadensis Zucc	—	—	60, 78
„ Ervilia Willd*	—	53	78
„ Faba L*	—	53	
„ globosa Retz.*	—	—	78
„ hirsuta Gray.	—	—	60, 78
„ lathyroides L.*	—	—	78
„ litoralis Jacq.	53		
„ macrocarpa Bertol.*	—	—	60, 78
„ maculata Pomel.*	—	—	60, 78
„ Piscidia Forst.	61		
„ sativa L.*	—	—	60, 78
„ tenuifolia Roth.*	—	—	60, 78
„ unijuga A. Br.*	—	—	60, 78
Villaresia Moorei F. v. M.*	—	32	
Vinca major L.*	—	179	
„ minor L.*	—	104	131, 133
„ pusilla Murr*	—	104, 107	
„ rosea L.*	—	104	
Vincentia Boj.	25		
Vincetoxicum Rupp.*	—	109	133
„ nigrum Moench.*	—	—	133, 134
Vingerhoedskruid.	123	111	
Viola odorata L.*	—	—	111
„ tricolor L.*	—	20	
„ spec. div.	—	20	
Violaceae	17	20	
Viscachera.	—	—	18
Viscum album L.*	—	—	34
Vismia spec. div	—	25	
Vissenzong.	—	122	
Vitaceae.	—	—	107
Vitellaria mammosa Gaertn.	100		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Vitellaria multiflora DC.*	—	—	128
„ procera Mart.*	—	—	128
„ salicifolia H. B. K.*	—	—	128
Vitex Agnus castus L.*	—	—	136
„ pteropoda Miq.	—	126	
„ vestita Wall.*	—	126	
„ spec.	—	180	
Vitis L.*	—	34	
„ elongata Wall.*	—	34	
„ hederacea Ehrh.*	—	—	107
„ quadrangularis Wall.*	—	—	107
„ saponaria Seem.*	—	34	
„ sessilifolia Baker.*	—	34	
„ setosa Wall.*	—	—	107
„ trifoliata Baker*	—	34	
„ vinifera L.*	—	—	107
„ spec.	—	172	
Vliegenschwam.	—	166	
Voacanga foetida Rolfe*	—	104	
Vochysiaceae	21	23	84
Volvaria gloiocephala DC	—	—	8
„ speciosa Fr.	—	—	8
„ volvacea Bull.	—	—	8
Voacapoua anthelma O. Kunze	—	64	
„ vermifuga O. Kunze.	—	64	
Vutu-rakaraka	71		
Vutu-ui-wai	86		
Walan	143		
Walen	143		
Wali kambing	105		
Walsura Roxb.*	29	8	
„ pinnata Hassk*	30		
„ Piscidia Roxb.*	29	31	83
Wanamoe	—	—	71
Wanc.	—	—	94
Wanzenkraut	—	—	137
Waran	143		
Wari.	11		
Warras.	—	58	
Wattle barks.	—	70	
Weichselholz.	—	72	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Wendlandia Bartl.*	—	87	
Weo	—	176	
Werneria dactylophylla Sch.*	—	—	159
West Indian Poisonwood	—	—	92
White gumtree	—	77	
Wicky	—	—	124
Wiedjenan	30		
Wikstroemia Endl.*	123	135	
„ Schrad.	123		
„ Spreng.	123		
„ Chamaedaphne Meissn*	—	134	
„ coriacea Seem.	—	—	116
„ foetida A. Gray	—	—	116, 117
„ Forsteri DC.*	123		
„ indica C. A. Mey	123	134	
„ viridiflora Meissn.*	—	134	116, 117
Wild parsnip	—	83	122
„ mandrake	—	17	
„ spinacl	—	—	90
„ tobacco	—	—	140, 141
„ vanilla	—	—	45
„ Yam,	—	151	
Winterana Canella L.	—	20	
Wistaria chinensis DC.	—	52	
„ javanica Zoll. et Mor.	70		
Withania coagulans Dun.*	—	—	143
„ somnifera Dun*	—	115	143
Wolfsbane	—	6, 8	
Wolfsbast	—	—	116
Wolfsbes	—	121	
Wolfsmelk (Wolfsmilch)	131	135	
Wolfswurz	—	6	
Wollkraut	110	122	
Wore	69		
Wrightia Piscidia Don.	102		
Würgkraut	—	93	
Wurgplant	—	91	
Wurmkraut	—	19	
Wütherich	—	—	122
Xanthisma texanum DC.*	—	—	152, 155
Xanthium spinosum L.*	—	94	

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Xanthium Strumarium L.*	—	94	
Xanthocephalum gymnospermoi- des B. et H.*	—	—	152, 155
Xanthophyllum excelsum Bl.*	—	—	85
„ spec.	—	—	85
Xanthorrhiza opiifolia l'Hér	—	17	
Xanthorrhoea L. spec. div	—	154	
Xeranthemum annuum L.*	—	—	153, 160
„ cylindricum Sm.*	—	—	153, 160
„ inapertum Millh.*	—	—	153, 160
Xerochlamys pilosa Bak.*	—	—	108
Xerophyllum scitifolium Michx. . . .	—	152	
Xerospermum Bl.*	—	34	
„ acuminatum Radlk.*	34		
Xerotes longifolia R. Br.*	—	—	14, 21
Ximenia	81		
„ Plum.*	—	21	
„ aegyptiaca L.	29		
„ americana L.*	31	32	34
„ elliptica Forst.	—	—	34
Xiphocarpus candidus Hassk.	—	48	
Xylia Benth.*	8		
„ dolabriformis Benth.*	—	68	60
Xylomelum pyriforme Knight.*	—	—	33
Xylophylla obovata Willd.	132		
„ Lucena Roth.	133		
Xylopia aethiopica A. Rich.*	—	11	
„ glabra L.*	—	12	
„ odoratissima Welw.*	—	12	
„ polycarpa Oliv.*	—	17	
„ salicifolia H. B. K.*	—	12	
Xylosma suaveolens Forst.*	—	22	
Xyridaceae.	153	155	20
Xyris Gronov.*	—	65	
„ communis Kunth.*	—	155	
„ laxifolia Mart.	—	155	
Yarro conalli	49		
Yathil	140		
Yel pote	—	101	
Yellow pessamine.	106		
Yerba del pescado.	—	—	89

N A A M	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz
Yerbe de flecha.	—	144	
Ytzcumpatli.	—	152, 153	
Yucca.	152		
„ Dill.*.	—	8	
„ aloifolia L.*	—	—	21, 25
„ angustifolia Carr.	—	154	25
„ baccata Torr.*	—	—	21, 25
„ brevifolia Engelm.*	—	—	21, 25
„ constricta Buckl.*	—	154	
„ flaccida Haw.	—	154	
„ gloriosa L.*	—	—	21, 25
„ filamentosa L.*	—	154	
„ glauca Nutt.*	—	154	25
„ rigida Trelease.*	—	—	25
„ rupicola Scheele.*	—	—	25
Zamia media Jacq.*	—	163	
Zandkokerboom	146		
Zantedeschia cordata C. Koch.	155		
„ foetida C Koch.	155		
Zanthoxylum L.*	27	9	
„ acanthopodium DC.*	27		
„ alatum Roxb.*	27	29	
„ „ Wall.	27		
„ americanum Mill.*	—	—	81, 82
„ araliaceum Turez.*	—	—	81
„ caribaeum Lam.*	—	30	
„ Chiloperone Mart.*	—	—	82
„ fraxineum Willd	27		
„ glandulosum T. et B.*	27		
„ hostile Wall.	27		
„ latifolium Don.	27		
„ montanum Bl.*	27		
„ Naranjillo Griseb.*	—	30	
„ oenoplia Mill.	27		
„ Peckoltianum Engl.*	—	—	82
„ Pentanome DC.*	27	—	81, 82
„ piperitum DC.*	27	—	82
„ scandens Roxb.	27		
„ „ Bl.*	27	29, 171	
„ senegalense DC.*	27		
„ serrulatum Bl.*	27		

N A A M.	Deel I blz.	Deel II blz.	Deel III blz.
Zanthoxylum torvum F. v. Müll.*	—	—	82
„ veneficum Bailly. . .	27		
„ zeylanicum DC. . .	27		
„ spec. div.	—	17	82
Zapote negro	101		
Zea Mays L.*	—	186	15, 18
Zebrahout.	—	65	
Zeepbast.	—	22	
Zeepbessen (zeepnoten)	42	38	
Zeepboom.	41		
Zenobia speciosa D. Don.* . . .	—	97	
Zieria spec. div.	—	17	
Zingiberaceae.	150	148	29
Zinnia elegans Jacq.*	—	—	152, 156
„ linearis Benth.*	—	—	152, 156
Zizyphus Juss.	33		
„ Tourn.*	—	9	
„ Bailii DC.	33		
„ Joazeiro Mart.*	—	33	106
„ Jujuba Lam.*	—	34	
„ Lotus Lam.*	—	33	
„ melanogona Boj.	—	34	
„ mexicana Rose.	—	—	107
„ sativa Gärtn.*	—	33	
„ soporifera Schult.	33		
„ timoriensis DC.*	—	—	107
„ vulgaris Lam.	33		
„ ?	33		
Zoutsla	—	82	
Zuurbesplant.	—	17	
Zygadenus elegans Pursh.* . . .	—	—	25, 68
„ venenosus S. Wats.*	—	153	25
Zygia Benth.	78		
Zygophyllaceae.	26	28	81
Zygophyllum coccineum L.* . . .	—	28	
„ Fabago L.*	—	28	
„ iodocarpum F. v. M.*	—	28	
„ sessilifolium L.*	27		
„ simplex L.*	—	21	
„ spinosum L.*	27		

MEDEDEELINGEN UIT 'S LANDS PLANTENTUIN.

Van deze belangrijke serie verscheen het volgende :

- No. 1. W. Burck. Rapport omtrent een onderzoek naar de Getahpertsja produceerende boomsoorten in de Padangsche Bovenlanden. Batavia 1884.
- „ 2. M. Treub. Onderzoekingen over sereh-ziek suikerriet, gedaan in 's Lands Plantentuin te Buitenzorg. Batavia, 1885.
- „ 3. W. Burck. Minjak Tengkawang en andere weinig bekende plantaardige vetten uit Nederlandsch-Indië.
- „ 4. W. Burck. Over de koffiebladziekte en de middelen om haar te bestrijden Deel I.
- „ 5. W. Burck. Over de koffiebladziekte en de middelen om haar te bestrijden. II. 1889.
- „ 6. M. Treub Geschiedenis van 's Lands Plantentuin te Buitenzorg. *Eerste gedeelte*. Batavia, 1889.
- „ 7. M. Greshoff. Eerste verslag van het onderzoek naar de plantenstoffen van Nederlandsch-Indië. 1890
- „ 8. J. M. Janse. Proeve eener verklaring van sereh-verschijnselen. Bat.
- „ 9. J. M. Janse. Het voorkomen van bacteriën in suikerriet. Batavia. 1891. Met 1 plaat.
- „ 10. M. Greshoff. Beschrijving der giftige en bedwelmende planten bij de vischvangst in gebruik. Batavia, 1893.
- „ 11. Dr. S. H. Koorders en Th. Valetton. Bijdrage No. 1 tot de kennis der boomsoorten van Java. Batavia, 1894.
- „ 12. Dr. S. H. Koorders. Plantkundig woordenboek voor de boomen van Java. Met korte aanteekeningen over de bruikbaarheid van het hout.
- „ 13. Dr. W. G. Boorsma. Eerste resultaten van het door hem verrichte onderzoek naar de plantenstoffen van Nederlandsch-Indië.
- „ 14. Dr. S. H. Koorders en Th. Valetton. Bijdrage No 2 tot de kennis der boomsoorten van Java. Batavia, 1895.
- „ 15. Dr. J. van Breda de Haan De bibitziekte in de Deli-Tabak veroorzaakt door *Phytophthora Nicotianae* Met plaat.
- „ 16. Dr. S. H. Koorders en Th. Valetton. Bijdrage No. 3 tot de kennis der boomsoorten van Java. Batavia, 1896.
- „ 17. Dr. S. H. Koorders en Th. Valetton. Bijdrage No. 4 tot de kennis der boomsoorten van Java Batavia, 1896.
- „ 18. Dr. W. G. Boorsma. Nadere resultaten van het door hem verrichte onderzoek naar de planten van Nederlandsch-Indië.
- „ 19. Dr. S. H. Koorders. Verslag eener botanische dienstreis door de Minahasa, tevens eerste overzicht der flora van N. O. Celebes, uit een wetenschappelijk en praktisch oogpunt. Met 10 kaarten en 3 platen.

- No. 20. Dr. J. C. Koningsberger. De dierlijke vijanden der koffie-cultuur op Java. Deel I. Met 6 platen.
- „ 21. Dr. A. v. Bijlert. Onderzoek van eenige grondsoorten in Deli.
- „ 22. Dr. J. C. Koningsberger. Eerste overzicht der schadelijke en nuttige insecten van Java Batavia, 1898.
- „ 23. Dr. J. van Breda de Haan. Regenval en reboisatie in Deli
- „ 24. Dr. J. G. Kramers Waarnemingen en beschouwingen naar aanleiding van eene reis in de koffie. Batavia, 1898.
- „ 25. M. Greshoff. Tweede verslag van het onderzoek naar de plantenstoffen van Nederlandsch-Indië.
- „ 26. Dr. A. van Bijlert. Onderzoek van eenige grondsoorten in Deli (vervolg van No. 21).
- „ 27. Prof. Dr. A. Zimmermann. De Nematoden der koffie wortels.
- „ 28. Dr. J. M. Janse. De nootmuscaat-cultuur in de Minahassa en op de Banda eilanden. Met 4 platen.
- „ 29. M. Greshoff. Tweede gedeelte van de beschrijving der giftige en bedwelmende planten bij de vischvangst in gebruik tevens overzicht der heroïsche gewassen der geheele aarde en hunner verspreiding in de natuurlijke plantenfamiliën. (Monographia de plantis venenatis et sopientibus quae ad pisces capiendos adhiberi solent; Pars II).
- „ 30. Dr. A. van Bijlert. Onderzoek van Deli-Tabak.
- „ 31. Dr. W. G. Boorsma. Nadere resultaten van het door hem verrichte onderzoek naar de plantenstoffen van Nederlandsch-Indië (III).
- „ 32. Dr. J. G. Kramers. Verslag omtrent de proeftuinen en andere mededeelingen over koffie.
- „ 33. Dr. S. H. Koorders en Th. Valetton. Bijdrage No. 5 tot de kennis der boomsoorten van Java.
- „ 34. Dr. J. H. Vernhout. Onderzoek over bacteriën bij de fermentatie der Tabak.
- „ 35. Dr. J. van Breda de Haan. Levensgeschiedenis en bestrijding van het Tabaks-aaltje (*Heterodera radicolola*) in Deli, met 3 platen.
- „ 36. Dr. J. P. Lotsy, Physiologische proeven genomen met *Cinchona succirubra* 1e stuk.
- „ 37. Prof. Dr. A. Zimmermann. De Nematoden der koffie-wortels II, met 21 figuren in den tekst.
- „ 38. Dr. J. G. Kramers. Tweede verslag omtrent de proeftuinen en andere mededeelingen over koffie.
- „ 39. Dr. P. van Romburgh. Caoutchouc en Getahpertia in Nederlandsch-Indië.
- „ 40. Dr. S. H. Koorders en Th. Valetton, Bijdrage No. 6 tot de kennis der boomsoorten van Java.
- „ 41. Dr. E. C. Julius Mohr. Over het drogen van de Tabak.

- No. 42. Dr. S. H. Koorders en Th. Valetton. Bijdrage No. 7 tot de kennis der boomsoorten van Java.
- „ 43 Dr. A. van Bijlert. Over Deli-grond en Delitabak, naar aanleiding van de proefvelden aldaar.
- „ 44. Dr. J. C. Koningsberger en Prof Dr. A. Zimmermann. De dierlijke vijanden der koffiecultuur op Java. Deel II met 6 platen en 59 afbeeldingen in den tekst.
- „ 45. H. C. H. de Bie. De Landbouw der Inlandsche bevolking op Java. Eerste gedeelte.
- „ 46. Dr. A. W. Nanninga. Onderzoek betreffende de bestanddeelen van het theeblad en de veranderingen, welke deze stoffen bij de fabricatie ondergaan.
- „ 47. Dr F. W. T. Hunger. Overzicht der ziekten en beschadigingen van het blad bij Deli-Tabak.
- „ 48 Dr F. W. T. Hunger. Een bacterieziekte der Tomaat.
- „ 49. Prof. Dr. A. Zimmermann. Over het enten van koffie volgens de methode van den Heer D. Butin Schaaap.
- „ 50. Dr. J. C. Koningsberger. De vogels van Java en hunne economische beteekenis. Deel I. Met 60 platen.
- „ 51. Dr J. G. Kramers. Derde verslag omtrent de proeftuinen en andere mededeelingen over koffie.
- „ 52. Dr. W. G. Boorsma. Nadere resultaten van het verrichte onderzoek naar de plantenstoffen van Nederlandsch-Indië.
- „ 53. Dr J van Breda de Haan Een aaltjesziekte der rijst „Omo mentek” of „Omo Bambang”. Voorloopig rapport.
- „ 54. Dr. J. C. Koningsberger. De zoogdieren van Java, met 25 afbeeldingen.
- „ 55. Dr D J. Hissink. Verslag van de op Deli met betrekking tot de tabakscultuur genomen bemestingsproeven op proefvelden in het jaar 1900. Dl I.
- „ 56. Dr. E. C. Julius Mohr. Over het oogsten van Deli-Tabak op verschllende tijden van den dag.
- „ 57. Dr. J. G. Kramers. Verslag omtrent grondanalyses van koffietuinen.
- „ 58. H. C. H. de Bie. De Landbouw der Inlandsche bevolking op Java. Tweede gedeelte.
- „ 59 Dr. S. H. Koorders en Th. Valetton. Bijdrage No. 8 tot de kennis der boomsoorten op Java
- „ 60. Dr. D J. Hissink. Verslag van de op Deli met betrekking tot de tabakscultuur genomen bemestingsproeven op proefvelden in het jaar 1901. Deel II.
- „ 61 Dr. S. H. Koorders en Th. Valetton. Bijdrage No. 9 tot de kennis der boomsoorten op Java.
- „ 62 Dr. D J Hissink. Voorloopig verslag van de op Deli met betrekking tot de tabakscultuur genomen bemestingsproeven op proefvelden in het jaar 1902. Deel III.

- „ 63. Dr. F. W. T. Hunger. De mozaiek-ziekte bij Deli-Tabak. Deel I. Verslag van de op Deli met betrekking tot de mozaiek-ziekte genomen proeven in de jaren 1901 — 1902.
- „ 64. Dr. J. C. Koningsberger. Ziekten van Rijst, Tabak, Thee en andere cultuurgewassen, die door insecten worden veroorzaakt.
- „ 65. Dr. A. W. Nanninga. Invloed van den bodem op de samenstelling van het theeblad en de qualiteit der thee.
- „ 66. Dr. F. W. T. Hunger. Physiologische onderzoekingen over Deli-tabak. Dl. I. I: Calorimetrische zetmeelbepalingen.
- „ 67. Prof. Dr. A. Zimmermann. Eenige pathologische en physiologische waarnemingen over koffie.
- „ 68. Dr. S. H. Koorders en Th. Valetton. Bijdrage No. 10 tot de kennis der boomsoorten op Java.
- „ 69. Dr. F. W. T. Hunger. Statistiek over den regenval van de tabaksondernemingen ter Sumatra's Oostkust.
- „ 70. Dr. D. J. Hissink. Verslag omtrent de op Deli in 1902 genomen bemestingsproeven en omtrent grondanalyses van Deligronden. Dl. IV.
- „ 71. Dr. J. C. Koningsberger. Tripang en tripangvisserij.
- „ 72. Dr. A. W. Nanninga. Invloed van den bodem op de samenstelling van het Theeblad en de qualiteit der Thee. Deel II.
- „ 73. J. Hazewinkel en Mej. G. Wilbrink. Onderzoekingsproefstation. Indigo 1903 — 1904.
- „ 74. Dr. J. van Breda de Haan. De huidige stand der rijstcultuur in Noord-Italië.
- „ 75. Dr. J. G. Kramers. Vierde verslag omtrent de proeftuinen en andere mededeelingen over koffie.

MEDEDEELINGEN, UITGAANDE VAN HET DEPARTEMENT VAN LANDBOUW.

- No. 1. Dr. D. J. Hissink. Een studie over Deli Tabak naar aanleiding van de in 1900 en 1901 genomen bemestingsproeven op de onderneming Padang Boelan (Deli).
- „ 2. Dr. S. H. Koorders en Dr. Th. Valetton. Bijdrage No. 11 tot de kennis der boomsoorten op Java.
- „ 3. Dr. F. W. T. Hunger. Proeve omtrent Schaduwcultuur met Deli-Tabak op Sumatra's Oostkust.
- „ 4. C. A. Backer. Flora van Batavia, deel I. Dicotyledones Diallypetalae.
- „ 5. Dr. E. C. Jul. Mohr. Over het slibbezwaar van eenige rivieren in het Serajoedal en daarmede in verband staande onderzoekingen.

- „ 6. Dr. J. C. Koningsberger. Tweede overzicht der Schadelijke en Nuttige Insecten van Java.
 - „ 7. Dr. J. C. Koningsberger. De vogels van Java en hunne oeconomische beteekenis. Deel II met 52 platen.
 - „ 8. Dr. J. Dekker. Voederstoffen. Scheikundige Studiën betreffende de voeding der paarden in Indië en Monographisch overzicht der Nederl.- Ind. Veodermiddelen.
 - „ 9. Dr. P. van Kampen. De Hulpmiddelen der Zeevisscherij op Java en Madoera in gebruik.
 - „ 10. Dr. S. H. Koorders en Dr. Th. Valetton. Bijdrage No. 12 tot de kennis der boomsoorten op Java.
 - „ 11. Nog niet verschenen.
 - „ 12. J. E. v. d. Stok. Onderzoekingen omtrent rijst en tweede gewassen.
 - „ 13. Dr. A. Rant. De Djamoer-oepas-ziekte in het algemeen en bij Kina in het bijzonder.
 - „ 14. D. J. G. v. Setten. Eenige gegevens over de katoencultuur in Nederlandsch-Oost-Indië.
 - „ 15. Dr. J. v. Breda de Haan. De rijstplant. I. Eene anatomische beschrijving der rijstplant.
 - „ 16. H. C. H. de Bie. De rijstplant. II. Rijstcultuur op Java. Korte beschrijving der rijstcultuur van de inlandsche bevolking op Java.
-

